

B sēn tūus bŭmb ninga Nabiyaamā Hadiis-rāmbā ānsiklopediē wā

الموسوعة من
موسوعة الأحاديث النبوية

موري

Mōōrē

الْمُنْتَقَى

مِنْ

مُوسَى وَعِيسَى الْأَحْمَرِيُّ النَّبِيُّ

اللغة الموري

إعداد القسم العلمي

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٦ هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات
المنتقى من موسوعة الأحاديث النبوية - موري. / جمعية خدمة
المحتوى الإسلامي باللغات - ط. ا. . - الرياض ، ١٤٤٦ هـ
٣٥٣ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٦/١١٦٥٤
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤٧٤-٨٤-٦

Partners in Implementation

Content
Association

Rowad
Translation

Rabwah
Association

Byenah

This publication may be printed and disseminated by
any means provided that the source is mentioned and
no change is made to the text.

Tel : +966 50 244 7000
info@islamiccontent.org
Riyadh 13245-2836
www.islamiccontent.org

Ne Wënd yvvrā bark sēn yaa dūni gvbg-n-yols Naabā, n yaa Yaoolem raar
welg-n-yols Naabā la d sung d tvvmdā.

Tvvsugā

Pēgr be ne Wënd sēn yaa bōn-naands Naabā la Wënd pvvsug la A tulgr be tōnd Nabiyaamā zugu, a Mohammad ne a zak rāmba la a Şahaabs gilli, la ned ning sēn tū-ba ne manegre, n tvug n tāag dīnā tol b raare, rē poorē:

Ad būmb ning sēn yaa zısg n yud ti yaa tılae ti lıslaam ning a toaag ne-a, karengē, la tagsgo, la tags-n-gesga, la a bāngre, la a tvvmdē, -Wënd Gafā loogr poorē-, yaa Wënd Tēn-tvum Sunnah -Wënd pvvsug la A tulgr be a yīnga-, Nabiyaamā -Wënd pvvsug la A tulgr be a yīnga- yeelame:«**Mam basa būmb yāmb pvgē, yāmb a nebā, yāmb sā n gād-a y kōn n menem lae: yaa Wënd Gafā la A Nabiyaamā Sunnah**»Limaam Maalik n togs-a,La Wënd yeelame, A Naam zēk yā: {La būmb ning Wënd Tēn-tvum sēn wa ne yāmb nengē fāa, bı y reeg-y-yā-a; la a sēn gidg yāmb n yi būmb ning fāa, bı y base}[Al-ħaşru: 7],Wānde n kit ti sull ning sēn get Lislaangā bāngr sōgneg ne buud-rāmbā goamā, la sull ning sēn get Da'awa wā la sāambā wilgrā yellā, sēn be Rabwa wā, b maana nonglem, n na n seglg ānsiklopedı ne Nabiyaamā Hadiis-rāmbā la b lebgre ne buud goam saare.

La ad Wënd yolsame A naam yı wagelle n zēke ti b tūus sulli sēn yı ānsiklopedı-kāngā pvgē, lıslaam sēn tar tvlseem ne-a a dīna yelē la a dūni wā, n lagem ne a vēnegre sēn yaa koεga, la a maanā-rāmbā welsgo la b raabā, la b yōodā sānda, la b yis-a seb-kāngā pvgē sēn pvd ti:«B sēn tūus būmb ninga Nabiyaamā Hadiis-rāmbā ānsiklopedıē wā»La tvvmdā yaa sēn yāse n na n lebg-a n tvug dūni wā buud goam nins sēn tar gomdbā fāa, sēn na yul t'a nafā wā gubgi, n leb n yaa Wënd Tēn-tvum Sunnā taasgo, -Wënd pvvsug la A tulgr be a yīnga- nebā nengē ne b buud-rāmbā goama.

La d kota Wēnde t'A reeg tvvum-kāngā, la A maan-a ti yaa Albark tvvmdē, n welg toor zall ti yaa Yē yīnga, la A yao ned fāa sēn sōng a seglgā la a lebgrā la a sēegrā.La Wënd na pvvs la A tulg tōnd Nabiyaamā a Mvhammad

(1) - عن عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّةِ، وَإِنَّمَا لِأَمْرٍ مَّا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، فَهَاجَرَتْهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَتَرَوَّجُهَا، فَهَاجَرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ».

وفي لفظ للبخاري: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ أَمْرٍ مَّا نَوَى». [صحيح] - [متفق عليه]

(1) – Yii a Umar [bn Al-hattaab nengē - Wēnd yard be a yīnga-: a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā, -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga-yeeleme: «Ad tvumā tūuda ne Anniya-rāmbā, la ad ned fāa sēn dık Anniy ningā n be ne-a, rēnd ned ning sēn maana Higrā (yik Mak n kēng Madiinā) ti yaa Wēnd la A Tēn-tvumā yīnga, rēnd yē soab Yikrā yūta Wēnd la A Tēn-tvuma yīnga, la ned ning Yikrā sēn wa n yaa dūni yīnga n rat n na n paam-a, maa yaa paga la a rat n furi, rēnd yē yikrā yaa a sēn yik n kēng būmb ning yīngā». La gom-bila a yembr n be Albuhaary puga: « Ad tvumā yaa ne Anniy-rāmbā, la ninsaal fāa yaa a sēn maan Anniy ningā n be ne-a». [Naşun Şahıhısn (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- vēnegdame n wilgdē, ti tvumā fāa yaa b sēn get Anniy wā, la bu-kāngā yaa būmb sēn gūbg tvumā fāa gill pugē, sēn yaa tūudum yela la tvumd-n-taare, rēnd ned ning sēn wa n rika a tvumā ti yaa nafa la a rata, a ka na n paame rēnda nafā-kāngā bala, a ka tar yel-sōmde, la ned ning sēn wa n rika a tvumdā ti yaa Wēnd la a rat n na n pēnege, a paamda yel-sōmd a tvumdē wā la rolbo, baa ti mikame ti yaa tvum zaala, wala yūub la rubo.

Rē poorē ti Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- rik bilgri, n na n wilg Anniy wā vūun sēn ta to-to ningā tvumē wā, n lagem ne fāa zemsa taab yīngr-yīngrā, rēnda a wilga ned ning sēn wa n rika Anniy ne Yikrā la tēngā basgo ti yaa Wēnd yardā baoobo, rēnd yē soab yikrā yaa yikr sari wā sēn rate, ti yaa b sēn reege, t'a na n paam yel-sōmdā a

Anniyã sɯdgrã yĩngã, la ned ning sēn wa n rɩka a yikrã tɩ yaa dũni nafa raab la arzeka la lohorem maa tolbo maa paga, rēnd a ka na n paam a yikrã pɯgē sã n ka nafã-kãngã bala, a sēn maana Anniy wã ne bũmb ningã, la a ka na n paam yel-sōma la rolbã ye.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Hadiisã kengdame tɩ b yals ne Wēnd yembgo, bala Wēnd ka reegd tuumde, sã n ka tuum ninga b sēn bao a pɯgē Wēnd yardã ye.
2. Tuum nins sēn tar n pēnegd ne Wēndã, A Naam yɩ wagell n zēke, ninsaal sã n tum-a tɩ yaa wala yel-minimdsã a ka tar nafa a zug ye, halɩ t'a wa tug n maan a Anniy wã tɩ yaa yel-sōmd la a rata.

(4560)

(2) – عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ» متفق عليه.
ولمسلم: «مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ». [صحيح] - [متفق عليه]

(2) – Yii a ‘Aaiša nengē (Wēnd yard be a yĩnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tuumã yeelame (Wēnd pɯvsɯg la A tɩlgr be a yĩnga): «**Ned ning sēn wa n tuvs bũmb tōnd yel-kãnga pɯgē, sēn pa be a pɯgē, tuum-kãnga pa reegd ye**» A Buhaari la a Muslim n reeg-a. La a Muslim welg n yeelame: "ned ning sēn maana tuumde, tɩ ka tōnd n sagelle, ad rēnda lebd n kō a soabã». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã, (Wēnd pɯvsɯg la A tɩlgr be a yĩnga) vēnegdame n wilgdē, tɩ ned ning sēn tug n wa ne bũmb dīinã pɯgē, maa a tug n maana

tuumd ti daliil ka be a zugu, sēn yi Alkurāanē wā maa Sunnah pugē, b na n lebs-a-la a soaba, ka na n reeg Wēnd nengē ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Tūud-rāmbā tikr yita ne būmb ning sēn wa Alkurāanā la Sunnah pugē, rēnd ned ka sōmb n tū Wēnde, (A Naam zēkame), rēndame ti yaa ne būmb ning Wēnd sēn kō sorā, ka sōmb n tū-A ne yel-sungdsā la yel-paalā ye.
2. Wilgdame ti dīinā ka ne yam maa f sēn get būmb ning ti yaa sōma fo nengē ye, la ad dīinā yaa Wēnd Tēn-tuumā pugbo (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga).
3. Hadiis-kāngā wilgda dīinā sēn pidā.
4. Bid'ah wā yē yaa būmb fāa b sēn yēbg dīinā pugē, t'a rag n ka be Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) la a sahaabsā wakatē ye, sēn yaa loεga, maa gomde, maa tuumde.
5. Hadiis-kāngā yaa yēgr sēn yi lslaamdā yēgē, a leb yaa wala zlem-magdga ne tuumā, rēnd sēn mik ti tuumā fāa b sēn ka rat-a ne Wēnd yīnga, tuumdā soab pa tar yel-sōmd ye, yaa woto bala tuum fāa sēn ka zems ne Wēnd Tēn-tuumā sēn wa ne wā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yēnda yaa būmb b sēn lebsd-a a soabā nengē.
6. yel-paals nins b sēn gudgā, yaa dīinā yela, ka dūni yel ye.

(4792)

(3) - عن عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال: بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْدَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتَقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحَجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا» قَالَ: صَدَقْتَ، قَالَ: فَعَجِبْنَا لَهُ، يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ، قَالَ: «أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ» قَالَ: صَدَقْتَ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ، قَالَ: «أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَاتِّقِ اللَّهَ يَوْمَ تَرَاهُ» قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ، قَالَ: «مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ» قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ أَمَارَتِهَا، قَالَ: «أَنْ تَلِدَ الْأُمَّةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحُقَاتَةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّيْءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ» قَالَ: ثُمَّ انْطَلَقَ، فَلَبِثْتُ مَلِيًّا ثُمَّ قَالَ لِي: «يَا عَمْرُ، أَتَدْرِي مِنَ السَّائِلِ؟» قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ، أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(3) – Yii a Umar [bn Al-hattaab nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, a yeelame: Raar a yembr tōnd sēn da zī Wēnd Tēn-tvum nengē, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-, la raoa sēn puk tōnd nengē, t'a futā peelem yaa wvsgo, t'a zugā zoobd sablem yaa wvsgo, b ka ne sor vūun a zug ye, ned baa a yembr me ka mi-a tōnd pvgē, halt t'a wa tvg n zīnd Nabiyaama nengē, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-, n tik a rūm a yiibā n teeg Nabiyaamā rūmā, n rik a nus tal a yiibā n rogl a gē a yiibā zugu, n yeele: « **Mvhammade, wilg maam lslaang sēn yaa a soaba, t'a yeele: « ti Wēnd Tēn-tvuma, -Wēnd puvsg la a tulgr be a yīnga-, yeele: « lslaangā yaa f maan kaset ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, la a Mvhammad yaa Wēnd Tēn-tvuma, la f yals ne Puvsgo la f yāk Zaka n kō, la f loe Ramadaane, la f kaag Roogā ti f sā n paam sor n na n tvg beenē**». La a yeele: « **f togs sīda**». T'a Umar yeele: «**ti tōnd maan yel-solemd ne-a, a sēn sokd Nabiyaamā la a leb n sidgd-a wā**». La raoa yeele: « **bi f kō maam kibare sid-kūun sēn yaa a soaba**», Tī Nabiyaamā yeele: « **yaa f kō sid ne Wēnde, la A malegsā la A Gaf-rāmbā la A Tēn-tvumbā la Yaoolem Raarā, la f kō sid ne Pvengā, a wēnga la a sōma**». La a yeele: « **f togsa sīda**». T'a yeele: « **bi f togs maam manegre**». La a yeele: «**yaa fo tū Wēnde, ti yaa wala fo ne-A lame, bala fo sā n yi n ka ne-A, ad A ne-f lame**». T'a yeele: «**bi f togs maam dūni yikr wakato**», la a yeele: «**ad fo pa mi-a ma me ka mi-a**», t'a yeele: « **bi f togs maam a tagms-rāmba**». T'a yeele: «**yaa yamb poaka sēn na n wa rog a zu-soaba, la fo sēn na n wa yā na-zaalā rāmba sēn yaa bēla rāmba sēn yaa talsā n yaa rūm-gūudbā, ti b wogend meebā**». Rē poorē t'a looge ti mam zīnd woko, rē poorē ti Nabiyaama yeele: « **Umaru! Fo mii ned ning la sokda bu?**» Tī mam yeele: «**Wēnd la A Tēn-tvuma n yud minim**». T'a yeele: « **ad yaa a Gibriila, a waame n wilgd yāmba y dīnā**».

[Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

A Umar kōta kibare -Wënd yard be a yīnga- t'a Gibriila, a puka Sahaabsē wā -Wënd yard be b yīnga- t'a yaa sēn rik rao naande, ti b ka mi-a ye, la a stfā yaa t'a fuugā yaa peell wvsgo, t'a zoobdā yaa sabell wvsgo, b ka ne sor tagmas a zug sēn yaa yaamse, la wubsgu la zoobd zūndgr la futā rēgd ye, ned baa a yembr ka mi-a zīndbā pugē ye, ti bāmb zī Nabiyaamā nengē -Wënd pvvsg la A tulgr be a yīnga- t'a zīnd Nabiyaamā taoore, ti yaa karen-biig zīndgu, n sok-a ltslaangā yelle, ti Nabiyaamā loek-a ne zeng raad-kāensā sēn kumde, reeg-f-zugē ne sahd a yiiubā la gūus wakat a nu wā, la kō Zakā b rāmbā, la Ramadaanā no-loerā maanego, la hagiimdā farilā maaneg ne tōogda.

Ti soakdā yeele: «**f togs sida**». Ti sahaabsā maan yel-solemde, a sēn sokd ti yaa a sēn ka mi sokre, rē poorē t'a yaool n sidgd-a wā.

Rē poorē t'a sok-a sid-kūunā yelle, t'a loek-a ne zeng raad-kāensā a yoobā, sēn kumbde, kō sid ne Wēnde belmā, A Naam yī wagelle, la A stf-rāmbā la f leb n welg n kō-A tvum ning sēn yaa Yē tvuma, wala naanegā, la f leb n welg n kō-A tūudumā, la f kō sida ti malegsā b naan-b lame ne nuura, ti b yaa yembs b sēn waooge, b ka kUSD Wēnde, A Naam yī wagell n zēke, la yaa Wënd sagellā la b tvmda, la f kō sida ne gaf-rāmb nins sēn sig tēn-tvumbā zugā, sēn yī Wënd nengē wā, A Naam yī wagelle, wala Alkurāanā la Tawraatā la Lingiilā la sēn wōnd rē, la kō sid ne tēn-tvumb nins sēn taasd dīnā Wënd yīngā, sēn be b pugē yaa a Nuuhu, la a [braahuma, la a Muusa la a [isa la b baasdgā yaa a Mohammade, -Wënd pvvsg la A tulgr be a yīnga- la zēng sēn ka bāmba sēn yaa nabiyaam-rāmb la tēn-tvumbā, la kō sid ne yaolem raarā la yel nins sēn be kūumā poorē wā, kēeda yēnda pugē, sēn yaa kabr nango la vum ning sēn be yaadē wā, la f kō sid ti ninsaalā b yikd-a lame kūumā poorē, n geel a tvumā, t'a kēngr zīigē, arzānā maa Bugmē. La kō sid ti Wënd korda yelā n zems wala Wënd bāngrā sēn dag n reng taoor ti na n yume wā, la A sēn guls rēndā la A tvlsmā, la a sēn na yī wala A sēn kord-a to-to ningā. Rē poorē t'a sok-a manegrā yelle, ti Nabiyaamā kō-a kibar ti ad manegre, yaa fo tū Wēnde, ti yaa wala fo ne-A lame, rēnd f sā n ka paam sor n na n ta dargε-kāngā bī f tū ti yaa wala Wënd nee

foom, rënd rēnem yaa seedg la ges darge, ning f yamē tu yaa wala fo nee Wëndā, yēnda la rēnem darge, yē me n leb n zēk n yuda, yiib soaba yaa gūus Wëndā darge sēn ta zīg ninga.

Rē poorē t'a sok-a dūni wā yikr yaa rabvre? Tı Nabiyaamā -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- vēneg n wilg tu ad dūni wā yikri yaa būmb ning Wënd sēn bas a bāngrā A nangē, rënd bon-naandg baa a yembr ka mi-a ye, b sēn sokd a soabā la soakdā meng me ka mi ye.

Rē poorē t'a sok-a dūni wā yikr tagmas-rāmbā? Tı Nabiyaamā vēneg n wilgi -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- tu sēn be a tagmes-rāmbā pugē yaa yem-pogs wvsgre la b koambā. maa koambā sēn namsd b ma-rāmbā sēn na n wvsgre, tu b tumd ne b ma-rāmbā wala yem-pogse, tu la rūm-kumbā la talsā b na n wa lebga arzēgs rāmba zāmaan yaoog wakato, tu b pugd taaba ne rot nagsgo la b tombo (meebo).

Rē poorē Nabiyaamā -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- kō kibare tu ad sokdā yaa a Gibriila, a waame n na n wilg sahaabsā dīin-kāngā sēn yaa tēeg turg dīinā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Nabiyaamā -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- zug sōngā sēn ta zīg ninga, n wilgdē t'a zīi ne Sahaabsā, tu b zī ne-a.
2. Wilgda sari wā sēn kō sor tu b sōmb n maana bug-bug ne sokda la b pēneg-a t'a faseme, sēn na yulē t'a tōog n leok sokrā tu rabeem ka be ye.
3. Hadiisā wilgda zugd maaneg ne karen-saamba, wala a Gibriil - Tulgr be a yīng- sēn maan Nabiyaamā, bala a zīnda Nabiyaamā -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- taooore, zugd soab zīndig buudu, sēn na yul n paam n reeg bāngre a nengē.
4. Yaa tu līslaangā zeng raad yaa a nu la sūd-kūunā yēga yaa a yoobe.

5. Sid-kūunā la lɪslaangā sã n wa tug n lagem taab bũmb a yembr zugu, b welgda lɪslaangā ne tuvm nins sãn be yunga, la b rik sid-kūunā ne tuvm nins sãn be pugē wã.
6. Wilgdame ti dīinā a yaa darge-rãmb sãn yõs taaba, rënd darge rēengā yaa lɪslaango, la yiib soaba yaa sid-kūuni, tãab soaba yaa manegre, yënd n tug n zēk n yuda.
7. Yaa ti yēgrã soakda yuta minim kaalgo, la zulmã me n yit sabab ti b sokã, rē n kit ti sahaabsã maan yel-solemd ne a sãn sokd la a sidgdē wã.
8. Hadiisã wilgdame ti b sōmb n sunga ne yell ning sãn pak n yuda n yaool n ges sãn pugde, bala a sunga ne sahd a yiibã lɪslaangā welgsg pugē, la a sung ne Wënd yembgã ne sid-kūunā welsg zīgē.
9. Wilgda b sãn na n sok bãngdã bũmb ning soakda sãn ka zı, ti yaa sãn na n wilg a to sãn ka mi, t'a bãnge.
10. Wilgdame ti dũni wã yikr yaa minim-rãmb nins A sãn welg ne A Meng toor zalle.

(4563)

(4) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(4) – Yii a ‘Abduullaah [bn ‘Umar nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: Wënd Tën-tvumã, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**B mee lsluangã zeng raad a nu zugu, yaa kō sida ti soab ka be sēn tūud n tulg ti pa Wënd ye, a Muḥammad me yaa Wënd Tën-tvuma, la Puvsgã yānesgo, la Zak kūuni, la Roogã kaagre, la Ramadaanã no-loeere**». [Naṣun Ṣaḥuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) wōnesa lsluangã ne meoongo sēn me n maneg ne a zeng-raad a nu wã, ti yaa bãmb n tvk-a; ti lsluangã yel sēn kellã fãa, yaa sēn na n pids n lok meoong-kãngã, La zeng raad-kãensã rēnem: yaa sahd a yīibã; ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, la a Muḥammad me yaa Wënd Tën-tvuma, bãmbã yaa zeng raoog a yembre, b yīibã ka welgd n bas taab ye; yamb yeta b yīibã n reeg a zugu ne Wënd yemblemã la Wënd sēn sōmb ne tūudmã, A Yembr Tãa, pa zēng sēn ka Yē ye, la a tvum ne b yīibã sēn ratã, la a kō sid ne a Muḥammad tēn-tvumdlemã, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga). Zeng raoog a yīibã: yaa Puvsgã yalsgo, yē me la Puvsg a nu wã sēn yaa tilae wã, yung la wīndga, Fagiri, Zafare, Laasare, Magrib la Sãanfo, ne b sart-rãmbã la b zeng-raad nins sēn yaa tilae wã. Zeng raoog a tãab soaba: yaa Zakã yãkr sēn yaa tilae wã, la yē yaa tūudum ne arzeka, lidg fãa sēn ta alkadr b sēn yãk toaaga, sãri wã pvgē ti b miē, ti b yãkd n kōt neb nins sēn sōmbã ne-a wã. Zeng-raoog a naas soaba: yaa hagiimdu, la yē yaa togl Makã, n tvug n maan tūudum tvuma, Wënd tūudum yīnga, (A Naam yī wagell n zēke). Zeng raoog a nu soaba: yaa Ramadaanã no-loeere, yē me yaa: yōk-m-meng n yi rubo, la yūubu, la

zēng sēn ka b yiibā sēn yaa yel nins sēn kaood noorā, n lagem ne Anniy rikre ti yaa Wēnd tūudum, sēn na n sung Fagir pukri n tug n tãag wīndgã lvuse.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa sahd a yiibā sēn tūud taaba, rēnd b yiibā yembr ka manegde, rēndame ti lagma ne a to wā; rēnd n kt ti Wēnd maan b yiibā ti yaa zeng raoog a yembre.
2. Sahd a yiibā, bāmb la dīinā yēgre, rēnd goam ka reegde, tuum ka reegde, sã n ka ne b yiibā.

(65000)

(5) - عَنْ مُعَاذِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: كُنْتُ رِدْفَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى حِمَارٍ يُقَالُ لَهُ عُفَيْرٌ، فَقَالَ: «يَا مُعَاذُ، هَلْ تَدْرِي حَقَّ اللَّهِ عَلَى عِبَادِهِ، وَمَا حَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ؟»، قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَحَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا»، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُبَشِّرُ بِهِ النَّاسَ؟ قَالَ: «لَا تُبَشِّرُهُمْ، فَيَتَّكِلُوا».

[صحيح] - [متفق عليه]

(5) – Yii a Mu’aaz nengē, Wënd yard be a yīnga, a yeelame: Mam rag n zao Nabiyaamā poorē, Wënd puvsg la A tigr be a yīnga, bōang zug, b sēn boon ti Ufayr, ti Nabiyaamā yeele : « **Mu’aaze ! Rē yīnga fo mii Wënd hake wā sēn zao A yembsā zugu, la yembsā hake sēn zao Wënd zug bu** » ? Tı mam yeele : « **Wënd la A Tēn-tvumā, n mi rēnda** ». t’a yeele : « **bi f bānge ti Wënd hake wā, yaa b tū Wēnde la b ra maan lagem-n-taar ne-A ye, la yembsā hake sēn zao Wēnde, yaa A ra wa tug n nams ned sēn ka maan lagem-n-taar ne-A baa fvi ye** » Tı mam yeele : « **rē yīnga, m ka na n noog nebā sūur ne rē** » ? Tı Nabiyaamā yeele : « **ra kō-b ra noog-b sūur ne rē, ti b wat n teega rēnda n bas tvumā** ». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, Wënd puvsg la A tigr be a yīnga, vēnegdame n wilgdē, Wënd hake wā sēn be yembsā zugu, la yembsā hake sēn be Wënd zugu, n wilgdē ti ad Wënd hake wā sēn be yembsā zugu, yaa b tū-A A Yembr tāa, n ka maan lagem-n-taar ne-A Baa fvi ye, La ti ad yembsā hake sēn zao Wēnde, yaa A ra wa tug n stbg neb nins sēn yaa Wēn-yembdbā, sēn ka maand-b lagem-n-taar ne-A wā. Rē poorē, a Mu’aaz yeelame : « **Wënd Tēn-tvuma, rē yīnga, m ka na n kō nebā kiba-noogo, sēn na yilē ti b kidme la b noog b sūur ne Wënd kūun-kānga** » ? Tı Nabiyaamā -Wënd puvsg la A tigr be a yīnga- gıdge, a sēn yeesd ti b na n wa teeg rēndā.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgda Wënd hake, A sën maan ti yaa tulae n zao A Yembsã zugu, yë me yaa b tũ-A A Yembre, n ka maan lagem-n-taar ne-A baa fu ye.
2. Hadiisã wilgda yembsã hake sën zao Wënde, A Naam zëkame, Wënd Meng sën maan ti yaa tulae n zaol A Mengã, ti yënda yaa Wënd kũun sën yi A Nengë, la neema A sën maan n kō A yembsã, yaa A kées-b arzãna, la A ra nams-b ye
3. Bee hadiisã pugë, kiba-noogo, sën yaa bedre ne Wënyembdbã, sën ka maand-b lagem-n-taar ne Wënde, A Naam zëkame, n wilgdë ti ad bãmbã baasg zïig yaa arzãn kōom.
4. A Mu'aaz togsa hadiis-kãnga, taoor t'a na n ka maan kaalem, a sën yeesd t'a na n wa lu zunuub pugë, t'a sã n solg bãngrã.
5. Hadiisã nekdame n wilgdë ti hadiis-rãmb sãnda, b ka sōmb n sëeg-b neb sãnda nengë ye, ti rënda yaa b sën yeesde neb nins sën ka na n bãng hadiisã vōorã, la rënda yaa hadiis-rãmb nins tuumd sën ka be a pugë, leb n ka be a pugë sën yaa sãri wã buud-rãmba, maan-n-dolgã wëegë. (Sã n wa yaa boto, yaa tulae ti b taas-a)
6. Hadiisã wilgdame ti Wënd yembdbã sã n kus Wënde, b bee Wënd tulsem pugë, A sã n tulla t'A sũbg-ba, la A sã n tulla t'A yaaf-ba, la b bãng ti b baasgã yaa arzãna, ti b sã n yaa Wënd yembdba.

(65007)

(6) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمُعَاذٌ رَدِيْفُهُ عَلَى الرَّحْلِ قَالَ: «يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، قَالَ: «يَا مُعَاذُ»، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، ثَلَاثًا، قَالَ: «مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ»، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَفَلَا أُخْبِرُ بِهِ النَّاسَ فَيَسْتَبْشِرُوا؟ قَالَ: «إِذَا يَتَكَلَّمُوا». وَأَخْبَرَ بِهَا مُعَاذٌ عِنْدَ مَوْتِهِ تَأْتِيًا. [صحيح] - [متفق عليه]

(6) – Yii a Anas [bn Maalik nengē (Wënd yard be a yīnga): Tı Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) la a Mv' aaz rag n zao Nabiyaamã poorē, a rüngã zugu, t'a bool-a n yeele: « **Yaa a Mv' aaz [bn Gëbale]**» t'a Mv' aaz yeele: (Labbayka yaa rasvvlullaah wa sa' adayka= m sak-fo, m sak f yīnga Wënd Tën-tvuma), noor a tãabo. Wënd Tën-tvum yeele: «**Ned ka be, n maan kaset ti (laa ulaaha ulla-Allaah, wa anna Mvhammadan rasvullaah) = (M maanda kaset ti soab hakuk pa be rēnda Wēnde, la m maand kaset t'a Mvhammad yaa Wënd Tën-tvuma) n kō sida a sūurē wā, rēndame ti Wënd harm-a ne Bugmā**»». Rē poorē, a Mv' aaz yeelame : Wënd Tën-tvuma, rē yīnga, m ka na n kō nebã kiba-noogo, sēn na yilē ti b kudme la b noog b sūur ne Wënd kūun-kānga? Tı Nabiyaamã yeele: «**fo sã n maan woto, b na n wa teega rēndā**»». La a Mv' aaz togsa kibarã, a kūumã sasa, a sēn yeesd t'a na n wa paam zūnuub yīnga t'a sã n solge. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

A Mv' aaz [bn Gëbal rag n yume, (Wënd yard be a yīnga), n zao Nabiyaamã poorē (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), a rüngã zugu, t'a bool-a n yeele, yaa a Mv' aaze, la a yılma a boollã noor a tãabo, tı yaa sēn na n keng bumb ning a sēn na n yeelã sēn ta zīig ninga.

La rē fãa, a Mv' aaz -Wënd yard be a yīnga, rag n sakdame, n yetē: «**labbayka yaa rasvvlullaah wa sa' adayka**», rat n yeele: m sak-fo,

Wënd Tën-tuumã, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga), m sok f yĩnga, tı yaa sakr sën pugd taaba, m leb n baooda zu-noogo fò sakrã yĩnga.

Tı Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) kõ-a kibare, tı ad ned ka be n na n maan kaseto tı (laa ulaaha ullal-Allaah= soab sën na n tũ n tulg ka be, rënda Wënde), la (Mvhammadan rasvullaah= la a Mohammad yaa Wënd Tën-tuumã) tı yaa sıda a sũurë wã, n ka zĩri-beedo, a sã n maan kaalem halhaal-kãngã zugu, Wënd haramda Bugmã a yĩnga.

T'a Mv' aaz (Wënd yard be a yĩnga) sok Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) t'a na n togsa nebã tı b sũyã yı noogo la b kɪdem ne yel-sõmdã?

Tı Nabiyaamã yeese (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) tı nebã na n wa teega rëndã tı b tuumã yı bilfu.

T'a Mv' aaz ka yës ned baa a yembre, sã n ka a kũumã sën wa n ta wã, a sën yeesd tı yē na n wa tug n lvu bãngr solgr zũnuub pugē.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. Wilgda Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) gãneg-m-menga, ne a sën ruk a Mu' aaz poorë wã, a rüngã zugã.
2. Yaa Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) wilgrã nakëndrã, ne a sën yulm a Mu' aaz boollã sën na yı n nek-a t'a kelg neere, a sën na n togs-a wã.
3. Sën be sahdã tı (laa ulaaha ullal-Allaah= soab sën na n tũ n tulg ka be, rënda Wënde), la (Mvhammadan rasvullaah= la a Mohammad yaa Wënd Tën-tuumã), a yetã yı sid soaba, n tar bãng-n-wãaka ne a sën yetã, ka zĩri-be-neda, ka sik maanda.
4. Wën-yembdbã ka na n duum Gehannem pugē ye, baa tı b sã n kē ne b zũnuub sababo, b na n yiis-b-la beenē, b sën yulg poorē, n tı kēes-b arzãna.

5. Yaa sahd a yiibā yudlem ning sēn be a beenē, ne ned ning sēn yeel-b ne sīda.
6. Yaa tū sakdame tū b bas hadiis sānda togsgo, halhaal-rāmb sānda pugē, tū sāang sā n na n zīnd a zugu.

(10098)

(7) – عن طارق بن أشيم الأشجعي رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَمَ مَالَهُ وَدَمَهُ، وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(7) – Yii a Ṭaariḱ [bn Uṣaym Al-ašğa]‘iy nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: m wuma Wēnd Tēn-tuuma (Wēnd puvsḡ la A tūlgr be a yīnga) t'a yetē: «**Ned ning sēn yeele: Laa'ulaaha [llallaah= soab sēn na n tū n tūlḡ ka be rēnda Wēnde, la a kūflḡ ne būmb fāa sēn tūudi zēng tū ka Wēnde, a arzekā la a zumā lebga haraam ne nebā, la a geelḡ zaoo ne Wēnde]**». [Naṣuḡ Ṣahuḡuḡn (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsḡ la A tūlgr be a yīnga) kōta kibare, tū ned ning sēn yeela la a maan kaset ne a zelemde, tū Laa'ulaaha [llallaah, rat n yeele: būmb tūudḡ sīd ka be rēnda Wēnde, la a kūfl b sēn tūud zēng tū ka Wēnde, la a zāag a meng n yi dīin-rāmbā tū sā n ka līslaango, wakat-kāngā a arzekā la a zumā lebga haraam ne līslaambā, rēnd būmb ka be ne tōnd sā n ka ninsaal tuumā sēn vēnegā, rēnd f ka tōe n reeg a arzeka, ka tōe n wīdm a zum t'a ka līslaam ye, sā n ka wa n mikame t'a maana yel-beedo, maa a kuṣ neda, tū yaa tūlae tū b maan-a woto, n zems ne līslaangā buvdā.

La Wēnd n na n ges a geelḡ dūni yikr raare, sā n mikame t'a yaa sīd soaba, A rond-a lame, la sā n mik tū yaa munaafika A sībḡd-a lame.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Yeel ti Laa'ulaaha [llallaah wã la f kuflg bũmb fãa sën tũud ti ka Wëndã, a yaa sart sën na paam n kē lslaanga.
2. (Laa'ulaaha [llallaah) wã võore, yaa fo kuflg ne bũmb fãa sën tũudi, zëng ti ka Wënde, sën yaa rubse, la yaado la zëng sën ka rē, la f welg Wënde, -A Naam yulgame- ne tũudmã.
3. Ned ning sën maana Wën-yembgã la a tabl sãri-rãmbã, sën vënege, yaa tulae ti b yõk wëng n bas-a, halı t'a wa tug n vëneg zëng sën ka rënda.
4. Wilgda lslaam arzekã la a zumã la a burkĩndã sën yaa haraam ti kãsge, rënda ne hake.
5. Dũni pugē, buud-rãmbã yaa sën vënegã, la yaoleem raarã, yaa Anniy-rãmba la toglisã la b geta.

(6765)

(8) - عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا الْمُوجِبَاتُ؟ فَقَالَ: «مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ مَاتَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ» [صحيح] - [رواه مسلم]

(8) – Yii a Gæbr nengë, Wënd yard be a yīnga, a yeelame: Raoa n wa Nabiyaamã nengë, Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga, n yeele : Tēntumã, waagib-rāmb a yīibã yaa bōe ? Tı Nabiyaam yeele : « **yaa ned ning sēn maan kaalem n ka maan lagem-n-taar ne Wënd baa fuı, yaa tılae t’a kē arzānã, la ned ninga sēn maan kaalem t’a yaa sēn maan lagem-n-taar ne Wēnde, ne būmbu, a kēeda Bugumã** ». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Raoa n sok Nabiyaamã, Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga, yell sōmbs a yīibã, sēn maan tı ned kē arzānã, la sēn maan tı ned kē Bugmã ? T’a loek-a, Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga, tı yell ninga sēn kēesd a soaba arzānã tılae wã, yaa ninsaal sēn na n maan kaalem, t’a yaa sēn tūud Wēnde, A Yembre, n ka maan lagem-n-taar ne-A baa fuı ye, la ad yell ninga sēn maan tılae n kēes a soab Bugmē wã, yaa ninsaal sēn na n ki t’a yaa sēn maan lagem-n-taar ne Wēnde, n maand gees-n-taaga la bils-n-taare ne Wēnde, A tūudmã wængë, la A Wëndlmã wængë, maa yaa A yuyã wængë, maa yaa A sıf-rāmbã wængë.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda Wënd yembgã yudlem, n wilgd tı ned ning sēn wa n maana kaalem t’a yaa Wënd yembda, n ka maan lagem-n-taar baa fuı, a kēeda arzānã.
2. A wilgda lagm-n-taarã yellã bedrem sēn ta zīig ninga, la ad ned ning sēn maana kaalem, t’a yaa sēn maan lagem-n-taar ne Wēnde, a kēeda Bugmē.

3. Hadiisā wilgdame tı Wēn-yembdbā sā n kus Wēnde, b bee Wēnd tulsem pugē, A sā n tulla t’A subg-ba, la A sā n tulla t’A yaaf-ba,, la b bāng tı b baasgā yaa arzāna tı b sā n yaa Wēn-yembdba.

(65008)

(9) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَلِمَةً وَقُلْتُ أُخْرَى، قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدًّا دَخَلَ النَّارَ» وَقُلْتُ أَنَا: مَنْ مَاتَ وَهُوَ لَا يَدْعُو لِلَّهِ نِدًّا دَخَلَ الْجَنَّةَ. [صحيح] - [متفق عليه]

(9) – Yii a ‘Abduullaah [bn Mas'ud nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeela gomde tı mam yeel gomd a to, Nabiyaamā yeelame, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga):" Ned ning sēn maana kaalem tı yē kota gees-n-taag zēng sēn ka yı Wēnde, a kēeda Bugmē, tı mam yeele: ned ning sēn maana kaalem, tı yē soab ka kot gees-n-taaga zēng sēn ka Wēnde, a kēeda arzāna. [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, tı ned ning sēn wa n rıka tūudum ning sēn yaa tılae ne Wēndā, n rogl zēng sēn ka Wēnde, wala kos zēng tı ka Wēnde, maa bao fāagr ne zēng sēn ka Wēnde, n tvg n maan kaalem rē zugu, ad a yıta Bugum koambā a yembre. La a [bn mas'ud paasame (Wēnd yard be a yīnga) n yeele, tı ned ning sēn maana kaalem t'a soabā ka maan lagem-n-taar ne Wēnde, baa fıı, a baasg zıig yıta arzāna.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgdame tı doaaga yaa tūudum, b ka sōmb n wēnems-a n kō, rēnda Wēnde, (A Naam zēkame).

2. Wilgda Wënd yembgã yell sën ta zïig ninga, la ned ning sën maana kaalem, Wën-yembgã zugu, a kēeda arzāna, baa ti b sã n nams-a zūnuub-rāmb sānda yīnga.
3. Wilgda lagem-n-taarã yell sën ta zïig ninga, la ned ning sën ki lagem-n-taarã zugu a kēeda Bugmē.

(3419)

(10) - عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، حِينَ بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ: «إِنَّكَ سَتَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ، فَإِذَا جِئْتَهُمْ فَادْعُهُمْ إِلَى أَنْ يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لَكَ بِذَلِكَ، فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لَكَ بِذَلِكَ، فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ فَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لَكَ بِذَلِكَ، فَإِيَّاكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ». [صحيح] - [متفق عليه]

(10) – Yii a [bn Abaas nengē, Wēnd yard be b yiibā yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) a yeela a Mu'aaz [bn Gēbal, a sēn wa n tum-a Yamana: «Ad fo rabda neb sēn yaa Gaf rāmb nengē, la fo sā n ta b nengē, bi f bool-ba n tvg kaset maanego, ti soab sēn na n tū n tigr ka be rēnda Wēnde, la a Muhammad yaa Wēnd Tēn-tvuma, ti b sā n sak n tū rē, bi f kō-b kibar ti Wēnd maana wakat a nu ti yaa tilae n rog-ba, yung la wīngd fāa, ti b sā n sak n tū rē, bi f kō-b kibar ti Wēnd maana doaag ti yaa tilae n rog bāmb zugu, ti b reegd rakāagbē wā n kōt b talsā, ti b sā n sak n tū rēnda, bi f gūs b arzēg yilmā reegre, la f zoe b sēn wēg a soab kāabgo, ti ad lill ka be a kosgā ne Wēnd svk ye». [Naṣuṣ Ṣaḥiḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥāariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Wakat ning Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) sēn wa n tum a Mu'aaz ibn Gēbal -Wēnd yard be a yīnga- t'a kēng Yaman zāmaana, n tvg n bool-b n tvg Wēnd dīina, la a yī b karen-saamba, Nabiyaamā vēnegame n wilg-a t'a na n yeka neb sēn yaa Nasaar-dāmba; sēn na yil t'a soglg b yīnga, rē poorē masa bi a sung a sēn na n bool-ba būmb ning sēn pak n to yudā, n yaool n ges sēn pvgdā, Rēnd a boond-b lame n tvg Loεεgā manegre nananda; ti b maan kaset ti soab sēn na n tū n tigr ka be rēnda Wēnde, la a Muhammad yaa Wēnd Tēn-tvuma; bala b kēeda Lislaoongā ne Gom-bi-kāngā, ti b sā n sak n tū rē

a yet-b lame ti b puvse; bala Puvsgã n yud waagib-rãmba fãa Wënd-yembgã poorẽ, ti b sã n maan rẽ, a sagenda b rakãagbã ti b yiis b arzekã zak n kô b talsã, rẽ poorẽ a bugs-a lame t'a ra reeg b arzekã sën tug n yaa sôma n yuda ye; bala sën zao b zugã yaa têng-n-svgrã, Rẽ poorẽ t'a sagl-a t'a zãag wëgbã; sën na yil ti b sën wëg a soabã ra kãab-a ye, bala a kosgã reegdame

Sën be Hadiisã yôod-rãmbê:

1. Sahdã maana yaa yeem Wënd tũudumẽ wã, la bas zëng sën pa Yë tũudum.
2. Maan kaset t'a Muhammad yaa Wënd tën-tvumã, a maana, yaa kô-sid ne-a la a sën wa ne bũmb ningã, la a sidgre, la a yaa Wënd tën-tvumbã baasdga n tug bõn-nandsẽ wã.
3. Wilgdame ti f sã n na n gom ne bãngda ne ned ning sën tara gëdem-gëdem a fasengẽ wã, a pa wala fo sën gomd ne zit ye; rẽ n kit ti Nabiyaamã nek a Mu'aaz n yeel-a: " Ad fo rabda neb sën yaa Gaf a to wã rãmbẽ".
4. Lislaam sômb n tara kibar a dïina wëengẽ; sën na yil t'a ra lu gëdgdbã gëdg pugẽ ye, la rẽ yaa a bao bãngre.
5. Wilgda Yahvud-rãmba la Nasaar-rãmba dïina sën yaa zaalmã, Tën-tvumã -puvsg la tigr be a yïnga- tumsgã poorẽ, la b pa neb sën na n pöse Dïni yikr raarã halı ti b wa kẽ Lislaangã dïin pugẽ, la b kô sid ne Nabiyaamã, Wënd puvsg la A tulgr be a yïnga.

(11) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَقَدْ ظَنَنْتُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ أَنْ لَا يَسْأَلَنِي عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ أَحَدٌ أَوْلَ مِنْكَ؛ لِمَا رَأَيْتُ مِنْ حِرْصِكَ عَلَى الْحَدِيثِ، أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ أَوْ نَفْسِهِ».[صحيح] - [رواه البخاري]

(11) – Yii a Abu Hurayrat nengē Wënd yard be a yīnga t'a yeelame: Tı b yeele Wënd Tën-tvuma ānd n yud zu-noog ne fo sugsgā dūni wā yikr raare? Tı Wënd Tën-tvuma pvsug la tılgr be a yīng yeele: «**Mam ra tēedame a Abvv Hurayrata ti ned ra reng foo n sok maam Hadiis-kāngā ye, mam sēn ne ti fo tara yā-beed ne Hadiisā bāngrā, ad nebā sēn yud zu-noog ne mam sugsgā Dūni yikr raarā, yaa ned ning sēn yeela ti laa ulaaha ulla-Allah, n yulg-a a sūurē wā maa a mengē wā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā(Wënd pvsug la A tılgr be a yīnga) kōta kibar tı nebā sēn yud ne zunoogo n na n paam yē sugsgā dūni yikr raarā yaa ned ning sēn yeela: " soab kae rēnda Wēnde t'a yaa sēn maan pv-peelem ne gomdā a sūurē wā" rat n yeel tı soaba b sēn tūud ne sid ka be rēnda Wēnde, la a leb n tılg n yi lagm-n-taare la maan-tı-b-yā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Nabiyaamā tara sugsg Dūni yikr raarā tablgo, la a pa na n yı rēnda ne Wënd-yembdbā.
2. Nabiyaamā sugsgā(Wënd pvsug la A tılgr be a yīnga) yaa a sēn na n yōk Wënd sεεgā -A naam yı wagelle n zēke- t'A ra kēes Wënd-yembdb nins sēn sōmb ne bugmā bugmē wā ye, la sēn kē-a bı A yiis-a be.
3. wilgda Tawhudā (Wënd yembgā) gomd sēn yulg ne Wënd A Yembrā yudlem, la a vūunā bedrem sēn ta to-to.

4. wilgdame tı Wënd yembgã gomdã sıdgr ytame tı fo sã n bãng a vōorã la f tum ne a sën tullã.
5. wilgda a Abu Hurayrat yudlemã (Wënd yard be a yīnga) la a yã-beedã maaneg ne bãngrã baoobo.

(3414)

(12) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «الإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ - أَوْ بِضْعٌ وَسِتُّونَ - شُعْبَةٌ، فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(12) – Yii a Abu Hurayrat nengẽ (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tvuma (Wënd pvvsg la A tılgr be a yīnga) yeelame: «**Lumaoong yaa kōbg pis-yopoe la zaka, maa pis-yoob la zaka, sën tvg n zêk n yude yaa Laa'ulaaha [lallaah]**» yeelgo, la sën tvg n paood n yude, yaa fo sën na n rik bũmb sën namsd nebã n yiis sorã zugu, la ad yãn-zoεεgã, yẽ me yaa kōbg sën be lumaoongã pugẽ». [Naşun Şahuhvn (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsã taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tılgr be a yīnga) kōta kibare, tı lumaoongã a yaa kōbg wusgo, a gũbga tvvmã la loeese la goama.

Tı lumaoongã yel-weendtı wã sën tvg n zêk n yuda, la a sën tvg n yud ne yel-sōmde, yaa «**Laa'ulaaha [lallaah]**» yeelgo, n mi a maanã wã, n tum wala a sën ratã, tı Wēnde, Yẽ la Soaba, n yaa Yembr tãa, sën sōmb ne tũudum, zēng sën ka Yēndã fãa ka sōmb ne-a.

La tı sıd-kũunã tvvm sën tvg n paood n yuda, yaa fo rik bũmb ninga sën namsd nebã n yi b soy wã.

Rẽ poorẽ tı Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tılgr be a yīnga) kō kibare, tı ad yãn-zoεεgã, a bee lumaoongã yel-welds pugẽ, tı ad yãn-

zoεεga yaa zvgd sēn kit t'a soaba maan tuum sōmbse la a bas tuum wēnse.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Lumaoongā yaa darge-rāmba, sānda yuda sānda.
2. Lumaoongā a yaa gomde, la tuumde, la loεεga.
3. Zoe yānd ne Wēnde, -A Naam zēk yā- a maandame: tı Wēnd ra yā foom A sēn gıdg foom zīig ningā ye, la A ra kong foom A sēn sagl foom zīig ningā.
4. Sēn togs sōorā ka rat n na n yeel tı yaa woto tek bal ye, la ad a wilgda lumaoongā tuum sēn yaa wusgo, bala Laarab-rāmbā b tōe n togsa būmb sōore, la b ka rat n na n yeel t'a zēng ka kēed ye.

(6468)

(13) - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الدَّنْبِ أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ؟ قَالَ: «أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً وَهُوَ خَلَقَكَ» قُلْتُ: إِنَّ ذَلِكَ لَعَظِيمٌ، قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «وَأَنْ تَقْتُلَ وَلَدَكَ؛ تَخَافُ أَنْ يَطْعَمَ مَعَكَ» قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «أَنْ تُزَانِيَ حَلِيلَةَ جَارِكَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(13) – Yii a ‘Abduullaah [bn Mas'ud nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: M soka Nabiyaamā, (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) yaa zūnuub puvgō zislem n yud Wënd nengē? T'a yeele: «yaa fo sēn na n maan mak-n-taag ne Wēnde, ti Yē n yaool n naan foom», ti mam yeele: ad rē sid yaa yel-bedre, la m soke: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: «yaa fo sēn na n kv f biiga, fo sēn yeēsd t'a na n wa naag foom n ri ti ka seke». Ti mam yeele: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: «yaa fo sēn na n yo ne f yak paga». [Naṣun Ṣahuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

B soka Nabiyaamā, (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) zūnuub beḍ sēn yude, t'a yeele: a sēn tvg n yud yaa lagem-n-taare, la yē yaa fo sēn na n maan wōnes-n-taaga maa gees-n-taaga ne Wēnde, A sobendlemē wā maa A wëndlemē wā maa A yuyē wā la a stifē wā, la zūnuub-kāngā Wënd ka yaafd-a rēndame ti yaa ne tuubg n bas-a, la a soabā sā n ki a zugu, yēnda paada Bugmē wā, n ka yit ye. Rē poorē yaa ned sēn na n kv a biiga, n yeēsd t'a na n lagem-a n ri, yōor kuvb yaa haraam, la zūnuub sēn yaa zisg n tvg n yud ti sā n mik t'a sēn kv ned ningā, yaa kuvdā roagda, a zūnuubā leb n zisgdame n yuda ti sā n mikame ti kuvdā tagsgā yaa a sēn yeēside, ti yē sēn kv a soabā ra wa lagem yē n ri Wënd ritlā ye Rē poorē yaa raoa sēn na n yood ne a yak paga, rē yaa a sēn na n modg n belg-a halī n tvg n yo ne-a, t'a sak n pug-a, yoob yaa haraam, la a zūnuubā zisgdame n yuda, ti sā n mik ti b sēn yo ne wā yaa yak paga, yak ning sāri wā sēn sagl ti b maneg n tvg-a la b tall tūud-n-ta-sōng ne-a wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda zūnuub-rāmbā sēn yōs taab bedremē wā, tı yaa wala tuvm sōmā wā me sēn leb n yōs taaba yel-sōmdē wā.
2. Zūnuub-rāmbā sēn yud bedrem: yaa lagem-n-taar ne Wēnde, (A Naam zēk yā) rē poorē yaa biig kuvbo n yeēsd t'a na n wa naag foom n rı, rē poorē yaa f sēn na n yo ne f yak paga.
3. Rtlā bee Wēnd Nugē, Yēndā, (A Naam ylg yā), n reeg bon-naandsā rulgre A zugē.
4. Wilgda yak hake zıslem sēn ta to-to la a namsgā zūnuubā a yuda sēn na n ka yak namsg zūnuubu.
5. Naandā yaa Yē A Wēnde, Yē n sōmb tı b tū-A, Yē A Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye.

(5359)

(14) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشُّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكَهُ».

[صحيح] - [رواه مسلم]

(14) – Yi a Abuv Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puvsug la A tılgı be a yīnga) yeelame: «**Wēnd yeelame A naam zēkame: Mam seka M menga n yi lagm-n-taara rāmb lagm-n-taarā, ned ning sēn tuvmā tuvmde n lagm būmb zēng ne maam a tuvmđā pugē, m basd-a lame ne a lagm-n-taarā**».

[Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaama (Wēnd puvsug la A tılgı be a yīnga) kōta kibare tı Wēnde, A naam yı wagell n zēke: Yē n yud lagm-n-taasā ne sek-m-menga n yi lagm-n-taarā, bala Yē la sek-m-meng Soaba n yi būmbā

fãa, la ninsaal sã n tum tumde sën yaa tũudum n maan-a ti yaa Wënd yĩnga la zëng sën pa Wënde; Wënd basd-a lame, n pa reeg-a ye, n lebs a soaba a tumma; Rënd yaa tlae ti b yilg tumdã Wënd A yembr yĩnga, bala Wënde A naam yilgame, A pa reegd sã n pa sën yaa yileng ti yaa A yĩng bala.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. A bugsdame n yi lagm-n-taarã a kōbga fãa; a leb n gidgdame ti b pa reegd tumã ye.
2. Wilgda Wënd sek-m-mengã la A zıslmã, rë sōngda pu-peelmã maanego tumã pugë

(3342)

(15) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى»، قالوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنْ يَأْبَى؟ قَالَ: «مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى». [صحيح] - [رواه البخاري]

(15) – Yii a Abu Hurayrat nengë, -Wënd yard be a yĩnga-, ti Wënd Tën-tumma, -Wënd puusg la A tilgr be a yĩnga- yeelame: «**Mam poorë rãmbã fãa kēeda arzãna, sã n pa sën tōdga**», ti b yeele: yaa foom Wënd Tën-tumã! La ãnd n na n tōdge? T'a yeele: «**sën tũ a maam kēeda arzãna, la sën kusa maam, a soab tōdgame**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puusg la A tilgr be a yĩnga- kōta kibare t'a poorë rãmbã fãa kēeda arzãna, sã n ka sën gidga a menga!

Tı sahaabsã, -Wënd yard be b yĩnga- yeele: la ãnd n na n tōdge, Wënd Tën-tumã?!

T'a leok-ba, -Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga- ti ned ning sēn sak n puɔge la a tū Tēn-tuvmā -Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga- sagellā, a kēeda arzāna, la sā n yaa sēn kusa la a zags sari wā tūubu, yē soab tōdgame t'a ka na kē arzān ye ne a tuvm wēnsā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Tēn-tuvmā -Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga- tūubā, a yaa Wënd tūubu, a kusgā me yaa Wënd kusgo.
2. Nabiyaamā -Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga- tūubā kēesda ned arzāna la a kusgā kēesda ned Bugum.
3. Wānde yaa sū-noogr n kōt neb nins sēn yaa tūudbā zāmā-kāngā pugē wā la kōt kibar ti b fāa gill kēeda arzāna, sā n ka ned ning sēn kusa Wënd la A Tēn-tuvmā.
4. Nabiyaamā -Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga- nimbāan zoεεga ne a poorē rāmbā la a nonglem keɔgengā ne b kāndgrā.

(4947)

(16) – عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا تُظْرُونِي كَمَا أَظَرَّتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ؛ فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(16) – Yii a Umar [bn Hataab nengē-Wënd yard be a yīnga a yeelame: Mam wuma Nabiyaamā Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga t'a yetē: «**ra kils-y maam wala nasaar-rāmbā sēn kils a Maryam biig a Iisa wā ye, ad mam yaa A yamba, bi y yeel-y ti Wënd yamba la A Tēn-tuvmā**». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga a ɔɔgdame ti b ra maan n zuvg toaga, la b ra zuvg sārı wā sēn kō sorā tekā a pēgrē wā,

la b ra sɪf-a ne Wënd Sɪf-rāmbā, la A tuum nins sēn welg ti yaa Yē balā, maa b yeel t'a mii sēn solge, maa b kot-a n lagm ne Wēnde, wala Nasaar-rāmbā sēn maan ne a Iisa a Maryam biigā, tulgr be a yīnga. Rē poorē t'a vēneg ti yē yaa yamba sēn yi Wënd yembsē wā, la a saglame ti d yeel-a: t'a yaa Wënd yamba la A Tēn-tuuma.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. **
2. Gɪdgame ti b ra maan n zuug sārɪ wā sēn kō sor a waoogrā la a pēgbā wεengē; bala rēnda yaa būmb sēn talld n tugd lagm-n-taarē.
3. Būmb ning Nabbiyaam(Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sēn bugs ti b ra maana, a yu zāma-kānga pugē, rēnd sull n maan n zuug ne Tēn-tuumā -puusg la tulgr be a yīnga- ti sānda maan n zuug a zakā rāmb wεengē, ti sānda maan n zuug waliimbē wā, ti yi sabab ti b luɪ lagm-n-taar pugē.
4. Wënd Tēn-tuum sɪfa a menga ti yē yaa Wënd Tēn-tuuma; n na n wilg t'a yaa yamba sēn tūud Wēnde, pa sakd ti b wēnemes yɛla sēn welg toor ne Soabā n kō-a ye.
5. Tēn-tuumā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) a sɪfa a mengā t'a yaa Wënd Tēn-tuuma; n na n vēneg t'a yaa Tēn-tuuma sēn yi Wënd nengē ti yaa tɪlae ti b sɪdg-a la b pug-a.

(3406)

(17) – عن أنس رضي الله عنه قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم: «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالتَّائِسِ أَجْمَعِينَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(17) – Yii a Anas nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Nabiyaamā yeelame (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga): «**Yāmb yembr fāa ka kōt sīda, halı tu mam wa tvg n yı a noanga n yud a roagdā, la a koambā la a nebā fāa gilli**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta tōnd kibare, tı lıslaama, a lumaoongā ka piti halı t'a wa yı Wënd Tēn-tuum nonglem (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) n yud a ma wā la ba wā, la a biiga la a bi-pugla, la a nebā fāa gilli, la nonglem-kāngā a tūnugda Nabiyaamā tūudum la a sōngre, la a kusg basgo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa tulae tı b yı Wënd Tēn-tuumā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) nonglem, la b lıus a nonglemā bōn-naandg fāa gill nonglem taoore.
2. Sēn be nonglem pidb tagmas pugē: yaa Wënd Tēn-tuuma sōngre la kēes yōore la arzek rē poorē.
3. Wënd Tēn-tuumā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) nonglemā, yaa tı f tū a sēn sagl būmb ningā, la f sıdg-a a sēn kō kibar ningā, la f zāag būmb ninga a sēn gıdge la a bugs n yi wā, la f pug-a la f bas Bid'ā (yel-sungdsā).
4. Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) hake wā, yē zıslēmā la a kengr n yud nebā fāa gilli, bala a yu sabab tı tōnd paam kāndgr n yi menengo, la tōnd paam pōsgr n yi Bugum, la d paam puur ne arzānā.

(18) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «بَلَّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً، وَحَدِّثُوا عَنِّي إِسْرَائِيلَ وَلَا حَرَجَ، وَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(18) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē- Wënd yard be b yiiba yīnga, a yeelame: Nabiyaamā -Wënd pʊʊsg la A tɪlgr be a yinga- yeelame: «**Taas-y mam yīnga, baa ti sã n yaa Aayar a yembre, la y yēs [sraaul koambã kibayã, ti taal ka be ye, la ned ning sēn yaga n rogl maam pʊ-toogo bi a bao a zīndg zīig Bugmē wã**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã(Wënd pʊʊsg la A tɪlgr be a yīnga) a sagendame ti b taas bāngrã sēn yi Alkrãanē wã maa sunnah, baa ti bũmbã yaa bilfu, sēn yi Alkrãanē wã maa Hadiisē, la yaa sart t'a bāng bũmb ning a sēn boond n tʊgdē wã. Rē poorē t'a vēnegdē(Wënd pʊʊsg la A tɪlgr be a yīnga) ti yel kae ti b yēs sēn yi Banii [sraaul-rãmb nengē ye, yel nins sēn yi b nengē ti pa yōsgd ne tōnd sãri wã. Rē poorē t'a bugs ti b ra yag n roglg a zug ye, la ned ning sēn yaga pʊ-toogo bi a bao a zīndg zīig Bugmē wã.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yamleogg kēesgo Wënd sãri wã taasg pʊgē, la sōmba ne ninsaala t'a togs bũmb ning a sēn rulsã la a fahmã baa ti sã n yaa bilfu.
2. Yaa tilae ti b bao sãri wã bāngrã; sēn na yulē paam n tũ Wēnde la a taas A sãri wã ne nen-sōngo.

3. Yaa tilae ti b maan bāng n wāaka ne Hadiis fāa sōmblem taoor ti b taas-a maa b sēeg-a, sēn na yul n gūus n da kē puleng wēng-kāngā sēn yaa kēgengā pugē ye.
4. A kengda togs sid goam pugē, la b maan gūusgu yēsgā pugē, sēn tug n yuda, Wēnd sāri wā pugē A naam yi wagell n zēke.

(3686)

(19) - عن المقدم بن معدْيَكْرِب رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «أَلَا هَلْ عَسَى رَجُلٌ يَبْلُغُهُ الْحَدِيثُ عَنِّي وَهُوَ مُتَكَبِّرٌ عَلَى أَرِيكَتِهِ فَيَقُولُ: بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ كِتَابُ اللَّهِ، فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَلَالًا اسْتَحْلَلْنَاهُ، وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَرَامًا حَرَّمْنَاهُ، وَإِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا حَرَّمَ اللَّهُ». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه]

(19) – Yii a Mikdaam [bn Ma’adiikarab -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: «Yaa sida, ad sā n wa beē, neb n na n zīndi ti mam hadiis (gomd) wa tug n ta a nengē, t’a yaa sēn kull a zaog zugu, n yetē : « ad tōnd ne yāmb svka yaa Wēnd Gafā bal n be d svka, būmb ning tōnd sēn mik Wēnd Gafā pugē ti yaa halaalā, d na n maaname ti yaa halaale, la d sēn mik a pugē ti yaa haraam d na n maaname ti yē yaa haraam, la hadiis ka pak tōnd ye, la b bāng ti būmb ning Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A tulg be a yīnga- sēn harm-a, a yaa wala Wēnd sēn haram bala». [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawvud la a At-tirmiiziy la a [bn Maaḡa n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- kōta tōnd kibare, ti zāmaan n pēnege, ti neb kōbg n na n zīnd beenē, ned fāa kull a kvgs zugu, ti Nabiyaamā, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- hadiis wa tug n ta a nengē, t’a yetē : « būmb ning sēn kaood buvd tōnd ne yāmb svka yelā pugē, ad yaa Alkvrāanā bala, a seka tōndo, tōnd sēn mik

būmb ninga Alkurāanā pug tu yaa halaalā tōnd na n tuma ne rē, la d sēn mik a pugē tu yaa haraam d na n zoe n zāag-a lame ». Rē poorē, tu Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-vēnege n wilg tōnd tu ad būmb fāa gill Nabiyaamā sēn harmā maa a gidgame, a Sunnā pugē, ad yēnda buudo yaa wala Wēnd sēn gidg būmb ningā A Gafā pugē, bala yaa Nabiyaamā la ned ning sēn taasd a Soabā koεεgā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, b sōmb n zisga Sunnā wala b sēn zisgd Alkurāanā ,la b leb n reegd-a wa b sēn reegd Alkurāanā.
2. Hadiisā wilgdame tu Tēn-tuumā tūudum, a yaa wala Wēnd tūudum, la a kusg yaa Wēnd kusgo, A Naam zēkame.
3. Hadiisā leokda neb nins sēn rat n na n lebs hadiis-rāmbā, la b kUSD-ba.
4. Ned ning sēn wa n ball n bas hadiis-rāmba, n yeel t'a na n kell n seka a meng ne Alkurāanā, bı a soab bāng tu yēnda ballame n bas b yiibā fāa gilli, a bāng t'a yaa zīri-be-neda, sēn yagd t'a tūuda Alkurāanā.
5. Bee hadiisā puga, yela sēn wilgd tu Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- sūd yaa nabiyaama, ne a sēn kō kibar būmb sēn na n wa yı sēn wate, t'a sūd wa yı wala Nabiyaamā sēn togsā.

(65005)

(20) – عن عائشة أم المؤمنين وعبد الله بن عباس رضي الله عنهما قالا: لَمَّا نَزَلَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَفِقَ يَطْرُحُ حَمِيصَةً لَهُ عَلَى وَجْهِهِ، فَإِذَا اغْتَمَّ بِهَا كَشَفَهَا عَنْ وَجْهِهِ، فَقَالَ وَهُوَ كَذَلِكَ: «لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ» يُحَدِّثُ مَا صَنَعُوا. [صحيح] - [متفق عليه]

(20) – Yii a ‘Aatša la a ‘Abdullaah [bn ‘Abbaas nengē (Wënd yard be b yiibã yĩnga) b yiibã yeelame: Bãagã sën wa n keng Wënd Tën-tvumã (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga) a rikda fuug n pil a nengē, ti vvvsgã sã n wa yaa toog ne-a la a sën lakd n bas a nengã, n yeele, t'a be halhaal-kãngã pvge: « **Wënd kãab beed bee ne Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmba, b rika b nabiyaam-rãmbã yaado, n maan misa**», ti woto yaa sën bugsd nebã ti b ra maan bãmbã sën maan-a ye. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

D ma a ‘Aatša la a [bn ‘Abaase, (Wënd yard be b yiibã yĩnga), b kōta tōnd kibare, ti kūumã sën wa n wa Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga), a rika peende n pĩnd a nengã, ti vvvsgã sã wa yaa toog ne-a, ne sën yaa kūum bãagã, la a sën lakd n bas a nengã, n yeel halhaal-kãngã sën yaa kegengã fãa, Wënd kãab beed be ne Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmba, la A rig-b lame n yiis A yolsgē wã, la woto yaa bãmb sën me misa b nabiyaam-rãmbã yaad zugã, la yel-kãngã sã n da ka bedre, Nabiyaamã kōn n tēeg-a zĩ-kãngã wakat ye, rē n kit ti Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga) gıgd a poorē rãmbã ti b ra wa tvug n maan n wōneg tvum-kãngã ye, bala yaa Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmb tvumde, a leb n yaa sore, sën talled-b n kēng lagem-n-taar ne Wēnde, (A Naam yi wagell n zēke).

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. B gidgame ti b rik nabiyaam-rãmbã la nin-sõmbisã yaado n maan misa, n puusd Wënd beenë, bala a yaa sore, sën tar n rabd lagem-n-taare.
2. A wilgda Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sën ning a toaag hal wusg ne Wën-yembgã, la a sën leb n yeesd b sën na n wa zisg yaadã, bala yēnda yaa bumb sën tar n rabd lagem-n-taare.
3. Sakdame ti b kãab Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmba, la ned fãa sën maan bãmb tuumdã buudu, sën yaa me yaadã zutu la rik-b ti b yaa misa.
4. Wilgdame ti me yaadã zugã yaa Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmb na-kēndr la rē, la hadiisã wilgdame ti b gidgame ti b wa wōnes-ba..
5. Sën be rik yaadã n maan misã wã, yaa puusd beenë la puusd n togënd-b baa ti sã n ka me misri.

(3330)

(21) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا، لَعَنَ اللَّهُ قَوْمًا اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ». [صحيح] - [رواه أحمد]

(21) – Yi a Abu Hurrayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), ti yii Nabiyāamā nengē, (Wēnd puvsɡ la A tulgr be a yīnga): «**M Soaba Wēnde ra maan m Kabrā ti yaa ruvg ye, Wēnd kāabg be ne neb sēn dık b Nabiyaa-rāmb yaado n maan Misa**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyāama kosa a Soabā t'a ra maan a yaoogā ti yi wala ruvg a ti neba tūud-a ne b sēn zısgd-a, la b togend-a suguudē wā, rē poorē - Wēnd puvsɡ la A tulgr bze a yīnga- kōo kibare ti Wēnd zāaga ne A yolsgā ned ning sēn dık nabiyāam-rāmbā yaadā n maan misa wā; bala rik yaadā n maan misā wā yaa sēn na tik n tū-ba la b tē-ba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Maan n zuvg sārı wā sēn gāneg būmb ning nabiyāam-rāmbā la nin-sōmbsā yaadē wā kitedame ti b wa tū-ba zēng ti pa Wēnd ye.
2. Pa sakd ti b kēng yaadē wā ti yaa sēn na n zısg-ba la b maan tūudum beenē baa t'a soaba sēn wa n pē Wēnd to-to.
3. Yaa haraam ti b me misa yaad zugu.
4. B gidga Puvsɡ yaadē wā baa ti b sā n pa me misri, sā n pa kūum puvsɡ bala; kūum ningā b sēn pa paam n puvs-a.

(22) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَلَا تَجْعَلُوا قُبُورِي عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ». [حسن] - [رواه أبو داود]

(22) – Yi a Abuu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tuuma (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Ra maan-y y rotā ti yaa yaad ye, la y ra rik mam yaoogā ti yaa tigr bob n kēng ye, la y puvs-ma; ti yāmb puvsugā tata maam y sēn beē fāa**». [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawuud n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) gidgdame ti b ra bas Puvsugā zagsē wā ye, t'a wa lebg wala yaadā b sēn pa sakd ti b puvs be wā, La a gidg ti b ra kaagd a Kabrā n yilmdē ye, la tigimd taab a nengē wakat la wakat fāa; bala rē yaa radg n tugd lagm-n-taare, La a sagl ti b kos puvsug la tulgre n kō-a, yāmb sēn be tēnga zīig ning fāa; bala rē tat-a lame, sēn be a beenē la sēn zāra fāa yaa a yembr yē nengē, rēnd tulsem ka be ne yilengo a kabrē wā ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā gidgdame ti b ra bas Wënd tūudum, A Naam zēkame, zagsā pusē ye.
2. A gidgda sor-bobre n tug Nabiyaamā -Wënd puvsug la A tulgr be a a yīng- kabrā kaagre; bala a saglame ti b kos puvsug la tulgre n kō-a, la a kō kibare ti tat-a lame, la sorā bobd n kēnga miisrē wā la tug n puvs be.
3. Gidgame ti b ra rik Nabiyaamā kabrā kaagre ti lebg tigr n yilemdē ye, ne b sēn na n yilemd a kaagrā yalē ninga sēn welge, n yāk wakat sēn welge, yaa woto bala la kabr fāa kaagre.

4. Nabiyaamã woorã a Sobã nengẽ, ne a sën kō sor ti b tõe n kos puvs g la tulgre n kō-a, f sën be zāmaan ning fãa la zīng ning fãa.
5. Bala b sën gudg ti b ra puvs yāadē wã yaa bũmb Sahaabsã sën mi; rē n kit ti Nabiyaamã (Wënd puvs g la A tulgr be a yīnga) gudgame ti b ra maan rotã ti yaa wala yaado ti b pa puvs d b pugē.

(3350)

(23) – عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ ذَكَرَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَنِيْسَةً رَأَتْهَا بِأَرْضِ الْحَبَشَةِ، يُقَالُ لَهَا مَارِيَّةُ، فَذَكَرَتْ لَهُ مَا رَأَتْ فِيهَا مِنَ الصُّوْرِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُولَئِكَ قَوْمٌ إِذَا مَاتَ فِيهِمُ الْعَبْدُ الصَّالِحُ، أَوِ الرَّجُلُ الصَّالِحُ، بَنَوْا عَلَى قَبْرِهِ مَسْجِدًا، وَصَوَّرُوا فِيهِ تِلْكَ الصُّوْرَ، أُولَئِكَ شِرَارُ الْخَلْقِ عِنْدَ اللَّهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(23) – Yii a ‘Aaiša sën yaa muumin-rãmbã ma wã nengẽ (Wënd yard be a yīnga): t'a Ummu Salamat togsa Wënd Tën-tuumã (Wënd puvs g la A tulgr be a yīnga) Wënd roog (Egliisi) yē sën yã Habaša (Etiopii) tēngē wã, ti b boond t'a Maariya, a togsa Wënd Tën-tuumã (Wënd puvs g la A tulgr be a yīnga) bãmb sën yã a pugē sën yaa nin-naandse, ti Wënd Tën-tuumã (Wënd puvs g la A tulgr be a yīnga) yeele: «**Ad bãmbã yaa nebã ti yamb sōngo maa nin-sōng sã n ki b nengẽ la b sën met miisr a yaoogē wã, la b ning nin-naand-kãensã beenē, ad bãmbã la bonaandsã sën yud wēnem Wënd nengē**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Muumin-rãmbã ma wã a Ummu Salamat togsame (Wënd yard be a yīnga), t'a togsa Nabiyaamã (Wënd puvs g la A tulgr be a yīnga) ti yē yã Habaša tēngē wã roogo -ti b boond ti Maariya- yaa nin-naandse la nags-teedo la sulusugdu; ti yaa a sën maan yel-solemd ne rēnda! Ti

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tigr be a yĩnga) na n vëneg n wilg-a sabab-rãmb nins sën kut tu b ning nin-naands-kãensã wã; n yeele: tu ad bãmba ra yume tu b nin-sõng sã n maan kaalem la b sën met miisr a yaoogë wã, n puusd beenë, la b ning nin-naands-kãensã a pogë, tu Nabiyaamã vëneg n wilgi tu sën maand-b woto wã la bon-naands sën yud wënga Wënd nengë, (A Naam zëkame), bala tuum-kãngã yita sabab n këng lagem-n-taar ne Wënde, (A Naam zëkame).

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. Miisã wã meeb yaadë wã yaa sën gidge, maa Puusg maaneg beenë (yaadë wã), maa kũ-rãmbã mumb miisã wã, tu rë yaa sën na n yëd lagem-n-taarã sabab-rãmba.
2. Miisã wã met yaadë wã la nin-naandsã maaneg b pugë, yaa Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmb tuuma, la ned ning sën maan woto, a wõns-b lame.
3. Wilgame tu gidgame tu b wa tug n tall nin-naands (sulugdu) sën yaa bon-naands sën tar yōyã.
4. Ned ning sën me miisr yaoog zugu, n ning nin-naands (sulugd) beenë, yënda a bee Wënd bon-naandsã sën yud wëngã pugë, (A Naam zëkame).
5. Sãri wã a gũuda Tawhudã (Wën-yembgã) gũub sën pidi, n yët soy nins fãa sën talled n këngd lagem-n-taarã.
6. A gidgdame maan n zuug nin-sõmbse wã; bala a yaa sabab tu ned wa tug n lu lagem-n-taar pugë.

(10887)

(24) – عن جندب رضي الله عنه قال: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ أَنْ يَمُوتَ يَحْمِسُ وَهُوَ يَقُولُ «إِنِّي أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ أَنْ يَكُونَ لِي مِنْكُمْ خَلِيلٌ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ اتَّخَذَنِي خَلِيلًا كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا مِنْ أُمَّتِي خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا! أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ! إِنِّي أَنُهَاكُمُ عَنْ ذَلِكَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(24) – Yii a Gʻndub nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: M wuma Nabiyaamā (Wēnd pʻvsg la A tʻlgr be a yīnga), taor t'a na pa maan kaalem ne rasema nu, t'a yetē: « **Mam lebsda m meng Wēnd nengē, n da wa tall noang yāmb pʻgē ye, bala Wēnde -A naam zēkame-, A yōka maam n maan A zaoa, wala A sēn rik a [brahum n maan A zao wā, la mam sā n da na n dʻk ned mam zāma wā pʻgē, m rag n dʻk a Abuu Bakr n maan zoa, la sēn reng-b yāmb taorā b ra rikda b Nabiyaam-dāmba la b nīn-sōmbsā yaadā n maand miisa, bʻ yāmb ra rik yaadā n maan miisa ye, ad mam gʻdgda yāmb n yi rēnda**». [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd pʻvsg la A tʻlgr be a yīnga), a togsa a menga ziirā sēn yaa soaba Wēnd nengē -A naam zēkame-, la le togsdē t'a taa nonglemā dargε-rāmb tēkē, wala a [braahum -tʻlgr be a yīnga- sēn paam-a wā, rē n kit t'a tōdg ne a na tall noanga zēng sēn pa Wēnde; bala a sūurā pida ne Wēnd nonglem la A zʻsgre la A minim, rēnd sēk pa le be ne nin zēng tʻ pa Wēnd ye, la a sā n da tara zoa bōn-naandsē wā na yʻ a Abuu Bakre -Wēnd yard be a yīnga-. Rē poorē t'a bugs tʻ b ra maan n zʻvsg toaag ning sēn segd nonglemā pʻgē wā ye, wala Yahʻud-rāmbā la Nasaar-dāmbā sēn maane b Nabiyaam-dāmba la b nin-sōmbsā yaadē wā, halʻ n wa maan-ba tʻ b lebg lagm-n-taar soab-dāmba tʻ b tūud-b tʻ pa Wēnd ye, la b me b yaadē wā miisa la Tūudum

roto, ti -Wënd puvsig la A tulgr be a yīnga- gidg a poorē dāmbā, ti b ra wa maan wala b sēn maana ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wānde wilgda a Abuu Bakr yudlemā, -Wënd yard be a yīnga-, n le wilgd ti yē n yud Sahaabsā, n leb n sōmb n yud nebā fāa ne Nabiyaamā ledsgo a kūumā poorē.
2. Yaa ti miisā wā meeb kabā zotā, yaa zāma nins sēn reng taorā tuum kiti
3. A gidgda b rik yaadā n maan tūudum zīiga n puvsd beenē maa b toagl-a, la b met miisa b zugu la zāg-rāmba, ti yaa sēn gidg ti b ra wa lu lagm-n-taar pugē, rē sabab ye.
4. Hadiisā gidgda maan-n-zuvka nin-sōmbsā pugē bala a talledame n tugd lagm-n-taarē.
5. Būmb ning Nabiyaamā sēn bugsd ti b basa yaa yell tekē, bala a kenga yellā taor t'a na n pa ki ne yund a nu.

(3347)

(25) – عن أبي الهَيَّاجِ الأَسَدِيِّ قال: قَالَ لِي عِيٌّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ: أَلَا أْبَعُثُكَ عَلَيَّ مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ أَنْ لَا تَدْعَ تِمْتَالًا إِلَّا طَمَسْتَهُ، وَلَا قَبْرًا مُشْرِفًا إِلَّا سَوَيْتَهُ. [صحيح] - [رواه مسلم]

(25) – Yii a Abu Al-Hayyag Al-asady nengē, a yeelame: A Ali [bn Abu Ṭaalib yeela maam: M ka na n tums foom būmb ning yīnga, Wēnd Tēntumā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) sēn tums maam ne būmb ningā? Tı f ra bas nin-naande rēndame ti f saram-a, la f ra bas yaoog sēn zēke, rēndame ti f zēms a taaba. [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) a ra yume n tumd a Şahaabsā, ti b ra bas "nin-naande"- yē me la būmb ning b sēn maan ne yōor ti yaa vita, zem ti b maan-a lame t'a tar yīnga, maa a ka tar yīnga-rēndame ti b yēes-a.

La b ra bas yaoog sēn zēk ye, rēndame ti zems-a ne tēngā, la b wā būmb ning sēn be a zug sēn yaa meoongā, maa b maan-a t'a zems ne tēnga, n ka zēk ye, rēndame ti yaa bilf bala, b tōe n zēk-a-la ne tēngā sēn yaa wala kāntuga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgdame ti yaa haraam ti b suur yōyā rāmbā, bala a yaa sabab-rāmb nins sēn tōe n kēes lagem-n-taare.
2. Yaa sāri wā sēn kō sor ti b tōe n kus yel-kitg ne nugu, ne ned ning sēn tara naam maa tōog ne rē.
3. Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) sēn tar yā-beedo, n na n yēes būmb fāa gill sēn tar tōkr ne Zulmā sasa vūuna, sēn yaa fot-rāmbā (suurgo) la nin-naandse la yaadā zutā meebo.

(26) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، -ثَلَاثًا-»، وَمَا مِنَّا إِلَّا، وَلَكِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُدْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ. [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وأحمد]

(26) – Yii a ‘Abdullaah [bn Al-mus’uud nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: Wënd Tën-tuvmã, (Wënd puvsɣ la A tɪlgr be a yīnga) yeelame: «Liu-n-buɣrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, liu-n-buɣrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, liu-n-buɣrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, -noor a tãabo», la ned ka be tōnd puɣē wã, rëndame t'a saag-a, la Wēnde, (A Naam yɪ wagell n zēke), A looga ne-a ne bobl-m-meng ne Wëndã. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuɔ Daawuud la a At-tirmiiziy la a [bn Maaga la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsɣ la A tɪlgr be a yīnga) a bugsa nebã tɪ b yɪ liu-n-bogrã maanego, yē me yaa ned sēn na n rikd zu-beed n rogēnd būmb fãa gilli, zem tɪ yaa sēn wumde maa sēn ne, sēn yaa liuulē wã, maa rūm-mugsē wã, maa zamsã rãmbã, maa limoyã, maa rasēm-rãmba, maa zēng sēn ka yɪ ne rēnda, La a sēn togs liuulã, yaa yēnd n rag n da sēeg n yud Zulemã sasa, la a yēgrã yaa bas liuul t'a yɪke, f sēn wat n na n maan tuvm ninga, zem tɪ yaa so-toaka maa yaa tolbo la zēng sēn ka rē, rēnd a sã n yɪk n kēng ritg wēngē a sūurã yita noogo t'a tum a sēn ratã, la a sã n yɪk goabg wēngē la a sēn yet tɪ yaa zu-beedo la a bas būmb ninga a sēn rat n maan-a. la a kōo kibare t'a yaa lagem-n-taare, la saag wēng-kãngã yume n yaa lagem-n-taare, tɪ bala ka wat ne sōma rēnda Wēnde, leb n ka tusd wēngã rēnda Wënd A Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye.

La a [bn Mas'ud togsame tu lslaam sūurē, saag wēng tōe n kē a pugē, la sōmbame t'a tus yel-kāngā n yiis a sūurē wā ne bobl-m-meng ne Wēnde, n lagem ne sabab sōmbsā rtkre.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Liu-n-bugrā (zu-beed saagrā) ad a yaa lagem-n-taare, bala be a pugē, sūurā sēn yagl zēng sēn ka Wēnde.
2. Yaa masaal-rāmb nins yel sēn pak n yuda yulem wusgā sēn tar yōodā, sēn na yulē t'a tabend sūy wā.
3. Liu-n-bugrā (zu-beed saagrā) bobl-m-meng ne Wēndā, (A Naam yı wagelle) rē saasd-a lame.
4. B saglame tu b bobl-b mens ne Wēnde, A Yembre, la b sūyā tabend ne-A (A Naam yulgame).

(3383)

(27) - عن عمران بن حصين رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَطَيَّرَ أَوْ تُطَيِّرَ لَهُ، أَوْ تَكَهَّنَ أَوْ تُكُهَّنَ لَهُ، أَوْ سَحَرَ أَوْ سُحِرَ لَهُ، وَمَنْ عَقَدَ عُقْدَةً، وَمَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ». [حسن] - [رواه البزار]

(27) – Yii a ‘Imraan [bn Huṣayn nengē - Wēnd yard be a yīnga-: a yeelame: Wēnd Tēn-tuṃmā, (Wēnd puṃsg la A tilgr be a yīnga) yeeleme: «Ka be tōnd puḡē, ned sēn maana liu-n-bogre, maa b maana a yīnga, maa a buḡa bagre, maa b buḡa bagr a yīnga, maa a maan tum, maa b maana tum a yīnga, la ned ning sēn wa bag-buḡa n kō sid ne a sēn yet-a, a soab kɪfla ne būmb ninga b sēn sik n kō a Mohammadā, (Wēnd puṃsg la A tilgr be a yīnga)». [Hasanun (be neere)] - [A Al-Bazaar n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puṃsg la A tilgr be a yīnga)puḡma puḡeng beedo, ned ning sēn wa n tumā, sēn yi yē poorē nebā, tuṃm-rāmb sānda, n yeele: "ka be tōnd puḡē" la sēn be a puḡē:

Rēnem: "ned ning sēn maan liu-n-bogre, maa b maana liu-n-bogr a yīnga: la yē yēgrā, yaa b sēn na n bas liuul t'a yike, b sēn wat n maan tuṃmde, zem ti yaa sor togbo, maa yaa tolbo, maa zēng sēn ka rē. A sā n yik n tuḡ rit wēngē, a sakdame n kell n baas a tuṃmdā, la a sā n yik goagb wēngē, la a sēn yet ti yaa yel-beedo, n yeel ti yaa zu-beedo, la a yōk a meng n bas a sēn rat būmb ningā, rēnd ka sakde ti ned maan wānde a meng yīng ye, maa a rolg ned t'a maan a yīng ye, la kēeda rēnda puḡa ned sēn na n saag zu-beed tagmas ne būmbā fāa gilli, zem ti yaa sēn wumde, maa yaa sēn ne, sēn yaa liuuli, la we-rūmsi, maa yaa zāmsā rāmba (koms-rāmbā), maa yaa limoro maa yaa rasem-rāmba, maa zēng sēn ka rēnda.

Yiib soaba: "ned ning sēn maan bagre, maa b maana a yīnga" rēnd ned ning sēn wa n yēgemdē t'a mii sēn solge, zem ti yaa āds la a geta la zēng sēn ka rē, maa a waa ned ning sēn yagd zīri t'a mii sēn solg nengē,

wala bag bugdb la sēn wōnd rē, n sɪdg-a ne a sēn yet bŭmb ningā, sēn yaa yel-soondi minimā, ad a soab kɪfla ne bŭmb ning sēn sik n kō a Mohammadā, (Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga)

Tāab soaba: "ned ning sēn so tum, maa b so a yīnga" yē la ned ning sēn maan tum a meng yīnga, maa a rogla ned t'a maan tuma a yīnga, zem t'a na n naf-a-la ne neda, maa a na n nams-a lame, maa a tvg n loee yoadā ne gīdā, n maan tum a pugē, ne a sēn na n karem sēn yaa haraam n fvs beenē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa tulae tɪ b bobl meng ne Wēnde, la f kō sɪdā ne Wēnd Buvdā la a kordgā, la b gɪdg liu-n-bogre la kōb-wēndem la tum maanego la bagr bugbo, la ra tvg n kot yel-kāensā neb nins sēn maan woto wā nengē ye.
2. N yeel tɪ f mii sēn solgā, a yaa lagem-n-taar sēn kUSD Wēn-yembgā.
3. Yaa haraam tɪ b kō bag budgbā sɪdā, yaa haraam tɪ ned kēng b nengē, la paasda rēnda, b sēn boond tɪ nugā ges-n-karemā la ko-teegā, la ādsā bagre, baa tɪ yaa sēn rat n na n bāng sēn be beenē.

(5981)

(28) - عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَيْنِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: صَلَّى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحَدِيثِيَّةِ عَلَى إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلَةِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ، فَقَالَ: «هَلْ تَذَرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟» قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ، فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ، فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ، وَأَمَّا مَنْ قَالَ: بِنُوءِ كَذَا وَكَذَا، فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي وَمُؤْمِنٌ بِالْكَوْكَبِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(28) – Yii a Zayd [bn Haalid [bn Alghvany nengē, Wënd yard be a yīnga, a yeelame: Wënd Tën-tvuma, Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga, pvsusa ne bāmba, Fagr yibeog Pvsugā Hvdaybiya zīgē wā, la yaa saag sēn ni yungā poorē, la Nabiyaamā sēn wa n se Pvsugā, a lebg n togla nebā n yeele: “ rē yīnga yāmb mii y Soabā sēn yeele?” Tı b yeele: Wënd la A Tën-tvumā n mi. T’a yeele: ad Mam yembsā pugē, vēega beog ti neb be beenē n kō sid ne Maam, la kɪfl ne Maam, la sã n yaa neb nins sēn yeel-b ti tōnd paama saag niib ne Wënd kūunā, la A yolsgā, bāmb yaa sēn kō sid ne Maam, n kɪfl ne ādsā, la neb nins sēn yeel ti: yaa ād-kāngā la ād-kāngā sababo la tōnd paam saagā, bāmb kɪfla ne Maam n kō sid ne ādse”. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Hadiisā wilgdame ti Nabiyaamā, Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga, pvsusa yibeog Pvsugā, Hudaybiyat zamaanā, yē me yaa tēnga sēn pē Maka, la yaa saag sēn ni yung poorē, T’a sēn wa ning sallemā n se a Pvsugā, la a sēn togl nebā ne a nengā, n sok-ba: “rē yīnga yāmb mii būmb ning yāmb Soabā, A Naam yı wagell n zēk sēn yeel-a? Tı b leok-a : ad Wënd la A Tën-tvumā n yud minim, T’a yeele : ad Wēnde, A Naam yı wagell n zēke, a vēnegame ti nebā, b pvta kōbg a yiibu, saag sēn wat n ni, kōbg n be n kō sid ne Wēnde, A Naam yı wagelle, ti kōbg be beenē, n kɪfl ne Wēnde, A Naam yı wagelle ; La sã n yaa neb nins sēn yeel ti saagā nii ne Wënd yudlem la A yolsgā, n rik saagā niibā n kō Naaba A Wēnde, yē yaa ned sēn kō sid ne Wēnde, sēn yaa Naamdā,

n yaa Kēnesdā, bon-naandsā pugē wā, ne A sēn rata, la a kɪfl ne ādsā. La sã n yaa neb nins sēn yeel-b : « **tōnd paama saaga, ād-kāngā sababo** », yē yaa sēn kɪfl ne Wēnde, n kō sɪd ne ādga, la yē yaa kɪflg sēn yaa kɪflg bila, n ka yiisd ned lɪslaangē ye, bala a ruka saagā niibā n yeel tɪ yaa ād-kāngā sababo, la Wēnd ka maan tɪ ādsā yaa sabab sãri wēngē, ne saag niib ye, A leb n ka maan-ba tɪ b yaa sababo, kordg wēngē ye, La sã n yaa ne neb nins sēn rik saagā niibā, la zēng sēn ka rēnda, sēn yaa yel nins sēn maand tēngā zugā, n rik-ba n tōkd ne ādsā kēnā, b pukri la b lɪuse, n loe n wāage, tɪ yaa ādsā mens n maan tɪvmdā sɪd-sɪda, woto yaa kɪflg bedre, n yiisd ned lɪslaangā pugē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, sēn wilgd tɪ b buu nonglem tɪ saag sã n ni, bɪ b yeele : «**ad tōnd paama saaga, ne Wēnd yudlemā la A yolsgā** ».
2. Ned ning sēn wa n rik saaga niib neemā wā, la zēng sēn ka yɪ ne rēnda, sēn yaa neemā-rāmbā n tug n kō ādgā tɪ : « **yaa yē n wa ne-a, yē n maan-a** » yē soaba yaa kifre, kɪflg sēn yaa kɪfl kāsēnga, la a sã n tug n yaglg ne ādga t'a yaa sababo, yē soaba yaa kifre kɪflg sēn yaa bilfu, n ka yiisd-a lɪslaangā pugē ye, la rēnda yaa sēn mik tɪ Wēnd ka maan-a t'a yaa sabab sãri puga, A ka maan-a t'a yaa sabab gesg pugē me.
3. Bee hadiisā pugē, sēn wilgd tɪ neemā wā, a yɪta sababo ne kifundo tɪ ninsaal sã n maan-a sōm zulem, n leb n yɪt sababo ne lumaango, tɪ ninsaal sã n puus-a barka.
4. Hadiisā gidgdame tɪ b ra yeele: tōnd paama saaga ne ād-kāngā sabab la ād-kāngā sababo » baa t'a sã n toglame tɪ yaa wakatā la a sēn ratā, rē yaa sēn na yul n da wa tug n kēes-a lagem-n-taar pugē ye.

5. Hadiisā wilgdame tɪ yaa tulae tɪ Adam Biig rɪk a sūurā n yaglg ne Wēnde, A Naam zēkame, sã n yaa neema baob pugē la yel-wēns tusb pugē.

(65010)

(29) – عن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «إِنَّ الرُّقَى وَالْتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَةَ شِرْكٌ». [صحيح] - [رواه أبو داود وابن ماجه وأحمد]

(29) – Yii a Abdullaah [bn Mas'udde nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, a yeelame: m wuma Wēnd Tēn-tumã -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-t'a yetē: "Ad Rukɪyya (walem n fɪvsã) la yoagã bobra la nonglemã titã b yaa lagem-n-taare". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- vēnegdame n wilgd yel sãnda tɪ b maanegã yaa lagem-n-taare, sēn be b pugē:

Rēnem: yaa Rukɪyya (walem n fɪvse): yē me la gom-biis nins zulemã rãmb sēn tɪpd ne-a tɪ b yaool n naaga ne lagem-n-taar biisi.

Yiibu: yaa yel boabdɪ wã, sēn yaa wala kīnd biisi la sēn wōnd rē: b sēn rɪkd n bobd koambã la rūmsã la sēn ka bãmbã sēn na yulē tɪ liuuli ra wa paam-b ye.

Tãabo: yaa nonglemã tum: yē me la bũmb ninga b sēn maande sēn na yulē tɪ yi-kãadb a yiibã nong taaba.

Rēnd yel-kãensã yaa lagem-n-taare, bala a bee bũmb fo sēn na n rɪke n maan t'a yaa sababo, t'a yaool n ka sababo sari wã sēn kō t'a tar tikr ye, a leb n ka sabab me sēn yaa vēnega tɪ b minim-a t'a yıtame ye. La sã n yaa sabab-rãmb nins sari wã sēn kō sore, wala Alkvrãan karengo, maa yaa yel nins b sēn ne tɪ yaa vēnega, wala tito, a zarb-n-gesgã b sēn bång-a, yē soabã sakdame, la ne rē fãa yaa f loe n wãag f

sūurē wā ti b yaa sabab-rāmbā la f bāng ti nafa la namsgo, b bee Wënd nugē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa Wënd yembgā la loεεgā gūubu n yi būmb ning sēn tōe n keoos-a.
2. Hadiisā wilgdame ti yaa haraam ti b maan (Rukıyya (karem n tubs-rāmb) nins lagem-n-taar sēn be a pugē wā la yoadā bobre la nonglemā tumā maanego.
3. Ninsaal sā n wa loe n wāag yel-kāensā b tāabā, ti b yaa sabab-rāmba, yēnda wakat-kānga yaa lagem-n-ta bila, bala a ruka būmb ning sēn ka sabab t'a yaa sababo, la a sā n tol n loe ti b nafdame la b namsdē, b mens yīnga, yē lebga lagem-n-taar sēn yaa kasēnga.
4. Hadiisā bugsdame n yit sabab-rāmb nins sēn yaa lagem-n-taarā la sēn yaa haraamā.
5. A gidgda Rukıyya (karem-n-tubs) nins sēn yaa haraamā, sā n ka sēn wa n mik ti yaa sari wā n kō sore.
6. Sōmbame ti sūurā yaglg ne Wënd A Yembre, bala namsg la nafa yita Yē A Yembr nengē, lagem-n-taag ka be ne-A ye, rēnd ka wat ne sōmblem rēnda Wēnde, leb n ka tusd wēng me sā n ka Wēnde, A Naam zēkame.
7. Rukıyya (karem-n-tubs-rāmb) nins sēn sakdā, bāmb la sēn kumd sart-rāmb a tāabā: 1- Yaa sēn na n loe t'a yaa sababo, ka tōe n naf ti sā n ka Wënd tōog ye. 2- Yaa a yı ne Alkurāanā la Wënd yuyā la A suf-rāmbā la Nabiyaamā sēn da tar n kotē wā la doos nins sari wā sēn kō sorā. 3-Yaa t'a tū ne goam b sēn fasēmde a ka būmb sēn lagem ne gom-biis b sēn ka fasēmde, la tito.

(30) – عن بعض أزواج النبي صلى الله عليه وسلم عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ أْتَى عَرَاْفًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً». [صحيح] - [رواه مسلم]

(30) – Yii Nabiyaamã pagb sãnda nengẽ (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga), ti yii Nabiyaamã nengẽ (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) a yeelame: «**Ned ning sën wa yel-soaandı togsd nengẽ, n sok-a bũmbu, b ka reegd a Puvsgo, rasem pis-naase**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga)bugsdame ti b ra wa "‘Arraaf" nengẽ ye, la yẽ me yaa yuur sën gũbg bag bugda ãd-geta, la bĩsr-geta la sën wõnd bãmba, ned ning sën wilgd yel-soaandı minim ne yela sën tuvsd n maandẽ, rënd ned sa n kẽng bãmbã nengẽ, n sok-b bala bũmbu, sën yaa yel-soaandı wã, Wend na n mong a soab rasem pis-naas Puvsg yel-sõmde, la rẽnda yaa sibgr ne a sën maan beegr-kãngã la zũnuub bedr-kãngã wã yĩnga.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Bagr bugb yaa haraam, kẽng bag bugdbã nengẽ, la sok-b yel-soondi wã, yaa haraam.
2. Ad b tõeeme n mong ninsaala yel-sõmde, ti yaa sibgr ne-a, a sën tum zũnuub yĩnga.
3. Kẽeda hadiis-kãngã pugẽ, b sën boond ti ãdsã la sën wõnd rẽnda, la nus talã kareng, la ko-teesã, -baa ti yaa sën rat n lik n ges bala, bala rẽ fãa kẽeda bagrã pugẽ la yel-soondi minim yeelgo.

4. Sã n mikame ti ned ning sën wa ‘Arrafã (Toagsdã) nengë rolb yaa woto, la ‘Arraafã meng rolb na n yu wãnã?
5. Rasem pis-naas Puvsg sën na n luv, ti yaool n ka tulae t'a rol-b ye, la ad a ka na n paam b yel-sõmdã ye.

(5986)

(31) - عن ابنِ عُمَرَ رضي اللهُ عنهما أنه سَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ: لَا وَالْكَعْبَةَ، فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ: لَا يُحْلَفُ بِغَيْرِ اللَّهِ، فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وأحمد]

(31) – Yii a Umar biig nengë (Wënd yard be b yiiibã yīnga) t'a wuma rao t'a yetë: M wëen ne Alkaabã, t'a Umar biig yeele; Ad pa wëende ne zëng sën pa Wënd ye, bala mam wuma Wënd Tën-tvumã (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) t'a yetë: "ned ning sën wëena, ti pa yī ne Wënd, a soab kiflame maa a maana lagm-n-taare" [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga a kōta kibare ti ned ning sën wëena ti pa ne Wënd la A yuyã la A sif-rãmba, a kifla ne Wënd, a maana lagm-n-taare; bala wëenegã a zısgda b sën wëen ne a soabã, la zıslmã yaa Wënd n sōmb ne-a, Yënd A yembre; rënd b pa wëen ne, rēnda ne Wënd, la A yuyã, la A sif-rãmbã A naam yulgame, La wëen-kãngã a be lagm-n-ta-bila pugë; la wëndã sã n zısg bumb ning a sën wëen ne wã, wala b sën zısgd Wëndã, maa sën yud rë; wakat-kãnga, a lebgda lagm-n-ta kãsengã

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti zisg būmb ne wēenegā, yaa Wēnd hake A naam yilgame n zēke, rēnd a pa wēende, rēnda ne Wēnde, la A yuyā, la A sf-rāmbā.
2. Sahaabsā sēn tar nong-kegenga ne b na sagl ne manegre, la b gidg n yi yel-kiti, sēn tug n yuda sã n mikame ti yel-kitgã yaa būmb sēn tar tōkr ne Lagm-n-taare, maa Kifēndo.

(3359)

(32) – عَنْ حُدَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فَلَانٌ، وَلَكِنْ قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فَلَانٌ». [صحيح بمجموع طرقه] - [رواه أبو داود والنسائي في الكبرى وأحمد]

(32) – Yii a Huzayfat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), ti Wēnd Tēntuuma, (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**Ra n yeel-y ti: "Wēnd sã n sak la a zagl me sak ye", la yeel-y ti: "Wēnd sã n sak, rē poorē t'a zagl sake"**». [Şahuhun bi Mağmuu' Turuklu (A manegame ti b sã n lagem a sōya fãa gilli)] - [A Abuu Daawuud n togs-a la a An-nasaa'ty As-sunan al-kubraa wã pugē la a Ahmad]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga) gidgame ti lislām yeele: "Wēnd sã n sak t'a zagl me sake", maa Wēnd la a zagl sã n sake; la rēnda yaa ti Wēnd sakrã la A raabã yaa būmb sēn ka tar toaag ye, ned baa a yembr me ka lagemd-A rē pugē ye, la rik n yeel ti "la" a zaglã, wilgdame tv yē soabã lagemã Wēnde, fo zemsa bāmb ne taab ti b yaa yembre. La yeele: Wēnd sã n sak, rē poorē t'a zagl sake, Rēnd a maanda yambã sakrã ti pugd Wēnd sakrã, ne a sēn yet "rē poorē" n leds "la" a zaglã, bala "rē poorē" wã, yaa sēn na n pugē, n leb n yaa sēn paad poorē.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Wilgdame ti yaa haraam ti b yeele: " Wënd sã n sak ti fo sake" la sën wõnd rëndã sën yaa gom-biisi sën wildg ti b tõka ne Wënde, bala a bee gom-biisã la goamã lagem-n-taarã pugã.
2. Wilgdame ti sakdame ti ned yeele: "Wënd sã n sake, rë poorë t'a zagl sake" la sën wõnd rënda sën yaa yel nins sën tõe n puglg ne Wënd raabã, ti yaa yaoolem, bala bumb ning b sën yeesda ka be beenë ye.
3. Hadiisã tabendame ti Wënd raabã beeme, la yambã raabã me beeme, ti ad yambã raabã tũudã ne Wënd raabã, (A Naam zëkame).
4. Wilgdame ti gidgame ti b wa naag bõn-naandsã Wënd raabã pugë, baa ti yaa gom-bila.
5. Yendã sã n loe ti yambã raabã la Wënd raabã (A Naam yi wagelle) yaa yembre, a gũbgrã la a raabã pugë, maa yambã me tara tulsem sën welg zalle, yënda yaa lagem-n-taar sën yaa bedre, la a sã n loe n wãag t'a ka ta Wënd raabã, rënd yënda yaaa legem-n-ta-bila.

(3352)

(33) - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْعَرَ» قَالُوا: وَمَا الشِّرْكَ الْأَصْعَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «الرِّيَاءُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا جُزِيَ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ: اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاوُونَ فِي الدُّنْيَا، فَاَنْظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً؟». [حسن] - [رواه أحمد]

(33) – Yii a Mahmuud [bn Labiid nengē, (Wënd yard be a yīnga), tı Wënd Tën-tvuma, (Wënd pvvsg la A tıgr be a yīnga) yeelame: «**Ad mam sēn yæsd yāmb zugē n tvg n yuda, yaa lagm-n-ta-bila**». Tı b yeele: yaa bōe la lagem-n-ta-bila Wënd Tën-tvumā? T'a yeele: «**yaa maan-tı-b-yā, Wënd yeta dūni yıkr raarā, (A Naam yı wagell n zēke), b sã n wa rol nebã b tvumã: kēng-y neb nins nengē yāmb sēn da maan tı b yāt dūni wã, n tvg n gese rē yīnga yāmb na n pvvma rolb b nengē bu?**». [Hasanun (be neere)] - [A Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã, (Wënd pvvsg la A tıgr be a yīnga) kōta kibare, tı bumb sēn yud a sēn yæsd a zāmã wã zugu, yaa lagem-n-ta bilã, yē me la maan-tı-b-yā, la rē: yaa sēn na n wa tvg n tvmd nebã yīnga. Rē poorē t'a kō kibare, maan-tı-b-yā wã rāmb stvgre dūni yıkr raarã, n na n yeel-ba: kēng-y neb nins yāmb sēn dag n tvmd-b rāmb yīngã nengē, n tı gese rē yīnga b tōeeme n kō yāmb keoor la yel-sōmde, tvum ning yāmb sēn maanã yīnga?!

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Wilgda sēn yaa tılae tı b nidg pānga n tum Wënd yīnga, (A Naam yı wagell n zēke), la bugsg n yi maan-tı-b-yā.
2. Wilgda Nabiyaamã, (Wënd pvvsg la A tıgr be a yīnga) nin-bāan-zoεεga ne a poorē rāmbã, la yā-beed maanego ne b kändgre la maan pv-peelem ne-ba.

3. Sã n mikame tı yaa woto la Nabiyaamã yeesda, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) tı yaa sahaabsã la a sën gomd ne wã, tı bãmb me la nin-sõmbisã zut rãmba, rënd masa neb nins sën ka bãmbã n yude.

(3381)

(34) – عن أبي مَرْثَدٍ الْعَنْوِيِّ رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «لَا تَجْلِسُوا عَلَى الْقُبُورِ، وَلَا تُصَلُّوا إِلَيْهَا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(34) – Yii a Abu Martadın Al-ganawiy nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga), tı Wënd Tën-tuuma, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) yeelame: «**Ra zĩnd-y yaadã zut ye, la y ra puus n togl-b ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga)gidgame tı b ra wa tvg n zĩnd yaadã zug ye.

Wala a sën gidg tı b ra puus n tees yaadã, wala yaoog sën na n yt puusdã Alkiblã sënẽ, bala a yaa sabab-rãmb sën maand lagem-n-taare.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Yaa sën gidg tı b ra puus yaadẽ wã, maa puus n togl yaadã ween-n-vusẽ, sã n ka kũum Puusg bala, wala sën tablg Sunnah pugẽ wã.
2. Gıdg tı b ra puus n togl yaadã, yaa sën na gid lagem-n-taarã na-këndre.
3. Lislaamdã gidgame tı b ra maan n zuug yaadẽ wã, a leb n gidg-b lame tı b ra yaal-b ye, rënd maan-tı-ka-ta ka be, maan-tı-loog me ka be.

4. Lıslaam lohorma ket n paame halı n tug n tääg a kũum poorẽ, ne Nabıyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) sën yeele: (fo sën na n kao kũum kõbr t'a ki, a yaa wala fo sën na n kao kũum kõbr t'a vı).

(10647)

(35) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ حَتَّى يَقُولَ: مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَهُ فَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ وَلْيَتَنَّهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(35) – Yii a Abu Hurayra nengẽ, -Wënd yard be a yĩnga-, a yeelame, tu Wënd Tën-tvuma, -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga-, yeelame: «**Svutãanã wata yãmb yembr fãa nengẽ, n yeel-a « ãnda n naan wãnde ? ãnda n naan wãnde ? »** Halı n wa yeele: « la ãnd n naan fo Soaba ? » Rënd a sã n wa ta woto, bı a kos gũudum n yi a svutãana la a base ». [Naşun şahıhın (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Wënd Tën-tvuma, -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga-, kõta kibare, tıp-tum sën kēed ne sogsg nins a svutãan sën yuusd-b sıd-kõt sũurẽ wã, Rënd a svutãan yetame : «**ãnd n naan woto? ãnda n naan wãnde ? ãnda n naan saagã ? ãnda n naan tēngã ? Tı muunim loekd-a ne a dīnã la a Futrã (rog-ne) wã la a yamã, n yet-a: «yaa Wēnde»**, La a svutãan ka yalsd zĩ-kãngã tek toaga a yuusgẽ wã, ad a na n toemame n kēng n ti yeele: «**ãnd n naan fo Soaba?**» Rënd wakat-kãngã, lıslaam tusda yuus-yuus-kãngã n yi a sũurẽ wã ne yel a tãabo:

Yaa kō sıd ne Wēnde.

La kos Wënd gũudum n yi a svutãana.

La yök a meng n bas yuus-yuusã.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Balleg n bas a svutãan yuus-yuusã la a sën kēesd bũmb ning sũurẽ wã, la f ra pug n tags a pugẽ ye, la f lebs f meng Wënd nengẽ, A Naam yı wagelle, sën na tõog n menems tags-kãngã.
2. Bũmb fãa sën wa Adam Biig sũurã, sën yaa yuus-yuusi, n yõsg ne sari wã, bı y bãng tı yaa sën yi a svutãan nengẽ.
3. Hadiisã wilgdame tı b gidgame tı b ra wa tug n tagsd Wënd Zaatã (yalẽ wã), la a kengdame Wënd bon-naandsã pugẽ la A tagmas-rãmbẽ wã.

(65013)

(36) – عن العِرْبَاضِ بنِ ساريةَ رضي اللهُ عنه قال: قامَ فينا رسولُ اللهِ صلى اللهُ عليه وسلم ذاتَ يومٍ، فَوَعَظَنَا مَوْعِظَةً بليغةً وَجِلَّتْ مِنْهَا القلوبُ، وَدَرَفَتْ مِنْهَا العيونُ، فقيل: يا رسولَ اللهِ، وعظمتنا موعظةً مُودِّعٍ فاعهد إلينا بعهد. فقال: «عليكم بتقوى اللهِ، والسمع والطاعة، وإن عبداً حبشياً، وسترون من بعدي اختلافاً شديداً، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، عَضُوا عليها بالنواجذ، وإياكم والأُمورُ المحدثات، فإن كل بدعة ضلالة». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وأحمد]

(36) – Yii a ‘[rbaad [bn Saariya nengē, (Wēnd yard be a yīngā), a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīngā) a yalsa tōnd svk raar a yembre, n maan tōnd waazv, waazv sēn ta teka, ti sūy rigim a poorē, ti nintām wıdem a poorē, ti b yeele: Wēnd Tēn-tvuma, fo maana tōnd Wēnd-na-wat-ne waazv, bi f rik alkaool ne tōndo. T'a yeele: «**M kengd-y-la ne Wēnd zoεga la sak-n-tū, la yāmb na n yāa mam poorē, yōs taab wvsgo, bi y gād mam Sunnah la lēdsdb nins sēn yaa tēeg turg-rāmbā, sēn yaa kāndgdbā Sunnah, gād-y rēndā ne yēn-wābdu la m kengd yāmb ti y zāag yel sungdsā, ti ad Bid'ah buud fāa yaa menengo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīngā) maana a Sahaabsā waazv, ti yaa sagls sēn ta tekē, ti sūy yēese, ti nintām rvuge, ti b yeele: Yaa Wēnd Tēn-tvumā, ad wōnda Wēnd-na-wat-ne waazv, la rē yaa b sēn yā Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīngā) sēn maan ti tvug n ta teka sagellā la bugsgā pugē wā, ti b kos Nabiyaama sagelle, sēn na tōog n gāde, Nabiyaam loogrā poorē, t'a yeele: m sagend-y lame ne Wēnd zoεga, (A Naam yı wagell n zēke), la rēnda yaa waagib-rāmbā tvumā la haraam-rāmbā basgo, la y wvm la y tū, rat n yeel ti: y taoor rāmbā, baa ti yaa yamba n lvi yāmb taoore, maa a tōoga yāmb n lvi taoore, rat n na n yeel ti nebā sēn yaa yaalg n yud sā n wa lebgy yāmb taoor soaba, bi y ra waoog y mensā n zāgs a tūub ye, tū-y-yā-a, rēnda

yaa fitna-rāmb yæes yīnga, la ned ning sēn na n vuma yāmb svka, a na n yāa yōs-taab wvsgo, rē poorē a vēnegame n wilg-ba yīibā zīigā, yōs-taab-kāngā sā n wa beē, la rēnda yaa sēn na n gād Nabiyaamā (Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga) Sunnah la Nabiyaamā lēdsdbā sēn yaa kāndgdbā Sunnah, a ‘Abvυ Bakar Assidiiki la a ‘Umar [bn Alhattaabe, a ‘Usmaan [bn ‘Affaan la a ‘Ali [bn Abii Ṭaalib (Wēnd yard be b fāa yīnga) la b rūm-a ne yēn-wābdı, rat n na n yeel tı b nidg pānga Sunnah gādb la Sunnah tablg pugē, a leb n bugs-b lame n yi yel-sungdsā dīinā pugē, tı ad Bid'ah fāa gilli, a yaa menengo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda Sunnah gādbo la a pugbo, a yellā sēn ta zīig ninga.
2. A wilgdame tı b nidg pānga ne waazu-rāmba la sūya bukre.
3. Yaa saglg tı b tū Nabiyaamā lēdsdb a naasā sēn yaa kāndgdbā, bāmb me la a Abvυbakar la a ‘Umar, la a ‘Usmaan la a ‘Ali (Wēnd yard be b yīnga).
4. Gıdgame tı b zāag yel-sungds dīinā pugē la ad Bid'ah fāa yaa menengo.
5. Yaa wum la tū ned ning sēn wa n lvi muumin-rāmbā yell taoore, tı Wēnd kusg sā n ka be.
6. A wilgda Wēn-zoεεgā yell sēn ta zīig ninga, wakat la halhaal-rāmbā fāa gill pugē.
7. Yōs-taaba a yaa būmb sēn be dīin-kāngā pugē, la a sēn wat n yi wā, yaa tılae tı b lebg n tug Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga) Sunnē wā la lēdsdb a naasā sūnnā.

(37) - عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم أنه قال: «مَنْ خَرَجَ مِنَ الطَّاعَةِ، وَفَارَقَ الْجَمَاعَةَ فَمَاتَ، مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً، وَمَنْ قَاتَلَ تَحْتَ رَايَةٍ عِمِّيَّةٍ، يَعْضَبُ لِعَصْبَةِ، أَوْ يَدْعُو إِلَى عَصْبَةٍ، أَوْ يَنْصُرُ عَصْبَةً، فَقَتِلَ، فَقِتْلَةٌ جَاهِلِيَّةٌ، وَمَنْ خَرَجَ عَلَى أُمَّتِي، يَضْرِبُ بَرَّهَا وَفَاجِرَهَا، وَلَا يَتَحَاشَى مِنْ مُؤْمِنِهَا، وَلَا يَفِي لِذِي عَهْدٍ عَهْدَهُ، فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(37) - Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga) ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) yeelame: «Ned ning sēn tōdg taoor soab pugbo, la a welg n bas zamā wā n maan kaalem, ad a kii zulem kūum, la ned ning sēn wa n zabdē ti yaa tap-kaoor sēn yaa lik tēngre, n zabdē ti yaa buud yīnga, maa a boondame n tugd zēngre, maa a sōngda bu-welsgo, ti b kv-a, ad yēnda yaa zulem kuvbo, la ned ning sēn wa n yi n zabd ne mam poorē rāmbā, n kēed a nin-sōng la a nin-wēnga, n ka baood n na n welg a sud-kōta, n ka pidsd alkaool, ad a soab ka be ne maam la mam me ka be ne-a ye». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) kōta kibare, ti ned ning sēn wa n yi n bas taoor rāmbā pugbo, n welg n bas lūslaambā zamā wā sēn zems taaba ne naab balengo, n maan kaalem halhaal-kāng zugu, t'a yaa sēn be zamā wā welgr pugē, la naabā pugbā basbo, a soab kii wala zulem-rāmb kūum, zitb nins sēn da yi n ka rat n tū taoor soaba, n ka lagem taab n yaa zama yenga, la b ra yume n yaa sula la buud-rāmba, n zabd taaba.

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) leb n kōo kibare, ti ned ning sēn wa n tug n zaba tap-kaoor tēngre, n ka mi sūda n welg ne zīri wā, n zabdē ti yaa zēngr la bu-welsg yīng bala, ka dīin sōngre, ka sid sōngre, n zabd bu-welsg yīng bala, ti ka tū ne pu-tēer la bāngre, b sā n kv-a halhaal-kāng pugā, ad a yaa wala zulemā rāmb sēn da kuvd taab

to-to ningã. Nabiyaamã (Wënd puvsq la A tilgr be a yïnga) leb n kôo kibare, tu ned ning sên wa n tvg n zaba tap-kaoor têngre, n ka mi sîda n welg ne zîri wã, n zabdê, n ka teeg zêngre la bu-welsgo yïnga, ka dîin sôngre, ka sîd sôngre, n zabd bu-welsq yïng bala, tu ka tû ne pu-têer la bângre, b sã n kv-a halhaal-kâng puqa, ad a yaa wala zulemã rãmb sên da kvvd taab to-to ningã.

Tu la ad ned ning me sên wa n yi, n zabd ne a puvrê rãmbã, (Wënd puvsq la A tilgr be a yïnga) , n keed a nin-sông la a nin-wêng fãa, t'a toog ka be ne yell ning a sên maandã, a leb n ka yeed a tuumdã stbgre, ne yê sên kv sîd-kôtbã, la a leb n ka pidsd alkaool-rãmbã yê sên rik ne kîfr-rãmbã maa taoor-rãmbã, a ka pidsd b alkaoolã, a pvs n yidgd-a lame, rënd yãwã yaa zûnuub beda, la ned ning sên wa n maan woto, a soaba sômba ne pulen-wêng sên yaa kegenga.

Sên be Hadiisã yôod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgdame tu taoor-rãmbã pugb yaa tilae tu Wên-kusg sã n ka be, (A Naam zêkame).
2. Bugs kegend n be a pugê, ne ned ning sên wa n yi n bas taoor soab pugbo, la a welg n bas lîslaambã zamã wã, a sã n maan kaalem halhaal-kângã zugu, a maana kaalem wala zulemã rãmb kûum buudu.
3. Hadiisã gidgdame tu b bas buud zaba.
4. A wilgdame tu yaa tilae tu b pids alkaool-rãmbã.
5. A wilgdame tu tûubã pugê la lîslaambã zamã wã tablgã, sôma wusg n be a pugê, la bas-m-yam la yîn-yôgnego, la yel manegre.
6. Hadiisã gidgdame tu b ra wônes zulmã rãmb yelã ye.
7. Hadiisã sagendame tu b tablg ne lîslaambã zamã wã.

(38) - عن مَعْقِلِ بنِ يَسَارِ المُرَزِيّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللهُ رَعِيَّةً، يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌّ لِرَعِيَّتِهِ، إِلَّا حَرَّمَ اللهُ عَلَيْهِ الجَنَّةَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(38) – Yii a Ma'akal [bn Mazny nengē -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: m wuma Wënd Tën-tvumã -Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga-t'a yetē: "Ned ka be Wënd sēn na n kō-a būmb taore, t'a wa tug n ki raar ning a sēn kiidã, t'a yaa sēn zambd a sēn gūud būmb ningã, rēndame ti Wënd haram-a arzānã a zugu". [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga- kōta kibare, ti ned fãa Wënd sēn maan t'a yaa nebã taor soaba, zem ti yaa naam sēn gūbgi wala nebã naaba, maa yaa soolem sēn welge, wala zak soaba, la paga a zakē, t'a maan n koeeg a sēn sōmb n ges b rãmb yellã, n maand-b zambo, n ka maand-b pv-peelem, n zεem b hake-rãmbã, zem ti yaa dīnã maa yaa dūni wεengē, rē yēnda soab sōmba ne sūbg-kãngã sēn yaa wēnga.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Ad puleng wēng-kãnga a ka welg toor zalle ne tēngã naaba la a sōngdbã ye, yaa būmb sēn gūbg ned fãa Wënd sēn wa n luus-a nebã taore.
2. Būmb ning sēn sōmb ne ned ning sēn wa n be a taore, sēn yaa lıslaambã yelle, bı a maand-b pv-peelem la a nigd pãnga n maan tvum ning sēn be a zugã, la a gūus zamb maanego.
3. Wilgda taorã yell zıslēm, zem ti yaa taor ning sēn gūbg nebã fãa gillã, maa ti yaa taor sēn welge, zem t'a yaa bedr maa a paoodame.

(39) – عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَتَكُونُ أُمَّرَاءُ فَتَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ، فَمَنْ عَرَفَ بَرِيءًا، وَمَنْ أَنْكَرَ سَلِيمًا، وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ» قَالَ: أَفَلَا نُقَاتِلُهُمْ؟ قَالَ: «لَا، مَا صَلَّوْا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(39) – Yii a Ummu salamat nengē sēn yaa muumin-rāmbā ma wā (Wënd yard be a yīnga) ti Wënd Tēn-tvumā (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) a yeelame-: «**Nanams n na n wa zīndi, ti yāmb pēgd b tvumā sānda la y kisd b tvumā sānda, la ned ning sēn maana neerā a soab fāag a menga, la ned ning sēn gudga b tvum wēnsā a soab tilgame, la yellā yaa ned ning sēn yara, n na n kell n puge**», ti b yeele: d kōn n zab ne-ba? La a yeele: «**ayoo, b sā n ket n puvsdame bu y ra zab ne-b ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) kōo kibare, ti nanams n na n wa lvi tōnd taore, ti tōnd mi tvum sānda n pēgda; bala b zemsa ne sāri wā sēn saglā, la d kisd sānda bala b yōsga ne sāri wā, rēnd ned ning sēn kisdga yellā ne a sūuri, t'a sā n ka tōe n kus vēenega, yē soaba paama pōsgr n yi zānuubā la munaafiglemā, la ned ning sēn wa n tōe n kus-b ne a nugu, maa a zelemde, n sīd kus-ba, yē soabā tilgame n yi Wēn-kusgo la zūnuubā lagengo, la ned ning sēn yara b tvumdā la a pug-b a pugē, a halkdame wala bāmb me sēn halkā.

Rē poorē, ti b sok Nabiyaamā, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga): d ka na n zab ne nanams nins sifa sēn yaa woto wā? T'a gidg-ba n yeele: ayoo, b sā n ket n yalsd Puvsgā ne yāmb bu y ra zab ne-b ye.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. A wilgda Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) nabiyaamdem, ne a sēn kō kibar ne bũmb ning sēn na n yı, sēn yaa yel-soondi, t'a sūd wa yı wala a sēn togsã.
2. Pa sakd ti ned wa tug n yard ne yel-kiti maanego, ka sōmb me t'a lagem a pugē, la yaa tulae t'a kisg-a.
3. Nanambsã sã n wa maan bũmb sēn yōsgd sãri wã ka sakd ti b pug-b rē pugē ye.
4. Wilgdame ti ka sōmb ti yi n na n zab ne lıslaambã Nanambse, ne sãang wusg sēn na n zīnd a pugē, sēn yaa zum raagre la yō-koglg kaalem, rënd nanambsã yel-kiti wã maanego, sēn tōe n zã la maan sugr ne b nangã, n yaa faag n yud yell ning sēn na n zīnd b zabrã pugē wã.
5. Wilgdame ti Puusgã yell yaa zısgo, yaa yēnda n welgd kifēnd la lıslaang suka.

(3481)

(40) – عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «سَتَكُونُ أَثَرَةٌ وَأُمُورٌ تُنْكِرُونَهَا» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَأْمُرُنَا؟ قَالَ: «تَوَدُّونَ الْحَقَّ الَّذِي عَلَيْكُمْ، وَتَسْأَلُونَ اللَّهَ الَّذِي لَكُمْ». [صحيح] - [متفق عليه]

(40) – Yii a ‘Abdullaah [bn Mas-Uvd nengē, (Wēnd yard be a yīnga), yii nabiyaamā nengē, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), a yeelame: «Ad na-nombs yā-beed n na n wa zīndi, la yel yāmb sēn ka rate, ti b yeele: Wēnd Tēn-tvuma, la bōe la fo sagend tōnd wakat-kānga? T'a yeele: «kō-y hake ning sēn zao yāmb zugā la y kos Wēnd ne hake ning sēn yaa yāmb rēndā». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥāariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā kōo kibare (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ti ad na-nombs n na n lu lɪslaambā taoore, n yāmb lɪslaambā arzeka la zēng sēn ka rēnda sēn yaa dūni wā yela, n maand-a wala b sēn rate la b gut lɪslaambā ti b ka tōe n paam b hake-rāmbā ye. La dīnā pugē me b na n maana yel yāmb sēn ka rate. Ti sahaabsā soke, (Wēnd yard be b yīnga) ti b na maana wānd halhaal-kāng wakato? T'a kō-b kibare, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ti b sēn yāmb arzekā ra wa gudg yāmb ti y ra yik ne būmb ning Wēnd sēn maan ti yaa tulae n rog yāmba, b wεengē ye, sēn yaa wumbo la tūubu, y maanda sugri la y wume la y tū, la y ra maan-b tak-n-taar yellā pugē ye, la y kos hake ning sēn be ne yāmbā Wēnd nengē, la y kos ti Wēnd maneg-ba la A gū b wēngā la b wēgdā n yi yāmba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Nabiyaamā nabiyaaamdā tagmase, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ne a sēn kō kibare ne būmb ning sēn na n wa yi a poorē rāmbē wā, ti sid yi wala a sēn togsā.

2. Sakdame ti b togs ned ning b sēn zarb a soaba, būmb ninga b sēn tēed ti na n yume sēn yaa baollgo, bul ying t'a na paam n segl a yōorā, t'a sã n wa bi a yaa sugr soaba, n tēed yel-sōmd Wēnd nengē.
3. Wilgdame ti Alkurāanā la Sunnah gādbo, a yaa būmb sēn yiisd ned fitna la yōs-taab pugē.
4. Yaa pirsg ti b wum la b tū dīinā taoor rāmbā ti sã n yaa manegre, la b ra yi n zab ne-ba, baa ti wēgb sã n zīnd b nengē.
5. Wilgdame ti b tum ne yam bedre la b pug Sunnā yelā Fitna) wakato.
6. Ninsaal sōmb n yika ne hake ning sēn zao a zugā, baa ti b sã n wēg-a būmb sānda zugu.
7. Daliil n be hadiisā pugē n wilgd zeng raoog ning b sēn rılg n yetē: ti b sōmb n tūusa yel-wēns a yiibu sēn são wã a soabã n maan rē ti sã n wa yaa tılae, maa yel-beed a yiibu sēn yaa faag n yuda

(41) - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «كُلُّكُمْ رَاعٍ فَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالْأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ، وَالْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(41) – Yii a ‘Abduullaah [bn ‘Amr nengē, (Wënd yard be b yiibã yĩnga), tu Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) a yeelame: «Yãmb yem kãm fãa gilli yaa gũuda, la yem kãm fãa gill me, b na n sok-a-la a rũmsã yelle, limaam yaa gũuda, b na n sok-a-la a bõn-gũudi wã yelle, rao me a yaa gũuda a zakã rãmbē, b na n sok-a lame a bõn-gũudi wã yelle. Pag me yaa gũuda a sidã zakē, b na n sok-a lame a bõn-gũudi wã yelle. Sõgna yē me yaa gũuda a zu-soabã arzekē, b na n sok-a lame a bõn-gũudi wã yelle. Yãmb yembr fãa yaa gũuda, b na n sok-y lame y bõn-gũudi wã yelle» . [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsã taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) kõta kibare, tu lıslaam fãa sën be zamã wã pugē, a tara yell tu rog a zugu, tu yënd n na n yals n ges-a la a tuk-a, rënd limaam (taoor soaba) la naaba bãmb yaa gũudb ne Wënd sën gũnug-ba, rënd yaa tlae n zao ne yē t'a gũ nebã sãri wã, la a gũ nebã n yi neb sën na n wēg-ba la a zab ne b be wã, la a ra yeeb b hake-rãmbã ye, la raoa, a zak rãmbē, b rogla yëndã t'a yik n yals ne b rılgre, la vum-n-taar sën be neere, la a karem-ba la a zvgl-ba, la pag me yaa gũuda a sid zakē, ne a sën na n maneg zakã yel-kēnesgo la a wub a koambã, la yaa pagã la yel-kãensã rog yã, la sõagna la yamba la tvum-biiga, b tuk-b lame b zu-soabã argek yelle, ne b sën na n yik n yals ne a gũusgu la b sõgn-a, la b na n sok-b-la yel-kãngã, rënd ned fãa yaa gũud ne bũmb ning b sën bobl ne-a wã, la ned fãa, b na n sok-a lame b sën gũneg-a bũmb ningã.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yals ne yela, lɪslaambā zamā wā pugē, b bobl-a-la lɪslaambā fāa gilli, ned fāa yaa ne yē me pāng tōog teka la sēn zao a zug me teka.
2. Wilgda pag yelā me sēn yaa bedre, ne a sēn na n yik ne a sūdā zak yelle la a mengā waagib-rāmb sēn kēed ne a koambā.

(5819)

(42) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: سمعتُ من رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول في بيتي هذا: «اللَّهُمَّ مَنْ وُلِيَ مِنْ أُمَّرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَشَقَّ عَلَيْهِمْ فَاشْقُقْ عَلَيْهِ، وَمَنْ وُلِيَ مِنْ أُمَّرِ أُمَّتِي شَيْئًا فَرَفَقَ بِهِمْ فَارْفُقْ بِهِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(42) – Yii a Aɪsa nengē, -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: m wuma Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga- t'a yet mam rokāngā pugē: "m Soabā, ned ning sēn wa n lvi mam poorē rāmbā yell taoore, n weoog-ba bɪ F weoog a zugu, la ned ning sēn wa n lvi mam poorē rāmbā yell taoore, n zoe b nimbaanegā, bɪ F zoe a nimbaanega". [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga- kosame tɪ ned fāa sēn wa n lvi lɪslaambā yell taoore, yaa bedr tɪ yaa bilfu, zem tɪ yaa taoor sēn gūbgi maa yaa bogr sēn welg neb zalle, t'a kēes nebā nango, n ka zoe b nimbaanega, bɪ Naab A Wēnd yao-a a tvumdā bilgri, n weoog a yellā.

La ned ning sēn wa n maan bug-bug ne nebā, n yols b yelā, bɪ Wēnd me maan bug-bug ne-a la A yols a yela.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sōmba ne ned ning sēn wa n lu yell ning taoore, lɪslaambā yelē, bɪ a maan yol-yol ne-ba, a pāng tōog teka.
2. Rolbā yita wala tuumdā buudu.
3. Būmb ning d sēn tikd n yeel ti woto yaa yol-yole la kāe-kāe wā, yaa sēn ka yōsgd Alkvrāanā la Sunnah.

(5330)

(43) – عن تميم الداري رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «الدِّينُ التَّصِيحَةُ» قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ: «لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(43) – Yii a Tamiim Addaary nengē -Wēnd yard be a yīnga- ti Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: «**Dīina yaa maan pv-peelem**» ti tōnd yeele: ne ānda? T'a yeele: «**ne Wēnd la A Gafā la A Tēn-tvumā la lɪslaambā taoor rāmba la b zāngā**». [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaama kōo kibare ti diinā yāsa pv-peelem zugu la sɪda, sēn na yul n maan-a wala Wēnd sēn saglā, t'a yaa sēn pidi n ka booge zāmb ka be a pugē.

Tɪ b yeel Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-: yaa ānd la pv-peelemā maan ne? T'a yeele:

Rēnem: yaa maan pv-peelem ne Wēnde A naam yɪ wagelle n zēke: ne tvvma yilgre Wēnd A yembr yīnga, la a ra maan lagm-n-taar ne-A ye, la d kō sɪd ne A Wēndlmā la A Sobendā, la A Yuyā, la A Sɪf-rāmbā, la A yellā zɪsgre, la bool n tvg kō-sɪd ne-A.

Yiibu: yaa maan pv-peelem ne A Gafā yē me la Alkvrāan wagellā: ne d sēn loe n wāag t'a yaa A goama, la A gaf-rāmba baasdgā, la a yēesa sārī-rāmbā sēn deng-a taorā, la d zɪsg-a la d karem-a kareng

sɪd-sɪdɑ, la d tum ne a bʊvdɑ, la d sak n pʊg a maana-gɛdmɑ, la d zab ne kedgdbɑ wels yoodɑ a pʊgɛ wɑ, la d paam yam ne saglsɑ, la a bɑngrɑ sɛegre, la bool n tʊg-a.

Tāabo: yaa pʊ-peelem maanego ne A Tɛn-tʊmɑ a Mʊhammad -Wɛnd pʊʊsg la A tɪlgr be yɪnga-: ne d sɛn na n loe n wɑag t'a yaa tɛn-tʊmbɑ baasdga, la d sɪdg-a a sɛn wa ne bũmb ningɑ, la d sak a sagellɑ, la d zɑag a sɛn gɪdgɑ, la d ra tũ Wɛnde rɛnda ne bũmb ning a sɛn wa ne wɑ, la d zɪsg a hake wɑ, la d waoog-a, la d sɛeg a Boollɑ la a sɑri wɑ, la d tus rɔdbɑ n yi-a.

Naase: yaa pʊ-peelem maanego ne lɪslaambɑ zut rɑmba: ne b sɛn na n sɔng-ba, la b ra maan-b tak-n-taar yellɑ pʊg ye, la d wʊm la d tũ ti sɑ n yaa yell sɛn yard Wɛnde.

Nu: yaa lɪslaambɑ maan pʊ-peelem: ne maan neer n tʊg-ba la bool-ba n tʊg dɪinɑ, la yɔk nang n bas-ba, la sɔma nonglem ne-ba, la tum ne-ba manegr pʊgɛ la Wɛnd zoeere.

Sɛn be Hadiisɑ yɔod-rɑmbɛ:

1. Saglame ti b maan pʊ-peelem ne nebɑ fɑa.
2. Maan pʊ-peelem dɪinɑ pʊgɛ wɑ zɪslem sɛn ta to-to.
3. Dɪinɑ sɛn tigim loeesɑ la koesɑ la tʊmɑ.
4. Zɑag yɔorɑ ne zɑmbɑ fo sɛn sagend a soabɑ la f tul neer ne-a wɑ, rɛ lagma pʊ-peelemɑ maanegɛ.
5. Wilgda Nabiyaama -pʊʊsg la tɪlgr be a yɪnga- wilgrɑ sɔmblem, ne a sɛn dengd n togs bũmbɑ mum-muma n yaool n wels-a.
6. Reng n sung sɛn pak n yuda n yaoolg sɛn pʊgd, bala nabiyaɑ -Wɛnd pʊʊsg la A tɪlgr be a yɪnga- a sunga ne maan pʊ-peelem ne Wɛnde, rɛ poorɛ ne A Gafɑ, rɛ poorɛ yaa ne A ten-tʊmɑ -Wɛnd pʊʊsg la A tɪlgr be a yɪnga- rɛ poorɛ yaa lɪslaambɑ taor rɑmba, la b fɑa.

(44) - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: تَلَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ الْآيَةَ: {هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ، وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ، وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ} [آل عمران: 7].
 قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ سَمَى اللَّهُ، فَاحْذَرُوهُمْ». [صحيح] - [متفق عليه]

(44) – Yii a AUSA nengë, -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), a karema Aayae-kāngā {Yēnda n sik Gafā fo zugu ti Aayay-rāmb maana sēn yaa vēenega be a pugē, la yaa rē la gafā yēgrā, la a sānda maana pa vēeneg ye, la kedgrā sēn be b rāmb sūyē wā, bāmb pugda gēdem-gēdmā, ti yaa yel baoobo la a welsgo ne bāmb yōe yam-leoogo, la yaool n pa mi a vōorā rēnda Wēnde, la sēn taab tēka bāngr pugē wā yetame: " tōnd kōo sid ne-a, fāa yii tōnd Soabā nengē". La pa tagsd n getē rēnda yam-bēel rāmba.} [Aalv [mraan: 7], d ma a AUSA yeelame: Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), yeelame: “rēnd fo sā n yā neb nins sēn pugd maana sēn pa vēenegā, Alkvrāanā pugē wā, bi f bāng ti yaa bāmb la Wënd sēn pudā, bi f gūus-ba». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), a karema Aaya-kāngā {Yēnda n sik Gafā fo zugu ti Aaya-rāmb maana sēn yaa vēenega be a pugē, la yaa rē la gafā yēgrā, la a sānda maana pa vēeneg ye, la kedgrā sēn be b rāmb sūyē wā, bāmb pugda gēdem-gēdmā, ti yaa yel baoobo la a welsgo ne bāmb yōe yam-leoogo, la yaool n pa mi a vōorā rēnda Wēnde, la sēn taab tēka bāngr pugē wā

yetame: " tōnd kōo sūd ne-a, fāa yii tōnd Soabā nengē". La pa tagsd n getē rēnda yam-beel rāmba.} Rēnd Aaya-kāngā pugē, Wēnd kōo kibare, A Naam yulgame, ti yaa Yēnda n sik A Nabiyaamā zugu Alkurāanā, Aaya-rāmb sēn be a pugē ti b teesg yaa vēenega, ti b buvdā yaa b sēn mi, liibg ka b pugē ye, yaa yēnda la Gafā yēgre la a fāa, yē me la b lebd n tugē, yōs taab wakato, la Aayay-rāmb a taab n be, ti b raabā rikda nems wusgo, ti b maanā tar gēdg ne neb sānda, maa b tēedame ti kusg n be Aayay-rāmbā ne taab suka, rē poorē ti Wēnd vēneg n wilg nebā sēn rikd Aayay-rāmbā to-to wā, rēnd neb nins sūy sēn kull n bas sūdā sēn be beenē, bāmb basda sēn bu n manegā, la b tug n rik sēn tar gēdg maanā wā pugē wā, b baooda rēnda n rat n na n liib nebā la b menes nebā, n leb n maan rēnda ti yaa sēn na wēnems Aaya-rāmbā n zems bāmb yamleoodā, la sā n yaa neb nins nao sēn tablg bāngrā pugē wā, bāmb mii Aaya-kāesā sēn tar gēdgā, ti b rikd rēnda n lebsd Aayae-rāmb nins sēn yaa vēenega, la b kōt sūd ne-ba, la b kōt sūda ti b yii Wēnd nengē, A Naam zēkame, rēnd b ka būmb sēn tōe n yī gēdēm maa kus taab ye, la ad ned ka tōe n tēeg rēnda, n tags n bāng n maan waazu, sā n ka yam nins sēn manegā rāmba, rē poorē, Nabiyaamā, (Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga), yeela muumin-rāmbā ma a Acusa, -Wēnd yard be a yīnga- t'a sā n yā neb nins sēn pugd Alkurāanā Aaya-rāmb nins sēn tar liibg b fasēngē wā, bāmb la Wēnd sēn pud n yeel a koεeg pugē. {ti ad neb nins gēdgā sēn be b sūy wā} sā n yaa woto, bi y gūus-ba la y ra wa kelg-b ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sēn bu n maneg Alkurāanā pugē : yaa a raabā sēn na n yaa vēenega, la a maanā leb n yaa vēenega, la Aayae-rāmb nins sēn tar gēdmā, yaa Aayar ning sēn tōe n rik maana wusgo, ti rat gesg la fasēng a pugē.
2. Hadiisā bugsdame ti d ra naag d mens la d ra gēdg kedgdbā la bidā wā nebā, la neb nins sēn kēesd yel-gēdma dīinā puga, n rat n na n menes nebā la b maan-b sikā.

3. Aayarã baasgẽ, Wënd koεeg sën yeele {La pa tagsd n getẽ rēnda yam-bεel rāmba.} yaa kedgd bā sābgre la bāngdbā pēgre, rat n na n yeelame tu ned ning sën ka tēega la a ka maan waazu, n pug a yōorā yamleoo, yē ka naag yam pēelā rāmb ye.
4. Hadiisā wilgdame tu pugd Aayae-rāmb nins sën tar gēdēm fasēngā wεengē wā, a yaa sabab n kedgd ninsaal sūurā.
5. Hadiisā wilgdame tu yaa tlae tı d rik Aayae-rāmb nins b sën tōe n ka fasēm b maanā wā sën rat n yeelā, b rik yē n tug n tōk ne Aayae-rāmb nins sën bu n manegā, tı d fasēmd-b lame.
6. Wënd kitame tı Alkurāanā sānda, tı b maana wā yaa vēenega, la A kite tı sānda maanā wā tar gēdse, tı yaa sën na n zarb nebā n gese, bul yīngā tı b na welg sıd-kōtbā ne menemdbā.
7. Gēdgā zīnd Alkurāanā pugē: a wilgda bāngdbā sën yud b taaba, n leb n wilgd yamā sën tar koeegre, n ka tōe n bāng būmb fāa gill ye; bul yīng tı b na sak n tū b Naandā la b leb n reeg b zugē tı b yaa koangdba.
8. Hadiisā wilgda bāngr sıd-sıdā yudlem la sën yaa tlae tı b tablg bāngrā pugē.
9. Tafsur moembā, b tara koes ne fo sën na n kareme n yals zīig ning sën yet tı {Allah= Wēnde} Aayarã sën yeele: { la yaool n pa mi a vōorā rēnda (Wēnde), la sën taab tēka bāngr pugē wā} koes a yiib n be beenē, rēnd ned ning sën yals {Allah= Wēnde} yē soabā raabā ne (pa mi a vōorā): yaa būmb meng hakukā la a yalē wā, la wala būmb ning sor sën ka be, n tōe n bāng-a ye, a bilgr yaa wala yōorā yelle, la dūni wā yikr yelle, sën yaa yel nins Wënd A yembr tāa sën soog a bāngrā, rēnd bāng koom rāmbā, b kōta sıd ne-a, la b rik a hakukā n boblg ne Wēnde, tı b sak n tū n paam tulgre. La ned ning sën kell n tōk a karengā, n ka yals {Allah= Wēnde} zugu, rēnd yē

soabã raabã yuta tafsure la pãrg n bãng a maanã wã, la vënegre, rënd wakat-kãngã Wënd mi-a lame, tı bãng koom rãmbã me mi-a, n kõt sıd ne-a, la b lebsd Aaya-kãesa Aayae-rãmb nins sën bu n manegã negë.

(65062)

(45) – عن أبي سعيد الخُدْرِيّ رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(45) – Yii a Abu Sa‘ud Al-ħudriy nengë (Wënd yard be a yĩnga), a yeelame: mam wuma Wënd Tën-tvuma, (Wënd pvvsg la A tılgr be a yĩnga), t’a yetë: « **Ned ning sën wa n yã yel kitga, bı a tedg-a ne a noorã, la a sã n ka tõe rënda, bı a tedg-a ne a zilemdã, la a sã n ka tõe rënda, bı a tedg-a ne a sũurã, la yënda n tvg n yud ne lumaang sën yaa valanga.** » [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã, Wënd pvvsg la A tılgr be a yĩnga, a sagendame tı b gıdg yel-kiti wã, bãmb me yaa bũmb fãa Wënd la A Tën-tvumã sën gıdgã. tı b gıdg rënda pãng tōog teka. Rënd ned sã n yã yel-kitga, yaa tılae ne-a t’a tedg yel-kãng ne a nugu, t’a sã n tar tōogo. A sã n ka tōog boto, bı a tedg-a ne a zelemdã, la woto yaa a sën na n gıdg ned ning sën maanda kisgã, la a vëneg yellã wënga n wilga, la a togl-a yel-sōngo sën lebsd yel wëng-kãnga, La a sã n ka tōog boto, bı a gıdg ne a sũurã, ne yë mēngã kisg yel-kisgdg-kãnga, la a loe n wãag a sũurë wã, tı yë sã n da tara tōog sē n na n gıgd-a, a rag n na gıdgë. La gıdg ne sũurã, yënda n yaa sıd-kũunã sën tvg n paood n yuda, yel-kiti wã gıdgr pugë.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā yaa yēgre, n wilgd yel-kiti wā gıdgrā sē n tog n pug taab to-to.
2. A leb n sagendame, tı b kēng bilf-bilfu, tı f sã n rat n na n gıdg yel-kiti, ned fãa ne a pãng tōog tēka.
3. Yel-kiti wā gıdgre, a yaa ragnoor sēn yaa bedre, lıslaangã pugē, a ka bũmb me sēn lut n bas ned baa a yembr ye, a yaa bũmb b sēn rogl-a lıslaam fãa, n zems a tōog tēka.
4. Sagl ne manegre, la gıdg ne yel-kiti wā, a bee lumaangã kōbgē, la lumaang me paasde la a boogdē.
5. B maana sart tı fo sã n wa rat n na n gıdg yel-kiti, tı f tar bãngre tı tuum-kãnga yaa bũmb sēn kisi,
6. Leb n yaa sart tı yel-kitgã gıdgr ra yı sasab n wa ne yel-kitg sēn yud rēnda ye.
7. Yel-kitg gıdgre, a tara zugdo, la sart-rãmba, tı sōmb ne lıslaam t'a karem-ba.
8. Yel-kiti wā gıdgre, a tara tulsem ne na-kēndr rıkre, la bãngr minim.
9. Ned sã n wa ka kisg ne a sũurã, wilgdame tı lumaangã paooda wusgo.

(65001)

(46) – عَنِ الثُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا، كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا عَلَى سَفِينَةٍ، فَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَعْلَاهَا وَبَعْضُهُمْ أَسْفَلَهَا، فَكَانَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا إِذَا اسْتَقَمُوا مِنَ الْمَاءِ مَرُّوا عَلَى مَنْ فَوْقَهُمْ، فَقَالُوا: لَوْ أَنَا حَرَقْنَا فِي نَصِيبِنَا حَرْقًا وَلَمْ نُؤْذِ مَنْ فَوْقَنَا، فَإِنْ يَتْرُكُوهُمْ وَمَا أَرَادُوا هَلَكُوا جَمِيعًا، وَإِنْ أَخَذُوا عَلَى أَيْدِيهِمْ نَجَّوْا وَنَجَّوْا جَمِيعًا». [صحيح] - [رواه البخاري]

(46) – Yii a Annu’umaan [bn Bašur nengē, (Wēnd yard be b byiibā yīnga), tu Wēnd Tēn-ntuuma, (Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) yeelame: «Ned ning sēn yās Wēnd todsē wā n ka lut a puḡē la sēn lut a puḡē wā bilgri, yaa wala neb sēn na n kē koglg puḡē, tu sānda paam yīngrā, tu sānda be tēngrā, tu sēn be-b tēngrā sā n rat n teog koomā, b puvsɣda yīngrā, tu b yeele: tōnd sā n pārg tōnd nengē wā vōore n teogd beenē la d ra nams neb nins sēn be yīngrā ye, rēnd koglgā rāmb sā n bas bāmbā ne b sēn rat būmb ningā, b fāa na n halkame, la b sā n gād-ba b pōsdame, tu b fāa pōse». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḡaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) rika bilg-n-taare ne ned nins sēn yās ne Wēnd todsā, n tēeg turg ne Wēndā, n sagend ne manegre, la b gɪdg yel-kiti wā, la neb nins sēn lut Wēnd todsē wā, n basd saglsā, n maand yel-kiti wā, n basd vūun yookā nimbuiidā puḡē wā, b yaa wala neb sēn kē koglgo, tu b na n los poerā n bāng neb nins sēn na n zīnd koglgā yīngrā la neb nins sēn na n zīnd a tēngrā, tu sānda paam a yīngrā tu sāndā paam a tēngrā, la sēn be b tēngrā, b sā n rat koomā b puvsɣda sēn be b yīngrā n paam n yāke, tu sēn be b tēngrā yeele: tōnd me sā n poog vōore d zīgē wā tēngrā kaanē, n yākd koomā beenē, sēn na ylē n ka nams neb nins sēn be tōnd zugē wā, rēnd yīngr rāmbā sā n bas bāmba, koglgā bōrda ne b fāa gilli, la b sā n yik n vēneg n wilg-ba la b gɪdg-ba, sul a yiibā fāa na n pōsame.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Wilgda sagl ne manegre, la gidg yel-kiti wã sën ta zïig ninga, ne zãmaanã gãub la a tulgr pugẽ.
2. Sën be karengã wilgr soy pugẽ, yaa yel-bün wëebo, sën na yul n pëneg maanã-rãmbã ne yamã ti b yaa wala sën tõe n gãd vëenega.
3. Maan yel-kiti wã sën yaa vëenegã , n lagem ne b bas-a n pa gidgdẽ wã, a yaa sãang n na n lebg n wa b fãa zug ne yooko.
4. Nin-buiidã halkr bee ne b sën na n bas tuum yoodã rãmba, ti b vi têngã zug ne sãanga.
5. Maan yooko ne Anniy sõngo, a ka sekd tuumdã manegr ye.
6. Sak-n-tukã luslaambã zamã wã pugẽ, a yaa bumb b sën lagemd taaba pugẽ, a ka bumb sën rik n roglg ned sën welg zall ye.
7. Yaa b sën na n nams nebã fãa ne sën welgbã zũnuubã, ti b sã n ka kus-ba.
8. Yel-kiti wã rãmbã, b vënegda b yel-kiti wã, ti b yaa wala bõn-sõmã ne nin-buiidã, wala munaafigsã me sën maandã.

(3341)

(47) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا، وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(47) – Yii Abu Hurayrat nengë (Wënd yard be a yīnga) ti Wënd Tēntuma (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) a yeelame: «**Ned ning sēn boola n tug kāndgre, a soab tara keore wala neb nins sēn pvg-a wā, ti rēndā me ka boogd bāmb keorā baa fvi. La ned ning sēn boola n tug menengo, ad yē me tara zūnuuba, wala neb nins sēn pvg yē wā zūnuub bilgri, ti rēnda ka boogd bāmb zūnuubā baa fvi**».

[Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti ned ning sēn wa n kāndga nebā la a tees-ba la a pirs-ba, n tug sore, sūd la sōma sēn be beenē, zem ti yaa ne koεga maa yaa tuvmdē, ad a na n tallā keor ned fāa sēn tū-a keor buudu, ti bāmb rāmbā keorā ka boogd baa fvi. Le ned ning sēn peega nebā n tees zīri-beed la wēng sore, ti zūnuub be beenē la tudgri, maa būmb sēn ka sakde, zem ti yaa ne koεg maa yaa tuvmdē, a soab tara zūnuub la neb nins sēn sak n pvg-a wā zūnuub-rāmba, ti baa fvi ka boogd bāmb rāmbā zūnuubā baa kīgda.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda bool n tug kāndgrā yudlem, zem ti yaa wusg ti yaa bilfu, n wilgdē ti boaanda a tara ned ning sēn na n tumā wā keor bilgri, la rēnda yaa sēn be Wënd yudlem kasēngā pugē la a kūunā sēn pidā.
2. A wilgda bool n tug menegā wēng sēn ta zīig ninga, zem ti yaa bilf ti yaa wusgo, la boandā me tara ned ning sēn na n tumā wā zūnuub buudu.

3. A wilgdame ti keorã yita wala tuumdã buudu, rënd ned ning sën boola n tug sōma, a tara tuumdã keor buudu, la sën boola n tug wēnga a tara a zūnuub wala ned ning sën na n tum-a wã zūnuuba.
4. Sōmba ne luslaam t'a gūus a menga, ti b ra wa tug n tik yēnda ne a sën wat n maan Wënd kusc n vēnegdē, ti nebã yāt-a, a na n paama ned ning sën togsa yēnda n maanã zānuubã, baa ti yēnda ka pirs a soabã t'a tum rēnda.

(3373)

(48) - عن أبي مسعود الأنصاري رضي الله عنه قال: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: إِنِّي أُبَدِّعُ بِي فَاحْمِلْنِي، فَقَالَ: «مَا عِنْدِي»، فَقَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنَا أَدُّهُ عَلَى مَنْ يَحْمِلُهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(48) – Yii a Abu Mas'ud Al-ansaary nengē -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: Raoa n wa Nabiyaamã nengē -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- n yeele: ad mam rüngã halkame, bı f bao rüng ti m zombe, ti Nabiyaamã yeele: " m ka tar ye" la rao yeele: Wënd Tën-tuuma, m na n wilg-a-la ned ning sën na n kō-a rüng t'a zombe, ti Wënd Tën-tuuma -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- yeele: "Ned ning sën wa n wilg sōma zīgã, a tara yel-sōmb wala sōmã wã maand bilgri". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Raoa n wa Nabiyaamã nengē -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- n yeele: ad mam bōn-zomdgã kiime, bı f kō-m bōn-zomdg sën na n taas- ma, ti Nabiyaamã kos-a yaafa: ti ad a ka tar būmb sën na n kō-a t'a zomd ye, ti rao yeele, yē soabã rag n bee beenē: Wënd Tën-tuuma, m na n wilg-a-la ned ning sën na n rik-a, ti Wënd Tën-tuuma -Wënd puusg la

A tigr be a yīnga- kō kibare ti ad nedā, a naaga ned ning sēn na n maan doagā keor pugē, bala yēnd n wilg ned ning sēn tara tvlsemā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā kengdame ti b wilg sōma zīiga.
2. Pirs taab ne sōmā maanegā, a yaa sabab-rāmb sēn sōnged lıslaambā zamā wā, la a lebg n pidsd-ba.
3. Wilgda Wēnd yudlem sēn yalme, A Naam zēkame.
4. Hadiisā yaa zeng raog sēn gūbgi, rēnd tuum sōmbsā fāa kēeda a pugē.
5. Ninsaal sā n ka tōog n kō bōaasa a sēn rat būmb ningā, a tōe n tees-a-la nin-zēnga.

(5354)

(49) – عن ابنِ عُمَرَ رضي اللهُ عنهما قال: قال رسولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عليه وسلم: «مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ

فَهُوَ مِنْهُمْ». [حسن] - [رواه أبو داود وأحمد]

(49) – Yii a Umar biig nengē, -Wēnd yard be b yiibā yīnga-, a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, -Wēnd pvvsg la A tigr be a yīnga- yeelame: "Ned ning sēn wa n tvg n wōns a meng ne neba, yē me lebga bāmba". [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawud la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd pvvsg la A tigr be a yīnga- kōta kibare ti ned ning sēn wa n tvg n wōns a meng ne ned kifr-rāmbē wā, maa dīin yitbē wā, maa nin-sōmbsē wā, la rēnda yaa sēn na n maan neb bāmbā sēn maanda a soabā, sēn yaa loεega la tūudum la yel-minimidsi, rēnd yē me lebga wala bāmbā, bala wōns f mengā ne bāmbā yungā, a tallada foom n kēng ti f tvg n wōnes-b pugē, la sik ka be ti wōnes f meng ne nebā, a

yēgrā yaa b tuumdā n ta f raabo, a tōeeme n tall-f n kēng b nonglem la b zisgre la kill n tvg b nengē, la woto a tallada neda t'a wōnes a meng ne-ba, halt n tvg n tāag pvgbā fāa gilli la tūudumē wā, -la Wēnd na maand-d gūudum-.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā bugsdame n yit wōnesg ne kufr-rāmbā la dīin-yitbā.
2. A kengdame ti f wōnes f meng ne nin-sōmā la f tik-ba.
3. Wilgdame ti wōnes f meng ne neb yingā a kēesd-f lame ti f yi b nonglem pugē.
4. Ninsaal paamda puleng wēng-kāngā la zunuubā sēn zems yē me wōnesgā tēka la a kōbgā.
5. Gūgdame ti b ra wōnes kufr-rāmbā b dīinē wā la b yel-minimdsē wā sēn welg toor ne bāmbā, la sā n mikame ti yaa yel-minimdsi sēn ka welg toor ne bāmba wala nug-tuummd karengo la sēn wōnd rē, ad yēnda ka kēed gudgrā pugē ye.

(5353)

(50) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٍّ وَلَا نَصْرَانِيٍّ، ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(50) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti Wënd Tēntuma, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**m wēena ne a Muhammad yōorā sēn be Naab ning Nugē wā, ned pa wumd mam kibare sēn be zamā-kāngā pugē, ti yaa Yahūda ti yaa Nasaara, rē poorē t'a ki n ka kō sid ne b sēn tums maam ne būmb ningā, rēndame t'a yi Bugum biiga**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) wēenda ne Wēnde, ti ka wumd yēnda kibare, sēn yi zāmā-kāngā pugā, Yahuuda maa nasaara, maa zēng sēn ka bāmba b yiibā, ti Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) boollā ta a soabā, rē poorē t'a ki, n ka kō sid ne-a, rēndame t'a yi Bugum biiga, n duum beenē lae-lae.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) tēntumdā sēn gūbg n tug dūni wā gillā, la a tūubā sēn yaa tlae wā, la a sēn yēes sāri-rāmb nins sēn reng taoorā.
2. Ned ning sēn kufila ne Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) baa t'a sā n yag zīri ti yē kōo sid ne nabiyaam-rāmb a taabā (Wënd puusg la A tulgr be b fāa gilli yīnga) ka nafd-a ye.
3. Ned ning sēn ka wum Nabiyaamā kibare, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga), ti lslaamngā booll ka ta-a, yē soabā tara padanga, la a yellā dūni yikr raarā bee ne Wēnde, (A Naam zēkame).

4. Ned tõe n nafa ne lıslaangã, baa t'a kũumã wa n pẽnegame, baa tı yaa bã-kegeng zugu, sã n mikame t'a yõorã ka ta a koko-londẽ wã.
5. Wilgdame tı yeel tı kifr-rãmbã dīin yaa sıda- sẽn be b pugẽ me yaa Yahuud-rãmbã la Nasaar-rãmbã- rẽ yaa kifẽndo.
6. A puda Yahuud-rãmbã la Nasaar-rãmbã dīin hadiisã pugẽ; tı yaa sẽn na n nek zẽng sẽn ka bãmb b yiibã, bala Yahuud-rãmbã la Nasaar-rãmbã rag n tara gafo, rënd sã n mikame tı bãmb yellã yaa woto, rënd neb nins sẽn ka tara-b gafã n yuda, rënd b fãa gilli, yaa tılae tı b kẽ Wënd dīinã pugẽ, la Nabiyaamã (Wënd puusg la A tılgr be a yĩnga) tũudum pugẽ.

(3272)

(51) - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَدَاةَ الْعَقَبَةِ وَهُوَ عَلَى نَاقَتِهِ: «الْقَطُّ لِي حَصَى» فَلَقِطْتُ لَهُ سَبْعَ حَصِيَّاتٍ، هُنَّ حَصَى الْحَدْفِ، فَجَعَلَ يَنْفُضُهُنَّ فِي كَفِّهِ وَيَقُولُ: «أُمَّتَالِ هَؤُلَاءِ فَارْمُوا» ثُمَّ قَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ، أَيَّاكُمْ وَالْعُلُوْفِي الدِّينِ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ الْعُلُوْفِي الدِّينِ». [صحيح] - [رواه ابن ماجه والنسائي وأحمد]

(51) – Yii a [bn Abbaas nengē, -Wënd yard be b yiiḃā yīnga- a yeelame: Wënd Tën-tuvmā (Wënd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) yeelame b sēn na n lob Akaba (Svṭānā loḃr hegiidē wā) raar yiḃeoogo, t'a yaa sēn be a yugemdā zugu, a yeelame « **nog kug-bāaneg n kō-ma" tṭ mam nog kug-bāaneg a yopoe n kō-a, b zemsa wala nug-biis ḡād n lobe, t'a tēgd-b a nugē wā la a yetē: "lob-y ne bāmbā taaba" rē poorē t'a yeele: " yāmb a neba, m kengda yāmba ne maan-n-zvug dīinā puga, ad būmb ning sēn da halk sēn reng-b yāmb taorā yaa maan-n-zvug dīinā pugē**». [Naṣuḡ Ṣahuḡun (Gom-sikdem sēn maneḡ)] - [[bn Maaḡa la a An-nasaa'y la a Ahmad n toḡs-a]

bilgrā:

A [bn Abbaas kōṭa kibare, -Wënd yarḃe be b yiiḃā yīnga- tṭ yē rag n bee ne Nabiyāamā (Wënd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) Akaba loḃrā raar yiḃeoogo, la yaa Wënd-na-wat-ne Hagimmdē wā, Tṭ Nabiyāamā sagl yē t'a nog kug-bāanes nins sēn na n lob svṭānā n wa ne, tṭ yē nog kug a yopoe, a yembr fāa gill zemsa sūm-bila maa sēn yud rēnda bilfu, tṭ Nabiyāamā (Wënd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) rik-b n ning a nugē, n tēgd-ba, la a yeele: Bedrem sēn wōnd woto ḃṭ tall-y n lobe , Rē poorē tṭ Nabiyāamā (Wënd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) bugs nebā n yi maan-n-zvugḡe la kengre dīinā yeḡḡ pugē, bala zama-rāmb nins sēn reng taorā, yaa maan-n-zvug toadḡ dīinā pugē wā la kengrā, rē n halk-ba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā ḡidḡdame n yi maan-n-zvugḡe dīinā pugē la a vēnegḡa baas wēngā sēn yaa a soaba, laa yaa sabab sēn halkde.

2. A wilgdame ti tōnd maan waazv ne zama-rāmb nins sēn rengb tōnd taorā, sēn na yl n zāag tudgr ning bāmb sēn da lvi a pugē wā.
3. A kengdame ti b tik Sunnah.

(3395)

(52) – عن عبد الله بن مسعود قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ»

قالها ثلاثًا. [صحيح] - [رواه مسلم]

(52) – Yii a Abdullāh [bn Mas'ūd nengē, a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā - Wēnd pvsug la A tigr be a yīnga-: a yeelame: "Kengdbā halkame " a yeel-a-la noor a tāabo. [Naṣuṣ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā Wēnd pvsug la A tigr be a yīnga- kōta kibare, sēn kengdb -ti ka tū ne bāngr la kāndagrā- bōnā la b kongrā b dīnē wā la b dūni wā, la b goamē wā la b tvumē wā, sēn maand-b n zvugd sāri wā toadgā, Nabiyaamā - Wēnd pvsug la A tigr be a yīnga- sēn wa ne wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā gidgda kengrā la maan-ti-loogā yelā fāa pugē, la a pirsdē ti b zāag-a būmbā fāa pugē; sēn tug n yuda tūud-rāmbā pugē la nin-sōmbsā zisgrē.
2. Bao n tvum ti pid sōmā wā, tūudmā pugē la zēng sēn ka rē, yaa būmb b sēn pēgde; la yita ne sāri wā pugbo.
3. A wilgda b sēn bu nonglem ti yel sēn pake, bi b yeel-a n ylme, bala Nabiyaamā (Wēnd pvsug la A tigr be a yīnga) a ylma gom-kāngā noor a tāabo.

4. A wilgda lıslaangã bas-tı-loogã la a yol-yolã.

(3420)

(53) – عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْيَهُودُ مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ، وَالنَّصَارَى ضَالَّةٌ». [صحيح] - [رواه الترمذي]

(53) – Yii a ‘Adiy [bn Haatim nengê, (Wënd yard be a yïnga), a yeelame: ti yii Nabiyaamã nengê (Wënd puvsg la A tulgr be a yïnga) t'a yeelame-: «**Yahuud-rãmbã yaa b sën gë-b rãmba, la Nasaar-rãmbã yaa menemdbã**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A At-tirmiiziy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yïnga) kôo kibare ti Yahuud-rãmbã yaa neb Wënd sën gë b zugu, bala bãmb bãnga sıdã la b ka tum ne-a ye. La Nasaar-rãmbã, bãmb yaa neb sën meneme, bala bãmb tumame ti ka tũ ne bãngr ye.

Sën be Hadiisã yôod-rãmbê:

1. Lagem bãngrã ne tumã, a yaa tulgr n yi Wënd sën gë-b rãmbã sore la sën menemdbã.
2. Hadiisã yaa bugsg n yi Yahuud-rãmbã la Nasaar-rãmbã sorã, la b tablg so-turgã sën yaa lıslaangã.
3. Fãa gill sën yi Yahuud-rãmbê wã la Nasaar-rãmbê wã, yaa menemdbã, n yaa b sën gë-b rãmba, la Yahuud-rãmbã suf sën tug n welg n yuda yaa Wënd gëegã, la Nasaar-rãmbã suf sën tug n welg n yuda yaa menengã.

(65061)

(54) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «كَتَبَ اللَّهُ مَقَادِيرَ الْخَلَائِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِمِائَتِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، قَالَ: وَعَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(54) – Yii a Abdullaah [bn Amr [bn Al-Ass nengē, Wënd yard be b yiibā yīnga, a yeelame: m wuma Wënd Tën-tvuma, Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga t’a yetē : «**Wënd gulsa bōn-naandsā pulenga, taoor t’A na n ka naan saasā la tēngā, yvum tus pis-nu, a yeelame : « la Wënd Guela ra bee koomā yīngri »**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga, kōta kibare, tı Wënd gulsa bumb ning sēn na n yı, sēn yaa yembsā pulense, n wels-b fāa gilli, sēn yaa vum, la kūum, la ritla, la zēng sēn ka yı rēnda, Lawhulmahfuuzā (Walg ning b sēn gū wā) pugē, taoor t’A na n ka naan saasā la tēngā, ne yvum tus pis-nu, tı yēnda me yaa bumb sēn na n wa yı n zems ne wala Wënd sēn da bu-a wā, A Naam yı wagell n zēke, Rēnd bumb fāa sēn yite, yaa sēn tū ne Wënd Bvudo la A pulenga, Rēnd bumb ning sēn paam yamba, a ka yı n rag na n yōsg-a ye, la bumb ning me sēn yōsg-a wā, ka yı n da na n paam-a ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, tı yaa tilae tı b kō sıda ne Wënd Bvudā la A Pulengā.
2. Wënd kordgā (Pulenga) yēndā la Wënd sēn mi yelā, la A gulsbā, la A tullgā, la A naan-ba.
3. Yaa f bāng tı kō sıda tı pulengā, yaa bumb b sēn gulse, taoor tı b na n ka naan saasā la tēngā, a paasda Adam Biig yarda la sak-n-tū.

4. Yaa f bāng tı Arrahmaan Naab Al-arsā (Goeelã), a ra bee koom yĩngri, taor t'A na n ka naan saasã la tẽngã ye.

(65038)

(55) - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ الصَّادِقُ الْمَصْدُوقُ: «أَنَّ خَلْقَ أَحَدِكُمْ يُجْمَعُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَأَرْبَعِينَ لَيْلَةً، ثُمَّ يَكُونُ عَلاقَةً مِثْلَهُ، ثُمَّ يَكُونُ مُضَعَّةً مِثْلَهُ، ثُمَّ يُبْعَثُ إِلَيْهِ الْمَلَكُ، فَيُؤَدِّنُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ، فَيَكْتُبُ: رِزْقَهُ وَأَجَلَهُ وَعَمَلَهُ وَشَقِيَّيْ أُمِّ سَعِيدٍ، ثُمَّ يَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى لَا يَكُونُ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ إِلَّا ذِرَاعٌ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُ النَّارَ، وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ إِلَّا ذِرَاعٌ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ عَمَلَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا». [صحيح] - [متفق عليه]

(55) – Yii a Abdullaah [bn Mas’uud nengë, -Wënd yarde be a yïnga-: Wënd Tën-tvuma, -Wënd Tën-tvuma, Wënd puvsg la A tılgı be a yïnga-, yësa tōndo, yēnda me la sıd soaba b sēn kōt a soab goam sıdā, a yeelame: «ad yāmb yembr fāa, b tigimda a naanegā, a ma wā pvgē rasem pis-naas la yvnd pis-naase, t’a yaa zu-pelle, rē poorē a yita nem gilgu woto buudo, rē poorē t’a yı nem gilgu woto buud yësa, rē poorē ti b tvms malək a nengë, n sagl maləkā ne goam a naase: t’a guls a rıtlā, la a vumā tēka, la a tvvmā, la a yaa zu-beed ned maa zu-no neda, rē poorē ti b fvvs yōorā a pvgē, la yāmb yembr fāa tōe n wa maan arzān koamb tvuma, halı ti yē ne arzānā svka, būmb ka be beenē rēnda kāntug bala, la puleng rag n renga taoore, ti yēnda na n yu Bugum biiga, t’a maan Bugmā koam tvvmā n tvug n kē Bugma, la yāmb yembr fāa tōe n wa maana Bugum koamb tvuma, halı ti yē ne Bugmā svka, būmb ka be beenē rēnda kāntug bala, la puleng rag n renga taoore, ti yēnda na n yu arzān biiga, t’a maan arzānā koam tvvmā n tvug n kē arzānā». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A [bn Mas’uud yeelame, Wënd Tën-tvuma, -Wënd puvsg la A tılgı be a yïnga-, yësa tōndo, yē me la sıd soaba a gomd pvgē, la b sēn kōt-a sıda, bala Wënd meng n sıdg-a, A yeelame ti yāmb ned a yembr fāa,

woto yaa ti raoa sã n rat n kē ne a zak soaba, a mani ning sēn sēeg n kē, b tigimd-a lame, pagã pugē, rasem pis-naase, t'a yaa mani, Rē poorē t'a lebg zı-pelle, yē me la zı-taoko, rē me yaa rasem pis-naas a yiib soaba, Rē poorē t'a lebg nem gilgu, yē me la nomd ning sēn tigim taaba, t'a sek b na n maan sag-võre, la yãwã yaa rasem pis-naas a tãab soaba, Rē poorē, ti Wënd tums maleka t'a tug n fvus vumã n ning yõorã, rasem pis-naas a tãab soabã sēebē, La b sagenda malekã t'a guls gom-biis a naase : a rutlã, a sēn na n paam neemã yaa bõe, a vumã gilli, La a lagelã (yuumã): rē me la vumã woglem dūni pugē, La a tuumã sēn na n yı a soaba, a yaa zu-be-neda maa a yaa zu-noog soaba Rē poorē, Nabiyaamã, -Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga- wēename ti ad ned tõe n wa maan arzãn koamb tuumã, ti tuumdã yaa sõma, rat n yeel ti nebã gesg pugē, t'a kell n tall woto, halı ti yē ne arzãnã suka, bũmb ka be beenē rēnda kãntuga, rat n yeel ti bũmb ning sēn ket ti yē ta arzãnã, a ka yud zãrem sēn be kãntug pug suk ye, ti pulengã wil yēnda, wakat-kãngã t'a na n maan Bugmã koam tuumã, ti yēndã na n wa baas ne yel-kãngã, n tug n kē Bugmē; bala tuumã reegr sart-rãmbã yaa a tablg a zugu la a ra tedg ye, la a wilg ti kōbg a taab n be beenē, n na n maan Bugum tuumã, halı ti b wa pēneg Bugmã suka, bũmb ka be beenē rēnda kãntug bala, la puleng rag n renga taoore, ti yēnda na n yu arzãn biiga, t'a maan arzãnã koam tuumã n tug n kē arzãnã.

Sēn be Hadiisã yõod-rãmbē:

1. Yelã baasg a tugda bũmb ning buvdã sēn rag n reng taoore, t'a kordgã gãneg ne bũmb ningã.
2. Hadiisã bugsdame n yi belg-m-meng ne tuumã kōbgo; bala tuumã sēn get bũmb ningã yaa a baas neerã.

(65037)

(56) – عن ابن مسعود رضي الله عنه قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم: «الْجَنَّةُ أَقْرَبُ إِلَى أَحَدِكُمْ مِنْ شِرَاكِ نَعْلِهِ، وَالنَّارُ مِثْلُ ذَلِكَ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(56) – Yii a [bn Mas'ud nengē -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: Nabiyaamā yeelame (Wënd puusg la A tilgr be a yīnga): « **Arzāna pēe ne yāmb ned fāa n yud a neodrā yulga, la Bugmā me yaa wala rē**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā(Wënd puusg la A tilgr be a yīnga) kōo kibare ti arzāna la Bugmā b yiibā pēe ne ninsaala wala neodrā yuusgā sēn be natagdrā zugā, bala a tōe tumā tūudum sēn yaa Wënd yarda -A naam yi wagelle n zēke- n kē arzāna ne tum-kānga sababo, maa Wēn-kusgo ti yi sabab n kēes-a Bugmā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A kengda ne tum sōmbse baa ti sā n paodame, la a bugsd n yi wēnga baa ti sā n paodame
2. Yaa tilae ne Lūsilaam a vumā pugē t'a tigm tēeb ne rabeem, la a kos Wēnde -A naam zēkame- wakat fāa t'A tableg-a sūda zugu, sēn na yul n paam n tilge, la ra belg a meng ne yē halhaalā ye.

(3581)

(57) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «حُجِبَتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ، وَحُجِبَتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(57) – Yii a Abu Hurrayrat nengē, Wënd yard be a yīnga, tı Wënd tēn-tuuma, -Wënd puvsug la A tilgr be a yīngA- yeelame: «**B gūbga Bugmā ne yōor yamleedo, la b gūbg arzānā ne yōor sēn kisā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā vēnegdame n wilgd tōndo tı ad Bugmā yaa sēn karg n gūbg ne yel nins sēn noom yōorā, sēn yaa haraam-dāmba maanego, maa maan-tı-pa-ta yel nins sēn yaa tilae n zao-a wā pugē; rēnd ned ning sēn tūneg a yōorā yamleoog rē pugē a sōmba ne Bugum, la arzāna b karg-a lame n gūbg ne yel nins yōorā sēn kisā; wala tablg ne Wënd sēn saglā, la yel nins sēn gidgā basbo, la maan sugr ne rē; rēnd a sā n gāde , n wōr a yōorā, a sōmba ne arzāna kōom.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sabab-rāmb sēn kēesd yōorā yamleedē wā, yaa suitāan sēn faasd yel-kiti wā la yel wēnsā, halı tı yōorā wa ne-a t'a be neere, n kull n tum-a.
2. Sagendame tı b zāag yōorā yamleed nins sēn gidgā; bala yaa yē la sorā n tug Bugmā, la b maan sugr ne yōorā sēn kis yel ninsā maanego; bala yaa yē la sorā n tug arzāna.
3. A wilgda yudlem ning sēn be nidg pāng n zab ne yōorā la nidg pāng tūudmā pugē wā, la maan sugr ne yel-toodā sēn gūbg tūud-rāmbā.

(3702)

(58) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْجَنَّةَ وَالتَّارَ أَرْسَلَ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى الْجَنَّةِ، فَقَالَ: انظُرْ إِلَيْهَا وَإِلَى مَا أَعَدَدْتُ لِأَهْلِهَا فِيهَا. فَتَنَظَرَ إِلَيْهَا فَرَجَعَ، فَقَالَ: وَعِزَّتِكَ لَا يَسْمَعُ بِهَا أَحَدٌ إِلَّا دَخَلَهَا. فَأَمَرَ بِهَا فَحُقَّتْ بِالْمَكَارِهِ، فَقَالَ: اذْهَبْ إِلَيْهَا فَانظُرْ إِلَيْهَا وَإِلَى مَا أَعَدَدْتُ لِأَهْلِهَا فِيهَا. فَتَنَظَرَ إِلَيْهَا، فَإِذَا هِيَ قَدْ حُقَّتْ بِالْمَكَارِهِ، فَقَالَ: وَعِزَّتِكَ لَقَدْ خَشِيتُ أَنْ لَا يَدْخُلَهَا أَحَدٌ. قَالَ: اذْهَبْ فَانظُرْ إِلَى التَّارِ وَإِلَى مَا أَعَدَدْتُ لِأَهْلِهَا فِيهَا. فَتَنَظَرَ إِلَيْهَا فَإِذَا هِيَ يَرْكَبُ بَعْضَهَا بَعْضًا، فَرَجَعَ فَقَالَ: وَعِزَّتِكَ لَا يَدْخُلَهَا أَحَدٌ. فَأَمَرَ بِهَا فَحُقَّتْ بِالشَّهَوَاتِ، فَقَالَ: ارْجِعْ فَانظُرْ إِلَيْهَا. فَتَنَظَرَ إِلَيْهَا فَإِذَا هِيَ قَدْ حُقَّتْ بِالشَّهَوَاتِ، فَرَجَعَ وَقَالَ: وَعِزَّتِكَ لَقَدْ خَشِيتُ أَنْ لَا يَنْجُو مِنْهَا أَحَدٌ إِلَّا دَخَلَهَا».

[حسن] - [رواه أبو داود والترمذي والنسائي]

(58) – Yii a Abu Hurayra nengē, Wēnd yard be a yīnga, tı yii Wēnd Tēn-tvum nengē, Wēnd puvsg la A tılgı be a yīnga : a yeelame : «**wakat ning Wēn d sēn wa n naan arzānā la Bugmā, A tvmsa a Gibriila, tulgr be a yīnga, arzānē wā, n yeel-a** : « **ges-a la f ges būmb ning Mam sēn segl a pvgē wā, n na n kō nebā** ». T’a Gibriil ges-a n lebg wa yeele : m wēn ne Fo zıslēmā, ned ka be, n na n wım yāwā kibare, rēndame t’a kē-a. Tı Wēnd sagl tı b gūbg arzānā ne yeł nins yōor sēn kisā. La A yeel-a « **ges-a la būmb ning Mam sēn segl tı be a pvgē wā, n na n kō nebā** ». T’a lebg n tı ges-a, n mik tı b gilg-a lame ne yeł nins yōor sēn kisi. T’a Gibriil yeele: “ m wēn ne Fo zıslēmā, m yeesdame tı ned baa a yembr kōn n kē-a ye” T’a yeele: kēng n tı ges Bugmā la f ges būmb ning Mam sēn segl a pvgē, n na n bīng a nebā. T’a tvg n ges-a, n mik tı Bugmā zombda taaba, t’a lebg n wa n yeel Wēnde: “ m wēn ne Fo zıslēmā ned baa a yembr kōn n kē yāwā ye”. Tı Wēnd sagl tı b gilg Bugmā ne yōor yamleoog teedo, tı Wēnd yeel-a: “lebg n tı ges-a”. T’a Gibriil tvg n ges-a, n mik t’a yaa sēn gūbg ne yōyā yamleoodo, t’a lebg n wa yeele: “ m wēn ne Fo zıslēmā, ad mam yeesdame tı ned baa a yembr ka na n pōse, n ka kē Bugmā ye». [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a An-nasaa'iy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamã kōo kibare, Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga: tu Wēnde, A sēn wa n naan arzānā la Bugmā, A yeela a Gibriila, tulgr be a yīnga : « **kēng arzānē wā, n tvg n ges-a** ». T’a Gibriil kēnge n tvg n ges arzānā, rē poorē t’a lebg n wa, T’a Gibriil yeele : “m Soab a Wēnde! M wēen ne Fo zislemā, ad ned ka wumdz arzānā kibare la būmb ning sēn be a pugē, sēn yaa neema-rāmbā, la waoogrā, la yel-sōmā, rēndame t’a nong n rat n na n kē-a, la a tum sēn na kēes-a beenē”. La rē poorē, Wënd gūbga arzānā ne yōor sēn kis yel ninsā, la yel toodā, sēn yaa Wënd sēn sagl tu b maan tum ninsā, la b zāag yel ninsā, rēnd ned ning sēn tulla arzānā kōom, bī a modg n gāndag yel-kāensā, yōorā sēn ka nongā. Rē poorē, tu Wënd yeele, A Naam yī wagell n zēke: Gibriila! Kēng n tu ges arzānā, la rē yaa A sēn gūbg-a ne yōor sēn kisā poorē, T’a Gibriil kēng n tu ges-a, rē loogr poorē t’a lebg n yeele: “ M Soab A Wēnde ! M wēen ne Fo zislemā, ad mam yeesdame tu ned baa a yembr ka na n kē arzānā, yel-kegmes nins sēn be arzānā kōom sorā zug yinga. La wakat ning Wënd sēn wa n naan Bugmā, A yeelame: “Gibriila! Kēng n tvg n ges-a” t’a Gibriil kēng n tu ges Bugmā, Rē poorē, a Gibriil lebgame n wa yeele : « m Soab a Wēnde! M wēen ne Fo zislemā, ned ka be n na n wum Bugmā la būmb ning sēn be a pugē, sēn yaa nangā, la keelemā la sūgrā, rēndame t’a ksig Bugmā kōom, la a zoe n zāag sabab-rāmb nins sēn na n kēes-a beenē wā. Rē loogr poorē, Wēnde, A Naam yī wagell n zēke, A gūbga Bugmā la A maan sor ninga sēn na n tū n kēng Bugmē wā tu yaa yōor yamleooogo, la wum-noodo, rē poorē t’A yeel a Gibriila : kēng n tvg n ges-a, t’a Gibriil kēng n tu ges-a, rē poorē t’a lebg n wa yeele: “ m Soab A Wēnde ! M wēen ne Fo zislemā, ad mam yeesdame la paka maam tu ned baa a yembr ka na n pōse, n ka kē Bugmā ye, ne būmb ning sēn gūbg Bugmā sēn yaa yōor yamleoodā, la wum-noodā”.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, kō sīda tu arzānā la Bugmā, b tol n bee masa-masa.

2. Bee hadiisã pugã, tı yaa tılae tı b kō sid ne yel-soondi la bũmb ning fãa sēn wa n yi Wēnd nengē la A Tēn-tuumã nengē, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga.
3. Bee hadiisã pugē, sugr maaneg ne yel-toodã, bala yaa bãmb la sore, sēn na n taas arzãnã.
4. Bee hadiisã pugē, sēn wiligd tı f sōmb n zãaga yel-gıdgdsã, bala yaa bãmb la sor ning sēn na n tall foom n kēng Bugmē wã.
5. Wēnd maana arzãnã t'a yaa sēn gũbg ne yel-toodo, la Bugmã t'a gũbg ne yōor yamleogo, woto yaa bũmb sēn yaa zarb-n-gesg na-kēndre, dũni vumã pugē.
6. Hadiisã wilgdame tı arzãnã sor yaa toogo, n yaa kegenga, a tara tulsem tı b maan sugri, la f nidg pãnga, n lagem ne sid-kũuni, la f bãng tı Bugmã sore, yaa bũmb sēn pid ne wum-noodo, la yamleoodo, dũni wã pugē.

(65034)

(59) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «نَارُكُمْ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ»، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنْ كَانَتْ لَكَافِيَةً. قَالَ: «فُضِّلَتْ عَلَيْهِنَّ بِتِسْعَةِ وَسِتِّينَ جُزْءًا كَلْهَنْ مِثْلُ حَرِّهَا». [صحيح] - [متفق عليه]

(59) – Yii a Abu Hurayra nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, tı Wēnd Tēn-tvumã, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-, yeelame: «**Yāmb dūni rāmb Bugmqa bek sēn pvi zīs pīs-yopoe ne Gēhannem Bugmā** », la b yeele: yaa Wēnd Tēn-tvuma, ad yē meng sekame, la a yeele : «**ad laahr Bugmā b yus-a-la ne dūni bugmā noor pis-yoob la a wae, a yembr fāa yaa wala dūni bugmā tvulem**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamã, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-, kōta kibare tı dūni bugmā a yaa pēdga sēn yi Gēhannem Bugmā pos-yopoe a yembre, Rēnd yaoolem raarã Bugmā, a tvulmã pāng yuda dūni bugmā noore pis-yoob la a wae, la bek fāa a tvulmã zemsa wala dūni bugmā tvulem. Tı b yeele : «**yaa Wēnd Tēn-tvumã, ad dūni bugmā seka ne tall n nams ned ning sēn be a pvgē**», T’a yeele: «**ad Gēhannem Bugmā b yus-a-la ne dūni bugmā noor pis-yoob la a wae, a yembr fāa yaa wala dūni bugmā tvulem**».

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã bugsdame tı gūus Bugmā, bul yīng tı b na zāag tvum ning sēn na n taas bāmb beenē wã.
2. A wilgda Gēhannem zislemã la a namsgã la a toolmã keelem.

(65036)

(60) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «يَقْبِضُ اللَّهُ الْأَرْضَ، وَيَطْوِي السَّمَوَاتِ بِيَمِينِهِ، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا الْمَلِكُ، أَيْنَ مُلُوكُ الْأَرْضِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(60) – Yii Abuu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīng) a yeelame: mam wuma Wënd Tën-tuuma (Wënd puusg la A tilgr be a yīnga) t'a yetē: «**Wënd koonda tēngā n wēbg-a la A kool saagā ne A ritgo, rē poorē t'A yeele: Maam la Naabā, tēngā nanamsā bæ?**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tilgr be a yīnga) kōta kibare, tū Wēnde, (A Naam zēkame), dūni yikr raarā, A na n gāda tēngā n tigm-a la A kool saasā ne A ritgā, n pōda taab zugu, n loog ne-a n sēes-a, rē poorē t'A yeele: Maam la Naabā, tēngā na-nambs bæ?!

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa tēegr tū Wënd Naamā, yē n paade, la zēng sēn ka Yēnda, a naamā loogdame.
2. Hadiisā wilgda Wënd waorā la A zislemā la A tōogā la A naamā pidbā.

(65028)

(61) – عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَقَدْ سَتَرْتُ سَهْوَةً لِي بِقِرَامٍ فِيهِ تَمَائِيلٌ، فَلَمَّا رَأَاهُ هَتَكَهُ وَتَلَوْنَ وَجْهَهُ وَقَالَ: «يَا عَائِشَةُ، أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهُونَ بِمَخْلَقِ اللَّهِ» قَالَتْ عَائِشَةُ: «فَقَطَعْنَا مِنْهُ وَسَادَةً أَوْ وَسَادَتَيْنِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(61) – Yii a ‘Aaiša sēn yaa muumin-rāmbā ma wā nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puvsɡ la A tulgr be a yīnga) kēe mam nengē ti mam luda m koglg bila ne peend sēn gul bonnaandse, la Nabiyaamā sēn wa n yā-a wā a lak-a lame t'a nengā toeeme la a yeele: «**‘Aaiša, ad nebā sēn yud namsgo Wēnd nengē dūni yikr raare, yaa neb nins sēn maand n wōnesd Wēnd naanegā**», d ma a ‘Aaiša yeelame: «**ti tōnd pārs-a n maan-a zu-kvka bi yaa zu-kvgs a yiibu**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsɡ la A tulgr be a yīnga) a kēe a zakē wā, a ‘Aaiša nengē (Wēnd yard be a yīnga) n mik t'a luda koglg bila a sēn ningd a teedā a pugē, a lud-a-la ne peende sēn gul bōn-naands sēn tar yōyā, ti Nabiyaamā nengā toeeme ti yaa a sēn gē Wēnd dīnā poorē, n lak-a la a yeele: Nebā sēn yud namsg dūni yikr raarā, yaa neb nins sēn rikd b gulbā n wōnes ne Wēnd naanegā. T'a ‘Aaiša yeele: ti tōnd pārs-a n maan zu-kvka bi zu-kvgs a yiibu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa yel-kiti wā gidgre a yāabā wakato la b ra maan maas-maas a pugē, sā n mikame ti sāang bedrem sēn yud woto ka na n zīndi.
2. Sibgrā dūni yikr raarā a pōsa taaba n zems ne zūnuubā bedrem.

3. Yōya rāmb gulbā (desē wā) a bee zūnuub bedā puga.
4. Sēn be vōor ning b sēn gudg foto-rāmbā maanegā, yaa Wēnd naanegā wōnesgā yīngā, (A Naam zēkame), zem ti foto yōkdā Anniy wā yaa rēnda maa ka rēnda.
5. Yaa sāri wā sēn tar non-kegenga ne arzēgsā gūubu, ne a sēn baood nafa ne-a, a sēn zāag-a ne būmb ning sēn yaa haraamā poorē.
6. Yaa b sēn gudg nin-naands foto, sēn yaa yōy rāmba a sēn wa n yaa to-to ninga, baa ti sā n mikame ti b sāama a naandā.

(5931)

(62) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَيُوشِكَنَّ أَنْ يَنْزَلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا مُقْسِطًا، فَيَكْسِرَ الصَّلِيبَ، وَيَقْتُلَ الْخَنزِيرَ، وَيَضَعَ الْحِزْيَةَ، وَيَفِيضَ الْمَالَ حَتَّى لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ». [صحيح] - [متفق عليه]

(62) – Yii Abu Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma (Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**M wēen ne Naab ning mam yōorā sēn be A Nugē wā, keta bilf t'a Maryam biig sig yāmb pugē, t'a Bvudā yaa tēeg turga, n kao pikā, la a kv kurkuyā, la a bas yōor yaob reegre, ti arzēkā wvsge, halu ti ned baa a yembr ka reegd-a ye**». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsā taab a zugu (A Al-Buḥāariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsig la A tulgr be a yīnga) wēendame t'a lisa a Maryam biiga, (tulgr be a yīnga) a sigbā pēnegame, n na n bv nebā ne taab svka, ne tēeg turga, ne a Muḥammad sāri wā, la a na n kaooga pik ningā Nasaar-rāmbā sēn waogdā, la a lisa (tulgr be a yīnga) a na n kv kurkuy wā, la a lisa (tulgr be a yīnga) a na n luba yōor yaoodo, la a modg

nebã fãa tı b kē lıslaangã. Tı la ligdã na n pidame n puugi, ned baa a yembr ka leb n rat ye, la rē yaa a waooglemã sēn ta to-to, tı nebã fãa gill sek b mens ne bũmb ning sēn be b nusē wã, tı albark-rãmbã sigdi, tı yel-sōme wã tũnugd taaba.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Bee hadiisã puga, a lısa (tulgr be a yīnga) sigbã tablg zãmaan yaoogã, la ad a yaa dũni yıkr tagmas-rãmba.
2. Nabiyaamã (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) Sãri wã, sãri zēng ka yēesd-a ye.
3. Yaa albark-rãmbã sēn na n wa sigd zãmaan yaoogã, n lagem ne nebã sēn na n maan dũni-yīgsg ne-a.
4. Sũ-noogr kũuni tı lıslaangã dīinã na n paame, bala a lısa (tulgr be a yīnga) a na n bu ne-a zãmaan yaoog wakato.

(65025)

(63) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِعَمِّهِ: «قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ لَكَ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ»، قَالَ: لَوْلَا أَنْ تُعَيِّرَنِي قُرَيْشٌ، يَقُولُونَ: إِنَّمَا حَمَلَهُ عَلَى ذَلِكَ الْجَنْحُ لَأَقْرَرْتُ بِهَا عَيْنَكَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ: {إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ} [القصص: 56]. [صحيح] - [رواه مسلم]

(63) – Yii a Abu Hurayrat nengē, -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), yeela a saambibā: «yeel ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, ti m na maan kaset n fāag-fo gom-kāngā sabab yīnga, dūni yikr raarā», ti saambiba yeele: sã n ka Kurays-rāmbā sēn na n wa zang maam yīnga, n yetē ti yaa kūumã yeegs la rabeem n kit ti m yeel gom-kāngā, m rag n na maag f sūuri ne gomdā yeelgo, wakat-kāngā ti Wēnd na n sik Nabiyaamã zugu {Ad fo ka kändgd fo sēn noang-a soab ye, yaa Wēnd n kändagd A sēn tvlle} [Al-kasas: 56]. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Bee hadiisā pugē, ti Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), kosa a saambibā, n mik t'a bee kūum bōrb puga, t'a yeel ti soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, bvl yīnga ti Nabiyaamã, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), na sugsa n kēesa arzānā dūni yikr raare, gom-kāngā sababo, la a maan kaset t'a yaa lıslaama, la a saambibā tōdgame, n ka na n yeel sahdā, n yeesdē ti b na n wa yōd n tv-a lame, n yeel-a ti kūumã yeegs yīng n kit t'a tuubi, ti Kurays-rāmb na n wa yetē ti kūumã yeegs yīnga la a sēn yaa valengā n kit t'a tuuba, rēnd a yeela Nabiyaama ti sã n ka rē yīnga, m rag n na maan-f sū-noogo, ne m sēn na n yeel sahdā, la m pids foom f tēebā, wakat-kāngā la Wēnd sik Aayar sēn teesde, n wilgd ti Nabiyaamã, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), ad a ka tar tōog n tōe n peeg ned n kēes dīnā ye, ka woto ye, Wēnd A Yembr taa, Yēnda n maand A sēn tvlla soaba segl sōngo, la Nabiyaamã, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), a peegda bon-naandsā, la a tees-ba

la a vëneg n wilg-ba, la a kândg-ba, la a bool-ba n tug sor ning sën yaa turgã.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgdame tu ned ka sõmb n bas sud yeelg nebã yeegs yĩnga ye.
2. Hadiisã wilgdame tu Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga), bũmb ninga a sën tõe wã yaa teesgã, la ka (tawfuk) sɛgl sõngã peepr ye.
3. Wilgdame tu sakdame sãri wã pugẽ, tu f tug n kaag kifr sën yaa bãada, bul yĩng tu f na bool-a n tug luslaoongã.
4. Wilgda Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga),sën tar yã-beedo ne a na bool n tug Wënd sorã pugẽ wã, A Naam zẽkame, sën yaa halhaal ning fãa.

(65069)

(64) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «حَوْضِي مَسِيرَةٌ شَهْرٌ، مَاءُهَا أَبْيَضُ مِنَ اللَّبَنِ، وَرِيحُهَا أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ، وَكَيْزَانُهُ كَنْجُومُ السَّمَاءِ، مَنْ شَرِبَ مِنْهَا فَلَا يَظْمَأُ أَبَدًا». [صحيح] - [متفق عليه]

(64) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-yeelame: «**Mam bākā Wēnd sēn waoog maam ne-a wā laahr raarā, a woglemā yaa kiuug kēnd tēka, a koomā peelem yuda bīsim, t’a yūugā noom yud misk parfē, la a ko-teesā sōorā yaa wala saagā ādse, ned ning sēn wa n paam būmb n yū beenē, ko-yūud kōn n leb n yōk-a ye**». [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-, kōta kibare, tū yē tara bāka dūni tikr raarā, t’a woglemā yaa kiuug kēnd zīigē, a yalmā me yaa woto, La a leb n wilg t’a peelmā yuda bīsim, La a yūugā yaa noog n yud misk parfē, La a ko-teesā yaa wala saagā āds sōore, b waooglem keelem, Ned ning sēn yū a ne ko-te-kāensā, a ka na n leb tall ko-yūud lae ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā puḡē, sēn wilgd tū Nabiyaamā, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-, bākā yaa koom tikr zīigā, tū sūd-kōtbā sēn yi a poorē nebā b kēnd beenē.
2. Neema n na n paam ned ning sēn yū ne ko-te-kāensā, ko-yūud ka na n leb n tall-a lae.

(65030)

(65) - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُوتَى بِالْمَوْتِ كَهَيْئَةِ كَبْشٍ أَمْلَحَ، فَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، فَيَسْرِبُونَ وَيَنْظُرُونَ، فَيَقُولُ: هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، هَذَا الْمَوْتُ، وَكُلُّهُمْ قَدْ رَأَهُ، ثُمَّ يُنَادِي: يَا أَهْلَ النَّارِ، فَيَسْرِبُونَ وَيَنْظُرُونَ، فَيَقُولُ: وَهَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا؟ فَيَقُولُونَ: نَعَمْ، هَذَا الْمَوْتُ، وَكُلُّهُمْ قَدْ رَأَهُ، فَيَذْبَحُ ثُمَّ يَقُولُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ، وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ، ثُمَّ قَرَأَ: {وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ} [مريم: 39]، وَهَؤُلَاءِ فِي غَفْلَةٍ أَهْلَ الدُّنْيَا {وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ} [مريم: 39]». [صحيح] - [متفق عليه]

(65) - Yii a Abu Saud Alhudry, -Wënd yard be a yïnga-, a yeelame, Wënd Tën-tuuma, -Wënd puvsug la A tulgr be a yïnga-, yeelame: «**B na n waa ne kuum t'a wönd pesg sën tégse, ti boaand boole : «yaa yāmb a arzān koamba!»**» Tı bāmb sundg n getē, t'a yeele, rē yïnga yāmb mii yāwā bu? Tı b yeele, n-yele, yāwā la kuum, ti b fāa gill yā-a. Rē poorē t'a lebg n boole: «**yaa yāmb a Bugum koamba!»**» Tı bāmb me sundge n zēk n yetē, t'a yeele, la yāmb mii yāwā bu? Tı b yeele, n-yele, yāwā la kuum, b fāa gillā me yā-a lame, ti b koadg-a, rē poorē ti b yeele: arzān koambā, yāmb na n duumame ti kuum ka leb n be ye, yāmb a Bugum koamb me y na n duumame ti kuum ka be ye, rē poorē ti Nabiyaamā kareme {La bugs-b ne nīmsā raarā, yellā sën wat n bu wā; ti bāmb yaool n be yam yaal-yaal puḡē n ka kōt sid ye.} [Maryam: 39], bāmbā la dūni yam yaal-yaal neba {n ka kōt sid ye} [Maryam: 39]». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḡaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, -Wënd puvsug la A tulgr be a yïnga-, togsdame n vēnegd n wilgdē, ti kūuma, b na n waa ne-a, dūni yikr raare, t'a wönd pe-raoogo, peelem la sablem sën be a kōbgē wā, Tı b boole: «**arzān koambā**» ti bāmb tēeg b yubli wā, n getē, Tı b yeel-ba: «**yāmb mii yāwā bu?**» Tı b yeele : «**n-yele, yāwā la kuum** » b fāa gill me yā-a lame, b bāng-a lame, Rē poorē ti boaandā leb n boole: «**yaa yāmb**

Bugum koambã» ti b zêk b yubli wã n yetê, T'a yeele : «yãmb mii yãwã bu?» Tı b yeel ti n-yeel, yãwã la kũum, b fãa gill me yã-a lame; Tı b koadg-a, rê poorê ti boaandã yeele: **«arzãn koambã, paa-y arzãnê wã, ti kũum ka be lae ye, yãmb me Bugum koambã, y na n paame, ti kũum ka be lae»**. La woto yaa sên na n yul ti muunim-rãmbã neemã wã paase la a yi yõ-têgre ne kufir-rãmbã namsgo. Rê poorê ti Nabiyaamã, -Wënd puvsig la A tilgr be a yĩnga-, kareme: {La bugs-b ne nĩmsã raarã, yellã sên wat n bu wã; ti bãmb yaool n be yam yaal-yaal pugê n ka kõt sid ye} Rënd dũni yikr raare, b na n welga arzãn koamba la Bugum koamba, ti ned fãa kê a zĩigê, n duumd beenê, n ka na n yi ye, Rënd wêng maanda, a sãamda a sũuri, n maan mimsa, yê sên ka manegã yĩnga, la sên maana koeegr me, yê me maanda mimsa a sên ka maan sômã wã ti yud woto wã.

Sên be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgda Adam Biig baasg laahr raarã, ti yaa duumgu, arzãnã pugê, maa Bugmã pugê.
2. Hadiisã yaa bugs kekenga n yi dũni wã yikr yel bedrã, la a wilgd ti ad yaa mimis la sũ-sãang raare.
3. Hadiisã wilgda arzãn koambã sũ-noog duumgu, la Bugmã koam sũ-sãangã duumgu.

(65035)

(66) – عن عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال: إنه سمع نبي الله صلى الله عليه وسلم يقول: «لَوْ أَنَّكُمْ تَتَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ، لَرَزَقَكُمْ كَمَا يَرْزُقُ الطَّيْرَ، تَعْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا».

[صحيح] - [رواه الترمذي وابن ماجه وأحمد]

(66) – Yii a Umar [bn Al-hattaab nengē, -Wënd yard be a yīnga-, t'a wuma Wënd Tēn-tvuma, -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- t'a yetē: "Yāmb sã n dag n bobend-y mensã boblg tekē, A rag na rulg yāmb wala A sēn rulg liuuli wã, b yikda tōd beoogo ti b pvsã yaa tabla n ta zaabr ti b pvsã pidi". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiiziyy la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- pirsda tōnd ti d tik Wēnde, A Naam yt wagell n zēke, laafi wã baoob pugē, la nangã tusb pugē, sēn yaa dūni wã la dīnã yela, ti bala ka gıdgde, ka namsde, leb n ka nafde, rēnda ne Wēnde, A Naam yulgame n zēke, A Leb n sagendame ti d tum sabab nins sēn wat ne naf-rāmba la tUSD yel-namsdsã, n lagem ne tikr sid-sıda ne Wēnde, rēnd tōnd sēn wat n maan woto, Wënd na n rulgã tōnd wala A sēn rulg liuuli sēn yit yibeoogo ti yaa kom, n wa lebg zaabre ti b pvsã yaa sēn pidi, la liuuli wã yiibã woto wã a yaa sabab buudu, rubã baoob pugē, a ka bobl zaala la kvung ye.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. A wilgda bobl-m-meng yudlem ning sēn be a pugē wã, a leb n naaga sabab-rāmb nins sēn yaa zısg n yuda sēn wat ne ritlã.
2. A wilgdame ti bobl-m-meng ne Wëndã, a ka kUSD ti fo rik sabab-rāmbã ye, bala a kōo kibare ti bobl-m-meng sid-suda yibeogã sãdb la zaabrã lebgre, n na n bao ritlã, b ka kUSD-a ye.
3. A wilgda sari wã sēn ning a toaag ne sūurã tvumã; bala bobl-m-meng ne Wëndã yaa sūurã tvuma.

4. Ned rík a meng n yaglg ne sabab-rāmbā, yaa dīnā sēn ka pid la rēnda, la bas sabab-rāmbā yē me yaa yamā sēn ka pidi.

(4721)

(67) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يُسَلَّمُ الرَّأَكِبُ عَلَى الْمَاشِي، وَالْمَاشِي عَلَى الْقَاعِدِ، وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ».
وَلِلْبُخَارِيِّ: «يُسَلَّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ، وَالْمَارُّ عَلَى الْقَاعِدِ، وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(67) – Yii a Abuu Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tūmā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a yeelame-: «Zoambd n ningd sēn kēnda sallem, tu sēn kēnda n ningd zīid sallem, tu neb kudg ning neb wusg sallem». [Naṣun Ṣaḥuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) tograme n tuḡ puusgā zvgdo, nebā ne taab suka "Asalaamu Alaykum wa rahmatullaahu wa barakaatuh". Rēnd sēn yaa bi-bilf n puusd kasema, tu zoambd puusd kēnkēnda, tu kēnd puusd zīida, tu neb nins sēn yaa bilfā puusd neb sēn yaa wusgo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. B buu nonglem tu b maan sallem wala hadiisā sēn wa to-to ningā, la kēndā sā n puus zaooda, la zēng sēn ka yī ne rēnda, sēn togsā sakdame, la woto yōsga sēn sōmb n maanā la yōsga sēn yaa sōma n yuda.
2. Puusgā sēegr wala yalē ning sēn be hadiisā puḡē wā, a yaa sabab-rāmb sēn wat ne nong-taab la minim-taab la zems-taaba.

3. B fãa sã n zemsa taaba wala sën togs yel nins hadiisã pugẽ wã, b sõma sën yuda, yaa ned ning sën sunga ne sallemã.
4. Yaa sãri wã sën pidi, sã n yaa ne nebã sën tar tulsem ne yel ninsã fãa gillã vënegre.
5. Yaa sallemã zugd karengo la kō hake soab fãa a hake.

(4243)

(68) - عن أبي ذر رضي الله عنه: عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا رَوَى عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: «يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي، وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا، فَلَا تَظَالُمُوا، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ، فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِيكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَائِعٌ إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ، فَاسْتَطْعِمُونِي أَطْعِمْكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ، فَاسْتَكْسُونِي أَكْسُمْكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ مُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضُرُّونِي، وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتْكُمْ كَانُوا عَلَى أَتَقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتْكُمْ كَانُوا عَلَى أَفَجَرَ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتْكُمْ كَانُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ مَسْأَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمِخْيَطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ، يَا عِبَادِي إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أَحْصِيهَا لَكُمْ ثُمَّ أُوفِّيْكُمْ بِهَا، فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ، وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(68) – Yii a Abu Zarr nengē, -Wënd yard be a yīnga-: Yii Nabiyaamā -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- a sēn reeg n yi Wënd nengē, A Naam yɪ wagell n zēke, A yeelame: «**Yaa Mam yembse, ad Mam gidga wēgd Mam zugu, n maan-a t'a yaa haraam yāmb ne taab svka, bi y ra wēg taab ye, yāmb fāa gill yaa menemdba, sã n ka Mam sēn kãnd a soaba, bi y bao kãndagr ne Maam ti M na kãndag-ya, Mam yembsã fāa gilli, yāmb yaa kombse, sã n ka Mam sēn rulg a soaba, bi y bao rulgr ne Maam ti M na rulg-ya, Mam yembsã, yāmb fāa yaa zaala, sã n ka Mam sēn yeelg a soaba, bi y bao yeelgr ne Maam ti M na yeelg-ya, Mam yembsã, yāmb tudgda yung la wīndga la Maam n yaafd zunuubā zānga, bi y kos yaafa ne Maam ti M yaaf-ya, Mam yembsã, yāmb ka na n tol n ta Mam namsgo, n na n nams Maam ye, y ka na n tol n ta mam nafa n na n naf-M ye, yāmb yembsã la ti yāmb rēenem rāmba, la y yaolem rāmba, la y ninsaalb la y zīn-rāmba, b sã n yɪ n zoet Wënd ti yaa wala yāmb svka sēn yuda Wënd zoεg sūuri, rēnda ka na n paas Mam Naamā baa fvi ye, yāmb yembsã la ti yāmb rēenem rāmba, la y yaolem rāmba, la y ninsaalb la y zīn-rāmba, b sã lagem taaba n na n kus Wënd ti yaa wala yāmb svka nin-wēng sūuri, rēnda ka na n boog Mam Naamā baa fvi ye, yāmb yembsã la ti yāmb rēenem rāmba, la y yaolem rāmba, la y ninsaalb la y zīn-rāmba, b sã n yik n ti be zī-peell a yembre, n kos Maam ti mam kō ned fāa a sēn kosã, yē ka na n boog būmb ning sēn be Mam nengē, sã n ka wala sūpīim sēn boogd būmb ningã ti b sã n kēes-a mogrē, Mam yembsã, ad yaa yāmb tvvmã bala, ti Mam tigm-a n wa rol-ya, rēnd ned ning sēn wa n mik ti yaa sōma, bi a pēg Wēnde, la sēn mika ti ka rē, bi a ra sābs ned baa a yembr sã n ka a menga».** [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamā -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- vënegdame, ti Wēnde, A Naam yulgame n zēke, A yeelame ti Yēnda gidga vëgb ne A

Menga, la A maan ti vēgdā yaa sēn gidge, bon-naandsā ne taab svka, bi ned ra wēg a to ye, la bōn-naandsā gilli yaa sēn meneme n bas sūdā sore, sā n ka sēn tū ne Wēnd kāndagr la A segl sōngo, rēnd ned ning sēn kosa Wēnd ne kāndagrā, Wēnd maand-a-la segl sōngo la A kānd-a, la a leb n wilg ti bōn-naandsā yaa talse n tvg Wēnd nengē, n tar tulse ne-A b yelā fāa pugē, la ned ning sēn kosa Wēnde, Wēnd lokda a soabā tulse la A sek-a, la ad nebā, b tudgda wīndg la yungo, la ad Wēnde, Yēnd n loet b bāngo la A gāndagd n basd-ba ti yambā sā n kos yaafa, La ad b ka tōe n nams Wēnde, maa b naf-A baa fvi ye, la ad b fāa gillā sā n zoeta Wēnde, wala ned ning sēn be bāmb svka n yud Wēnd zoεεgā buudu, b Wēnd zoεεgā ka na n paas Wēnd Naamā baa fvi, la b sā n tvg n yume n kus Wēnde, ti yaa wala bāmb svka Wēnd kus sēn tvg n yuda, b wēnga ka na n boog Wēnd Naamā baa fvi ye; bala b yaa valemse, n tar tulse ne Wēnde, halhaal la zīig la zamaan ning fāa, la Wēnd la sek-m-meng Soaba, A Naam yulgame, la bāmb sā n yik n yals zīig a yembre, b ninsalb la b zīn-rāmba, la b rēnem rāmb la b yaolem rāmba, n kot Wēnde, t'A kō ned fāa a sēn kosā, yē ka na n boog būmb ning sēn be Wēnd nengē wā baa fvi, sā n ka wala sūpīim ti b sā n kēes-a mogrē n yiis-a, rēnd mogrā ka boog baa fvi ne sūpīimā sēn yiis būmb ningā ye, la woto yaa sēn wilgd Wēnd sek-m-mengā, A Naam yulgame.

La ad Wēnd, A Naam yulgame, A gūusda yembsā tvumā, n tigimba, rē poorē t'A wa tvg n rol-ba b tvuma dūni yikr raarā, rēnd ned ning sēn wa n mika t'a tvum rolb yaa sōma bi a pēg Wēnde ne A sēn maan-a segl sōng t'a tū-A wā, la ned ning sēn wa n paama zēnga, bi a ra sābs sā n ka a meng bala, yōor ning sēn peeg yēnda n kēng bōnē wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiis-kāngā bee hadiis-rāmb nins Nabiyaamā -Wēnd puvg la A tulgr be a yīnga- sēn togsde, ti yaa sēn yi a Soabā nengē, b boond-a lame ti hadiis Kudsy (hadiis yulenga) maa hadiis ļlaahy (Wēnd hadiisi) yē me la hadiis ninga, a gom-biisā la a maanā wā yii Wēnd nengē, la mikame t'a ka tar Alkurāanā sēn

tar yel ninsā ye, b sēn tūud Wēnd ne a karengā, la ylgd a yīnga la a leb n geesdē la a komsd nebā tı b ka tōe n wa ne a buudu la zēng sēn ka rēndā, hadiis kudsy wā ka tar rē ye.

2. Būmb ning yembsā sēn paamde, sēn yaa bāngre, maa kāndagre, rēnda yaa Wēnd kāndagre la A wilgri.
3. Būmb ning sēn paam yamba sēn yaa sōma, rēnda yaa Wēnd yudlem, A Naam yı wagelle, la sēn paamd-a sēn yaa wēnga yii a mengē wā la a yemleogē wā.
4. Ned ning sēn wa n tug n maana neere, yaa ne Wēnd segl sōngo, a rolbā me yaa kūun sēn yi Wēnd nengē, rēnd pēgr be ne Wēnde, la ned ning sēn wa n tug n wēnga, bı a ra sābs tı sā n ka a meng bala.

(4810)

(69) – عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اتَّقُوا الظُّلْمَ، فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَاتَّقُوا الشُّحَّ، فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، حَمَلَهُمْ عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(69) – Yii a Gεεbr [bn ‘Abdułlaah nengē, (Wēnd yard be b yiibā yīnga), tı Wēnd Tēn-tvumā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), yeelame: «**Zoe-y wēgdo, tı ad wēgd yaa ligš dūni yikr raarā, la y zoe beedo, tı ad beed n halk sēn reng-b yāmb taore, a yu sabab n tall bāmb n na n widem b zı-rāmba la b maan haraam**». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) bugsdame n yit wēgdo, sēn be wēgdā pugē, yaa nebā wēgbo, la ned wēg a menga, la Wēnd hake wā wēgbo, (A Naam zēkame), la wēgd yaa fo sēn na n bas

puur soaba n ka kō-a, la a wilgdē ti wēgdā, a yaa ligs b rāmbā yīnga, dūni wā yikr raare, ne yel-kegms la yel-bed sēn na n zīndi, la a gıdga nug-keglem, yē me la beed sēn yaa kegenga n lagem ne yā-beedo, sēn be a pugē, yaa fo sēn yaoolg hake-rāmb nins sēn yaa ligd n zao fo zugā, la fo sēn na n leb n tall nong kegenga ne dūni wā yela, la wēgdā kōb-kāngā wā n halk zama-rāmb nins sēn reng yāmb taorā, bala a talla bāmb ti b tvg n kv taaba, la b rik būmb ning Wēnd sēn gıdg sēn yaa haraamā, ti sakdē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti arzekā kūuni, la ma-biiri, la nems yubsgu, b yaa nonglem la tōk-n-taar sabab-rāmba.
2. Beedā la nug-keglemā b takda ned n kēngd Wēnd kugē la yel-beedē, la zūnuub-rāmbē.
3. Yaa ti d tall yam sēn tū ne zamā-rāmb nins sēn reng taorā yelā sēn yı to-to ningā.

(5787)

(70) – عن أبي موسى رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ اللَّهَ لَيُمِئِي لِلظَّالِمِ، حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ» قَالَ: ثُمَّ قَرَأَ: «وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ» {هود: 102} [صحيح] - [متفق عليه]

(70) – Yii a Abuu Muusa nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tvuma (Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**Ad Wënd tõe n yaoolga wēgdā, t'A sã n wa yōk-a a ka pōsgd-A ye**» a yeelame: rē poorē t'a karem: «{**La yaa woto la f Soabã yōkrã, t'A sã n yōk tēng ti b yaa wēgdba, ad fo Soabã yōkrã zabda wvsgo**} [**Huud: 102**]} [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga)bugsdame ti ned wa tvg n nadgd wēgd pugē ye, la Wēn-kusgo, la lagem-n-taare, la nebã wēgbo b hake-rãmbē wã, bala Wēnde -A Naam zēk yã-, a kolleda wēgda, n wogl a yōorã la a arzekã, n ka yāgd ne a namsgã ye, t'a sã n ka tuubi A yōkd-a lame, n ka le bas-a ye, a wēgbã waooglem yīnga.

Rē poorē ti Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga) kareme: {La yaa woto la f Soabã yōkrã, t'A sã n yōk tēng ti b yaa wēgdba, ad fo Soabã yōkrã zabda wvsgo} [Huud: 102].

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Sōmba ne yam soaba, t'a yāg n tuubi, la a ra maan bas-m-yam ne Wënd yōkrã ye, ti sã n mikame t'a bee wēgd pugē.
2. Naab a Wënd, -A Naam yi wagell n zēke,- A sēn yaoond wēgdbã, n ka yāgd ne b yōkr la b sūgre, ti yaa belg-n-yōk ne-ba, n leb n yaa fãoob ne nanga, b zugu, ti b sã n ka tuubi.
3. Wēgdã, a bee sabab-rãmb nins Wënd sēn halkd zamã-rãmbã a yīngã.

4. Wënd sã n halk tēngã, tõe ti nin-sõma be a pugē, bãmb rãmba, b na n yik-b lame dũni yikr raarã, b sēn ki bũmb ning zugã, sēn yaa manegrã, la dũni yikr raarã b ka na n nams bãmba ti bala sũbgrã ra gũb-b lame ye.

(5811)

(71) - عن ابن عباس رضي الله عنهما عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرُوي عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ: قَالَ: «إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ، ثُمَّ بَيَّنَّ ذَلِكَ، فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ لَهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، فَإِنْ هُوَ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ لَهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ، إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ، وَمَنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ لَهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، فَإِنْ هُوَ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ لَهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً». [صحيح] - [متفق عليه]

(71) – Yii a [bn Abaas nengē, Wënd yard be b yیبā yīnga Tı yii Nabiyāama -Wënd puvsg la A tıgr be a yīnga- a sēn reeng n yi a Soaba nengē- A naam yı wagell n zēke- t'A yeelame: «Wënd pulma tvvm sōmbsã la tvvm wēnsã, rē poorē t'A vēneg rē, rēnd ned ning sēn saaga yel-sōmde la a Ka maane, Wënd gulsd-a-la A nengē n kō-a yel-sōmd sēn pidi, la a sã n saag-a la a maan-a Wënd gulsd-a-la A nengē n kō-a yel-sōmd piiga n tvv n tãag fãoob kobs-yopoe, n tvv n tãag fãoob wvsgo, la sēn saaga ne tvvm wēnga la a Ka tvv-a Wënd gulsd-a-la A nengē yel-sōmd sēn pidi, la a sã n saag-a n maan-a, Wënd gulsdame n kō-a yel-wēng a yembre». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsã taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Tēn-tvuma -Wënd puvsg la A tıgr be a yīnga- vēnegdame n wilgdē ti Wënd pulma yel-sōma la yel-wēnsã, rē poorē t'A vēneg n wilg tvvmã sēn zao b rãmb zutã (Baaligsã) b sēn gulsd-b yیبā to-to:

Rënd ned ning sën rata la a togle n loe n na n maan yel-sömdä, b gulda yel-sömd yeng n kō-a, baa t'a ka maan-a, la a sã n maan-a b fãood-a lame a piig buud bilgri n tvg n tãag fãoob kobs-yopoe, n tvg fãoob-rãmb wusgo, la paasgã zemsda wala sën be sūurē wã, sën yaa pu-peelem la nafa longre, la sën wönd rënda.

La ned ning sën rata la a togle n loe n na n maan wëngã, n lebg n bas-a Wënd yīnga b gulda yel-sömda yembre n kō-a, la a sã n bas-a soagl yīnga la a ka maan a sabab-rãmba b ka gulsd baa fvi, la a sã n bas-a, pãng kaalem yīnga b gulsd a Anniyã, la a sã n maan-a b gulda yel-wëng a yembre n kō-a.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. A wilgda Wënd yudlemã sën yaa zısgã zamã-kãngã zugu, ne A sën fãood b yel-sömã la A gulda A nengē, la A yaool n ka fãood yel-wënsã ye.
2. Hadiisã wilgda Anniy sën ta zīig ninga, tuumã pugē, la a vūunã.
3. Hadiisã wilgda Wënd kūunã la A bukrã ne nebã la A manegrã, ti ned ning sën wa n mamsa tuum-sōngo la a ka tum-a, Wënd gulsdame ti yaa tuum sōma.

(4322)

(72) - عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْتَ أَخَذَ بِمَا عَمَلْنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ؟ قَالَ: «مَنْ أَحْسَنَ فِي الْإِسْلَامِ لَمْ يُؤَاخِذْ بِمَا عَمِلَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ، وَمَنْ أَسَاءَ فِي الْإِسْلَامِ أُخِذَ بِالْأَوَّلِ وَالْآخِرِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(72) – Yii a ıbn Masuud nengë, Wënd yard be a yınga, a yeelame: Tu ned n yeele : Wënd Tën-tvuma, rë yınga, Wënd na n yōka tōnd ne d sën tvum Zulmā sasa wa bu? T’a yeele : « **ned ning sën manega lıslaoongā pvgē, b ka yōkd-a ne būmb ninga a sën tvum Zulmā sasa ye, la ned ning sën wēnga lıslaoongā pvgē, b yōkd-a la ne a rēnem la a yaoolem tvum fāa** ». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaarıy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, Wënd puvsg la A tilgr be a yınga, vēnegdame n wilidg lıslaoongā pvgē kōom yudlem. La tu ned ning sën kē lıslaoongā t’a lıslaoongā manege, t’a yaa pv-peelem soaba, n yaa sıd soaba, b ka na n geel-a ne būmb ninga a sën rag n tvum Zulmā sasa, sën yaa Wënd kusgā ye. La ned ning sën wēnga lıslaoongā pvgē, wala a sën na n yı, n yaa munaafıka, maa a tarame n bas dīnā, b na n geel-a lame ne a sën tvum būmb ninga, kufēnda pvgē, la a sën leb n tvum lıslaoongā pvgē.

Sën be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pvgē, sahaabsā sën ning b toogo, -Wënd yard be b yınga-, la b sën leb n yeesdē ne būmb ninga b sën da tvum Zulmā sasa.
2. Hadiisā yaa sën kengd tu nebā kell n tablg lıslaoongā zugu.
3. Hadiisā wilidga lıslaoongā kōom yudlem ning sën be a pvgē, a leb n wiligdame t’a yaafda tvum ning sën da reng taorā.

4. Ned sēn tar n yi dīnā la munaafika, b na n geel-b la ne b sēn da tum ti loog b Zulmā sasa la zunuub fāa b sēn tum lislaoongā pugē.

(65002)

(73) – عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ نَاسًا مِنْ أَهْلِ الشَّرْكِ، كَانُوا قَدْ قَتَلُوا وَأَكْثَرُوا، وَرَزَوُا وَأَكْثَرُوا، فَأَتَوْا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: إِنَّ الَّذِي تَقُولُ وَتَدْعُو إِلَيْهِ لِحَسَنٍ، لَوْ نُخْرِئْنَا أَنْ لِمَا عَمِلْنَا كَفَّارَةً، فَنَزَلَ {وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ} {الفرقان: 68}، وَنَزَلَتْ: {قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ} {الزمر: 53}. [صحيح] - [متفق عليه]

(73) – Yi a [bn Abaas nengē, (Wënd yard be b yiibā yīnga): Ad neb sēn yi lagem-n-taarā rāmbē, b rag n yume n kv la b wvsg kvbā, la b yo la b wvsg yoobā, ti b wa a Mvhammad nengē, (Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga), n yeele: " ad fo sēn yet būmb ninga la f boond n tvgdē wā be neere, la fo sā n da kō tōnd kibare, ti tōnd sēn da maan tvvm ningā tara yaafa, d na kē dīnā, ti Aayarā na n sigi {Bāmb la neb nins sēn pa boond soab zēng n lagem Wēnde, la b pa kvvd yōor ning Wënd sēn gvdgā rēndame ti tūu ne hake, b leb n pa yood ye, la ned ning sēn tvvm woto, a na n paama stbgre} [Al-furkaanu: 68]. La leb n sigi: {Yeele: "Mam yembs nins sēn maan n zvvg b mens zugu! Ra wāag-y tēeb ne Wënd yolsgā ye, ad Wënd yaafda zūnuubā zānga, ad Yēnda la yaafg Naab n yaa Yoalsda"}. [Az-zumarv: 53]. [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Raop sēn yi kuf-rāmbē wā, n wa Nabiyaamā nengē (Wënd pvvsg la A tilgr be a yīnga), la b ra beega wvsgo sēn yaa kvvb la yoobo, ti b wa yeel Nabiyaamā; ad fo sēn boond n tvgdē wā, sēn yaa lislaoongā la lislaoongā sēn sagend yel ninsā yaa būmb sēn yaa sōma, la tōnd halhaal

na n yu wāna ne d sēn maan tuumd ninsā sēn yaa lagem-n-taar la zūnuub bedā? Rē yīnga yaafg be a pugē bu?

Tı Aayae-rāmb a yiibā na n sigi, rēnd Wēnd reega nebā tuubgu, sēn lagem ne b zūnuubā sēn da yaa wusgo, n da yaa bedrā, la sā n rag ka A sēn maan woto wā, b rag na n kell n duuma b lagem-n-taarā la b kedgrā pugē la b rag n ka na n kē diin-kāngā pugē ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa lıslaangā yudlem la a zıblem sēn ta zīig ninga la a sēn wurd būmb ning sēn renga taoorā sēn yaa zūnuub-rāmbā.
2. Yaa Wēnd yolsgā la A bas-tı-loogā la A yaafgā ne A yembsā.
3. Yaa lagem-n-taarā la yōorā kuub tı ka tū ne hake wā gıdgre, la yoob gıdgre, la pulen-wēnga ne ned ning sēn maana zūnuub-kāensā.
4. Wilgdame tı tuubg ning sēn yaa sıd-sıda, sēn tōka ne Wēnd yembgo la tuum sōngo, a yaafd zūnuub bedr fāa gilli, halı n tı tāag kifēnd ne Wēnde, (A Naam zēkame).
5. Wilgdame tı wāag yam n yi Wēnd yolsgā, (A Naam yılgame), a yaa haraame.

(65071)

(74) – عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ أَشْيَاءَ كُنْتُ أَتَحَنَّنُ بِهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ مِنْ صَدَقَةٍ أَوْ عَتَاقَةٍ، وَصَلَةِ رَحِمٍ، فَهَلْ فِيهَا مِنْ أَجْرٍ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَسَلِمْتَ عَلَىٰ مَا سَلَفَ مِنْ خَيْرٍ». [صحيح] - [متفق عليه]

(74) – Yii a Hakum [bn Hizaam nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, a yeelame: Mam yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, kō maam kibare, tuum mam sēn da tumde, Zulem sasa wā, sēn yaa doaag maanego, la yembd bas burkīndi, la rogem tōkre, rē yīnga keoor buud n be a pugē bu ? Tū Nabiyaama, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-, yeel-a: “ fo tuubame n lagem ne f tuum nins fo sēn da tum ti loog ti yaa sōmā wā». [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga-, vēnegdame n wilgdē, ti kifre, a sā n tuubi, b kōt-a-la yel-sōmde ne a sēn da tum tuum ninsi, Zulmā sasa taor t’a na n ka kē lūsangā, ti yaa wala sara la yembs bas burkīndi la rogem tōkre.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame ti kifr sēn maan tuum sōma dūni wā pugē, a ka tōe n paam-a keoor laahr raar ye, t’a sā n kell n ki a kifēndā zugu.

(65016)

(75) – عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مُؤْمِنًا حَسَنَةً، يُعْطَى بِهَا فِي الدُّنْيَا وَيُجْزَى بِهَا فِي الْآخِرَةِ، وَأَمَّا الْكَافِرُ فَيُطْعَمُ بِحَسَنَاتِ مَا عَمِلَ بِهَا لِلَّهِ فِي الدُّنْيَا، حَتَّى إِذَا أَفْضَى إِلَى الْآخِرَةِ، لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَةٌ يُجْزَى بِهَا».

[صحيح] - [رواه مسلم]

(75) – Yii a Anas nengē, -Wënd yard be a yīnga-, a yeelame: Wënd Tën-tuum, -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: «**Ad Wënd ka wëgd muunim baa yel-sōmd a yembr ye, A kōt-a-la dūni wā neemā sēn tū ne yel-sōmdā la A leb n rol-a rol sōngo laahr raare, la sã n yaa kifre, b rulgd-a-la dūni wā yē sēn maan tuum sōmsbã Wënd yīngã, la a sã n wa tvg n ta laahr raare, a ka na n tall baa yel-sōmd ti b na n rol-a ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã vēnegame, -Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga-, Wënd kūunã sēn yaa bedre sid-kōtbã zugu la A sēn leb n tēeg turga ne kif-rāmbã. La sã n yaa muumini, A ka boogd a tuum sōng a sēn tumã yel-sōmd baa fvi ye, A pus n kōt-a-la dūni wā kaanē, sēn tū ne tuum sōngã, a tūudmã yīnga, la A leb n lagem ne-a fãa n bīng a yīnga laahr raarã ti yaa keoore, wala A sēn tōe me n kell n bīng rolbã fãa gill ti yi laahre. La sã n yaa kifre, Wënd kōt-a-la a sēn tum tuum sōms nins dūni kaanē, la a sã n wa tvg n ta yaoolem raarã, a ka tar baa yel-sōmd b sēn na n rol ne-a ye, bala tuum sōng ninga b sēn tōe n naf ne-a dūni la laahrã, a ka tōe n yi rëndame t'a soabã yi sid-kōta.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgdame ti ned sã n maan kaalem kifēnd zugu, a tuum sōng ka nafd-a laahr raare

(65015)

(76) - عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فِيمَا يَخْبِي عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ، قَالَ: «أَذْنَبَ عَبْدٌ ذَنْبًا، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَذْنَبَ عَبْدِي ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَغْفِرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ، ثُمَّ عَادَ فَأَذْنَبَ، فَقَالَ: أَيُّ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: عَبْدِي أَذْنَبَ ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَغْفِرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ، ثُمَّ عَادَ فَأَذْنَبَ، فَقَالَ: أَيُّ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَذْنَبَ عَبْدِي ذَنْبًا، فَعَلِمَ أَنَّ لَهُ رَبًّا يَغْفِرُ الذَّنْبَ، وَيَأْخُذُ بِالذَّنْبِ، أَعْمَلَ مَا شِئْتَ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(76) – Yii a Abu Hurrayrat nengē -Wënd yard be a yīnga Yii Nabiyaamā nengē -Wënd puvsug la A tigr be a yīnga-a sēn togsd ti yaa sēn yi a Soabā nengē, A Naam yi wagell n zēke, n yeele: "Yamb maana zunuub tumde, n yeele: " Soaba Wēnde yaaf m zunuubā". Tı Wënd yeele, A Naam yi wagell n zēke: Mam yambā beegame la a leb n bāngame t'a tara Soabā sēn yaafde la A leb n sībgd ne zunuuba" rē poorē ti yamba beege, n yeele: "m Soaba, yaaf-ma m zunuubā, ti Wënd yeele, A Naam yi wagell n zēke: " Mam yamba maana beegre, n bāng t'a tara Soaba, sēn yaafd zunuuba la A leb n sībgd ne zunuuba. Tı yambā leb n maan zunuuba, n yeele: " m Soaba, yaaf-ma m zunuubā". Tı Wënd yeele, A Naam yi wagell n zēke: "M yambā maana beegre, n bāng t'a tara Soaba, sēn yaafd zunuuba, la A sībgd ne zunuuba, maan f sēn rate, ti ad Mam yaaf-f lame". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wënd puvsug la A tigr be a yīnga- kōta kibare, sēn yi a Soabā nengē, ti yamb sā n maan zunuub tumma, rē poorē, n yeele: "Wēnde, yaaf-ma m zunuubā". Wënd yetame: "M yamba maana zunuuba, n bāng t'a tara Soaba sēn yaafde". Tı Wënd loe a bāngo la A gāndeg n bas a yīnga, maa A sībg-a, "ad Mam yaaf-a lame". Rē poorē ti yamba lebg n maan zunuubā tumde, n yeele: " Wēnde, yaaf-ma m zunuubā, ti Wënd yeele:" Mam yambā maana zunuuba, n bāng t'a tara

Soaba, n yaafd zunuuba, n loet a baongo, la A gāndagd n basd a yīnga, maa A sibg-a, ad Mam yaafa M yamba. Rē poorē ti yambā leb n maan zunuuba, n yeele:" m Soaba, yaaf-ma m zunuubā, ti Wēnd yeele: "M yambā maana zunuuba, n bāng t'a tara Soab sēn yaafd zunuuba, n loet a bāongo la A gāndagd n basd-a maa A sibgd-a, ad Mam yaafa M yambā, bi M yambā maan a sēn rate, sã n mikame t'a sēn maan zunnub fãa, a lebgdame n bas zunuubã la a kos yaafa la a maan mimisa la a loe a sūurē n wāag t'a ka na n leb zunuubã pugē ye, la a yōorã yamleog wil-a lame, t'a lebg n lvi zunuubã pugē, sã n mikame ti yaa woto la a maanda, n maand zunuubã la a tuubdē, M na n yaafa a yīnga, bala tuubgã a wurda būmb ning sēn da reng taorã sēn yaa Wēnd kusgo.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yaa Wēnd yolsgã ne A yembsã sēn yaa yalengã, la ninsaala baa a sēn tum zunuub tum fãa, a sēn maan būmb ningã fãa, a sã n tuub n tug Wēnd nengē, n lebs a meng Wēnd nengē, Wēnd reegda a tuubgu.
2. Sid-kōt ne Wēnde, A Naam zēkame, a tēeda a Soaba yaafgo la a yeesd A sibgrã, rē n kit t'a yāgdē, n tugd tuubgã, a ka kelled n sak n duum Wēnd kusgã pugē ye.
3. Tuub sōng sart-rāmba: yaa bas zunuubã la f maan mimisa ne fo sēn da maanã, la f loe n wāag ti f ka na n kēng zunuubē wã ye, la sã n mik ti tuubgã yaa yembsã wēbg pugē la f rat n na n yi, sēn yaa arzēgsē, maa burkīndē maa b yōyē, rēnd sart a naas n na n paase, yē me: yaa f pidg f meng n yi hake wã soabã, t'a bas ti sē maa f kō-a a hake wã.
4. A wilgda bāng Wēndã sēn ta zīig ninga, bāngr ning sēn kit ti yamba bāngd a dīinã yela, n tuubd n lebd Wēnd nengē, a sēn tudg fãa, a ka wāagda a tēebo, a ka kelled n paad zunuubã pugē.

(77) - عن عليّ قال: إني كنت رجلاً إذا سمعتُ من رسول الله صلى الله عليه وسلم حديثاً نفعني الله منه بما شاء أن ينفعني به، وإذا حدثني رجلٌ من أصحابه استخلفتُهُ، فإذا حلف لي صدقته، وإنه حدثني أبو بكرٍ، وصدق أبو بكرٍ، قال: سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «ما من رجلٍ يُذنبُ ذنباً، ثم يقومُ فيتطهرُ، ثم يصلي، ثم يستغفرُ الله، إلا غفرَ الله له»، ثم قرأ هذه الآية: {وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ} [آل عمران: 135]. [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي والنسائي في الكبرى وابن ماجه وأحمد]

(77) – Yii a ‘Ali nengē, a yeelame, mam rag n yaa ned ti mam sã n wum Wënd Tën-tumã nengē (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) hadiisa, Wënd nafda maam sën yi hadiisã pugē, a sën tull būmb ninga, maa A naf maam ne-a, la ned sã n yēs maam sën yi a sahaabsē wā, m kitedame t'a wēene, t'a sã n wēen ti Nabiyaamã n yeele, m kōt-a-la sīda. La ad a Abuu Bakr togsa maam, la a Abuu Bakr yeel sīda, a yeelame: m wuma Wënd Tën-tumã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «**Ned ka be sën na n tum zūnuuba, rē poorē n yik n yulge, rē poorē n puuse, rē poorē t'a kos Wënd yaafa, rēndame ti Wënd yaaf-a**», rē poorē t'a karem Aayar-kāngā {La neb nins ti b sã n tum wēnga maa b wēga b mense, b tēegda Wënd yelle n kos b zūnuubā yaafa} [Aalu ‘[mraane: 135]. [Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Abuu Daawud la a At-tirmiiziy la a An-nasaa'y Al-kubraa wā pugē la a [bn Maağa la a Ahmad]

bilgrā:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kōo kibare, ti yamb ka be sën na n maan zūnuuba, n maneg n yōk koom sōma, rē poorē n yik n puus rakaar a yiibu, t'a Anniy wā yaa sën na n tuub n yi zūnuub-kāngā, rē poorē t'a kos Wënd yaafa, rēndame ti Wënd yaaf-a. Rē poorē ti Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga), karem Wënd koεεg sën yeele, (A Naam zēkame): {La neb-nins ti b sã n tum wēnga maa b wēga b mense, b tēegda Wënd yelle n kos b zūnuubā yaafa, la yaa ānd

n yaafd zūnuub zēng sēn pa Wēnde? La b pa nadgd ne b sēn tum-a la b mi t'a yaa yook ye} [Aalv 'lmraane: 135].

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā pirisda ne Puvsḡā, rē poorē zūnuub yaafa kosgo, ned sēn wat n tudgi.
2. Hadiisā wilgda Wēnd yaafḡā sēn yaa yalengā, (A Naam yī wagell n zēke), la A sēn reegd tuubḡā la zūnuubā yaafgo.

(65063)

(78) – عن أبي هريرة رضي الله عنه: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، يَقُولُ: «مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ؟ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأَعْطِيَهُ؟ مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ؟».

[صحيح] - [متفق عليه]

(78) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), tī Wēnd Tēn-tuma, (Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Tōnd Soabā sigdame, -A Naam zēkame- yung fāa, n wa dūni saasē wā, yungā sēn puī tāab n yāk yembrā sā n wa ta a baasḡā zīḡē, n yetē: «Ānd n na n kos Maam tī M reeg a yīnga? Ānd n na n kos Maam tī M kō-a? Ānd n na n kos Maam yaafa tī M reeg a yaafa?»** [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḡaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) vēnegame n wilgdē, tī Wēnde, -A Naam yī wagell n zēke- A sigda yung fāa n wa dūni saasē wā, beoḡā sēn wat n kolḡ vēegre, tī yaa A yembsā la A kōt sū-noogo la A kōt-b yamleoog tī b kos-A, bala Yēnda reegda ned ning sēn kosa boolgo, la A pirsd-b tī b bōos-A b sēn rat būmb ninga, bala A kōta ned

ning sēn bōos-A, la A kēesd-b nonglem tı b kos-A yaafa n yi b zūnuub-rāmba bala Yēnda yaafda A yembsā sēn yaa sıd-kōtbā zūnuub-rāmba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda yungā baasgā yudlem ning sēn be a beenē, la Pvusgo, la doaaga la zūnuub yaafg bōosg a pugē.
2. Sōmba ne ninsaal t'a sā n wum hadiis-kāngā bı a tall nonglem kegeg wusg ne a na zεεg kosgā reegr wakat-rāmbā.

(10412)

(79) - عن الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ - وَأَهْوَى الثُّعْمَانُ بِإِصْبَعَيْهِ إِلَى أُذُنَيْهِ -: «إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ، وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ، كَالرَّاعِي يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ، أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمَى، أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ، أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتِ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتِ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(79) – Yii a Annou'maan [bn Basur nengē -Wënd yard be a yīnga-a yeelame: m wuma Wënd Tēn-tvuma -Wënd pvvsg la A tūlgr be a yīnga-t'a yetē, -t'a Annu'maan yaa sēn rik a nus a yīibā n teesd a tvb a yīibā-: «Ad Halaalā yaa vēnega ti Haraamā me yaa vēnega, la b yīibā svka yel-gēts n be beenē, ti neba wvsg ka mi-b ye, la ned ning sēn gūusa yel-gēti wā a yūlg a dīinā la a burkīndā, la sēn lvu a yel-gēti wā pvgē ad a lvu haraamē, a bilgr yaa wala rūm-kumā sēn wāmbd yamd-zabdg kirenga a sā n ka gūusi a na n wāb-a lame, la ad naab fāa tara a yamd-zabdg, la ad Wënd wāmneg zīig ning sēn zabdā, yaa A sēn gūdg yel ninsā, la ad yīnga pvgē nem-vōre n be beenē, a sā n manege, yīngā fāa manegdame, la a sā n sāame, yīngā fāa sāamame, ad yē yaa sūūrā». [Naṣuṇ Ṣaḥīḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wënd pvvsg la A tūlgr be a yīnga- vēnegdame n wilgdē zeng raog sēn gūbg yelā pvgē, ti la a pvta kōbg a tāab sāri wā pvgē: Halaal sēn yaa vēnega, la Haraam sēn yaa vēnega, la yel-gēds ti b bvvdā pa vēnega b halaal la b haraam wvengē ye, nebā wvsg ka mi b bvvdā ye.

Rënd ned ning sēn basa yel-gēds-kāensa a dīina tilgame ne a sēn zāag haraamā pvgē lvusā, t'a burkīndā paam tilgre n yi nebā goamā, ne b sēn na n zangd-a a sēn tvv yel-gēdg-kāngā wā. La ned ning sēn

ka zāaga yel-kāensā rënd a kēesa a menga maa ti yaa haraamã pvgē
 lvuse maa ti nebã sën na n paam a burkĩndã. La Tën-tvuma -Wënd
 pvsug la A tilgr be a yĩnga- rika bilgri n vënegd neb nins sën maan yel-
 gëti wã halhaalã, ti yaa wala rûm-kum sën gũud a rûmsi zĩig b sën
 gıdg ti b ra wãbneg noorë, rënd rûm-kumã rûmsã yaa bilf bala ti b kē
 beenë sën pë wã yĩnga, rënd yaa woto bala, la ned sën maan bũmb
 ning sën tar gëtga, a maan-kãngã kitame t'a pënegd haraamã, rënd
 keta bilf t'a lvi a pvgē. Rë poor la Nabiyaamã -Wënd pvsug la A tilgr
 be a yĩnga- kō kibare ti yĩngë wã nem-vöre n be beenë (yë me la sũurã)
 yĩnga manegda ne a manegrã, la a sãamd ne a sãangã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. B maana yamleoogo ti b bas yel-gëdga, yel ninga buud sën Ka
 vëenegã.

(4314)

(80) - عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: كُنْتُ خَلَفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا، فَقَالَ: «يَا غَلَامُ، إِنِّي أَعَلَّمْتُكَ كَلِمَاتٍ، أَحْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظَكَ، أَحْفَظِ اللَّهَ تَحُدُّهُ تَجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ وَجَفَّتِ الصُّحُفُ». [صحيح] - [رواه الترمذي]

(80) – Yii a [bn Abbaas nengē, -Wēnd yard be b yiiḅā yīnga- a yeelame: M da bee Wēnd Tēn-tuum poorē wā, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-, t'a yeele:" Biiga, ad mam na n wilga foom gom-biisi, gūus Wēnd t'A na gūus-fo, gūus Wēnd tī fo na mik-A f togellē wā, f sã n na n kos bī f kos Wēnde, la f sã n na n kos sōngre bī f kos Wēnde, la f bānge: tī nebā fāa sã n naag taaba n na naf foom ne būmbu, b pa na n naf foom rēnda ne būmb ninga Wēnd sēn guls n kō foomā, b sã n leb n tigim taaba n na n nams foom ne būmbu, b pa tōe n nams foom rēnda ne būmb ning Wēnd sēn guls n doglg foomā, guls-mxod zēkame, seḅā me kvume». [Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiiziyy n togs-a]

bilgrā:

A Abbaas kōta kibare, -Wēnd yard be a yīnga-tī yē rag n yaa bi-bilfu, n lagem Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- t'a yeel-a -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-: tī m na yeel-f-la yela tī Wēnd naf-f ne-ba:

Gūus Wēnde, tī tūud ne fo sēn na n gūus A saglsā n naag A sēn gūdgā, ne A sēn na n mik foom A tūud-rāmbē wā la A ra yānd foom Wēnd kusgē wā la zunuub-rāmbē wā ye, fo sã n maan rēnda, fo rolbā yaa tī Wēnd na n gū-f lame n yi dūni la laahr yel-kiti la A gū foom fo yelā pvgē, fo sēn teesē fāa.

F sã n rat n kos būmbu, bī f ra kose, rēnda Wēnde, bala yaa Yēnda A Yembr bal la sēn sakd bōosdbā boollā.

La f sã n wa rat sōngre, bī f ra kos sōngr tī sã n ka Wēnde.

La f tall bāng-n-wāaka tı ad nafa ka tõe n paam foom, baa tı tēngā neb fāa gill sã n tigim taaba n rat n na n naf-fo sã n ka Wënd sēn guls n kō foom, la nang kōn n tol n paam foom me, baa tı tēngā neb gill tigim taaba n rat n nams foom, rēndame tı yaa Wënd sēn kord būmb ningā tı na n paama foomã.

La ad yel-kāngā, Wënd guls-a lame, A Naam yı wagelle la A kord-a n zems ne Wënd Minimã sēn toll būmb ningā, la Wënd sēn guls būmb ning me ka tedgde.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda tulsem kāsēng sēn be koam bāanegā la koambi, b wilg-ba b dīnã yellã sēn yaa Wënd yembgo la zugdrāmba la zēng sēn ka rēnda.
2. Rolbã yta wala tuumdã buudu.
3. B sagendame tı f tik Wēnde, la f bobl-f meng ne Wēnde la f bas zēng sēn ka Wēnde, Wënd me la bobendbã sēn yud sōmblem.
4. A wilgdame tı b kō sıda ne Wënd buvdã la A pulengā, la f yard ne rē la f bāng tı Wënd korda būmbã fāa.
5. Ned ning sēn yεba Wënd sagellã, rēnd Wënd yεbd-a lame, la Wënd ka na n gūus-a ye.

(4811)

(81) – عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ التَّكْفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَكَ، قَالَ: «قُلْ: آمَنْتُ بِاللَّهِ، ثُمَّ اسْتَقِيمَ». [صحيح] - [رواه مسلم وأحمد]

(81) – Yii a Sufyaan [bn ‘Abdullaah At-takafiyyi nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: M yeelame: yaa Wënd Tën-tuumā, wilgd maam gomde, lıslaangā puga, m sēn kōn n le sok-a ned baa a yembr sā n ka foom, t'a yeele: «yeele: m kōo sid ne Wēnde, rē poorē, tēeg tırga». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Sahaabg a Sufyaane [bn Abdullaah, (Wënd yard be a yīnga) a soka Nabiyaamā (Wënd puusg la A tılgır be a yīnga) t'a wilg-a gomde, sēn tigim lıslaangā maanā zānga, tı yē gād rēnda, n ka le sokd-a nin-zēng ye. Tı Nabiyaamā (Wënd puusg la A tılgır be a yīnga) yeel-a: yeele: "m yeema Wēnde, la m kō sid t'A yaa mam Wēnde, la m Soaba, la m Naanda, la m Tüüdā sid-sıda, lagem-n-taag ka be ne-A ye", rē poorē bı a sak ne Wënd tūudumā n kō Wënd faril-rāmbā la a bas Wënd sēn harem yel ninsā la a kell n duum yel-kāngā zugu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Dīinā yēgr yaa sid-kūun ne Wēnde, A Wëndlemē wā, la A Sobendā, la A yuy wā la A Sıf-rāmbā.
2. Wilgda tēeg tırga, la kell n duum wakat fāa n be tūudmā pugē la tablg woto zugu, b yellā sēn be suka lumaoong poorē.
3. Sid-kūuna n yaa sart tı b yaool n reeg tuumā.
4. Kō-sıd ne Wēnde, a tigimda būmb ning sēn yaa tılae tı b loe wā, sēn yaa lumaoongā loeese la a yēga la būmb ning sēn tūud rēnda sēn yaa tuumā, la sak n pug rē, la sak n tū Wēnde, sēn solg la sēn vēnege.

5. Tëeg turgã yaa bũmb sën tab ne sorã, ne waagib-rãmbã maanego la yel nins sën gudgã basbo.

(65018)

(82) – عَنِ الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ، إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَالْحُمَّى». [صحيح] - [متفق عليه]

(82) – Yii a An-nu’ maan [bn Bašiir nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga), ti Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga) yeelame: «**Muumin-rãmbã bilgri, b nong-taabã la b yols-taabã la b nim-bãan-zoεgã pvgẽ, b yaa wala yĩnga, yĩn-will sã n zĩnd beenẽ n zabdẽ, la yĩngã fãa gill sën boond taab n lagem-a ne gõeem basbo la yĩn-zabre**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga) vënegdame n wilgdẽ, ti yaa tlae ti lıslaambã halhaalã bãmb ne taaba, a yı sën yaa sõma nonglem la yolsgo, la sõng-taaba, la namsd ned fãa ti bũmb sã n paam lıslaambã sën yaa nango, a bilg-n-taar yaa wala yĩnga a yembre, ti yĩn-will sã n bẽ la yĩngã fãa sën lagem taab n bẽ.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Sõmbame ti b zısg lıslaambã hake-rãmbã, la b pirs taaba sõng-n-taar la yols-taaba.
2. Sõmbame ti zĩnd sıd-kõtbã ne taab suka, nonglem la sõngre.

(4969)

(83) – عن عثمان بن عفان رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(83) – Yii a ‘Usmaan [bn ‘Affaan nengē - Wēnd yard be a yīnga-: a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā, (Wēnd puvsɡ la A tilgr be a yīnga) yeeleme: «**Ned ning sēn yōka koom, n maneg a koomā yōkre, a tuvm tuuti wā yitame n bas-a a yīngē wā, halı n wa tū a nug-yēesā tēngrā n yi**» [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsɡ la A tilgr be a yīnga) kōta kibare, tı ned ning sēn yōka koom, n gūus a sun-rāmbā la a zvgd-rāmbā, a yita sabab n yaaf a yel-wēnse la a lub a yel-beedo, halı t'a zūnuub-rāmbā wa tū a nug-yēesē wā la a nus a yیبā la a nao a yیبā n yi.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Pirs dame tı b ning b toaag ne koomā yōgb yell karengo la a sun-rāmbā la a zvgd-rāmbā, n tum ne rēnda.
2. Wilgda koomā yōgb yudlem la a yaafda zūnuub bāanegā, la sā n yaa ne zūnuub bedā, yaa tilae tı b tuubi.
3. Zūnuub-rāmbā yیبā sartā yaa tı koomā yōgb pidi, la b maan-a wala sēn sōmb to-to ningā, tı boogr ra zīnd be ye, wala Nabiyaamā (Wēnd puvsɡ la A tilgr be a yīnga) sēn vēneg n wilgā.
4. La zūnuubā yaafg wala hadiis-kāngā sēn togsā, a yaa būmb sēn za ne fo sēn na n zāag ne zūnuub bedā, la f tuub n yi-a, Wēnd yeelame, -A Naam zēk yā-: (Ad y sā n zāagd zūnuub bedā b sēn gidgd yāmb n yi wā D na bas tı loog yāmb yīnga y yel-wēnsā).[An-nisaa'u: 31].

(84) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ أَحَدِكُمْ إِذَا أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(84) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Wënd pa reegd yāmb yem kām fāa puusgo, t'a sā n rēgme, halı t'a wa yōk koom**». [Naşon Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame ti sart-rāmb nins sēn be Puusgā manegr puḡē wā, yaa yulgrā, rēnd yaa tilae ne ned ning sēn rata n puuse, t'a yōk koom, sā n mikame ti sēn kaood koom n paam-a, wala we-kεenga, la ruudem, la gōeem, la zēng sēn ka rē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgdame ti ned koom sēn kao Puusg ka reegd halı t'a wa yulge, zem ti yaa koom soobo: ti sā n mikame ti yaa rēg bedre (wala Mani la Pekre...), la koom yōgbo: sā n mikame ti yaa rēg-bāanego (wala sēedo la we-kεenga la ruudem).
2. Koomā yōgbā yēnda la yāk koom n ning noorē n wugsi, n lebg n yiis-a, rē poorē ti fōog koomā n lebg n yiis-a, rē poorē ti b pek nengā noor a tāabo, n pek nusā n tu tāag kāntusā noor a tāabo, rē poorē t'a saag a zugā fāa gilli, vugri, rē poorē t'a pek a nao a yiibā n lagem ne na-kugā noor a tāabo.

(3534)

(85) - عن عمرو بن عامر عن أنس بن مالك قال: كان النبي صلى الله عليه وسلم يتوضأ عند كل صلاة، قلت: كيف كنتم تصنعون؟ قال: يُجزئنا أحدا الوضوء ما لم يحدث. [صحيح] - [رواه البخاري]

(85) – Yii a ‘Amr [bn ‘Aaamir nengē, ti yii a Anass [bn Maalik nengē, t'a yeelame: Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ra yume n yōkd koom Puusg fāa wakato, ti mam yeele: la yāmb rag n maanda wān-wāna? T'a yeele: koom yōkr a yembr sekda tōndo, ti koomā sã n ka kao. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ra yume n yōkd koom Puusg fāa wakato, sēn yaa farila, baa t'a koomā sã n ka kao, la rēnda yaa sēn na yul n paam keoor la yudlem Wēnd nengē.

La sakdame ti b puus faril-rāmb wusgo ne koom yōkr a yembre, ti koomā sã n ka kao.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), a sēn rag n maand n yuda, yaa t'a yōkda koom Puusg fāa gill wakato, rēnd yaa tuum ning sēn tug n pid n yudā raab yīnga.
2. Wilgdame ti b buu nonglem ti b yōk koom Puusg fāa wakato.
3. Hadiisā wilgdame ti sakdame ti b maan Puus-rāmb wusg ne koom yōkr a yembre.

(65080)

(86) – عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: تَوَضَّأَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً مَرَّةً. [صحيح]

[رواه البخاري] -

(86) – Yii a [bn ‘Abaas nengē, (Wënd yard be b yiibã yĩnga), a yeelame: Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) yõga koom vugr-vugri. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ra yume t'a wakat-rãmb sãnda, a sã n na n yõk koom, a pekda yĩn-will fãa gilli, sên yaa koomã yõgb yĩn-wilã, yembr-yembre, rënd a pekda a nengã -la sên be nengã pekrē- yaa noorã wugsgu la yoorã vëesgo-, la a pek nus a yiibã la nao a yiibã vugri, la wãnde la sên yaa tulae wã.

Sên be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Bũmb ning sên yaa tulae yĩn-wilã pekr pugē, yaa vugri, la sên na n paas vugrã poorē wã, b buu rē nonglem.
2. Wilgdame ti koomã yõgbo, yõkda vugr-vugr wakat sãnda.
3. Sãri wã maaname ti zugã saagd vugri.

(65081)

(87) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ.

[صحيح] - [رواه البخاري]

(87) – Yii a Abdullaah [bn Zayd nengē (Wënd yard be a yĩnga): Tı Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) yõka koom noor a yiib-yiibu. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ra yume t'a wakat-rãmb sãnda, a sã n na n yõk koom, a pekda yĩn-will fãa gilli, koomã

yōgb yīn-wilā, noor a yiibu, rēnd a pekda a nengā, la sēn be a pugē me -yaa noorā wugsgu la yōorā vēesgo-, la a pek nus a yiibā la nao a yiibā noor a yiibu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Būmb ning sēn yaa tlae yīn-wilā pekr pugē, yaa vugri, la sēn na n paas vugrā poorē wā, b buu rē nonglem.
2. Wilgdame tu koomā yōgbo, yōkda noor a yiib yiibu wakat sānda.
3. Sāri wā maaname tu zugā saagd vugri.

(65082)

(88) - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَفَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّهُ رَأَى عُثْمَانَ بْنَ عَفَانَ دَعَا يَوْضُوءٍ، فَأَفْرَغَ عَلَى يَدَيْهِ مِنْ إِنَائِهِ، فَغَسَلَهُمَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، ثُمَّ أَدْخَلَ يَمِينَهُ فِي الْوَضُوءِ، ثُمَّ تَمَضَّمَ وَاسْتَنْشَقَ وَاسْتَنْثَرَ، ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا، وَيَدَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ ثَلَاثًا، ثُمَّ مَسَحَ بِرَأْسِهِ، ثُمَّ غَسَلَ كُلَّ رِجْلٍ ثَلَاثًا، ثُمَّ قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ نَحْوَ وَضُوءِي هَذَا، وَقَالَ: «مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وَضُوءِي هَذَا ثُمَّ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(88) – Yii a HvMraan sēn yaa a ‘Usmaan [bn ‘Affaan neemā-lalldā, a yeelame ti yē yāa a ‘Usmaan [bn ‘Affaan t'a kit ti b wa ne Pvvs laaga, t'a kull n kiig a nus a yīibā n pek-b noor a tāabo, rē poorē t'a rik a ritgā n tum koomā pugē, n yāk n wuk a noorā la a fēes a yōyā, la a fēes n yiisi, rē poorē t'a pek a nengā noor a tāabo la a nus a yīibā n ti tāag kāntusē wā, noor a tāabo, n yaool n saag a zugā, rē poorē t'a pek nao a yīibā fāa gill noor a tāabo, n yaool n yeele: mam yāa Nabiyaamā (Wēnd pvvs la A tulgr be a yīnga) t'a maand wala mam sēn yōgd koomā to-to wā, la a yeele: «**Ned ning sēn yōga mam koomā yōgb buudu, rē poorē, n pvvs rakaar a yīibu, n ka tags dūni yel a pugē, Wēnd yaafda a zūnuub sēn reng taore**». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A ‘Usmaane, (Wēnd yard be a yīnga) a wilga Nabiyaamā (Wēnd pvvs la A tulgr be a yīnga) koomā yōgb bilgr sēn yaa a soaba, sēn tū ne maan ti b gese, sēn na yilē ti vēnegrā ta teka, rēnd a kitame ti b wa ne Pvvs-laag ne koom, t'a pvdg n kiig a nus a yīibā noor a tāabo, rē poorē a rika a ritg nugā n tum laagē wā, n yiis koomā n ning a noorē, n lebg n pursi, rē poorē t'a fōog koomā ne a yōorā, rē poorē, n yiis-a n fēese, rē poorē t'a pek a nengā noor a tāabo, rē poorē t'a pek a nus a yīibā n ti tāag kāntusā, noor a tāabo, rē poorē t'a saag a nusā ne a zugā t'a nusā yaa sēn madag ne koom vugri, rē poorē t'a pek a nao a yīibā, n tvng n tāag nao-kugā noor a tāabo.

La a sēn wa n sɛ wā, (Wënd yard be a yīnga) a kō-b-la kibare, tu yē yāa Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) t'a yōk wala kō-kāngā yōkrā bilgri, la a kō-b kiba-noogo (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) tu ned ning sēn yōka koomā wala yē koomā yōkr bilgri, n puvsg rakaar a yiibu, ne Wēn-zoεεga, la ning-m-yamē, a Soabā taoore, A Naam yu wagell n zēke, rakaar a yiibā pugē, rēnd Wënd rond-a lame, a sēn yōk koomā tu pidā la Puvsg-kāngā sēn yaa Wënd bal yīngā, Wënd rond-a lame keoore, n yaaf a zūnuub-rāmbā sēn reng taorā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. B buu nonglem tu b pek nus a yiibā taor tu b na n ka kēes-b laokā pugē ye, koomā yōgb sungr sasa, baa tu f sã n ka yik f goēmē, la sã n mikame t'a neka gōeemē yungo, rēnd yaa tlae t'a pek-ba taor t'a na n ka ning-b koomē wā ye.
2. Sōmba ne karen-saamba t'a rik sor sēn yaa koεεga, sēn tōe n fasem, la bāngrā leb n tabend karem-biigā nengē, sēn be rē pugē, a wilgd-b lame sēn tū ne tuumde, tu b gese.
3. Sōmba ne puvsga t'a rig yel nins sēn gaamd a sūurā, sēn yaa dūni soagla, bala Puvsgā pidbā la a taabā, tūuda ne sūurā meng sēn na n yag ne-a, sã n ka rē, tagsgā yaa toogo tu b tōog n tulg n yi-a, rēnd sã n yaa woto yaa tlae tu f zab ne f yōorā la f ra saag n pug f yōorā, yamleoog yel-kāngā pugē ye.
4. B buu nonglem tu b maan tayaamun (ritg-ritgo) koomā yōgb pugē.
5. Sāri wā maaname tu sakdē tu b tōe n tūnug noorā wugsgu la koomā fōogr yōorē wā la a fēesgā ne taaba.
6. B buu nonglem tu b pek nengā la nus a yiibā la nao a yiibā noor a tãabo, la tlae wā yaa vugri.

7. Wënd yaaf zũnuub-rãmb nins sën loogã wã tũuda ne yel a yiib sën na n tigim taaba: koomã yõgbo, rakaar a yiib Puusgo, n tũ ne bilgr ning sën togs hadiisã pugẽ wã.
8. Koomã yõgb yĩn-will fãa tara toaaga: Rënd nengã toaaga, yaa sën sung zugã zoobdã sën minim n bundẽ wã teka, n tug n tãag sën na n sig n wa toengẽ wã la lemdẽ wã sã n yaa woglem. La a yalmã singda tubrẽ wã n tug n tãag tubr a to wã. La nugã toaag sungda nus-biisã rudẽ, n tug n tãag kãntugã, yẽ me la soak ning sën be lullã la kangã suka. La zugã toaag sungda zoobdã sën minim n bund zĩig ningã kuremse, n kẽng yublã yĩngri, la tub a yiibã saagre. La naoorã toaaga, yẽ yaa naoorã fãa gilli, n lagem ne rudr ning sën be yẽ la kargã suka.

(3313)

(89) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَجْعَلْ فِي أَنْفِهِ ثَمَّ لَيْثُرًا، وَمَنْ اسْتَجَمَرَ فَلْيُوتِرْ، وَإِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ فَلْيَغْسِلْ يَدَهُ قَبْلَ أَنْ يُدْخِلَهَا فِي وَضُوئِهِ، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَا يَدْرِي أَيَّنَ بَاتَتْ يَدُهُ».

ولفظ مسلم: «إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ فَلَا يَغْمِسُ يَدَهُ فِي الْإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا ثَلَاثًا، فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي أَيَّنَ بَاتَتْ يَدُهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(89) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti Wënd Tēntuma, (Wënd puvsg la A tılgır be a yīnga) yeelame: «**Yāmb yembr fāa sā n na n yōk koom, bı a ning koomā a yōorē wā, rē poorē bı a vēes n yiisi, la ned ning sēn na n yēes a sæg bı a maan noor a tāabo, la yāmb yembr fāa sā n nek a gōemē, bı a reng n pek a nugā taor t'a na n ka ning-a koomā laok pvgē ye, ad yāmb yembr fāa ka mi a nugā sēn gāandē ye**». La a Muslim gom-bilā: «**Yāmb yembr fāa sā n wa yik a gōemē bı a ra bōr a nugā koomā pvgē ye, halı t'a pek-a noor a tāabo, bala yē ka mi a nugā sēn gāandē ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tılgır be a yīnga) vēnegda ylgrā buvd sānda n wilgdē, la sēn be a pvgē: Rēnem: yaa ti ned ning sēn yōka koom yaa tılae ne-a t'a kēes koomā a yōorē wā ne fōogre, rē poorē t'a lebg n yiis-a ne tusbu. Yiib soaba: yaa ti ned ning sēn rat n yılg rēgd ning sēn yita yē nengē wā ti ka tū ne koom, wala kugā la sēn wōnd rē, rēnd yēnda ylgrā sōmb n yu lugum, sēn paood n yuda yaa noor a tāabo, la sēn tvg n zēk n yuda yaa būmb ninng sēn na n yēes rēgdā la a yılg zıigā. Tāab soaba: yaa ti ned ning sēn wa n yik a gōemē yungo, bı a ra sui a nugā koomē wā n na n yōk ye, rēndame t'a reng n pek-a noor a tāabo yunga, bala yē ka mi a nugā sēn gāand zıig ning ye, rēnd yē ka tar bas-m-yam ti rēgd ka be beenē ye, tōe meng t'a svitāan reema ne yē

nugã, n rik bõn-yood sën namsd ninsaala n wa yë nugë wã, maa sën sãamd koomã.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. Koomã fõogr yaa tlae koomã yõgbë, yë me: yaa koomã këesg yõorë wã, sën lagem ne fõogre, leb n yaa tlae tì b tus-a n yiisi, yë me: yaa koomã tus n yiisi, sën tũ ne fëesgã.
2. B buu nonglem tì b yëes rëgdã zīig witre (lugum).
3. Sãri wã sën maan tì b pek nus a yiibã noor a tãabo, f sën wat n yik gõeemë wã yungo.

(3033)

(90) - عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِقَبْرَيْنِ، فَقَالَ: «إِنَّهُمَا لِيَعْدَبَانِ، وَمَا يُعْدَبَانِ فِي كَبِيرٍ، أَمَّا أَحَدُهُمَا فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنَ الْبَوْلِ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ يَمْشِي بِالْتَّمِيمَةِ» ثُمَّ أَخَذَ جَرِيدَةً رَطْبَةً، فَشَقَّهَا نِصْفَيْنِ، فَعَرَزَ فِي كُلِّ قَبْرٍ وَاحِدَةً، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لِمَ فَعَلْتَ هَذَا؟ قَالَ: «لَعَلَّهُ يُخَفَّفُ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَبْسَسَا». [صحيح] - [متفق عليه]

(90) – Yii a [bn ‘Abbaas nengē, (Wënd yard be b yiiḃā yīngā), a yeelame: Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīngā) puvga yaad a yiibu, n yeele: «Ad b yiiḃā b namd-b lame, la ad b ka namsd-ba yel bedr poorē ye, b yiiḃā yembrā, yēnda rag ka yṯ n gūusd a ruvdmā ti ra mat a mengā ye, la sā n yaa yembrā, yē rag n kēnda ne tēng-kān-wēendo nebā ne taab svka», rē poorē Nabiyaamā rika ra-maasre, n wedg-a yiibu, n rik yembr fāa n sel yaoog zugu, ti b yeele: Wënd Tēntvuma bōe ti fo maan woto? T'a yeele: «tōe ti b boog nangā b yīngā, ti b sā n na n ka kvu»". [Naṣun Ṣahuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīngā) puvga yaad a yiibu, n yeele: Ad yaad a yiiḃ-kāensā rāmbā, b namsda b yiiḃā, la b ka namsd b yiiḃā yell sēn yaa bedre yāmb gesg pvgē ye, baa ti sā n mikame ti yaa bedr Wënd nengē, la sā n yaa b yiiḃā yembrā, a rag ka yṯ n ningd a toaaga la a gūus a menga la a futā n yi a ruvdmā, a sēn wat n maand we-keeng ye, la a yembrā, yē rag n yume n kēnd ne tēn-kān-wēendem, nebā ne taa svka, rēnd a rag n rikda nebā goam n taasd taaba, ti yaa sēn na n nams-ba la yōs-taaba, la a kēes zaba nebā ne taab svka.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Tēn-kān-wēendā, la bas n ka yulgd n yit ruvdmā, a bee zūnuub bedā pvgē, a leb n yaa sabab-rāmb n kēesd ned yaoog nango.

2. Wënd pãrgame, (A Naam ylgame), yel-soaandı-rãmb sãnda, sën yaa wala yaoogã nango, n wilg Nabiyaamã tı yaa sën na vëneg a nabiyaamdemã tagmase (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga).
3. Tuum-kãngã Nabiyaamã sën maanã, n wedg ra-maasr a yiibã n ning-b yaoogã zugã, yaa sën welg zall ne Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga) bala Wënd vëneg-a lame t'a yã yaoogã rãmb halhaalã, rënd ka rikd n mak ne nin-zënga, bala ned baa a yembr ka mi yaadã rãmb halhaal sën yaa a soab ye.

(3010)

(91) – عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْخَلَاءَ قَالَ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(91) – Yii a Anas nengë, (Wënd yard be a yïnga): Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga), a sã n këng we-kεenga, a yetame: «**Allahumma, inni Avuzv bika minal hupsi wal habaa'is =M Soab A Wënde, m kota gūudem ne Foom n yi svutāan roapa la svutāan pogse**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga), ra yume t'a sã n rat n na n kë zïig ning a sën lokd a tulsmã, zem tı yaa ruvdem maa yaa we-kεenga, a kota gūudum ne Wënde, la a rell Wënde, t'A gū-a, n yi svutāambã wënga, b roap la b pagba, b leb n welsa "hubs" la "Al-habaa'it", (svutāan roapa la svutāan pogse) tı yaa wënga la rëg-rãmbã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. Wilgda b sën bu nonglem ne doaag-kãngã, b sã n wa rat n këng we-kεenga.

2. Bon-naandsā gilli, b tara tulsem ne b Soabā, t'A gū-ba n yi būmb ning sēn namsd-ba, b halhaal-rāmbā fāa pugē.

(3150)

(92) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «السَّوَأُكَ مَطْهَرَةٌ

لِلْفَمِّ، مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ». [صحيح] - [رواه النسائي وأحمد]

(92) – Yii a Aatsa nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: tī Wēnd Tēn-tvumā yeelame (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga): Ra-wābdgā yaa yulgr ne noorā, n yaa yarda ne Soabā». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A An-nasaa'ty la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare tī yēnā yulgr ne (Araak) tugā ra-wābdgā la sēn wōnd rē, a yulgda noorā n yi rēgd-rāmbā la yū-yoodā, la a be sabab-rāmb nins sēn maand tī Wēnd yar A yambā; bala Wēnd ne A Tēn-tvumā tūudum n be beenē, n leb n yaa Wēnd sagellā sakre, n leb n paas sēn be a pugē sēn yaa yulgre Wēnd ne A tēn-tvumā sēn nongā A naam zēkame.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ra-wābdgā yudlem, la Nabiyaamā(Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) sēn pirsd a zāmā wā tī b wusg-a.
2. sōma sēn yude yaa b wāb Araak tugā ra-wābdse, la patā la sēn wōnd rēnda ledgda a zīgē.

(3588)

(93) – عن أبي هريرة قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «حَقُّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يَغْتَسِلَ فِي كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ يَوْمًا، يَغْتَسِلُ فِيهِ رَأْسَهُ وَجَسَدَهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(93) – Yii a Abuu Hurrayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd-tēn-tvumā (Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) yeelame-: «**Yaa hake n zao lslaam fāa gilli t'a so rasem a yopoe pugē fāa raar a yembre, n pek a zugā la a yīngā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Wēnd-tēntvum (Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīng) kōo kibare ti yaa hake, sēn keng lslaam zugu, sēn yaa baalik n tar yam t'a so koom rasem a yopoe pugē fāa gilli, raar a yembre, rānd ra-kāngā a pekda a zugā la a yīnga ti yaa sēn na n bao yulgre la yolgemde, la ra-kānsā sēn sōmb n yud yaa arzūm raare, wala d sēn na n fasēm togs-rāmb sānda pugē, la so arzūm raar taor ti Puvsɣā na n ka ta wā, b bu-a-la nonglem sēn kenge, baa ti sā n mikame t'a soo lamusa raare. La būmb ning sēn wēnems arzūmā koom soob t'a ka tilae wā, yaa a 'Aaiša koεeg sēn yeele; Wēnd yard be a yīnga: "ti ad nebā rag n yume n tvmd b mens tvuma, ti b ra yume ti b sā n na n wa kēng arzūmā, b kēngda ne b tvumā teedo, ti b yeel-ba: yāmb sā n da yume n soē koom, rēnda n sāo". A Al-buhaarī n reeg-a. La togsg a to yeelame ti b tara yūugu, rat n na n yeele: tvulgā la sēn wōnd rēnda yūugu, la sēn lagem ne rē fāa b yeel-b lame: "yāmb sā n dag n so koom rēnd n sāo", rēnd zēng sēn pa bāmba n yud ne ra yi tilae.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā puga lslaamdā ning toaag ne yulgrā la yolgemdā.
2. Arzūm koom soobo, b bu-a-la nongelem sēn kenge Puvsɣā yīnga.

3. La a sēn tēeg zugā yellā, baa tı sã n mikame tı sã n yeel tı yīngā gūbg-a lame; yaa sēn na yulē n ning toaag ne-a.
4. Koom soob yaa tlae n zao ne ned ning fãa b sēn wat n wumd yū-wēnga a nengē, sēn namsd nebã.
5. Raar sēn be t'a koom soob keng n yuda, yaa arzūma, a yudlemã yīnga.

(65084)

(94) – عن أبي هريرة رضي الله عنه: سمعتُ النبيَّ صلى الله عليه وسلم يقول: «الفِطْرَةُ خَمْسٌ: الحِثَانُ والاستِحْدَادُ وقصُّ الشَّارِبِ وتقليمُ الأظفارِ وَتَنْفُ الأَبَاطِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(94) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga): m wuma Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «**Lislaangã rog-n-mikã yaa nu, yaa bõng koom, la pend põmbo, la no-kõbd wõrsgo, la na-yēes wõrsgo, la bãgd võobo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegda yel a nu, sēn yaa lislaangã yela la tēn-tuumbã na-kēndre:

Rēnem: yaa bāng koom, yē me la gōng ning sēn toogã zakarã zugē wã kuvgre, la gōngã kuvgr pag taorē, a kēed-n-taarã zīgē yīngri.

Yiib soaba: yaa pendã pōngre, yē me la kōbd nins sēn be pendã zugã.

Tāab soaba: yaa no-kōbd wõrsgo, yē me la kōbd ning sēn bōeega yīngr no-gānga zugã, n maan tı no-gāngã vēnege.

Naas soaba: yaa nug-yēes wõrsgo.

Nu soaba: yaa bãgd tōsbo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Tēn-tvumbā sūnn-rāmbā no-kēndr nins Wēnd sēn nong la A yardē, la A sagl ti b maanā, b boondame n tugd pidsgu la yulgre, la neerem.
2. Wilgdame ti yaa sāri ti ned minim yel-kāensā la a ra maan yam yaal-yaal n yi-b ye.
3. Yel-kāensā tara yōod-rāmb dīin la dūni wεengē, sēn be a pugē, yaa a sēn manegd ninsaal yalε wā, la a yulgd yīngā, la a leb n maandē ti yulgr be beenē, n leb n yaa būmb sēn yōsgd kifr-rāmbā, n leb n yaa Wēnd yellā gādbo.
4. B togsa hadiis-rāmbā sānda pugē lūslaangā rogem-n-mika yel sānda, sēn ka bāmba b nu wā, wala toεeng basbo la sūgdre, la zēng sēn ka rēnda.

(3144)

(95) - عَنْ عَيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ رَجُلًا مَدَّاءً وَكُنْتُ أَسْتَحْيِي أَنْ أَسْأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِمَكَانِ ابْنَتِهِ فَأَمَرْتُ الْمُقَدَّادَ بْنَ الْأَسْوَدِ فَسَأَلَهُ فَقَالَ: «يَغْسِلُ ذَكَرَهُ وَيَتَوَضَّأُ». وَلِلْبُخَارِيِّ: فَقَالَ: «تَوَضَّأُ وَاغْسِلُ ذَكَرَكَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(95) – Yii a ‘Ali nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Mam da yume n yaa raoa sēn yāt mazi wusgo, la mam ra yume n zoet yānde, n na n sok Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) a bi-puglā sēn yaa mam pagā yīnga, tu mam tuma a Al-Mikdaad [bn Al-aswade t'a soka, t'a yeele: «**Ad a pekda a taoorā la a yōk koom**». La a Al-buhaari nengē: a yeeleme: «**yōk koom la f pek f taoorā**». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A ‘Ali [bn Abv Ṭaalibe (Wënd yard be a yīnga) kōta kibare tu ad mazi wā yita yē nengē wusgo -rē me yaa koom, sēn yaa peelle, sēn yaa faoogo, n yaa tabende, a yita taoorē wā wum-noogā sasa, maa taoor tu ned na n ka maan kēed-n-taare-, la yē rag n ka mi a sēn na n maan to-to ne a yiibā ye, t'a zoe yānd n na n sok Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), bala yēnda yaa a Faatima sīda, Nabiyaamā bi-pugla (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga), t'a kosa a Mikdaad [bn Al-aswade, t'a sok Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yel-kāngā buvdo, tu Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) loek-a t'a pek a taoorā rē poorē t'a yōk koom.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Seenna Ali yudlemā (Wënd yard be a yīnga) bala yāndā ka gidg yēnda n yi sōkrā ye.
2. Wilgdame tu fo tōeeme n leds ned a to f zīigē t'a sok masaalle.
3. Sakdame tu ninsaal togs a mengā sēn zoet yānd ne būmb ninga, sā n yaa manegr n be be.

4. A wilgda mazi wā sēn yaa rēgdo la a pekrā sēn yaa tulae yīngē wā la fuugē wā.
5. Wilgdame ti Mazı wā yīib yaa būmb sēn kaood koom.
6. Yaa tulae ti f pek taorā la lan-biis a yīibā, a sēn wa hadiis a to pugē wā yīnga.

(3348)

(96) – عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا اغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ، غَسَلَ يَدَيْهِ، وَتَوَضَّأَ وَضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ، ثُمَّ اغْتَسَلَ، ثُمَّ يُحَلِّلُ بِيَدِهِ شَعْرَهُ، حَتَّى إِذَا ظَنَّ أَنَّهُ قَدْ أَرَوَى بَشْرَتَهُ، أَفَاضَ عَلَيْهِ الْمَاءَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، ثُمَّ غَسَلَ سَائِرَ جَسَدِهِ، وَقَالَتْ: كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ، نَعْرِفُ مِنْهُ جَمِيعًا. [صحيح] - [رواه البخاري]

(96) – Yii Muumin-dāmbā ma wā a ‘Aciša nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd pvvsg la A tlggr be a yīnga) ra yume t'a sã n na n so genaabo, a pekda a nus a yīibā, la a yōk koom wala a sēn na n pvvse, rē poorē t'a so, rē poorē t'a tēg a zugā zoobd ne a nusā, halı t'a sã n wa tēed t'a yīngā madgame la a sēn kiigd a mengā koomā noor a tãabo, rē poorē t'a pek a yīngā gilli, a leb n yeelame: maam la Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd pvvsg la A tlggr be a yīnga) d ra yume n sood laok a yembr pugē, d fãa lagemda taab n tvmd beenē. [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd pvvsg la A tlggr be a yīnga) ra yume t'a sã n rat n na n so genaabo, a sungda a nus a yīibā pekre, rē poorē t'a yōk koom wala a sēn na n pvvse, rē poorē t'a kiig koomā a yīnga zānga, rē poorē t'a tēg a zugā zoobd ne a nusā, halı t'a sã n wa tēed ti koomā taa zoobdā yēgē, t'a yīngā madg zānga, a kiigda koomā a zugā noor a tãabo, rē poorē t'a pek a yīngā sēn ketā zānga. La ‘Aciša yeelame (Wēnd yard be

a yīnga) mam ra soodame, maam la Wënd Tēn-tvuma (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) laok a yembr pugē, d fāa yōngda beenē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Koomā soob yaa kōbg a yiibu: sēn sekde la sēn pidi, la sã n yaa koom soob ning sēn sekdã, ninsaal maanda Anniy t'a na n yulgame, rē poorē t'a gūbg a yīngã gill tu madg zānga, n lagem ne noorã wukru la yōyã fēesgo, la sã n yaa koom soob ning sēn pidã, a sooda wala Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sēn maan hadiis-kāngã pugē wã.
2. Genaabã, b yet-a-la ned fāa mani sēn yi, maa a maana kēed-n-taare, baa tu mani wã ka yi.
3. Wilgdame tu yi-kāadb a yiibã ned kam fāa tōe n gesa a to yānde, b tōe n naaga taab n so laok a yembr pugē.

(3316)

(97) - عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَاجَةٍ، فَأَجْبَبْتُ فَلَمْ أَجِدِ الْمَاءَ، فَتَمَرَّعْتُ فِي الصَّعِيدِ كَمَا تَمَرَّعُ الدَّابَّةُ ثُمَّ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ: «إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَقُولَ بِيَدَيْكَ هَكَذَا» ثُمَّ ضَرَبَ بِيَدَيْهِ الْأَرْضَ ضَرْبَةً وَاحِدَةً، ثُمَّ مَسَحَ الشَّمَالَ عَلَى الْيَمِينِ، وَظَاهَرَ كَفَّيْهِ وَوَجَّهَهُ. [صحيح] - [متفق عليه]

(97) – Yii a ‘Ammar [bn Yaasir nengē, (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tvumã tvmsa maam (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) ti m tvg n maneg yelle, ti Genaab paam maam la m ka paam koom ye, ti mam gāand n bilm tomã pugē wala rūng sēn bilm to-to ningã wã, rē poorē ti mam wa Nabiyaamã nengē (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) n togs-a mam sēn maan rē wã, t'a yeele: «ad ra seka foom ti fo maan ne f nus a yīibã woto» rē poorē t'a rik a nus a yīibã n wē Tēngã vugri, n saag a goabgã ne rutgã la a nus tal a yīibã kudgu la a nengã. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) tvmsa a ‘Ammar [bn Yaasir (Wënd yard be a yīnga) t'a tvg n maneg yel sãnda, ti Genaab paam-a, sēn tũ ne kēed-n-taare, maa mani n yi ne wvm-noogo, t'a ka paam koom n na n so ye, la a rag n ka mi genaab soab tēemã wēeb buvd sēn yaa a soab ye, la a rag n mii a buvdã sã n yaa wala rēg-bāanego, wala we-kēeng la sēedo, Rēnd a nidga pãnga, n tēed ti yē sēn da wēed tēemã, n saagd koomã yōgb yīn-wilã ti sã n yaa wala rēg-bāanegã, rēnd sã n mikame ti yaa sēn na n wē genaab tēemã, yaa tilae ti yēnda gūbg a yīngã fãa ne tom, n rik n mak koomã sēn sood to-to, t'a na n bilim tomã pugã halt n gūbg a yīngã gilli, n yaool n puvse, a sēn wa Nabiyaamã nengē wã (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) a togs-a-la rēnda, n na n gese zemsame bi ka zemse? Tı Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) vēneg n wilg-a a sēn sōmb n yulg to-to ninga n yi koom kaoobo sã n yaa bilã wala ruvdem, la koom kaoob sēn yaa kasengã, wala

Genaabo: la rēnda yaa rik nus a yīibā n wē tomā vugri, la a rik rutgā n saag goabga, la a tal a yīibā poayā la a nengā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa tulae ti b bao koom taoor ti b na n ka wē tɛem ye.
2. Yaa sāri wā sēn kō sor ti b wē tɛem ned ning sēn tara genaab la a ka paam koom.
3. Yaa ti tɛem wēeb ne koom kaoob sēn yaa a bedrā a yaa wala tɛem wēeb ne koom kaoob sēn yaa a bilfā.

(3461)

(98) – عَنِ الْمُغْبِرَةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَفَرٍ، فَأَهْوَيْتُ لِأَنْزِعَ حُفَّيْهِ، فَقَالَ: «دَعُهُمَا، فَإِنِّي أَدْخَلْتُهُمَا طَاهِرَتَيْنِ» فَمَسَحَ عَلَيْهِمَا. [صحيح] - [متفق عليه]

(98) – Yii a Al-Mugiirat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Mam da bee ne Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) so-tookē, ti mam sulg n na n foog a na-wuud a yīibā, t'a yeele: « **Bas-ba tu mam wid-b lame tu b yaa yulma** » ti Nabiyaamā saag b yīibā. [Naşun Şahıhısn (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ra yume, a so-toagsā sānda n yōgd koom, la a sēn wa n ta nao wā pekrē wā, la a Mugiira (Wēnd yard be a yīnga) tēeg a nusā n na n foog na-wuudā, sēn na yil ti Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) pek a nao a yīibā! Tu Nabiyaamā yeel-a (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga): bas-ba, la f ra yāk b yīibā ye, ti ad mam kēesa m nao a yīibā na-wuudē wā, ti mam yaa yilgemde, ti Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) saag a na-wuud a yīibā, n ka pek a nao a yīibā ye.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Wilgda sãri wã sën kō sor ti b tōe n saag na-wuud a yiibã koom yōgb sasa, ti koom sã n kao ne rēg-bila, la sã n mik ti yaa sën na n so koom rēg bedr sababo, yē yaa tlae ti b pek nao a yiibã.
2. Saagrã yita vugri, ne fo sën na n saag ne f nugã, t'a yaa maasre, na-wuudã zugu, yīngrã, ka tēngrã ye.
3. B maana sart ti na-wuud a yiibã, yaa ti b ningrã yī koom sën yōg ti pid poorē, b sën pek nao a yiibã koomã yōgbē, yaa ti na-wuugã me yī yilenga n lud zīig ning sën yaa tlae ti b pek naoorē wã, la saagrã me yī rēg-bil poorē, ka yit genaabo maa būmb ning sën yaa tlae ti ned so koom ye. Saagrã leb n yī wakat ning sãri wã sën yāk toaaga a pugē, yē me yaa raar la yungo, ti f sã n yaa zīida, la rasem a tāabo n lagem ne b yundã fãa ti f sã n yaa so-toagda.
4. La d rikda na-wuud a yiibã n make būmb fãa sën lut nao wã, zīig ning sën yaa tlae ti pekã, sën yaa susetse la sën ka rē, rēnd sakdame ti d saag-ba.
5. Wilgda Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) zug-sōngã la a wilgrã, a sën gudg a Mugiira t'a ra foog a na-wuudã, la a vēneg n wilg ti sababã: yē kēesa b yiibã ti b yaa yulma; buul yīng t'a Mugiira sūurã yōgne la a bāng buud ning yīng Nabiyaamã sën gudg t'a ra foogã.

(3014)

(99) – عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَبِي حُبَيْشٍ سَأَلَتِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: إِنِّي أُسْتَحَاضُ فَلَا أَطْهَرُ، أَفَأَدْعُ الصَّلَاةَ؟ فَقَالَ: «لَا، إِنَّ ذَلِكَ عِرْقٌ، وَلَكِنْ دَعِيَ الصَّلَاةَ قَدَرَ الْأَيَّامِ الَّتِي كُنْتَ تَحِيضِينَ فِيهَا، ثُمَّ اغْتَسَلِي وَصَلِّي». [صحيح] - [متفق عليه]

(99) – Yii a ‘Aaiša sēn yaa muumin-rāmbā ma wā nengē, (Wēnd yard be a yīnga), t’a Faatimat Bint Abu Hūbayš sok Nabiyaamā, (Wēnd puvsg la A tūlgr be a yīnga) n yeele: Ad mam yāta Pekre, tū ka wāagdē ye, rē yīnga, mam basda Puvsg bu? Tū Nabiyaamā yeele: «**ayo, ad rēnda yaa bāaga, la bas Puvsgā sēn zems rasem-rāmb nins fo sēn rag n yāt Pēkrā tēka, rē poorē bi f so la f puvse**». [Naṣuṇ Ṣaḥiḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A Faatima Bintu Hūbayš, soka Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tūlgr be a yīnga) n yeele: ad zumā ka basd maam ye, a kelledame n tongdē halī rasem-rāmb nins sēn ka haydā wakatā fāa pugē, la rē yīnga yē me buvdā yita pēkrā buvdō, tū m basd Puvsgā bu? Tū Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tūlgr be a yīnga) yeel-a, ad yēnda yaa kaadg (bāag) zum, t’a sababā yaa gīindi n fāsg rogsē wā la ka Pēkr zum ye, rēnd haydā wakat ning fo sēn da yāt haydā a pugē wā, fo kiuugā fo sēn da mi, taoor tū kaadgā bāagā na n ka yōk foomā, bi f geel rē tēk n bas Puvsgā, la no-loerā, la zēng sēn ka b yiibā, sēn gidgd ne Pēkr soaba, a Pēkrā wakatā. La wakat-kāng sā n se, rēnd fo yulgame n yi haydā, bi f pek zumā zīigē, rē poorē bi f pek f yīngā fāa gilli, n zēk Pēkrā rēgdā, rē poorē bi f puvse.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda koom soob sēn yaa tūlae ne paga, t’a Pēkrā rasem-rāmb sā n wa se.
2. A wilgda Puvsg sēn yaa tūlae n zao kaad (bāad) poaka.

3. Pekrã yaa zum sën ka bãag zum, ti rogsã n tUSD-a t'a yit pag taoorë a sën wat n ta baalika, ti paamd-a rasem-rãmb pus sën welge.
4. Kaadgã (bãagã): yaa zumã sën na n kïigdë ti ka a wakat ye, la yë yita rogsã noorë, ka a yaangã ye.
5. Welgr sën be Pekar zum la kaadg zum suka, yaa ti Pekar zumã yaa sabelle, n yaa taoko, n tar yũ-yooko, la sã n yaa kaadgã zumã yë yaa miuugu, n yaa faoogo, a ka tar yũug sën yaa wëng ye.

(3029)

(100) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا وَجَدَ أَحَدُكُمْ فِي بَطْنِهِ شَيْئًا، فَأَشْكَلَ عَلَيْهِ أَخْرَجَ مِنْهُ شَيْءٌ أَمْ لَا، فَلَا يَخْرُجَنَّ مِنَ الْمَسْجِدِ حَتَّى يَسْمَعَ صَوْتًا، أَوْ يَجِدَ رِيحًا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(100) – Yii a Abuu Hurayrat nengë (Wënd yard be a yïnga) a yeelame: Wënd Tën-tuum (pusg la tulgr be a yïng) yeelame:-: «**Yãmb yembr kãm fãa sã n wum bumb rãamd a pugë wã, t'a pa mië, bumb n yi bu pa yi, bu a ra yi miisrë wã, halu t'a wa wum burgo maa yũugu**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pusg la A tulgr be a yïnga) vënegdame n wilgdë, ti sã n maan rãamde Pusd pugë wã, t'a ka mi rë yïnga sëed n yi bu ka yi, bu a ra yi a Pusgã pugë, n wãag n bas Pusgã, n rat n na n lebg n yök koom ye, sã n ka a wa n tug n paama bãng-n-wãakã, ti bumb sën kaood koom n yi beenë, wala a sën na n wum sëedã rãamdã maa yũugã, bala bumb ning sën yaa vënegã, sik ka tõe n sãam-a ye, ti yënda yaool n tara vëneg ne koomã yõgbã la koomã kaoobã a tara sika.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiis-kāngā, yaa yēgr sēn be dīinā yēg pugē la zeng raoog sēn yaa Fighu (fasengā) zeng raad a yembre, yē me la: yaa tı vēeneg ka sāamd ne sik ye, la yēgrā yaa tı f kell n bas būmb ning sēn yaa a soabā t'a kell n yaa woto bala, halı tı b tug n tall bāng-n-wāaka tı sēn ka rēnda n be beenē.
2. Yaa tı sik maanego, a ka būmb sēn tar vūun yulgr pugē ye, pıusd kelled n paa a yulgrā pugē, t'a sã n ka paam bas-m-yam tı koomã kaoome.

(65083)

(101) - عن عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِذَا قَالَ الْمُؤَدِّنُ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ أَحَدُكُمْ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(101) – Yii a ‘Umar [bn Al-hataab nengē (Wēnd yard be a yīnga): a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā, (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) yeeleme: «Laandāan boaal sã n yeele; "Allaah akbarv, Allaahv akbarv". Tı yāmb ned fāa yeel: "Allaah akbarv, Allaahv akbarv". Rē poorē tu lanndāan boaalā yeele: Ašhadv an laa'ulaaha ullaah, (m maanda kaseto, tu soab hakuk pa be rēnda Wēnde). T'a yeele: Ašhadv an laa'ulaaha ullaah, (m maanda kaseto, tu soab hakuk pa be rēnda Wēnde). Rē poorē t'a yeele: "Ashadv Anna Mvhammadan rasvllaah, (m maand kaset t'a Mvhammad yaa Wēnd Tēn-tvuma). T'a yeele: "Ashadv Anna Mvhammadan rasvllaah, (m maand kaset t'a Mvhammad yaa Wēnd Tēn-tvuma). Rē poorē t'a yeele: "Hayya ‘Alaṣ-ṣalaat", t'a yeele: "laa hawla walaa kuvvata ulaa billaah". Rē poorē t'a yeele: "Hayya alal falaah", t'a yeele: "laa hawla walaa kuvvata ulaa billaah". Rē poorē t'a yeele: "Allaah akbarv, Allaahv akbarv", t'a yeele: "Allaah akbarv, Allaahv akbarv". Rē poorē t'a yeele: laa'ulaaha ullaah», t'a yeele : laa'ulaaha ullaah». Ne a sūurā fāa. A kēeda arzān». [Naṣun ṣahuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Laandāanā yaa būmb sēn na n wilg nebā ti Puvsgā wakat taame, la laandāanā gom-biisā tigma ne sid-kūunā loεεga.

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame būmb ning sēn sōmb n maane, b sēn wat n wum laandāane, yē me yaa wumdā yeele wala laandāan boaandā sēn yetā, ti laandāan boaandā sã n yeele: "Allaah akbarv, Allaahv akbarv", wumdā yetame: "Allaah akbarv, Allaahv akbarv". Yaa woto bala, sã n ka laandāan boaandā sēn wat n yeele: "Hayya' Alaş-şalaat, Hayya alal falaah". Rënd wumdā yetame: "laa hawla walaa kuwwata ulaa billaah".

La Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame, ti ned ning sēn togsa laandāan boaandā n yetē, n yulg ne a sūurā, a kēeda arzānā.

La laandāanā boolgā gom-biisā maanā: "Allaahv Akbarv": Rat n na n yeelame, ti Wēnde, (A Naam yulgame), Yē zislem la a bedrem yuda būmbā fāa gilli.

"Aşhadv an laa'ulaaha illallaah": rat n na n yeel ti m maan kaset ti sēn na n tū n tulg sūd-sūda, ka be rēnda Wēnde.

"Ashadv Anna Muhammadan rasulullaah": Rat n na n yeele, m reega m zugē la m maan kaset ne m zelemde, la m sūurē t'a Muammad yaa Wënd Tēn-tūma, Wënd tums-a lame, (A Naam yi wagell n zēke), a tūub me yaa tilae.

"Hayya 'Alaş-şalaat": Rat n na n yeele, wa-y n kēng-y Puusgē wā. La wumdā yeel ti: "laa hawla walaa kuwwata ulaa billaah": Rat n na n yeel ti silem ka be sēn na n pōsg yel nins sēn gidgd tūudumā, tōog ka be beenē yelā fāa pugē, sã n ka sēn tū ne Wënd segl-sōngo, (A Naam zēkame).

"Hayya alal falaah" Rat n yeel ti wa-y n kēng-y pōsg sababē, yē me la sēn na n paam pōsg ne arzānā la tulgr n yi Bugmā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yudlem ning sēn be yeel wala laandāan boaandā sēn yetā pugē, sã n ka goam a yiibā zīgē: "Hayya' Alaş-şalaat". "Hayya alal falaah", rēnda a yetame ti: "laa hawla walaa kuwwata ulaa billaah".

(102) - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا سَمِعْتُمُ الْمُؤَذِّنَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ، ثُمَّ صَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّهُ مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا، ثُمَّ سَلُوا اللَّهَ لِي الْوَسِيلَةَ، فَإِنَّهَا مَنزِلَةٌ فِي الْجَنَّةِ، لَا تَنْبَغِي إِلَّا لِعَبْدٍ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ، وَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ، فَمَنْ سَأَلَ لِي الْوَسِيلَةَ حَلَّتْ لَهُ الشَّفَاعَةُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(102) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengë (Wënd yard be b yiibã yĩnga) t'a wuma Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) t'a yetë: «**Yãmb sã n wum laandãan boaandã sën boonde, bi y yeel wala a sën yetã, rë poorë bi y puus maam, ad ned ning sën puusa maam puusg a yembre, Wënd rond-a lame ne puusg-kãngã, puusg piiga, rë poorë bi y kos Naab A Wënd dargë zënkdgã n kō-ma, bala a yaa dargë sën be arzãn pugë, ned ka sōmb ne-a rēnda yamb a yembr sën yi Wënd yembsã pugë, ti mam nong n rat ti yi maam, rēnd ned ning sën kosa dargë zëkdgã n kō maam, mam sugsgã na n paama a soabã**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) a wilgda ned ning sën wumda laandãan boaandã, t'a yeel n pug-a wala a sën yetã, sã n ka: Hayya'alaah" a yiibã, a sã n yeel rãndã, yë yetame: " Laahawla walaa kuwwata ullaah billaah", rë poorë t'a puus Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) a sën wat n se laandãanã, rēnd ned ning sën puusa Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) puusg a yembre, Wënd puusda a yĩnga, puus-rãmb piiga, la Wënd puus A yambã vōore, yaa A sën na n pëgd a yambã Malegsë wã.

Rë poorë ti Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) sagle ti b kos Wēnde, dargë zëkdgã n kō-a, yë me yaa dargë sën be arzãnã pugë, yë n tug n yud ne zëkre, a ka sōmbe, rēnda ne Wënd sën yols dargë-kãngã n kō yamb ningã, a yembr tãa Wënd yembsã fãa gill pugë, (A

Naam zēkame), la mam tēedame ti Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga), a yeela rēnda gāneg m menga, bala sã n mikame ti darge zēkdg-kāng ka na n yu rēnda nin-yenga, nin-kāng soaba ka yut zēng rēnda yēnda, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) bala yaa yēnd la bonaandsã sēn yud zislem.

Rē poorē ti Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēneg n wilgd ti ned ning sēn kos n kō Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) darge zēkdgā, yēnda sugsgā na n paam-a lame, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga).

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā kengdame ti b togs laandāanā n yeendē.
2. A wilgda Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yudlem, b sēn puusd-a laandāanā togsg poorē.
3. A pirsdame ti b kos Wēnde darge zēkdg n kō Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) b sēn şall-a poorē.
4. Hadiisā wilgda darge zēkdga (roadgā) sēn yaa a soaba la a yellā sēn zēk n ta to-to, bala a ka sōmbe rēnda yamb a yembr tãa.
5. A wilgda Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yudlemā, bala Wënd welga darge zēkdg-kāngā n kō-a.
6. Wilgdame ti ned ning sēn kos darge zēkdgā, n kō Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sugsgā paamd-a lame.
7. A wilgda Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) gāneg-m-menga, ne a sēn bao a poorē rāmbā ti b kos darge-kāngā n kō-a, n lagem ne a pus n na n yu yē nengē wã.
8. Wënd yudlemā la a yolsgā sēn yalmā, bala tuum-sōng a yembr yaoob yaa yel-sōmd piiga.

(103) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: أتى النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ أَعْمَى، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ فَيُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ، فَرَخَّصَ لَهُ، فَلَمَّا وُلَّى دَعَاهُ، فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ التَّدَاءَ بِالصَّلَاةِ؟» فَقَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَأَجِبْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(103) – Yii a Abu Hurrayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Rao sēn yaa zoang n wa Nabiyaam nengē (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) n yeele: Wënd Tēn-tuvmā, ad mam pa tar tat sēn na n tall maam n kēng misrē wā ye, t'a kos Wënd Tēn-tuvmā (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) t'a yols n kō-a t'a puvsd a zakē wā, t'a kō-a sore, la a sēn wa n wēnemdā a bool-a lame, n yeele: « **Fo wumda laandāanā bu?»** T'a yeel ti n-ye. T'a yeel-a: «**bi f sake**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Rao sēn yaa zoang n wa Nabiyaam nengē (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) n yeele: Wënd Tēn-tuvmā m pa tar sōngda sēn na n tall-m n kēng misrē wā, wakat a nu wā Puvsgē ye, ti yaa sēn rat ti Nabiyaamā kō-a sor t'a bas zāmā wā lagm n puvsā, ti Nabiyaamā yols n kō-a, la a sēn wa n gūd a zān-kuidgā, a bool-a lame n yeele: rē yīnga fo wumda b sēn boond ti b wa Puvsa bu? T'a yeel ti n-ye, t'a yeele: bi f sak n wa Puvsgā boandā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti zāmā wā lagm n puvsa yaa tilae; bala yols n kō wā a pa yit rēndame ti yaa būmb sēn yaa tilae.
2. A sēn yeel ti: «**sakā**» ned ning fāa sēn wumda boollā wilgdame ti zāmā wā naag n puvsa yaa tilae; bala yēgrā yaa ti sagelle yaa tilae ti f maan-a.

(104) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهْرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسَلُ فِيهِ كُلُّ يَوْمٍ خَمْسًا، مَا تَقُولُ ذَلِكَ يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ؟» قَالُوا: لَا يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْئًا، قَالَ: «فَذَلِكَ مِثْلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ، يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا». [صحيح] - [منفق عليه]

(104) – Yii a Abu Hurrayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga): m wuma Wënd Tën-tuvmā (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «**Yāmb yāame, lak kuvlg sā n be yāmb yembr fāa zak noore, t'a sood a pugē, raar fāa noor a nu, fo yetame tu rēgd na n paa a yīngē wā baa kidg bu?**» La b yeel yā: baa fvi ka na n pa a rēgdē wā ye. La a yeel yā: «**ad rēnda yaa wala Puvs-rāmb a nu wā, Wënd yēesda tuvm-tuuti wā ne rēnda**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) a wōnesa wakat a nu wā, a sēn yēesd la a yaafd zūnuub bāanegā la yel-tuuti wā, ne kuvlg sēn be ned zak noore, t'a sood beenē, raar fāa noor a nu, rēnd rēgdā ka na n kell baa fvi ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yudlem-kāngā yaa sēn welg ne zūnuub bāanegā yaafgo, la sā n yaa zūnuub bedā, yaa tlae t'a tuub n bas-ba.
2. A wilgda wakat a nu wā kūuni, yudlem sēn be a pugē, la a gūusg ne a sart-rāmbā la a zeng-raadā la yel nins sēn yaa tlae la a sūnn-rāmba fāa.

(105) - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ عَلَى وَفَّيْهَا»، قَالَ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «ثُمَّ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» قَالَ: حَدَّثَنِي بِهِنَّ، وَلَوْ اسْتَزِدُّهُ لَرَأَدَنِي. [صحيح] - [متفق عليه]

(105) – Yii a ‘Abduullaah [bn Mas'ud nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: M soka Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga). Yaa tuum buudo n noom Wënd n yuda? T'a yeele: «yaa Puusgo, a wakatē wā». T'a yeele: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: «rē poorē yaa roagd a yiibā manegre». T'a yeele: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: « **yaa zab Wënd Sorā poorē**». A yeelame: Nabiyaamā n yēs maam gom-kāngā, la mam sã n rag n sok-a n paase, a rag n na n loeka maam n paase. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

B soka Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga): yaa tuum bud n noom Wënd n yuda? T'a yeele: yaa Farilā Puusgo a wakat ning sãri wã sēn yāk n rīglā, rē poorē yaa roagdb a yiibā manegre, n maneg n tug-ba la f yik ne b hake wā la f bas n da nams-b ye, rē poorē yaa Gıhaadi Wënd Sorā puğē, n na n zēk Wënd Gomdā, (A Naam yı wagell n zēke), la f tus wēng n yi lıslaangā la lıslaambā, la f vēneg lıslaangā tagmas-rāmbā, la rēndā yaa sēn tū ne fo mengā la f arzekā.

A [bn Mas'ud yeelame (Wënd yard be a yīnga) a togsa maam tuum-kāensā, la mam sã n rag sok-a rē poorē yaa bōe? A rag n na n paas-m lame.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda tuumā sēn yud taaba, bāmb ne taab suka, n zems Wënd sēn nong tuumā to-to.
2. A pırsa lıslaam t'a sōmb n tara yā-beedo ne tuum ning sōmblem sēn yudā, rē poorē t'a ges sēn le yudā wā.

3. Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tigr be a yĩnga) loegsgã yõsa taaba, sën kēed ne tuvmã sën yudã, sën zems ne nebã sën yõs taabã la b halhaal-rãmbã yõs-taabã, la bũmb ning nafã sën yud ne ned fãa b pugẽ.

(3365)

(106) – عَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مِنْ أَمْرٍ مُسْلِمٍ تَحْضُرُهُ صَلَاةٌ مَكْتُوبَةٌ فَيُحْسِنُ وُضُوءَهَا وَخُشُوعَهَا وَرُكُوعَهَا، إِلَّا كَانَتْ كَفَّارَةً لِمَا قَبْلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ، مَا لَمْ يُؤْتِ كَبِيرَةً، وَذَلِكَ الدَّهْرُ كُلُّهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(106) – Yii a ‘Usmaan nengẽ (Wënd yard be a yĩnga) a yeelame: Mam wuma Wënd Tën-tuvmã (Wënd puvsg la A tigr be a yĩnga) t'a yetẽ: «**Lislaam ka be sën na n wa faril Puvsgo, n maneg a koomã yõgbo, la a maan yĩn-yõgnego a Rukuu wã, rëndame ti Puvsgã yi n yaa zũnuub yaafgo, zũnuub-rãmb nins sën reng Puvsgã taorã, t'a sã n ka tum zũnuub bedre, la rëndã yaa a vumã gill pugẽ**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tigr be a yĩnga) vënegdame n wilgdẽ, ti lislaam ka be, ti Puvsgã wakatã, sën yaa farilã sën na n ta, t'a maneg a koomã yõgbo, n pids-a, rẽ poorẽ n puvsg ne Wënd zoεεga, t'a sũurã yaa sën be, t'a yĩn-wilã fãa yaa sën toglg Wẽnde, n wa ne Wënd zislemã, n pids Puvsgã tum gilli, wala Rukuu la Suguud la sën wõnd rẽ, rëndame ti Puvsg-kãngã yi yaafa ne zũnuub sën reng taoore, sën yaa zũnuub bãanego, t'a sã n ka tum zũnuub bedre, la kũun-kãngã, a yaa sën wogend zamaanã woglem fãa la Puvsg fãa pugẽ.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Pvus-rãmb nins sën yaafd zũnuub-rãmbã, bãmb la yamb sën na n maneg Pvusgã koomã yõgbo, la a pvus-ba ne Wënd zoεega, n baood Wënd yel-sõmdã a pugẽ, (A Naam zêkame).
2. A wilgda duum ne Pvusgã yudlem ning sën be a pugẽ, la a yaa sabab n yaafd zũnuub bãanegã.
3. A wilgda koomã yõgb manegrã yudlem ning sën be a pugẽ, la Pvusgã manegre, la Wënd zoεega a pugẽ.
4. A wilgda zoe n zãag zũnuub bedã a sõmblemã sën ta zïig ninga, bala a yaafda zũnuub bãanego.
5. Wilgdame ti zũnuub beda, b ka paamd yaafgo sã n ka ne tuubgu.

(6254)

(107) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يقول: «الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ، وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ، وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ، مُكَفَّرَاتٌ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ».

[صحيح] - [رواه مسلم]

(107) – Yii a Abu Hurayrat nengê- Wënd yard be a yïnga- ti Wënd Tën-tvuma(Wënd pvusg la A tigr be a yïnga) a ra yi n yetame: «**Wakat a nu wã, la arzũm n ti tãag arzũma, la Ramadaan n ti tãag Ramadaane, b yaafda sën be b svkã ti ned sã n zãag zũub bedã**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã(Wënd pvusg la A tigr be a yïnga) kôta kibare, ti furila a nu wã sën pvusd yung la wïndgã, la arzũmã Pvusg rasm a yopoe fãa, la Ramadaana no-loeerã yvum fãa wã, a yaafda zũnuub bãanegã sën

be b svkā, la yaa sart ti b zāag zūnuub bedā, la sã n yaa zūnuub bedā, wala yoobā la rāamā yūubā yē pa yaafde sã n pa tuubgu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Zūnuub-rāmbā b tara bāanego la beda.
2. Zūnuub bāanegā yaafgā sartā yaa bedā zāagre.
3. Zūnuub bedā bāmb la zūnuub nins sāri wā sēn rēglg sūgr a pugē dūni kaanē, maa pulen-wēng n wa a pugē Laahr raarā; ne namesgo, maa gēega, maa bugsgu, maa a soaba kāabgo, wala yoobo la rāam yūubu.

(3591)

(108) – عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جدّه قال: قال رسولُ الله صلى الله عليه وسلم: «مُرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالصَّلَاةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ، وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرٍ، وَفَرَّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ». [حسن] - [رواه أبو داود]

(108) – Yii a ‘Amr [bn Šv‘ayb nengē, ti yii a baabā nengē, ti yii a yaab nengē: a yeelame: Wēnd Tēn-ntuvmā, (Wēnd puvsug la A tūlgr be a yīnga) yeelame: «**Sagl-y y koambā ti b puvsē, ti b sã n wa tar yvum a yopoe, la y pāb-ba Puvsgā yīnga ti b sã n wa yaa yvum piig koamba, la y welg-b ne taab svka, gāasē wā**». [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawuud n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsug la A tūlgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti zaoonē baaba t'a sagl a koambā -roaop la pagba- ti b puvsē, b yvumā sēn wat n ta yopoe, la a wilg-ba būmb ning sēn tar tūlsem ne-a sēn na n yals ne Puvsgā. La b sēn wat n ta yvum piiga, yellā paasdame, rēnd b pābd-b lame b sã n maan n kuvug a pugē, la b welg-b taaba pī-gāagē wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa kom-bāanegā wilgr dīinā yela taor ti b na n ka lebg baaligs ye, la sēn tug n pak n yude, yaa Puusgā.
2. Pābrā yaa sēn na zvglge, ka sēn na n nams ye, b sōmb n pāb-a-la pābr ning sēn tog ne a halhaalā.
3. Yaa sāri wā sēn ning a toaag ne bŭrkīndā gūusgu, la a pag sor sēn tōe n tall n kēng sāangā.

(5272)

(109) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: قَسَمْتُ الصَّلَاةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نِصْفَيْنِ، وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: {الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ}، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: حَمَدِي عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: {الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ}، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَثْنَى عَلَيَّ عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: {مَا لِكَ يَوْمَ الدِّينِ}، قَالَ: مَجَّدَنِي عَبْدِي، - وَقَالَ مَرَّةً: فَوَضَّ إِلَيَّ عَبْدِي، -، فَإِذَا قَالَ: {إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ}، قَالَ: هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ، فَإِذَا قَالَ: {اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ}، قَالَ: هَذَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(109) - Yii a Abu Hwrayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga): m wuma Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puvsq la A tūlgr be a yīnga) t'a yetē: «Wēnd yeelame, (A Naam zēkame); Mam puu Puvsqā Maam la M yambā svka, boug a yiibu, la Mam yambā, a sēn kos būmb ningā fāa, M na kō-a, rēnd Mam yambā sā n yeele: {Al-Hamdu lillaahu Rabbil-‘aalamiin, =Pēgr tiging be ne Wēnde sēn yaa bōn-naandsā Naabā}. la Wēnd sēn yete: Mam yambā pēga Maam. La a sā n yeele: {Ar-Rahmani Arrahimi, =Sēn yaa dūni gūbg-n-yols Naabā, n yaa yaoleem raar welg-n-yols Naabā}, La Wēnd sēn yete: Mam yambā soesa Maam. La a sā n yeele: {Maalukı yawmı addiin, = n yaa dīnā rolb raar Naabā}, la A sēn yete; Mam yambā waoga Maam. La Nabiyaamā yeela noor a yembre: Mam yambā rıka a yellā n boblg Maam. La yambā sā n yeele: {Iyyaka na' ‘abudu wa iyyaka nasta' ‘iin= Foo bal la d tūuda, la Foo bal la d kot sōngre}, la A sēn yete: wā yaa Maam la M yambā svka, la Mam yambā sēn kos būmb ningā a na paame. La a sā n yeele: {Ihdinaa'ş-sıraaṭa al-mustakum Şıraaṭa'llaḍuna an‘amta ‘alayhim, gayril-mag duubi ‘alayhim wala'dḍaallun =kāndg-d n tvg so-turgē wā; Fo sēn maan neemā n kō-b rāmbā sorā, zēng sēn pu b sēn gē-b rāmbā la sēn menemdbā sorā ye}, la Wēnd sēn yete: wōnde yaa Mam yambā nengē, la Mam yambā sēn kos būmb ning n rat fāa gilli, a na paame». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōo kibare ti Wēnde, (A Naam zēkame), A yeela hadiis Al-kudsy puga: M pvt alhamdā svura Puvsgē wā, Maam la M yambā suka puvuk a yiiba, puvuka a yembr yaa Maam n so, ti yēnda so puvuk a to wā.

Rēnd rēnem puvukā yaa pēgbo la soeesgo la zisgr ne Wēnde, ti M na n rol-a gom-kāngā rolb sēn be neere.

La puvuk a yiib soaba: yaa lebs-m-menga la doaag bōosgo, ti Mam na n reeg-a la M kō-a a sēn kos-a.

Rēnd Puvsd sā n yeele: (Al-Hamdu lillaat Rabbil- ‘aalamiin.(Pēgr tiging be ne Wēnde sēn yaa bōn-naandsā Naabā). La Wēnd sēn yete: Mam yambā pēga Maam. La a sā n yeele: Ar-Rahmaani Arrahumi. (Sēn yaa dūni gūbg-n-yols Naabā, n yaa yaoolem raar welg-n-yols Naabā, la A sēn yete: Mam yambā pēga Maam la a reeg a zugē ne Mam sēn maan neemā n gūbg bon-naandsā. La a sā n yeele: Maaliki yawmi addiin. (n yaa dīinā rolb raar Naabā), la Wēnd sēn yete: Mam yambā zisga Maam, yē me la zugund la zislem sēn yaa yalengā.

La a sā n yeele: iyyaka na' ‘abudu wa iyyaka nasta’iin (Foo bal la d tūuda, la Foo bal la d kot sōngre), la Wēnd sēn yete: wāndi yaa Maam ne M yambā suka.

Rēnd rēnem puvukā Aayar-kāngā pugē yaa Wēnd n so rēnda, la rēnda la "iyyaka na' ‘abudu" (Foo bal la d tūuda) yē me yaa reeg-m-zugē ti sobēnd tūdga yaa Wēnd, la sak n maan a tūdumā, rēnd zī-kāngā la pēgr ning Wēnd sēn so wā seta.

La Aayarā puvuk a yiibā soabā yē yaa yambā n so: iyyaka nasta’iin (la Foo bal la d kot sōngre). Yaa sōngr kosgo Wēnd nengē, la A sēn pulem t'A na n sōngame wā.

La yambā sā n yeele: (Ihdīnaa'şşiraata al-mustakum Siraata'lladuna an' amta 'alayhim, gayril-mag duubi 'alayhim wala'ddaallun) kāndg-d n tug so-turgē wā*; Fo sēn maan neemā n kō-b rāmbā sorā, zēng sēn pa b sēn gē-b rāmbā la menemdbā sorā ye). Wēnd yetame: wōndi yaa lebs-

m-menga la bõosg sën yi yambã nengẽ, la Mam yambã sën kos bũmb ningã a na paame, rënd M reega yambã kosgo.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Alhamdã suura yellã sën ta to-to, la Wënd pud-a lame, (A Naam zëkame) ti (Pvusgo).
2. Yaa vënegr ne Wënd ning-m-toagã ne A yambã, A sën pëg-a, a pëgrã la a soesgã la a zısgrã yĩnga, la A pulm-a t'A na n kõi-a lame a sën kosã.
3. Suur wagell-kãngã gũbga Wënd pëka la lebenga zĩig yell tēegre, la Wënd bõosgo, la A tũuduma yulge ne Wënd A yembre, la kãndgr kosgo n tug sor turga, la bugs n yi soy nins sën yaa zĩri-beedã.
4. Pvusd sã n tēeg hadiis-kãngã, a sën wat n karemd Alhamdã, paasd-a-la Wënd zoεεga a Pvusgã pugẽ.

(65099)

(110) – عن بريدة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ الْعَهْدَ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ». [صحيح] - [رواه الترمذي والنسائي وابن ماجه وأحمد]

(110) – Yii a Burayda nengẽ (Wënd yard be a yĩnga) a yeelame: Wënd Tën-tvumã, (Wënd pvusg la A tulgr be a yĩnga) yeelame: «**Ad alkaool ning sën be tõnd ne b svka, yaa Pvusgã, rënd ned ning sën bas-a, a kũflame**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A At-tirmiiziy la a An-nasaa'ty la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvusg la A tulgr be a yĩnga) vënegdame n wilgdẽ, ti ad alkaoolã ne no-rukra luslaambã la neb a taabã suka, sën yaa kũfr-

rāmb la munaafigsā, yaa Puvsgo, rēnd ned ning sēn basa Puvsgā, a kɪflame.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Puvsgā yellā zislem sēn ta zīig ningā, rēnd wilgdame tɪ yaa yēnda la sēn welgd sɪd-kōt la kɪfr sukā.
2. Wilgdame tɪ lɪslaoongā buudā tabendame ne sēn vēneg nedā ying tɪ b neē wā, la ka sēn be a pugē wā ye.

(65094)

(111) – عن جابر رضي الله عنه قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: «إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ

وَبَيْنَ الشَّرِكِ وَالْكَفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(111) – Yii a Gæebir nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: m wɔma Wēnd Tēn-tɔuma (Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga) t'a yetē: «**Ad būmb ning sēn be ne ned la lagem-n-taarā la kɪfēndā suka, yaa Puvsg basbo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd puvsg la A tɪlgr be a yīnga) bugsame n yi Puvsg a nu wā sēn yaa farilā basbo, la a kō kibare tɪ sēn be raoa la kɪfēndā la lagem-n-taarā suka yaa Puvsgā basbo, rēnd Puvsgā la zeng raad a yiib soaba sēn be lɪslaangā zeng raad pusē, rēnd a yellā yaa zisgo, rēnd ned ning sēn bas-a n kɪsd t'a yaa tɪlae wā, yē soaba kɪflame, woto yaa lɪslaambā no-sure. La a sā n bas-a zānga, n ka puvsdē, tɪ yaa a yellā faagre la kɔungo yē me yaa kɪfre, togsg waame tɪ sahaabsā suga taab noor ne rēnda. La sā n mikame t'a basda wakat ninga la a puvsd wakat sānda, rēnd yē soaba sā n ka gūusi, a paamda pɪlen-wēng sēn yaa kɛgenga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda Puvsgā yellā sēn ta zīig ningā la a gūusgā, tī yaa yēnda la sēn welgd kifēnd la lumaoong sukā.
2. Hadiisā maanda bugsg kɛgenga n yi Puvsg basbo la a yeebgo.

(65093)

(112) – عن سالم بن أبي الجعد قال: قال رجل: ليتني صَلَّى فاسترحْتُ، فكأنهم عابوا ذلك عليه، فقال: سمعتُ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم يقول: «يا بلالُ، أقيم الصلاة، أرحنا بها».

[صحيح] - [رواه أبو داود]

(112) – Yii a Saalim [bn Abu Gε'id nengē, a yeelame, tī raoa n yeele: m sã n paam n puvse, n vuuse, tī yaa wala neb nins sēn be ne-a wã, b zanga yel-kāngā t'a yeele : m wuma Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) t'a yetē: «**A Bilaale, yals Puvsgā, pems-d ne-a**».

[Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuv Daawud n togs-a]

bilgrā:

Rao n zīnd sahaabsē wã n yeele: m sã n paam n puvse, n vuus yã, tī yaa wala neb nins sēn be ne-a wã, b zanga yel-kāngā, t'a yeele: mam vuma Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) t'a yetē: Bilaale! Tak laandāanã la f yals Puvsgā tī d paam n vuus ne Puvsgā, la sēn yet rēndã wã yaa bumb ning sēn be Puvsgā pugē sēn yaa sōsg ne Wēnde, n leb n yaa vuusg ne yōorã la sūurã.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sūurã vuusgā a yita ne Puvsgā, bala Wēnd sōsg-n-taar n be beenē, (A Naam zēkame).
2. Bee hadiisā pugē kisgri ne ned ning sēn tara kuung ne Puvsgā.

3. Wilgdame ti ned ning sēn wa n maan waagib ning sēn be a zugā, la a rok būmb ning sēn be a zugā n base, a paamda vuusgo la yīn-yōgnego.

(65095)

(113) – عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(113) – Yii a ‘Ubaadat [bn Şaamit nengē, (Wēnd yard be a yīnga) ti Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) a yeelame: «**Puusg pa be ne ned ning sēn pa karma Gafā pakdgā ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti Puusg ka manegde, rēndame ti b karema Al-Hamdō, rēnda yaa zeng-raoogo sēn be Puusgā zeng-raadē, rakaar fāa puḡē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Kareng zēng ka be sēn tōe n sek Al-Hamdā zīigē ye, ti f sā n tōe n karem-a.
2. A wilgdame ti rakaar ning Al-Hamdā sēn ka kareme ti sāmame, ti sā n yaa pu-toogo, maa f yaa zita, maa f yīmame, bala a yaa zeeng-raoogo, zeng-raad me pa lute sēn wa n yaa yalē ninbg fāa.
3. Al-Hamdā kareng lutame n bas Al-maamuuni (sēn be b poorē wā) t'a sā n paam limaamā t'a surē.

(5378)

(114) - عن أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه: أَنَّهُ كَانَ يُكَبِّرُ فِي كُلِّ صَلَاةٍ مِنَ الْمَكْتُوبَةِ وَعَظِيرَهَا، فِي رَمَضَانَ وَعَظِيرِهِ، فَيُكَبِّرُ حِينَ يَقُومُ، ثُمَّ يُكَبِّرُ حِينَ يَرُكِعُ، ثُمَّ يَقُولُ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، ثُمَّ يَقُولُ: رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، قَبْلَ أَنْ يَسْجُدَ، ثُمَّ يَقُولُ: اللَّهُ أَكْبَرُ حِينَ يَهْوِي سَاجِدًا، ثُمَّ يُكَبِّرُ حِينَ يَرْفَعُ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ، ثُمَّ يُكَبِّرُ حِينَ يَسْجُدُ، ثُمَّ يُكَبِّرُ حِينَ يَرْفَعُ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ، ثُمَّ يُكَبِّرُ حِينَ يَقُومُ مِنَ الْجُلُوسِ فِي الْإِثْنَتَيْنِ، وَيَفْعَلُ ذَلِكَ فِي كُلِّ رُكْعَةٍ، حَتَّى يَفْرَغَ مِنَ الصَّلَاةِ، ثُمَّ يَقُولُ حِينَ يَنْصَرِفُ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنِّي لَأَقْرَبُكُمْ شَبْهًا بِصَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، إِنْ كَانَتْ هَذِهِ لَصَلَاتُهُ حَتَّى فَارَقَ الدُّنْيَا. [صحيح] - [متفق عليه]

(114) – Yii a Abu Hvrayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga): T'a ra yume (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) n maan "Allaahu Akbaru" Puvsg fāa sēn yaa tulae la zēng sēn ka tulae, Ramadaanā pugē la zēng sēn ka Ramadaane, rēnd a yetame ti "Allaahu Akbaru" a sēn wat n yik n yalsā, rē poorē t'a yeel "Allaahu Akbaru" a sēn wat n tiuul rukuē wā, rē poorē t'a yeel "Sami Allaahu luman Hamidah", rē poorē t'a yeel "Rabbanaa walakal hamdu" taor t'a na n ka maan suguudu, rē poorē t'a yeel « Allaahu Akbaru" a sēn wat n sulgdē n na n maan suguudā, rē poorē t'a yeel "Allaahu Akbaru" a sēn wat n rōogd suguudē wā, rē poorē t'a yeel "Allaahu Akbaru", rē poorē t'a yeel ti "Allaahu Akbaru" a sēn wat n roog n yit suguudē wā, rē poorē t'a yeel "Allaahu Akbaru" a sēn wat n zīnd rakaar a yībā n na n yikā. A maanda woto rakaar fāa gill pugē, halı ti Puvsgā wa sē. Rē poorē t'a Abuv Hvrayrat yeel a sēn wa n rat n loogā: "m wēn ne mam yōorā sēn be A Soab Nugē wā, ad maam puvsgā n yud wōneg ne Wënd Tēn-tvumā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) Puvsgā, ne yāmba, la ad a Puvsg rag n da yaa woto bala, halı t'a wa bas dūni". [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A Abuv Hvrayrat kōta kibare, pedg sēn yi Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) Puvsgā bilgri, la a kōt kibare ti Nabiyaamā ra yume

t'a sã n na n puuse, a yetame ti "Allaahu Akbaru" a sën wat n yik n yalsã, ti yaa Puusgã pakr Allaahu Akbaru la rë, rë poorë a yetame ti "Allaahu Akbaru" a sën wat n rabd rukuu wã, la a sën wat n na n maan suguudu, la a sën wat n roogd suguudë wã, la a sën wat n maan yiib soab suguudã, la a sën wat n roogd a zugã n yi beenë, la a sën wat n yikd rëenem rakaar a yiibã a sën zïnd poorë n na n këng tâabã, zem ti yaa Puusg sën tar rakaar a tâabo, maa a naasã, rë poorë t'a maan woto Puusgã fãa gilli, halt t'a tug n se, la a ra yume n yetë a sën wat n roog a poorã rukuë wã: "Sami' Allaahu luman Hamidah", rë poorë t'a yeele t'a yaa sën yase: 'Rabbanaa walakal hamdu'".

Rë poorë t'a Abuu Hurayrat yeel a sën wa n rat n loogã: m wëen ne mam yoorã sën be A Soab Nugë wã, ad maam puusgã n wönd Wënd Tën-tuum (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga) Puusgã n yud yãmb, ad a Puusg rag n yaa woto bala, halt t'a wa bas dūni.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbë:

1. "Allaahu Akbaru" wã yita sulgr la roogr fãa wakat, sã n ka a sën wat n na n roog n yi rukuu wã, beenë a yetame: "Sami' Allaahu luman Hamidah".
2. Şahaabsã sën tar nong kegenga ne Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yïnga) tigrã la a Sunnah gūusgu.

(65098)

(115) – عن ابن عَبَّاسٍ رضي الله عنهما عن النبيّ صلى الله عليه وسلم قال: «أُمِرْتُ أَنْ أَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ: عَلَى الْجَبْهَةِ وَأَشَارَ بِيَدِهِ عَلَى أَنْفِهِ، وَالْيَدَيْنِ، وَالرُّكْبَتَيْنِ، وَأَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ، وَلَا نَكَفَيْتِ الثِّيَابَ وَالشَّعْرَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(115) – Yii a [bn ‘Abbaas nengē (Wënd yard be b yiiḃā yīnga), tı yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puvsḡ la A tıgr be a yīnga) a yeelame: «**B sagla maam tı m maan suguud kōb a yopoe zugu: rīrē wā, la a rik a nugā n tees a yōorē, la nus a yiiḃā, la rūm a yiiḃā, la na-kugā kuremse, la d ra kool d futā la d zoobdā ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsḡ la A tıgr be a yīnga) vēnegame tı Wënd sagl-a lame t'a maan suguud yīn-wil a yopoe zugu, la bāmba me:

Rēnem: yaa rīrā: yē me la nengā, sēn be yōora la nin a yiiḃā yīngrā, La Nabiyaamā (Wënd puvsḡ la A tıgr be a yīnga) rik a nugā n tees a yōorā, n wilgdē tı rīrā la yōorā yaa yīn-will a yembr sēn be yīn-wil a yopoe wā puḡē, la leb n kengd tı suguud maan yōorā sōmb n susa tēngā.

Yīn-wil a yiiḃ soab la tāab soaba: yaa nus a yiiḃā.

Naas la nu soaba: yaa rūm a yiiḃā.

Yoob la yopoe soaba: yaa na-kādem a yiiḃā no-biisā.

La a sagl tōnd tı d ra sēbg d zoobdā maa d kool d futā suguudā maaneg sasa, n rat n na n gūus-a tı ra ta tēngā ye, b basd-b lame tı b ta tēngā n maan suguud n lagem yīn-wilā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgdame tı yaa tılae tı b maan suguud yīn-wil a yopoe wā zugu.
2. Kisame tı ned wa kool a fuugu la a kok a zoobd Puvsḡē wā.

3. Yaa tulae ne puusda t'a tall yīn-yōgneg Puusgē wā, la rēnda yaa a sēn na n riḡl Puusgā yīn-wil a yopoe wā tēngā, n tabl beenē, halt n wa tug n yeel kareng ning sēn yet be wā gilli.
4. Sēn gidg ti b ra kok zoobdā yaa raoapā bala, ka lagem pagbā ye, paga a Puusg pugē, b sagla yēndā t'a lud a yīnga.

(10925)

(116) - عن جرير بن عبد الله رضي الله عنه قال: كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَنَظَرْنَا إِلَى الْقَمَرِ لَيْلَةً - يَعْنِي الْبَدْرَ - فَقَالَ: «إِنَّكُمْ سَتَرُونَ رَبَّكُمْ كَمَا تَرُونَ هَذَا الْقَمَرَ، لَا تُضَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ، فَإِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لَا تُغْلَبُوا عَلَى صَلَاةٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلِ غُرُوبِهَا فَافْعَلُوا» ثُمَّ قَرَأَ: {وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلِ الْغُرُوبِ} [صحيح] - [متفق عليه]

(116) – Yii a Gerur [bn ‘Abdullaah nengē, (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Tōnd rag n bee Nabiyaamā nengē, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a ges n tug kiuugā yungo -rat n yeel t'a rasem piig la a naasā raacre- n yeele: « **Ad yāmb na n yāa y Soabā, wala yāmb sēn ne kiu-kāngā wā, la yāmb ka maand sik a yāabā pugē, la yāmb sā n tolla t'a ra wa pōsg yāmbā, bi y puus taoor ti tu wīndgā na n ka puki la taoor t'a na n ka lvi, bi y maane**». Rē poorē t'a kareme: «{la f yulg f Soabā yvvrā ne pēka, taoor ti wīntoog na n pa puki, la taoor t'a na n pa lvi ye}». [Naṣun ṣahuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Sahaabsā (Wēnd yard be b yīnga) ra yume n be ne Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yung a yembre, t'a ges kiuugā -rasem piig la a naas yungo- n yeele: Ad muunim-rāmbā na n yāa b Soabā, sūd-sūda, ne nini, ti ka tū ne liibg ye, la ad ka na n yi sēk ne bāmba, yaams ka n paam bāmba, toog ka na n paam-ba A gesgā wakatā (A Naam zēkame). Rē poorē ti Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puusg la A tulgr be a

yĩnga) yeele: Tı yãmb sã n tōog n wãag sabab-rãmb nins sēn na n gıdg yãmbã n yi Fagir la Laansar Puvsg bı y maane, la y puvsg b yiibã ti b yaa sēn pidi, b wakatē wã ne zãma, ti ad rēnda yaa sabab-rãmb nins sēn kit ti y tōog n tvug n yã Wēnd Nengã (A Naam yı wagell n zēke), rē poorē ti Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tulgr be a yĩnga) karem Aayarã: {La f yulg f Soabã yuvrã ne pēka, taoor ti wĩntoog na n pa puki, la taoor t'a na n pa lvi ye}.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yaa sũ-noog kũuni ne sıd-kōtbã ti b na n yã Wēnde, arzãnã puga, (A Naam zēkame).
2. Sēn be Da'wa wã na-kēndrē: yaa sũ-noog kũuni la masaal-rãmbã bilgr ne makre.

(5657)

(117) - عن جُنْدُب بن عبد الله القَسْرِي رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ صَلَّى صَلَاةَ الصُّبْحِ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ، فَلَا يَطْلُبَنَّكَ اللَّهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ، فَإِنَّهُ مَنْ يَطْلُبُهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ يُدْرِكُهُ، ثُمَّ يَكْبَهُ عَلَى وَجْهِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(117) – Yii a Gündub [bn Abdullaah Alq̄sary nengē -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: Wënd Tēn-tuvmā -Wënd puvs̄g la A tulgr be a yīnga-yeelame: "Ned ning sēn wa n puvs̄a fagirā, yē soab bee Wënd gūudum puḡē, sã n yaa woto, b̄i y modg t̄i Wënd ra wa bao yāmba A alkaoolē wã n ka yã ye, t̄i ad ned ning Wënd sēn wa n bao A alkaoolē, A paamd- a lame, rē poorē t'A fūgun a nengã Gēhannem Bugmē wã". [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puvs̄g la A tulgr be a yīnga-kōta bikar t̄i ned ning sēn puvs̄a Fagirã, a soab bee Wënd gūudum la A gūub puḡē, t̄i Wënd tusd wēng n yit-a la A sōngd-a.

Rē poorē t̄i Nabiyaamã -Wënd puvs̄g la A tulgr be a yīnga- bugs nebã, t̄i b ra wa tug n yidg alkaool-kāngã ye, zem t̄i yaa fagirã Puvs̄g basgo, maa yaa fagir puvs̄d la fo na n tug n maan wēnga, ad ned ning sēn maana rēnda a soaba pargã gūudum-kāngã, n sōmb ne puleng wēng ning sēn yaa kegenga, rē la Wënd sēn na n kit t'a wa ne būmb ninga a sēn maan kvung Wënd hakeē wã, la Wënd sēn bao a soab me, A na n paam-a lame, rē poorē t'A rik-a n fūgun a nengã zugu Bugmã puḡē.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda fagir Puvs̄g sēn pak n ta zīig ningē la a yel-sōmdã.
2. A maanda bugs kegenga, t̄i b ra wa tug n maan wēng ne ned ning sēn puvs̄d fagir ye.

3. A wilgda Wënd sën maan n rond ned ning sën wat n yekd
Wënd nin-sömbtä ne wënga.

(5435)

(118) – عن بريدة بن الحصيب رضي الله عنه أنه قال: بَكَّرُوا بِصَلَاةِ الْعَصْرِ، فَإِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ تَرَكَ صَلَاةَ الْعَصْرِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(118) – Yii a Burayda [bn Al-ħaşub nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Yāg-y n puus Laasare, ti Nabiyaamā (Wënd puusg la A tılgr be a yīnga) yeelame: «**Ned ning sën basa Laasar Puusgo, a tuvm İvume**» [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tılgr be a yīnga)bugsame ti b ra wa yaoolg Laasar Puusg n yi a wakatā ye, pu-toog yīng ye, la ned ning sën maana rēnda, a tuvmā sāamame n lebg zaalem.

Sën be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa pirsg ti b gūus Laasar Puusgo, a wakat rēngā, la b yāg n maan rēnda.
2. Puleng kegeng ning sën be bēenē ne ned ning sën basa Laasarā Puusgo, la a wakatā pōsg-a, yēnda yel-bedr n yud wakatā fāa sën na n pōsg foom, bala yaa yēnda la tēng-n-sugr Puusg ninga Wēnde -A Naam yı wagelle- sën sagl ti b puus-a, A koεεg sën yeele: {Gūus-y Puus-rāmbā la Tēng-n-sugr (Laasarā) Puusgā la y yānes ne Puusgā Wënd A Ye yīnga ti y yaa gāneg-m-mens rāmba} [Albakara: 238].

(6261)

(119) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ نَسِيَ صَلَاةً فَلْيُصَلِّ إِذَا ذَكَرَهَا، لَا كَفَّارَةَ لَهَا إِلَّا ذَلِكَ: {وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي} [طه: 14]». [صحيح] - [متفق عليه]

(119) – Yii a Anass [bn Maalik nengē (Wënd yard be a yīnga): ti yii Nabiyaamā, (Wënd puvsɡ la A tɪlɡr be a yīnga) t'a yeelame: «**Ned ning sēn yīma Puvsɡo, bɪ a puvs-a a sēn wa n tēege, a ka tar sēn na n maan n role, sã n ka woto ye: {yānes Puvsɡã Mam yuvrã tēegr yīnga}: [Toahaa: 14]**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã, (Wënd puvsɡ la A tɪlɡr be a yīnga) vënegame ti ned ning sēn wa n yīma farila Puvsɡo, a wakatē wã, bee ne yēnda t'a yāge a sēn wat n tēeg-a, rënd yēesɡ ka be, sēn tōe n yēes yē basgã zūnuuba, sã n ka a puvs-a a sēn wat n tēeg-a, Wënd yeela A Gaf Wagellã puɡē: {yānes Puvsɡã Mam yuvrã tēegr yīnga}: [Toahaa14]". Rat n na n yeele: Yals Puvsɡ ning fo sēn yīmã, ti fo sã n wa tēege.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. A vënegda Puvsɡã yell sēn ta to-to, la b ra maan yam yaal-yaale, a puvsɡē wã la a rolbē wã ye.
2. Ka sōmb ti b yaoolɡ Puvsɡ n yi a wakatē wã ne pu-toogo, ti ka tū ne padang ye.
3. La wilgdame ti yaa tɪlae ne ned ning sēn yīma Puvsɡo, bɪ a rol- a a sēn wat n tēege, la gōeta t'a sēn wat n neke.
4. Wilgdame ti yaa tɪlae ti b yao Puvsɡ nins sēn pōsa tuul-tuulle baa ti yaa wakat-rāmb nins b sēn ɡɪdɡ ti b puvsã.

(120) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ أَثْقَلَ صَلَاةٍ عَلَى الْمُنَافِقِينَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ وَصَلَاةُ الْفَجْرِ، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا، وَلَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَّ بِالصَّلَاةِ فَتُقَامَ، ثُمَّ أَمُرَّ رَجُلًا فَيُصَلِّيَ بِالنَّاسِ، ثُمَّ أَنْطَلِقَ مَعِيَ بِرِجَالٍ مَعَهُمْ حُزْمٌ مِنْ حَطَبٍ إِلَى قَوْمٍ لَا يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ، فَأُحَرِّقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ بِالنَّارِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(120) – Yii a Abu Hwrayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd-tëntvum yeelame (Wënd puvsg A la tulgr be a yīnga): «Ad Puvsg sēn yud toog munaafigsā zutu, yaa Sāaf la Fagiri, la b sā n dag n mi sēn be b yiibā pugē, b rag n na wa n puvsg-ba, baa b na n vūnumame, la mam rag n saagame n na n kut ti b yals Puvsgā, rē poorē ti m sagl ned t'a puvsg ne nebā, la m loog ne neba ti b zāad bug-vilense, n kēng neb nins nengē sēn ka wat n seed Puvsgā, n yōog-ba ne b rotā». [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, n togsd munaafigsā yelle, la b sēn maan kvungo ne Puvsgā waoongē, sēn tvug n yuda, Sāaf la Fagir Puvsgo, la b sā n rag n miē keoor la yel-sōmd nins sēn be b yiibā pugē, wa lagem ltslaambā zāma n Puvsgā, b rag n na waē, baa b na yīgimd wala biig sēn yīgimd ne a nusā la a rūmā.

La sid la hakuka, Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) saagame n na n sagl ti b yals Puvsgā, t'a ning ned t'a yī lumaam n leds Nabiyaamā, n puvsg nebā, rē poorē t'a looge, ti neb be ne-a, n zāad ra-kila, n kēng neb nins sēn ka seet zamā wā Puvsgā, n tvug n yōog b zagsā ne bugmā, b sēn maan būmb ning sēn yaa zūnuubā keelem, la a ka maan rēnda ye, bala bee zagsē wā sēn yaa bāad-rāmba, la koamba, sēn ka tar zūnuuba la zēng sēn ka bāmba, sēn yaa padams rāmba, zūnuub ka be b zug ne zāma Puvsg paab ye. La sid la hakuka, Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) saagame n na n sagl ti b yals Puvsgā, t'a ning ned t'a yī lumaam n leds Nabiyaamā, n puvsg nebā, rē poorē t'a looge, ti neb

be ne-a, n zāad ra-kila, n kēng neb nins sēn ka seet zamā wā Puvsgā, n tvg n yōog b zagsā ne bugmā, b sēn maan būmb ning sēn yaa zūnuubā keelem, la a ka maan rēnda ye, bala bee zagsē wā sēn yaa bāad-rāmba, la koamba, sēn ka tar zūnuuba la zēng sēn ka bāmba, sēn yaa padams rāmba, zūnuub ka be b zug ne zāma Puvsg paab ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda bas Puvsg ne zāma misrē wā, yell bedr ning sēn be a pugē wā.
2. Munaafigsā, b ka rat ne b tūudmā rēnda maan-ti-b wume, la maan-ti-b-yā, rēnd b ka wat Puvsgē rēnda wakat ning nebā sēn wat n ne-ba.
3. Wilgda yel-sōmdā bedrem sēn be sāanfā la Fagirā lagem zāma n puvsa, la b yiibā sōmbame ti b wa-ba baa ti sā n yaa yīgimdgu.
4. Wilgdame ti tōog n gūus Sāanf la Fagir Puvsgā a tlgda ned n yi munaafiglem, la pa n ka wa b yiibā yaa munaafigsā zugdo.

(3366)

(121) – عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَفَعَ ظَهْرَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(121) – Yii a [bn Abu awfaa nengë (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tuvmã (Wënd puvsɣ la A tɪlgr be a yīnga) ra yume t'a sã n roog a poorã n yi rukuë wã Puvsɣã puɣë, a yetame: «(Sami' Allaah luman hamidahuv, Allaahumma Rabbanaa lakal-hamdu, mil'v-ssamaawaati wal Ardi, wa mil'v maa si'ita min say'un ba'ad)». = Wënd wuma ned ning sën pëg-A wã, d Soab a Wënde pëgr be ne Fo, sën pit saasã la têngã, la Fo sën tvll bumb ning fãa gilli». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsɣ la A tɪlgr be a yīnga) ra yume t'a sã n roog a poorã n yi rukuu wã Puvsɣã puɣë, a yetame: (Sami' Allaah luman hamidahuv), rat n yeele, tɪ ned ning sën pëga Wënde, (A Naam zëkame), Wënd reegda rënda a yīnga, la A reeg a pëgrã la A kō-a yel-sömde, rë poorë, Nabiyaamã rag n yume n pëgd Wënde, n yetë: "Allaahumma rabbanaa lakal-hamdu, mil'v-s-samaawaati wal Ardi, wa mil'v maa si'ita min say'un ba'ad= d Soab a Wënde pëgr be ne Fo, sën pit saasã la têngã, la Fo sën tvll bumb ning fãa gilli".

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. A wilgda bumb ninga b sën bu nonglem tɪ puvsd yeel-a t'a sã n wa roog a zugã n yi rukuu wã.
2. Sãri wã sën maan tɪ b tēeg tɪrga la b yōgne b yīnsi b sën wat n roog n yi rukuu wã, bala b ka tōe yeel Wënd yuurã tēegr-kãngã rënda a sën wat n yals n tēeg tɪrga n yōgn yīnsa.

3. Doaag-kāngā yeelgo b kōo sor ne-a, Puus-rāmbā fāa pugē, zem tı yaa faril maa naafla.

(65101)

(122) - عن حُدَيْفَةَ رضي الله عنه: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي». [صحيح] - [رواه أبو داود والنسائي وابن ماجه وأحمد]

(122) – Yii a Hvzayfat nengē, (Wēnd yard be a yīnga): Tı Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga) ra yume n yet suguud-rāmb a yiibā suka: «**Rabbı ıgfır lu, Rabbı ıgfır lu= (M soaba! Yaaf-ma. M Soaba! Yaaf-ma)**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a An-nasaa'iy la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga) ra yume n yetē, a sēn wat n zīnd suguud a yiib ne taab suka: "Rabbı ıgfır lu, Rabbı ıgfır lu,= M Soaba! Yaaf-ma. M Soaba! Yaaf-ma" la a yilemd-a.

La "Rabbı-gfır lu" wā maana: yaa yambā sēn baood a Soaalā nengē t'A yēes a zūnuub-rāmbā la A lud a zamsā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa Sāri wā sēn maan doaag-kāngā tı b yet-a suguud a yiibā ne taab suka, farilā Puusg pugē la naafilā.
2. Yaa sēn wilgd tı b buu nonglem tı b yilem yeelg: "Rabbı-gfır lu", (M Soaba! Yaaf-ma), la a tilae wā yaa vugri.

(65104)

(123) – عن ابن عباس رضي الله عنهما: كان النبي صلى الله عليه وسلم يقول بين السجدين:
«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وارْحَمْنِي، وعافِنِي، واهْدِنِي، وارزُقْنِي». [حسن بشواهدة] - [رواه أبو داود والترمذي
وابن ماجه وأحمد]

(123) – Yii a [bn Abaas nengē, Wënd yard be b yiiḃā yīnga: Nabiyaamā
ra yume (Wënd pʊʊsg la A tʊlgr be a yīnga) n yet Suguud a yiiḃā sʊka:
«Allahumma [gʃr-lu, warham-nii, wa ‘aafi-nii, wahdi-nii,
warzuk-nii». [Hasanun bi šawaahidhu (A manegame ti b sā n ges hadiis-rāmb nins
sēn wōnd-a wā)] - [A Abʊʊ Daawʊud la a At-tirmiiziyy la a [bn Maaḡa la a Ahmad n togs-
a]

bilgrā:

Nabiyaamā ra yume (Wënd pʊʊsg la A tʊlgr be a yīnga) n kot
suguud a yiiḃā sʊka a Pʊʊsgē wā ne kos-kāensā b nu wā, lʊslaam sēn
tar tʊlsem ne-ba tʊlsem sēn yaa wʊsgo, a tigma dūni la Laahr yel-
sōmā, sēn yaa yaafa kosgo la zūnuub-rāmb sʊtra la gāndg n bas-ba,
la yolsgā kiigri, la laafti n yi yel-gēdse la yōor yamleedo la bāasā la
zabdmā, la kos Wënd t'A peeg n tʊg sīdā la tablg sōngā zug, la rʊtlā sēn
yaa lumaango la bāngre la tʊʊm sōmbse, la arzek sēn yaa halaal n
yaa yulemde.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa sāri wā sēn kō sor ne doaag-kāngā zīndg ning sēn be
suguud a yiiḃā sʊkā pugē.
2. Kos-kānsā yudlmā ne a sēn tigim dūni la laahr yel-sōmā.

(10930)

(124) - عَنْ حِطَّانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّقَاشِيِّ قَالَ: صَلَّيْتُ مَعَ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ صَلَاةً، فَلَمَّا كَانَ عِنْدَ الْقَعْدَةِ قَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: أُقِرَّتِ الصَّلَاةُ بِالْبِرِّ وَالزَّكَاةِ، قَالَ: فَلَمَّا قَضَى أَبُو مُوسَى الصَّلَاةَ وَسَلَّمْ أَنْصَرَفَ فَقَالَ: أَيُّكُمْ الْقَائِلُ كَلِمَةً كَذَا وَكَذَا؟ قَالَ: فَأَرَمَ الْقَوْمُ، ثُمَّ قَالَ: أَيُّكُمْ الْقَائِلُ كَلِمَةً كَذَا وَكَذَا؟ فَأَرَمَ الْقَوْمُ، فَقَالَ: لَعَلَّكَ يَا حِطَّانُ قُلْتَهَا؟ قَالَ: مَا قُلْتُهَا، وَلَقَدْ رَهَبْتُ أَنْ تَبْكَعَنِي بِهَا، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ: أَنَا قُلْتُهَا، وَلَمْ أَرِدْ بِهَا إِلَّا الْحَيْرَ، فَقَالَ أَبُو مُوسَى: أَمَا تَعْلَمُونَ كَيْفَ تَقُولُونَ فِي صَلَاتِكُمْ؟ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطَبَنَا فَبَيَّنَ لَنَا سُنَّتَنَا وَعَلَّمَنَا صَلَاتَنَا، فَقَالَ: «إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، ثُمَّ لِيَوْمِكُمْ أَحَدَكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا، وَإِذَا قَالَ: {غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ} [الفاتحة: 7]، فَقُولُوا: آمِينَ، يُجِبُّكُمُ اللَّهُ، فَإِذَا كَبَّرَ وَرَكَعَ فَكَبِّرُوا وَارْكَعُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَرْكَعُ قَبْلَكُمْ، وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بَيْتُكَ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، فَقُولُوا: اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، يَسْمَعُ اللَّهُ لَكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، وَإِذَا كَبَّرَ وَسَجَدَ فَكَبِّرُوا وَاسْجُدُوا، فَإِنَّ الْإِمَامَ يَسْجُدُ قَبْلَكُمْ وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ»، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَتِلْكَ بَيْتُكَ، وَإِذَا كَانَ عِنْدَ الْقَعْدَةِ فَلْيَكُنْ مِنْ أَوَّلِ قَوْلِ أَحَدِكُمْ: التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(124) – Yii a Huttaan [bn Abdullaah Ar-rafaasy nengē, a yeelame: mam puusa ne a Abuu Muusa Al-as'ary Puusg ninga, la a sēn wa n be zīndigā zīigē wā, n na n maan sahdā, la ned sēn zīnd nebā svka n yeele: " b tōka Puusgā ne manegr la Zaka Alkvrāanā puḡē". La a Abuu Muusa sēn wa n se Puusgā n ning sallemā, a wēnegame n yeele: " yaa āna la sēn yeel gomdā woto la woto wā?" Tı nebā sīnda. T'a leb n yeele:"yaa āna la sēn yeel gomdā woto la woto wā?" Tı nebā le sīndi. T'a Abuu Muusa yeele: " Tōeeme ti yaa foom la sēn yeelā Huttaane". T'a Huttaan yeele:" mam ka yeel-a ye, la mam ra yeesdame ti fo na n rik-a lame n rolg maam". Tı ned zīnd nebā svk n yeele: "yaa maam la sēn yeel-a wā, la mam rag n ka rate rēnda neer bala". T'a Abuu Muusa yeele: "Yāmb ka mi būmb ning yāmb sēn yet Puusgā puḡē laa? Ad Wēnd Tēn-tvumā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a goma ne tōndo, n vēneg tōnd d na-kēndrā n kōdo la a wilg tōnd d Puusgā, n yeele: **«Yāmb sā n na n puuse, bi y tēeg y saf-rāmbā turga, rē poorē bi y yāk y ned ti yi limaam, a sā n yeele: "Allaahu Akbaru" bi yāmb me yeele: " Allahu akbaru". A sā n yeele: {Ṣuraatall-lazuna an-‘amta ‘alayhim gayril-magduubi ‘alayhim wala-ḡḡaallun (La pa Nasar-dāmba la Yahuud-rāmba sor ye)}** [Ṣvratu Al-faattha : 7], bi y yeel: "Aamiina". Tı Wēnd reegda y yīnga. A sā n yeele Allaahu Akbaru n maan Rukuu, bi yāmb me yeel Allaah akbaru n maan Rukuu wā. Bala limaamā a rengda yāmb n zōondē, la a leb n reng yāmb n rooge, ti Wēnd Tēn-tvumā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeele: "rēnd wānde yaa wa wānde". la a sā n yeele: **«Sami‘a Allah luman hamidah»**, bi y yeele: "Allahumma Rabbanaa wa lakal-hamdu", ti Wēnd wumda y yīnga. Bala Wēnde, (A Naam yilgame n zēke), A yeelame, sēn tū ne A Nabiyaamā zelemde, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga): **«Sami‘a Allah luman hamidah»** (Wēnd wuma ned ning sēn pēg-A, la a sā yeel Allaahu Akbaru n maan Suguudu, bi yāmb me yeel Allaahu akbaru n maan Suguudu, bala limaamā a rengda yāmb n sulgi la a reng yāmb n rooge, ti Wēnd Tēn-tvumā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeele: "rēnd zī-kāngā maanegā yāmb me maanda maan-kāngā", la a sā n be zīndigē wā

bı yāmb rēnem koεeg yı: Attahtı yaatv, atṭaybaatv, aṣṣalawaatv lillaahı, Assalaamu Alayka Ayyvuhannabiyyv wa rahmatvllaah wabarakaatvuhv, Assalaamv ‘Alaynaa, wa ‘alaa ‘ibaadullaah Aṣṣaalihuna, Aṣṣhadv an laa'ılaaha ıllallaah, wa Aṣṣhadv Anna Mvhammadan ‘Abdvuhv Warasvvlvuhv, (m maanda kaseto tı soab sēn na n tū n tılg ka be tı sã n ka Wēnde, la m maanda kaset t'a Mvhammad yaa Wēnd yamba la A Tēn-tvuma)». [Naṣvun ṣahuhvun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Ṣahaabga a Abvv Muusa Al-as'ary (Wēnd yard be a yīnga) a pvvsa Pvvsng ninga, a sēn wa n be zīndigã zīigē wã, b sēn maandē sahdã, la ned sēn zīnd poorē wã n yeele: "b tōka Pvvsngã ne manegr la Zak Alkvrãanã pugē". La a Abvv Muusa sēn wa n se Pvvsngã, a togl pvvsdbã n sok-ba: "yaa āna la sēn yeel tı b tōka Pvvsngã ne manegr la Zak Alkvrãanã pugē wã?! Tı nebã sīnda, ned baa a yembr ka gom ye, t'a leb n yilem sokrã, rēnd ned baa a yembr sēn ka loekã, la a Abvv Muusa sēn yeele: " Tōeeme tı yaa foom la sēn yeelã a Hittaane". Bala a yaa a pēt-n-taaga la a tōk-n-taaga, rēnd a Abvv Muusa rōdb pa namsd-a ye, la yaa sēn na yıl tı ned ning sēn maanã hakukã sak n reeg a zugē tı yaa yē, rēnd a Hittaan kusame t'a ka yeel ye, la a yeele: "la mam ra yeesdame tı fo na n sãbsa maam n tēed tı yaa maam n yeele. Tı ned zīnd nebã svk n yeele: "yaa maam la sēn yeel-a wã, la mam rag n ka rate rēnda neer bala". T'a Abvv Muusa yeele, n na n wilg-ba: "Yāmb ka mi bũmb ning yāmb sēn yet Pvvsngã pugē laa?" Wānde yaa b halhaalã kusgo, n neē tı woto rag n ka sōmb n yı ye, rē poorē t'a Muusa togs-ba tı Nabıyaamã (Wēnd pvvsng la A tılg be a yīnga) a goma ne bāmbã raar a yembre, n vēneg n wilg bāmbã b sãri wã la a karem bāmbã b Pvvsngã sēn yet to-to, n yeele, (Wēnd pvvsng la A tılg be a yīnga):

"Yāmb sã n na n pvvse, bı y tēeg y saf-rāmbã turga, rē poorē bı ned zīnd yāmb svkã n pvvs-ya, rēnd limaamã sã n yeele: "Allaahv Akbarv", ninga sēn kēed Pvvsngã ne-a wã, bı yāmb me yeele: " Allahv akbarv" wala a sēn yetã. A sã n karem Alhamdã n wa tãag: {Ṣıraatall-lazıuna

an-‘amta ‘alayhim gayril-magduubi ‘alayhim wala-d̄daallun (La pa Nasar-d̄amba la Yahuud-r̄amba sor ye)} [Suvratv Al-faattha : 7], b̄i y yeel: "Aamiin". r̄end ȳamb s̄a n maan woto, W̄end reegda y kosḡa la y t̄udm̄a. A s̄a n yeele "Allaahv Akbarv" n maan Rukuu, ȳamb me yeel Allaah akbarv n maan Rukuu w̄a. Bala limaam̄a a rengda ȳamb n z̄onde, la a leb n reng ȳamb n rooge, b̄i y ra ȳag ye, bala wakat ning limmam̄a s̄en reng ȳamb n maan Rukuu w̄a, yaoogda ȳamba t̄i y paam n yaoolg ruukuu w̄a, a s̄en rooḡa poor̄e bilfu, r̄end reng-k̄anga rolb la yaool-k̄anḡa, t̄i ȳamb rukuu w̄a woglem lebg wala ȳe rukuu w̄a woglem. La limaam̄a s̄a n yeele: «Sami‘a Allah luman hamidah», b̄i y yeel: "Allahumma Rabbanaa wa lakal-hamdu". R̄end p̄v̄sdb̄a s̄a n yeel woto, ad W̄ende, (A Naam yulgeme), A w̄umda b kosḡa la b koεḡa. Bala W̄ende, (A Naam yulgeme n z̄eke), A yeelame, s̄en t̄u ne A Nabiyaam̄a zelemde: «Sami‘a Allah luman hamidah» (W̄end w̄uma ned ning s̄en p̄eg-A, la limaam̄a s̄a n yeel Allaahv Akbarv n maan Suguudu, b̄i s̄en be-b poor̄e w̄a me yeel Allaahv akbarv n maan Suguudu, bala limaam̄a a rengda b̄amb n sulgi la a reng b̄amb n rooge, r̄end z̄i-k̄anḡa maaneḡa b̄amb me maanda maan-k̄anḡa, t̄i limaam̄a suguud̄a woglem̄a me ȳi wala maa'muun-r̄amb̄a suguud̄a woglem, r̄end a s̄a n wa be z̄indiḡe w̄a, n na n maan sahd̄a, b̄i p̄v̄sd̄a r̄eenem koεeg ȳi: Attah̄i yaatv, aṭṭaybaatv, aṣṣalawaatv lillaah̄i, Assalaamu ‘Alayka Ayyuhannabiiyv wa rahmatullaah wabarakaatvh̄v, ‘Assalaamu ‘Alaynaa, wa ‘alaa ‘ibaadullaah Aṣṣaalh̄una, Aṣhadv an laa'ilaaha illallaah, wa Aṣhadv Anna Mvhammadan ‘Abdv̄h̄v Warasv̄v̄h̄v, (P̄v̄s-r̄amb s̄en yaa yulgemd be ne W̄ende, r̄end Naam̄a la Kelḡa la Z̄islem̄a, f̄aa s̄omba ne W̄end A Yembre, woto bala P̄v̄s-r̄amb a nu w̄a gilli, yaa W̄end A Ye ȳinga. B̄i y kos laafi n ȳi zang la boogr la s̄ang f̄aa, ad t̄ond welga d Nabiyaam̄a a Mvhammad (W̄end p̄v̄sg la A tilgr be a ȳinga) ne p̄v̄sg la tilgre, r̄e poor̄e t̄i d p̄v̄s d mense, r̄e poor̄e t̄i d p̄v̄s W̄end yemb s̄oms̄a, s̄en yas ne b̄umb ning s̄en yaa tilae n zao b zuḡa, s̄en yaa W̄end hake-r̄amb̄a, la A yembs̄a hake-r̄amb̄a, r̄e poor̄e, d

manda kaseto ti soab sēn na n tū n tulg ka be ti sã n ka Wēnde, la d maanda kaset t'a Mvhammad yaa Wēnd yamba la A Tēn-tvuma.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda buk sēn yaa sahdã buk-rāmbã a yembre.
2. Pvusgã tvumã la a goamã yaa tilae ti yi ne bumb ning sēn tablg n yi Nabiyaamã nengē (Wēnd pvusg la A tulgr be a yīnga) rēnd ka sakd ne ned baa a yembr t'a wa tug n sung bumb Pvusgã pugē, zem ti yaa koεega maa tvumde, sēn ka tablg Sūnnah pugē.
3. Wilgdame ti ka sakde ti b reng limaamã maa b yaoolg n pa tū-a ye, la bumb ning sãri wã sēn kō sore ne sēn be-b poorē wã, yaa b pugd limaamã a tvumē wã.
4. A togsda bumb ninga Nabiyaamã (Wēnd pvusg la A tulgr be a yīnga) sēn da be a zugã, sēn yaa ning-m-toaaga ne dīinã taasgo la a wilg a poorē rāmbã dīinã buud-rāmba.
5. Limaamã yēnda la tikda ne poorē rāmbã, rēnd ka sōmb ne-a t'a reng limaamã Pvusgã tvumē, la pa sōmb ne-a me t'a wa tug n yegend-a, ka sōmb ne-a me t'a wa yaoolg n bas-a ye, rēnd a pugba sungr yta a sēn wat n bāng ti limaamã kēe tvum ning yē sēn rat n maan-a pugē, la Sūnnah yaa a pug-a a sēn maan tvum ninga pugē.
6. A wilgda sãri wã sēn maan ti b tēeg saf-rāmbã Pvusgã pugē.

(65097)

(125) - عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَفَى بَيْنَ كَفَيْهِ، التَّشَهُدَ، كَمَا يَعْلَمُنِي السُّورَةُ مِنَ الْقُرْآنِ: «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

وفي لفظ لهما: «إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّلَامُ، فَإِذَا قَعَدَ أَحَدُكُمْ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَقُلْ: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، فَإِذَا قَالَهَا أَصَابَتْ كُلَّ عَبْدٍ لِلَّهِ صَالِحٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، ثُمَّ يَتَخَيَّرُ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(125) – Yii a [bn Mas'ud nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) wilga maam -tu mam tallā be a tal a yiibā suka- Sahdā wala a sēn wilgd maam suvrā Alkuvrāanē wā: «**At-tahyaatu Lillaahi, waṣ-ṣalawaatu waṭ-ṭaybaatu, assalaamu alayka Ayyuhannabiyu wa rahmatullaahu wabarakaatuhu, assalaamu alaynaa wa 'alaa 'ibaadullaah Aṣ-ṣaalihuna, ashadu anlaa-ulaaha ulallaahu, wa Ashadu anna Muḥammadan Abduhuhu wa rasuluhuhu**». La waa Al-buḥaari la Muslim pugē gom-biis a taaba, yeelame: «**Ad Wēnde, Yē la Tulgrā (Assalaamu) rēnd yāmb yembr fāa sā n zīnd Puvsɣē wā, bi a yeele: «At-tahyaatu lillaahi, waṣṣalawaatu waṭ-ṭaybaatu, Assalaamu Alayka Ayyuhannabiiyu wa rahmatullaah wabarakaatuhuu, Assalaamu 'Alaynaa, wa 'alaa 'ibaadullaah Aṣ-ṣaalihuna**», rēnd a sā n yeel-a a yel-sōmdā tata Wēnd yamb sōng fāa sēn be saasē la tēngē, ashadu anlaa-ulaaha ulallaahu, wa Ashadu anna Muḥammadan Abduhuhu wa rasuluhuhu, rē poorē, a tūus yē sēn rat n na n bōos būmb ning fāa, n kose» [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) wilga a [bn Mas'ʊʊde, (Wënd yard be a yīnga) Sahd ning b sēn yet Puusgē wā, la Nabiyaamā ninga a nugā a [bn Mas'ʊʊd nus a yiibā svka, sēn na yilē t'a kelg sōma, wala a sēn wilgd-a svura Alkurāanē wā, tī yaa būmb sēn wilgd Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) ning-m-toaagā sēn ta zīig ning ne Sahdā, a gom-biisā la a maanā wā. T'a yeele: "Attahyaatu Lillaahi". Yēnda yaa gomd maa tvvmd fāa sēn tees zisgrā, a fāa gill yaa būmb sēn sōmb ne Wēnde, (A Naam yī wagell n zēke). "Aṣ-ṣalawaatu": La yēnda la Puus-rāmb nins ned fāa sēn mi wā, a farila la a naafila, a fāa yaa Wënd A Yembr n so, (A Naam yulg n zēke). "Aṭ-ṭaybaatu": Yē yaa gom-biisi, la tvvma, la sif-rāmb sēn yulge n wilgd pidb tekē, a fāa gillā yaa Wënd n sōmb ne-a, (A Naam zēkame) "Assalaamu ʿalayka Ayyvhanabiyyu wa rahmatullaahi wabarakaatuhu": Yaa kosgo n kō Nabiyaamā, tī Wënd tulg-a n yi zang la wēng fāa, la A paas wvsg n kō-a būmbā fāa gill sēn yaa sōma. "Assalaamu alaynaa wa ʿalaa ʿibaadillaah Aṣ-ṣaalhuna": Yaa kosgo ne tulgre n kō puusd la yamb sōng fāa sēn be saasē la sēn be tēngē. "Ashadu anlaa-ulaaha ullaah": Rat n na n yeelame tī m reega m zugē, reegr sēn kenge, tī soab tūudg sūd-sūd ka be tī sā n ka Wënd ye. "Wa anna Muḥammadan Abduhuu wa rasulvhuu": M reegda m zugē ne-a ne Wënd yemba la A Tēn-tvmdā sēn Pidsā.

Rē poorē Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) pirsā puusdā t'a tūus doaag ning yē sēn tull n kose.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sahd-kāngā zīiga yaa fo sēn wat n zīnd suguud baasdgē wā poorē, Puusg fāa pugē, la rakaar a yiibā poorē, Puus-rāmb nins sēn yaa tāabā la sēn yaa naasā pugē.
2. Wilgda At-tahiyyaatā sēn yaa tilae sahdā maanegē wā, la sakdame tī yēnda maan sahdā ne gom-bill ning yē sēn tulle, sēn yaa sahdā gom-biisā, sēn yaa gim-biis nins sēn tabl tī yīi Nabiyaamā nengē (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga).

3. Wilgdame ti sakdame ti b kos Wēnde, Puvsgā pugē, fo sēn nong būmb ninga ti beegre yell sā n ka be beenē.
4. Buv nonglem ti f reng n sung ne f menga kosgē wā

(3096)

(126) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدْعُو وَيَقُولُ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ».

وفي لَفْظٍ لِمُسْلِمٍ: «إِذَا فَرَعَ أَحَدُكُمْ مِنَ التَّشْهَدِ الْآخِرِ، فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنْ أَرْبَعٍ: مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(126) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā ra yume (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) n kot n yetē: «**Allahumma innu a'vzvz buka min 'azaabi l-kabri, wa min 'azaabi annaari, wa min fitnati l-mahyaa wa l-mamaati, wa min fitnati l-masuh d-daggæel**». = (M Soab a Wēnde, m kota Foom gūudum n yi yaoogā namsgā, la Bugmā mansgo, la vum la kūum zarb-n-gesgā (fitna), la α-Masuh ddaggæel zarb-n-gesgā). La bee Muslim gom-biisā pugē: «**yāmb yemb kam fāa sā n wa sε sahd baasdgā, bi a kos gūudum ne Wēnde, n yi yel a naase: n yi Gεhannem namsgā, la yi yaoogā namsgā, la vumā la kūumā namsgā, la α Masuht addaggælt wēnga**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) ra yume n kot gūudum ne Wēnde n yi yel a naase, sahd baasdgā poorē, la taoor t'a na n ka ning sallem Puvsgē wā, la a sagla tōndo, ti d kos gūudum ne Wēnde, n yi-ba,

Rēnem: yaa yaoogā nango.

Yiib soaba: yaa Bugmã nango, la rē yaa Al-kiyoom raarã.

Tāab soaba: yaa vumã zarb-n-gesgã, sēn yaa dūni yamleood nins sēn yaa haraamã, la dūni yel-gēdgdgs nins sēn menesd nedã. la yi kūum zarb-n-gesga, rat n yeel ti kūumã wakato, n yi kedgre n bas lslaango, maa Sunnah, maa yaoogã zarb-n-gesgã, wala malegs a yiibã sokrã.

Naas soaba: yaa masuht addageelɩ zarb-n-gesgã, sēn yit zāmaan yaoolem sasa, ti Wēnd zarbd yembsã ne-a, la b welga yēnda yellã n togse, a fitnã wã la a menengã sēn tvg n yaa bedr n yudã yīnga.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Gūudum kos-kāngã, a bee doos nins sēn be sukã, n leb n tigim yel-wusgo, bala a tigma gūudum kosgo n yi dūni yel-wēnse la laahr yel-wēnse.
2. Hadiisã wilgda yaoogã nang sēn tabe, la a yaa būmb sēn yaa sda.
3. Hadiisã wilgda zarb-n-gesgã yell sēn ta zīig ninga, la kos gūudum ne Wēnd n yi-a wã sēn ta zīig ningē, la kos Wēnd n paam pōsg n yi-a.
4. A tabenda Adageelɩ yiibã la a zarb-n-gesgã bedrem sēn ta zīig ninga.
5. B buv do-kāngã nonglem sahd baasgã poorē.
6. B buv nonglem ne doaag maanego tuum sōng poorē.

(3103)

(127) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: إني سمعتُ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم يقول:
 «لَا صَلَاةَ بِمَحْضَرَةِ الطَّعَامِ، وَلَا هُوَ يُدَافِعُهُ الْأَحْبَثَانِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(127) – Yii a ‘Aaiša nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: ad mam
 wuma Wënd Tën-tuvmã, (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) t'a yetē:
 «**Puvsɣ ka be ti rub sã n riɣl ye, pa we-keeng me sën na sêk-a ye**».
 [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Wënd Tën-tuvmã, (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) a ɣɪdga
 Puvsɣo, ti rub sã n wa, rub ning puvsdã sën tar yamleoog ne a rubã, t'a
 yamã be beenē.

Yaa woto bala la a ɣɪdg Puvsɣo, t'a sã n wa sēdg rēgd a yiibã -bãmb
 me la ruvdem la we-keenga-, ne a sën maand soagla n rat n na n wɪk b
 yiibã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Sōmba ne puvsda t'a zāag būmb fãa sën maand-a soagla
 Puvsɣã pugē, taoor t'a na n ka kē Puvsɣē wã.

(3088)

(128) – عن عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّهُ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَ صَلَاتِي وَقِرَائَتِي يَلْبِسُهَا عَلَيَّ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ذَلِكَ شَيْطَانٌ يُقَالُ لَهُ خِنْزَبٌ، فَإِذَا أَحْسَسْتَهُ فَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنْهُ، وَانْفُلْ عَلَى يَسَارِكَ ثَلَاثًا»، قَالَ: فَفَعَلْتُ ذَلِكَ فَأَذْهَبَهُ اللَّهُ عَنِّي. [صحيح] - [رواه مسلم]

(128) – Yii a ‘Usmaan [bn Abu ‘Al-aaş nengē (Wënd yard be a yīnga): T'a waa Nabiyaamã nengē (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) n yeele: Wënd Tën-tuumã, ad a svutãan gidga maam ne m Puvsɔgã la m karengã svka, n liibd maam, ti Wënd Tën-tuumã (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) yeel-a: «**Yãwã yaa svutãan b sën boond ti Hinzib, fo sã n wa paam-a f Puvsɔgã pugē, bi f kos gūudum ne Wënd n yi-a la f tvbs f goabgã wængē noor a tãabo**», a yeelame, ti mam maan woto, ti Wënd rig-a n yi maam. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

A ‘Usmaan [bn Abu Al-‘aaşe, (Wënd yard be a yīnga), a waa Nabiyaamã nengē (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) n yeele: Wënd Tën-tuumã, ad a svutãan gıda maam ne m Puvsɔgã svka, ti mam ka tar Wënd zoæɔg a pugē, n gaam maam m karengē wã, n maan maam sik a pugē, ti Wënd Tën-tuumã (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) yeele ad yē yaa svutãan ti b boond-a ti Hinzab, rënd fo sã n wa yã yel-kãngã f Puvsɔgã pugē, bi f kos gūudum ne Wënde, t'A gū-f n yi-a la f fvus f goabgã wængē, n lagem ne kolkot bilfu noor a tãabo. A ‘Usmaan yeelame, ti mam maan bũmb ninga Nabiyaamã (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) sën sagl maam ne wã, ti Wënd rig-a n bas maam.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Wilgda yīn-yōgneg la sūurã tagsd Wënd yell Puvsɔgã pugē wã, a sën ta zīig ninga, la a svutãan nidgda pãnga ne maan liibg la sika, Puvsɔgã pugē.

2. A wilgda sēn bu nonglem tı b kos gūudum ne Wēnde, n yi a svutāana, a sēn wat n maan ninsaal liib-liib a Puvsgē wā, n lagem ne tubsg goabg wεengē noor a tāabo.
3. A wilgda sahaabsā sēn dag n be būmb ninga zugā, (Wēnd yard be b yīnga), b sēn lebgd n tı sokd Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) būmb ning sēn paamd bāmbā, sēn yaa yela, sēn na yil t'a wels-b n wilg-ba.
4. A wilgda sahaabsā sūy sēn vı la b sēn leb n tar ning-m-toaag ne laahrā.

(65105)

(129) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَسْوَأُ النَّاسِ سَرَقَةَ الَّذِي يَسْرِقُ صَلَاتَهُ» قَالَ: وَكَيْفَ يَسْرِقُ صَلَاتَهُ؟ قَالَ: «لَا يُتِمُّ رُكُوعَهَا، وَلَا سُجُودَهَا». [صحيح] - [رواه ابن حبان]

(129) – Yii a Abuv Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tvum (puvsg la tulgr be a yīng) yeelame-: «**Nebā sēn yud wēng ne wagem yaa ned ning sēn zuuda a Puvsgā pugē**».. Tı b yeele: a na n zu a Puvsgā wān-wānā? T'a yeele: «**a ka pidsda a rukuu wā, ka a suguudā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A [bn Hibbaan n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) vēnegame tı ad nebā sēn yud wēnga zuub pugē yaa ned ning sēn zuuda a Puvsgā, bala reeg nin-zēng ligdi, a tōe n nafa ne-a dūni, la woto yōsgda ne wagem-kāngā, bala yēnda zu a meng pvure sēn yaa yel-sōmd la keoore, tı b yeele: Wēnd Tēn-tvumā, ned na n zu a meng wānā? La a yeele, bala a ka pidsd Puvsgā rukuu wā, ka a suguudu, la rē yaa a sēn na n yāgdē, a rukuu wā la a suguudē wā, n ka wat ne-ba wala b sēn sōmb n yı wā ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Pvusgā manegr yellā sēn ta zīig ninga, la wa ne-a zeng raadā ne yīn yōgnego la Wënd zoεεga.
2. A sifa ned ning sēn ka pidsd a rukuu wā la a suguudā t'a yaa wagdre, rēnda yaa sēn na n bugs nebā ti b zāag rē, n leb n nek nebā n wilg t'a yaa haraam.
3. A wilgda sēn yaa tulae ti nebā pids rukuu wā la suguudā b Pvusgē la b tēeg tırga a pugē.

(65100)

(130) - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَمَّا يَخْشَى أَحَدَكُمْ - أَوْ: لَا يَخْشَى أَحَدَكُمْ - إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ قَبْلَ الْإِمَامِ، أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ، أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ صُورَتَهُ صُورَةَ حِمَارٍ». [صحيح] - [متفق عليه]

(130) – Yii a Abu Hvrayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd pvusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Yāmb yembr fāa ka yεεsd t'a sā n reng limaamā n roog a zugā, tu Wënd na n maan a zugā tu lebg bōang zugu, maa A maan a yīngā tu lebg bōang yīnga**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd pvusg la A tulgr be a yīnga) vēnega puleng wēng kεgeng ning sēn be ne ned ning sēn roogd a zugā, taoor tu limaamā ka roogā, ti Wënd na n maana a zugā bōang zugu, maa A maan a yīngā tu lebg bōang yīnga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ma'amuun la limaam tara halhaal a naase: tāabā gidgame, bāmb me: yaa rengre, la yeglgo, la yaoolgo, la sāri wā sēn kō sor ne ma'amuuna (sēn be a poorē wā) yaa a pug limaamā.
2. Wilgda sēn yaa tlae ti ma'amuunā pug limaamā Puvsgā pugē.
3. Pvleng wēnga ne ned ning sēn rengd n roog a zugā ti limaamā na n ka roogā, ti b na n tedg-a lame t'a lebg bōangā yaa būmb sēn tōe n yi, la yē yaa Wēnd gēega sēn tū ne yalē wā toengo.

(3086)

(131) - عَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ اسْتَغْفَرَ ثَلَاثًا، وَقَالَ: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»، قَالَ الْوَلِيدُ: فَقُلْتُ لِلْأَوْزَاعِيِّ: كَيْفَ الْأَسْتِغْفَارُ؟ قَالَ: تَقُولُ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ. [صحيح] - [رواه مسلم]

(131) – Yi a Tawbaan nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tvum ra yume (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) t'a sã n sa a Puvsgā a maanda Astagfiru-Llaah noor a tāabo, la a yeele: «**Allahumma Anta-Ssalaam, wa minka-ssalaam, tabaarakta zal-gelaali wal-ikraam**», a Walud yeelame: ti mam yeel a Awzaa'y: Astagfiru-Llaah wā yita wān-wāna? T'a yeele: yetame: astagfiru-Llaah, astagfiru-Llaah. [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) ra yume n yetē t'a sã n wa sa a Puvsgā, astagfiru-Llaah, astagfiru-Llaah.

Rē poorē t'a zısg a Soabā n yeele: " M Soaba A Wēnde Foo la Tulgre, Tulgr yita Fo nengē, F Naam tar barka, A waooglem Naaba la A waoor Naabā" Rēnd Wēnd la sēn tulge n pidi A sıf-rāmbā pugē, sēn

tlg n yi zang fãa la boogre, la f kos-A -A Naam yulgame- tulgr n yi dũni la laahr yel-wẽense, pa zẽng sãn pa Yẽ nengẽ la f kot ye, la A sãmã wã wusga zags a yiibã pugẽ, yaa zıslẽm la manegr Naaba.

Sãn be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Yaa b sãn bu nonglem ti b maan Astagfuru-Llaah Puusgã baasgẽ la b duum ne-a.
2. B buu nonglem ti b maan Astagfuru-Llaah sãn na yul n pids boogrã tũudumã pugẽ, n leb n sïd tũudumã la maan-koεεgã a pugẽ wã.

(10947)

(132) - عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ قَالَ: كَانَ ابْنُ الرَّبِيعِ يَقُولُ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ حِينَ يُسَلِّمُ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النَّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ» وَقَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَهْتَلِلُ بِهِنَّ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(132) – Yii a Abu Az-zubayr nengē, a yeelame: A [bn Az-zubayr rag n yume n yet Puvsg fāa poorē, a sēn wat n ning sallem "Laa ulaaha ullallaahu, wahdahuv, laa šaruka lahv, lahvlmvkv wa lahvhamdv, wa hvwa ‘alaa kulli šay-un kadur, laa hawla walaa kuvwata ulaa billaah, laa ulaaha ullallaahu, walaa na‘abvdu ulaa iyyaahu, luhu-anii‘matv, wa lahv fadv, wa lahv at-tanaa'v al-hasanu, laa ulaaha ullallaahu muhlišiina, lahv-ddiina, wa law kariha Al-kaafiruvna= soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, Yē n so Naamā la Pegrā, A yaa Tōogd ne būmbā fāa gilli, sēn na n maaneg ka be, pāng ka be, rēnda ne Wēnde, soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, d ka tūud rēnda Yēnda, Yē n tar neemā wā, Yē n tar yudlemā, Pēgr sēn be neer yaa Yē n so, soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, d yulga dīnā ne-A baa ti kif-rāmbā sā n kisa" La a yeele: «**Wēnd Tēn-tvumā, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) rag n yume n yet bāmbā Puvsg fāa poorē**». [Naṣun šahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Wēnd Tēn-tvumā, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) rag n yume, a sēn ning sallem faril Puvsg poorē fāa, n maand zıkr-kāngā sēn yaa zısgā, la a maanā wā yaa:

"Laa ulaaha ullaallaahu": Rat n yeel ti soab sēn na n tū n tulg ne sıd ka be rēnda Wēnde.

"Wahdahuv, laa šaruka lahv" rat n yeel ti: Yēnda, lagem-n-taak ka be ne A Sobendlemē wā la A Wēndlemē wā, la A Yuyē wā la A Sıf-rāmbē wā ye.

"Lahvmlvkv" rat n yeel ti: Naam sēn ka tar to, sēn gūbg zānga, sēn yalem saas la tēng la sēn be b yiibā suka.

"Wa lahvlhamdv" Rat n yeel ti: b sēn stfd a soab ne pidbu, pidb zānga, b sēn pēgd A Soaba ne pidbu, ti yaa ne nonglem la zısgre, halhaal fāa pvğē, sēn noom la sēn yaa toog wakat sasa.

"Wa hvwa 'alaa kvllt šay-in kadur": A tōoga yaa sēn pid wēng fāa gilli, būmb ka koangd-A ye, yell ka be n gudgd-A yelā pvşē ye.

"Laa hawla walaa kvwwata ulla billaah" Rat n yeel ti: fo ka tōe n toem n yi halhaal n kēng halhaale, n yi Wēn-kusg n kēng Wēnd tūudum, pāng ka be rēnda ne Wēnde, bala yaa Yē la Sōngda, boblgā bee ne Yē.

"Laa ulaaha ıllallaahv, walaa na'abvdv ulla ıyyaahv": wānde yaa kengr ne Sobendā maanā la lagem-n-taarā basbo, la ned ka sōmb ne tūudmā rēnda Yē bala.

"Luhu-anii' matv, wa lahvl fađlv": A soo neema la yudlem, yaa Yēnda la sēn naand neemā wā la A so-a la A kōt-a A sēn tvll a soaba, A yembsā pvğē.

"Wa lahvv at-tanaa'v al-hasanu": A tara Pēg-sōngo, A Mengā wā la A Sıf-rāmbē wā la A Tvvmē wā la A meemā wā la A Halhaal fāa gilli.

"Laa ulaaha ıllallaahv muhlisiina, lahvd-diina": rat n yeel ti: tōnd yaa sēn yembd-A, ti ka maan-tı-b-yā, ka maan-tı-b-wvme, Wēnd tūudmā pvğē ye.

"Wa law kariha Al-kaafırvvna" rat n yeel ti: tōnd tabenda ne Wēnd yembgā la A tūudmā, baa ti kvfr-rāmbā sā n kisgi.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa b sēn bv nonglem ti b gūus zıkr (yōk) -kāngā, faril fāa poorē.
2. Lislaam nonga a meng ne a dīinā la a vēnegd a tagmas-rāmbā, baa ti kvfr-rāmbā sā n kisgi.

3. Sã n wa hadiisã pugẽ, b sãn yeel ti "Pvusgã poorẽ" rënd sã n mikame ti yuur tēegr n be hadiisã pugẽ ti b tõe n yõke, a yēgrã yaa t'a yi Pvusgã poorẽ, la sã n mikame ti yaa doaaga, yēnda ytame taor ti b na n ka ning sallem, n yi Pvusgẽ wã ye.

(6203)

(133) - عَنْ وَرَادٍ كَاتِبِ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ: أَمَلَى عَلَيَّ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فِي كِتَابٍ إِلَى مُعَاوِيَةَ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ فِي ذُبْرِ كُلِّ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ». [صحيح] - [متفق عليه]

(133) – Yii a Warraad nengẽ, sãn yaa a Mugura [bn Su'vba tēn-tum-gulsdã, a yeelame: a Su'vba togsa maam goam ti mam na n guls ti kēng a Mu'aawīya nengẽ: Tı Nabiyaamã (Wënd pvusg la A tulgr be a yīnga) a yume n rag n yet faril fãa Pvusg poorẽ: «**laa ulaaha ulla-Llaahv, wahdahvv, laa šaruka lahv, lahvmlkv wa lahvhamdv, wa hvwa 'alaa kvlli šay-un kadur, allaahvmma laa maanv-'a lumaa a'atayta, walaa mv'vıya lumaamana-'ata, walaa yanfa-'v zalğaddı minka alğaddv**»]. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sãn manege)] - [B zemsã taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvusg la A tulgr be a yīnga) a yume n rag n yet faril fãa Pvusg poorẽ: "laa ulaaha ulla-Llaahv, wahdahvv, laa šaruka lahv, lahvmlkv wa lahvhamdv, wa hvwa 'alaa kvlli šay-un kadur, allaahvmma laa maanv-'a lumaa a'atayta, walaa mv'vıya lumaamana-'ata, walaa yanfa-'v zalğaddı minka alğaddv".

Rat n na n yeele: M reega m zugẽ la m sak ne Wēn-yembgã gomdã, sãn yaa: "laa ulaaha ulla-Allaahv" wã, rënd tūudum sıd-sıda m maand-a-la Wënd yīnga, rënd tūudã sıd-sıd ka be sã n ka Wënd ye, la m reeg

m zugē ti Naam sēn pid sɪd-sɪda yaa Wēnd n so, la saasē la tēngē rāmbā pēgrā sōmbame ti Yaa Wēnd A Yembr n so, bala yaa Yēnda la Tōoda ne bumbā fāa, la Wēnd sēn kord (pulem) bumb ningā sēn yaa kūuni wala mongre bumb ka tōe n gidg-a ye, la Wēnd nengē rakāagr rakāalem ka tōe n fāag-a beenē ye, la yaa tvm sōngo n nafde.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgdame ti doaag-kāngā yeelgo, b bu-a-la nonglem wakat-rāmbā poorē, ne a sēn gūbg Wēn-yembgo la pēgr gom-biisi.
2. Wilgdame ti b sōmb yāgame n gād Sūnn-rāmbā la b sēeg-a.

(65102)

(134) - عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: حَفِظْتُ مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرَ رَكَعَاتٍ: رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَهَا، وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ فِي بَيْتِهِ، وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ فِي بَيْتِهِ، وَرَكَعَتَيْنِ قَبْلَ صَلَاةِ الصُّبْحِ، وَكَانَتْ سَاعَةً لَا يُدْخَلُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيهَا، حَدَّثَنِي حَفْصَةُ أَنَّهُ كَانَ إِذَا أَدَانَ الْمُؤَدُّنَ وَطَلَعَ الْفَجْرُ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ، وَفِي لَفْظٍ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُصَلِّي بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكَعَتَيْنِ. [صحيح] - [متفق عليه بجميع رواياته]

(134) – Yii a [bn ‘Umar nengē, (Wënd yard be b yiibā yīnga), a yeelame: M gūsa Nabiyaamā nengē (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) rakaar-rāmb piiga: rakaar a yiibu taor ti Zafar na n ka ta, la rakaar a yiibu Zafar poorē, la rakaar a yiibu Magrib poorē a zakē wā, la rakaar a yiibu sāanf poorē a zakē, la rakaar a yiibu taor ti fagir na n ka puvse, la a ra yaa wakat ned sēn ka kēed Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) nengē sasa-kāngā, a Hafsa togsa maam ti laandāan boaalā sā n wa boole, ti fagirā sā n puki, Nabiyaamā puvsgda rakaar a yiibu, la gom-bila a to pugē a yeelame ti Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) ra yume n puvsgd arzūm poorē rakaar a yiibu. [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a) Hadiisā reegr soyā fāa pugē]

bilgrā:

A ‘Abdullaah [bn ‘Umar vēnegdame n wilgdē (Wënd yard be b yiibā yīnga) ti naafil-rāmb nins yē sēn gūus Nabiyaamā nengē wā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yaa piiga, la b boonda bāmb ti As-Sunan Arrawaatib (Sun tūnugdsi), rakaar a yiibu taor ti Zafar na n ka ta, la rakaar a yiibu Zafar poorē, la rakaar a yiibu Magrib poorē a zakē wā, la rakaar a yiibu Sāanf poorē a zakē, la rakaar a yiibu taor ti Fagir na n ka puvse, Ti rakaar piigā yaa sēn pidi. La sā n yaa arzūmā Puvsgo, a maanda rakaar a yiibu a poorē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda b sēn bu nonglem ne naaful-kāensā tūnugrā la b tabl b zugu.
2. Sari wā sēn wilgd tu b maand Sunnah zagsē wā.

(3062)

(135) – عَنْ أَبِي قَتَادَةَ السَّلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(135) – Yii a Abu Kataada As-salamiyy nengē, (Wēnd yard be a yīnga) tu Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**Yāmb yembr fāa sā n kē miisri, bu a maan rakaar a yiibu taoor t'a na n ka zīnd ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) kengame tu ned ning sēn waa miisrē, n kē miisrē wā, sēn yaa wakat ning fāa, la sēn leb n yaa tvlsem ning fāa, bu a maan rakaar a yiib taoor t'a na n ka zīnd ye, bāmbā b yiibā me yaa miisr pugē kōom rakaar a yiibā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame tu b buv nonglem tu b maan rakaar a yiibu, taoor tu f na n ka zīnd ye.
2. Rēnd sagl-kāngā yaa ned ning sēn rat n na n zīndā, la ned ning sēn kē miisrē, n leb n yi taoor t'a na n ka zīndi, sagl-kāngā ka lagem yē soab ye.
3. A sā n kē miisrē, n mik tu nebā bee Puvsg pugē, t'a kell n lagem nebā n pvuse, rē kell n sek-a lame n yi rakaar a yiibā maanego.

(136) - عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ: أَنْصِتْ، يَوْمَ الْجُمُعَةِ، وَالْإِمَامُ يَخُطِّبُ، فَقَدْ لَعَنْتُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(136) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga) tu Wënd Tën-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Fo sã n yeel f yaka, arzūmã raare: "sīndi", tu limaamã maand hutbã, sid la hakuka f reemame**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) vënegdame n wilgdë, tu sën be zvugd nins sën yaa tilae ne ned ning sën waa arzūmã wakato, bu a sīnd n kelg limaamã, sën na yulë n paam n tags sōma n ges waazv wã saglsã, la a wilg tu ned ning sën goama, baa tu yaa bũmb sën paode, tu limaamã maand hutbã, n yeel a to t'a sīndi, la a kelge, yãwã soabã, arzūmã Puvsg yel-sōmd pōsg-a lame.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. B gıdgda goam hutba kelgr wakato, baa tu goamdã yaa gıdgre ne yel-kiti maa yaa sallem leokre, maa yaa tısd leokre.
2. La tūusa yãwã pugë, ned ning sën gomd ne limaamã, maa limaamã sën gom ne a soaba.
3. Wilgdame tu goam sakda hutba a yiibã suka, tu tulsem sã n beë.
4. B sã n pud Nabiyaamã yvure (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) tu limaamã maan hutbã, f puvsgda Nabiyaamã la f sall-a, n solge, la yaa woto bala, doaag sã n wa kotë, f tõe n yeela: "Aamiina", n solge.

(137) - عن عمران بن حصين رضي الله عنه قال: كَانَتْ بِي بَوَاسِيرُ، فَسَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الصَّلَاةِ، فَقَالَ: «صَلِّ قَائِمًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(137) – Yii a ‘Imraan [bn Huṣayn nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: mam da tara kooko, ti mam sok Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) Puvsgā yelle, t'a yeele: «**Puvv ti f yaa sēn yāse, f sã n pa tõe, bu f zīndi, f sã n pa tõe, bu f kulle**». [Naṣun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) a vēnegame n wilg ti yēgrā Puvsgē wā yaa yānesgo, rēnda f sēn wat n pa tõe t'a puvv t'a yaa sēn zī, la a sã n pa tõe n zīnd n puvse rēnd a tõe killame n puvsdē.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Puvsgā pa rokde ti yamā sã n ketē, rēnd a yi halhaal n long halhaal a to wā yaa sēn zemsd ne pāng tōog teka.
2. Wilgda lıslaangā bas-ti-loogā la a yol-yolā ne yamb sēn maand a sēn tõe tūudmē wā.

(10951)

(138) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيَمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(138) – Yii a Abu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: tu Wënd Tēn-tvuma (Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga) yeelame: «Pvsugo mam miis-kāngā pugē, a yel-sōmdā yuda Pvs-rāmb tusri zēng sēn ka miis-kāngā pugē, sã n ka Lohorem miisrã bala». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga) vënegame n wilgdē yudlem ning sēn be a miirē wã Pvsugã la a wilg tu yēndã yel-sōmd n yud noor tusri fo sēn na n pvs zēng sēn ka beenē, sēn yaa tēngã miisã wã sēn kellã, sã n ka lohorem miisrã sēn be Makã, rēnd yēndã Pvsug yel-sōmd yuda Naiyaamã miisrã, (Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga).

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda Lohorem miisrã pugē la Nabiyaamã miisrã pugē Pvsug yel-sōmd sēn fãood to-to ningã.
2. Wilgdame tu fo sēn na n pvs Lohorem miisrē wã a yel-sōmdã yuda fo sēn na n maan pvs-rāmb tus-koabga zēng sēn ka beenē sēn yaa misa-rāmba.

(65090)

(139) – عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ أَرَادَ بِنَاءَ الْمَسْجِدِ فَكَّرَهُ النَّاسُ ذَلِكَ، وَأَحْبَبُوا أَنْ يَدْعُهُ عَلَى هَيْئَتِهِ، فَقَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِلَّهِ بَنَى اللَّهُ لَهُ فِي الْجَنَّةِ مِثْلَهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(139) – Yii a Mahmuud [bn Labiid nengē (Wënd yard be a yīnga): T'a ‘Usmaan [bn ‘Affaan rag n rat n mee miisrā, ti nebā kisk rēnda, la b nongame t'a kell n bas-a a sēn yaa a soabā, t'a ‘Usmaan yeele, m wuma Wënd Tēn-tvumā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: « **Ned ning sēn me miisr Wënd yīnga, Wënd meta a buudu arzānā puga n kō-a**». [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A ‘Usmaan [bn ‘Affaan (Wënd yard be a yīnga), a rag n ratame n na n lebg n me Nabiyaamā miisrā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) t'a neeremā yug me-rēngā, ti nebā kisk rē, ne sēn mik t'a na n tedga miirā meeb n yi meeb ning a sēn dag n yaa a soab Nabiyaamā wakatā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) bala miisrā rag n da mee ne tānkoεema la a beongā rag n yaa tamar tusā raado. La a ‘Usmaan rag n ratame n na n me-a ne kuga la sima, t'a ‘Usmaan na n kō-b kibare, (Wënd yard be a yīnga) t'a wuma Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē, ti ned ning sēn me miisri, ti yaa Wënd yardā la a baooda (A Naam zēkame) ka maan-ti-b-yā ka maan-ti-b-wume, Wënd rond-a lame, ne rolb sōmblem sēn yud yē me tvumdā buudu, la rol-kāngā yaa Wënd sēn na n me a meongā buudu n kō-a arzānā puga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā kengda misā wā meebo la yudlem ning sēn be a pugē wā.
2. A wilgdame ti miisr yalgre la a palmasgo kēeda a meebā yel-sōmb pugē.

3. Wilgda pu-peelem Wënd yīnga-A (Naam yı wagelle) a yellā sēn ta zīig ninga, tuumā fāa pugē.

(65089)

(140) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(140) – Yii a Abu Hurrayrat nengē -Wënd yard be a yīnga- yii Wënd Tēn-tuumā nengē, -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- a yeelame-: "Sara ka boogd arzek ye, la Wënd ka paasd yamba ne a sēn na n maan bas tu looge rēndame tu yı zıslēm bala la ned ka yı n na n gāneg a meng Wënd yīnga rēndame tu Wënd zēk-a". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- vēnegdame n wildgē tu ned sara maanego, a ka boogd arzek ye, a pus n tusda zamse n yit arzkā, la Wënd tedgdame n kō a soabā, sōma wusgo. Rēnd mikdame tu yaa paasga, a ka boogr ye.

La bas tu loogā n lagem ne tōog sēn zīnd b sēn tōe n maan n rolā, maa tōog n yōk bæegdā, a ka paasd rēnd pāngā la zıslēm.

La ned ka be sēn na n gāneg a menga la a faag a menga ne Wēnde, ka ned baa a yembr yeesgo, ka sōm baoobo, ka nafa, ka būmb raabo, rēndame t'a rolb yı zēkr la zīri.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sēn be haadiisā pugē, yaa tu sōma la pōsbo a bee sari wā gādb pugē, la tuum sōma maanego baa tu nebā sā n tēedame tu yōsga rēnda.

(5512)

(141) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «قَالَ اللهُ: أَنْفِقْ يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ عَلَيْكَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(141) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), tı Wënd Tēn-tvuma, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Wënd yeelame: Adam biiga, yāk n nafe, tı M na kō-fo**». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, tı Wēnde -A Naam yı wagell n zēke- A yeelame: Adam biiga, yāk n nafe, nafa nins sēn zao fo zugā la b sēn bv nonglemā- tı Mam na yalg f rıtlā la M kō-fo ledsgo n yud rēnda la M maan barka.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa pirsg ne sāra maanego, la yēk n naf Wënd sorā pugē.
2. Yāk n naf sōma pugē, a bee albark sabab bedā pugē, rıtl wēengē la rıtl fāoobo, la Wënd leds yamba būmb ninga a sēn yāk n nafe.
3. Hadiis-kāngā a bee Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) sēn reegd n yit a Soabā nengē, boondame tı Alhadiis Alkudsy (Hadiis ylenga, maa Wënd hadiisi) yē me la hadiis ninga a gom-biisā la a maanā wā yii Wënd nengē, la a ka tar yel-weendi nins Alkurāanā sēn tarā ye, karengā sēn yaa tūudum, la yulg f menga n yaool rik-a la a sēn geesd nebā la zēng sēn ka yı ne rēnda.

(142) – عن أبي مسعود رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ يَحْتَسِبُهَا فَهُوَ لَهُ صَدَقَةٌ». [صحيح] - [متفق عليه]

(142) – Yii a ‘Abu Mas’uud nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti yii Nabiyaaamā nengē, -Wënd puvsq la A tulgr be a yīnga- a yeelame: «**Rao sã n rulg a zak rãmbã n tēed a yel-sōmde, yēnda yaa sãra ne-a**».

[Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaaamã (Wënd puvsq la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, ti ad ned sã n rulg a zak rãmba, neb nins rulg sën yaa tulae n zao-a wã, wala a pagã, la a roagdb a yiibã, la a biigã la zēng sën ka bãmbã, ti yē sën maan rē wã yaa sën baood pēnegr ne Wēnde, -A Naam zēkame- la a tēed keoor Wënd nengē, bumb ning yē sën yãkdã n yaoodã, rënd yënd tara sãra keoore.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yaa keoor la yel-sōmd sën paamde, ti ned sã n yãk n naf a zak rãmba.
2. Muumin baooda a tuumã pugē, yel-sōmd, la bumb ning sën be Wënd nengē, sën yaa keoor la rolbo.
3. Sōmbame ti b maan Anniy sōngo tuum fãa pugē, la sën be tuum-kãensã pugē, yaa fo sën wat n na n rulg f zak rãmba.

(6460)

(143) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا، أَوْ وَضَعَ لَهُ، أَظْلَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ». [صحيح] - [رواه الترمذي وأحمد]

(143) – Yii a Abvv Hurayrat nengē -Wënd yard be a yīnga- a yeelame: Wënd-tēn-tvum -Wënd pvvsg la A tlggr be a yīng- yeelame-: «**Ned ning sēn kolla keelem soaba, maa a basa būmb ti lvi samdē wā, sam soabā yīnga, Wënd kēesd-a-la Al-Arsā maasmē dūni yikr raarā, raar ning maasem sēn ka be ti sā n ka A maasmā**». [Naṣun ṣahuḥvun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiiziyy la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaama-Wënd pvvsg la A tlggr be a yīnga- kōo kibare ti ned ning sēn maag a naore ne sam soaba maa a yāka būmb samdē wā n bas taale, a rolbo: yaa ti Wënd na n kēes-a-la A Al-Arsā tēngr maasmē wā dūni yikrā raare, raar ning wīndgā sēn pēnegd yembsā zutā, t'a tvvlmā keng b zugu, ti ned baa a yembr ka na n paam maasem rēnda Wënd sēn sool a soaba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wīnigda yols Wënd yembsā a yel sōmdā sēn ta to-to, la a be sabab-rāmb nins sēn tlgd n yit dūni yikr raar yel bēdā.
2. Rolbā yita wala tvvmdā buudu.

(4186)

(144) – عن جابر رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «رَجِمَ اللهُ رَجُلًا

سَمَحًا إِذَا بَاعَ، وَإِذَا اشْتَرَى، وَإِذَا افْتَضَى». [صحيح] - [رواه البخاري]

(144) – Yii a Gεεbr nengē (Wēnd yard be a yīnga) tı Wēnd Tēn-tuuma, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Wēnd na yols neda, sēn yaa bas-ti-loog t'a sã n na n koose, la a sã n na n da, la a sã n na n sok a samde**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħaariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã(Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) kosa yolsg n kō ned ning fãa sēn yaa na-na n yaa kōta a koosem pugē; rēnd a pa kengd raadã a ligdē wã, a leb n tumda ne-a, ne zugd sēn manege, n yaa na-na n yaa yol-yol, t'a sã n na n da; rēnd a pa boogde n paoogd laogã ye, n yaa kōta, n yaa yol-yole, t'a sã n wa sok a samã; rēnd a pa kengd talg la tulsem soab ye, la a sokd-a-la ne bug-bug la lom-lom, la a kolled keelem soaba.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Sēn be sãri wã raab-rãmbã pugē, yaa b gūus būmb ning sēn manegd nebã ne taab suk tumd-n-taarã.
2. A kēesda yamleooogo tı b maan zug wagla neba ne taab suk tumd-n-taarã, sēn yaa koosem, la raabo, la sēn wōnd rē.

(3716)

(145) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «كان رجلٌ يُدائِنُ الناسَ، فكان يقول لفتاه: إذا أتيت مُعسِراً فتجاوز عنه، لعل الله يتجاوزُ عنا، فلقي الله فتجاوز عنه». [صحيح] - [متفق عليه]

(145) – Yi a Abu Hurrayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti Wënd Tēn-tvuma, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**Ned n da be n pengd nebā, la a ra yeta a tvum biigā: fo sã n kēng keelem soab nengē bi f bas-a, ti tōe ti Wënd yaaf n bas-do, t'a wa maan kaalem ti Wënd yaaf-a**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaarīy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) a kōta kibare: ned sēn da tvmd ne nebā ne pengre, bi a koosda ne-b sama, la a ra yeta a biig ning sēn reegda samā nebā nengē wā: fo sã n ta sam soab nengē, t'a pa tar a sēn na yao ne samdā "bi f gāndag n bas-a"; maa ti f yaool-a la f ra pēdemd-a samda sokrē ye, maa a na n deega sēn be a nengē baa ti sã n pa ta, la rē fāa yaa sēn na yul ti Wënd gāndag n bas-a la A yols-a, la a sēn wa n ki wā, Wënd yaaf-a lame la A gāndag n bas a yel-wēnsā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti maan neere nebā tvmd-n-taarā pugē, la yaaf n bas-ba, la gāndag n bas-b keelem soabā, bee sabab bedā pugē, sēn pōsgd yamba dūni yikr daarā.
2. maneg n tug yembsā, la maan pu-peelem ne Wëndā, la A yolsgā tēebā, a yaa sabab-rāmb sēn yaafd zūnuubā.

(3753)

(146) – عن حَوَلة الأنصارية رضي الله عنها قالت: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول:

«إِنَّ رِجَالًا يَتَخَوَّضُونَ فِي مَالِ اللَّهِ بِغَيْرِ حَقٍّ، فَ لَهُمُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(146) – Yii a Hawla Al-ansaary nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: m wuma Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- t'a yetē: " Ad neb n be beenē n fāood Wēnd arzekā pugē, tī ka tū ne hake ye, ad b rāmb tara Bugum dūni yikr raare". [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- kōo kibare, ned sēn maan luslaambā arzek pugē ne zirī-beedo, la b yākd-a tī ka tū ne hake ye, la wānda gūbga arzekā pugē, sēn kēed a tigingā la a baoobā tī ka tū ne halaal ye, la leb n rik-a n kēes zīg ning sēn ka sōmb n kēesā, leb n kēeda rē pugē kubsā arzeḡs rubo la wakf (arzeḡs nins b rāmb sēn yānes tī yaa Wēnd sorā yīnga) la boablā kusgo, la reeg tī ka tū ne hake nebā arzeḡsē wā, rē fāa kēeda a pugē.

Rē poorē tī Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- kō kibare tī bāmbā rāmb rolbo, dūni wā yikr raare, yaa Bugum.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ligd ning sēn be nebā nusē wā, yaa Wēnd arzeka t'A leds-ba a pugē, tī b na rik-a n kēes soy nins pugē sari wā sēn ratā, la b zāag zirī-beedā maaneg pugē, la wānde yaa sēn gūbg taoor rāmbā la zēng sēn ka bāmba, sēn yaa nebā zānga.
2. Yaa sari wā sēn keng nimbuiidā arzek pugē la ned ning sēn wa n tug n lu a taoore, b na n gēela a soabā dūni yikr raarā, a sēn reeg-a wā to-to ningā la a sēn yāk-a n naf to-to ningā.
3. Kēeda puleng wēng-kāngā puga ned ning sēn wa n tug n maanda maaneg ning sēn ka zems ne sari wā arzek pugē, zem tī yaa yē, maa a to arzeka.

(147) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» [صحيح] - [متفق عليه]

(147) – Yii a Abuu Hurayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīng- yeelame: «**Ned ning sēn loe Ramadaanā, ne liimaongo (sid kūuni) la yel-sōmd tēbo, b yaafd-a lame, a zunuubā sēn reng taorā**». [Naşun Şahihun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā kōta kibare -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- ti ned ning sēn loe Ramadaanā kiuug ti yaa sid kūun ne Wēnde, la Ramadaanā yaa tilae wā (farilā) sidgre, la Wēnd sēn seglg no-loetbā yīngā, sēn yaa yel-sōmb beda la keorā, t'a no-loerā yaa Wēnd yīnga, ka maan ti b yā, ka maan ti b wume, b yaafda a zunuub-rāmbā sēn loogā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda pu-peelmā yudlem la a yellā sēn ta to-to Ramadaanā no-loerā pugē, la sēn ka rē sēn yaa tvum sōmbsā pugē.

(148) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ يَقُمْ لَيْلَةَ

الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» [صحيح] - [متفق عليه]

(148) – Yii a Abuu Hurayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd tēn-tuṁmā -Wēnd puṁsg la A tūlgr be a yīng- yeelame: «**Ned ning sēn yalsa ne Puṁsgo Laylat Alkadrā (Pulengā) raar yungo, ti yaa sūd-kūun la yel-sōmd tēbo, b yaafda a zunuubq sēn reng taoore**» [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puṁsg la A tūlgr be a yīnga- kōta kibare Pulengā raar yung yalsg yel-sōmde, yē me la sēn yit Ramadāanā rasem pi-yaoogā puḡē wā, la ned ning sēn nidg pānga a puḡē, ne Puṁsgo la doaag kosgo la Alkvrāan karengo, la Wēnd yuṁvrā tēegre, t'a yaa sēn kō sūd ne-a la būmb ning sēn wa sēn yaa hadiis-rāmb n wilgd a yudlemā, n tēed a tuṁm-kāngā, Wēnd yel-sōmdā, ka maan-ti-b-yā, ka maan-ti-b-wuṁme, ad b na n yaafa yēnda a zunuub nins sēn da reng taoorā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda Laylat Alkadr raar yung yudlemā la a leb n kengd nebā ti b yik ne-a.
2. A wilgdame ti tuṁm sōmbsā ka reegde, sā n ka mikame ti Anniy wā yaa sēn sidge.
3. Hadiisā wilgda Wēnd kūunā la A yolsgā, rēnd ned ning sēn yalsa Laylat Alkadrā, ti yaa sūd-kūun la yel-sōmd tēbo, b yaafda a zunuubā sēn da reng taoore.

(149) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: «مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(149) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame mam wuma Nabiyaaā (Wēnd puvsgr la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «**Ned ning sēn wa n kēng hagiimdu, n ka maan kēed-n-taare, n ka maan dīin-yiib tuuma, a yita a zunuubā pugē, n lebg wala a ma wā sēn rog-a raar ningā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsgr la A tulgr be a yīnga) a vēnegdame n wilgdē ti ned ning sēn maana hagiimdu Wēnd yīnga n pa maan kēed-n-taar ye, la kēed-n-taarā yaa rē la a yel-sungdsā wala mogsgā la saagrā, a lebg n kēeda goam beedā, la a pa maan dīin-yiib tuumā ne Wēnd kusgo la tuum wēna. La sēn be dīin-yiibā tuumā pugē yaa Hagiimdā sēn gidg yel ninsā maanego, a sā n maan woto, a lebgda hagiimdē wā t'a zunuubā yaa sēn yaafe, ti yaa wala biig sēn dogde t'a yaa sēn yulg n yi zunuub buud fāa.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. La dīin-yiibā tuumā baa ti sā n mikame t'a gidga wakat fāa, a gidgrā kengda hagiimdā pugē ti yaa hagiimdā tuum waoogr la rē.
2. Ninsaal rogdame t'a pa tar tuum tuuti ye n zāag n yi zunuub-rāmbā; rēnd a pa tukd nin zēng tudgr ye.

(2758)

(150) - عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «ما مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهَا أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ» يعني أيامَ العشر، قالوا: يا رَسُولَ اللَّهِ، ولا الجهادُ في سبيلِ اللَّهِ؟ قال: «ولا الجهادُ في سبيلِ اللَّهِ، إلا رجلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فلم يَرْجِعْ من ذلك بشيءٍ». [صحيح] - [رواه البخاري وأبو داود، واللفظ له]

(150) – Yii a [bn ‘Abbaas nengē, -Wēnd yard be b yiibā yīnga-, a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga), yeelame: «**Rasem-rāmb ka be ti tvum sōmbs noom Wēnd n yud rasem-kāensā ye**» rat n yeel ti rasem piigā, la b yeel yā: Wēnd Tēn-tvumā, baa Gihaadı Wēnd sorā puga? T'a yeele: «**Baa Gihaadı Wēnd sorā pug ka yud-a ye, sā n ka ned sēn yi ne a meng la a arzeka, n ka lebg baa fu**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥaariy la a Abuu Daawuud n togs-a la gom-bilā yii a Abuu Daawuud nengē]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) kōta kibare, ti ad tvum sōng rasem pi-rēng Higiimdā kiuug pugē wā, yēnda sōmblem n yud rasem-rāmbā fāa gilli.

La Şahaabsā, -Wēnd yard be b yīnga- sok Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) ti Gihaadı zēng sēn ka rasem pi-kāensā, rē yīngā yēnda sōma n yud bi yaa tvum sōms rasem-kāensā pugē? Bala bāmb rag n miime ti Gihaadı wā a bee tvum nins sēn yud yel-sōmdā pugē.

Ti Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga) lok n yeele, ti ad tvum sōngo rasem-kāensā pugē, a sōmblem n yud Gihaadı zēng sēn ka rasem-kāensā pugē, sā n ka ned sēn yi, t'a yaa sēn zabde, la a kēes a menga la a arzeka zabrā pugē, ti yaa Wēnd sorā yīnga, n kong a arzeka, la a mengā maan kaalem Wēnd sorā poorē, yāwā soab yel-sōmd n yud tvum sōng rasem-kāensā pugē.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Tuum yudlem ning sën be Higiimdã rasem pi-rëengã pugê, rënd sõmba ne lıslaam t'a zaεεg rasem-kãensã, la a wusg tũud-rãmb a pugê, la Wënd yuur tēegre -A Naam yı wagell n zēke- la Alkvrãan karengo, la "Allaahu akbaru" la "laa ulaah llallaah" la "Alhamdu lillah" maanego, la Puvsgo la sãra-rãmba la no-loeere, la tuum sõmbsã fãa gilli.

(6255)

(151) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(151) – Yii a Abu Huvrayrat nengê -Wënd yard be a yĩnga- a yeelame: Wënd tēn-tuum -Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- a yeelame-: «Ad Wënd ka get y naandã la y arzekã ye, la ad A geta yãmb sũyã la y tuumã. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- vënegdame n vilgdê, ti Wënde, A Naam yulgame n zēke, A ka get yembsã naandã la b yĩnsã, a yaa neer bı a yaa wënga, a yaa bedr bı a yaa kɪdga, a yaa laafi bı a yaa bãadã, A ka get rê fãa ye. La A ka get b arzek me ye, a yaa wusg bı a yaa kɪdga, rënd Wënde, A Naam yı wagell n zēke, A ka yõkda A yembsã, A ka geend-b yel-kãensã yĩnga la b yõs-taab a pugê wã ye, la A sën gete, yaa b sũyã la bũmb ning sën be sũy wã, sën yaa Wënd zoεεga la sɪd-kũuni la sɪda la pu-peelem, maa sën yaa maan-tı-b-yã la maan-tı-b-wum raabo, la ad Wënd sën getã yaa b tuumã, rê yĩnga a manegame bı a sãamame, rënd n ges beenê n kō-b yel-sõma la A rol-b rê zugu.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Hadiisã wilgdame ti b sōmb n loe b zugu ne sūurã manegre la sūurã ylgr n yi sifa b sēn sãbse.
2. Hadiisã wilgdame ti sūurã manegr yita ne pu-peelem la tuumã manegr yita ne Nabiyaamã -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga-pugbo, la yaa bãmba b yiibã me la gesgã zīigã Wënd nengē, A Naam yi wagell n zēke.
3. Yaa ti ninsaal ra belg a meng ne arzeka, ka a neerem me, ka a yīnga, ka baa fu sēn yaa dūni-kāngã yelã ye.
4. A bugsdame ti b kull n bas yungã gesgo ti ka tū ne pugē wã manegr ye.

(4555)

(152) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قال: قال رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يَغَارُ، وَإِنَّ الْمُؤْمِنَ يَغَارُ، وَغَيْرَةُ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(152) – Yii a Abuu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd-tēntuum (Wënd puusg A la tulgr be a yīnga) yeelame-: «**Ad Wënd zabda ra-taare, la muumim me zabda ra-taare, la Wënd ra-taarã zabre yaa muumim sēn wat n maan Wënd sēn gidgã**». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare ti Wënd maanda ra-taare la a kisdē wala muumin me sēn maand ra-taare la a kisdē, la Wënd ra-taarã zabr sababo, yaa sid-kōt sēn na n maan bumb ning Wënd sēn gidgã, sēn yaa yel-beed-rãmbã, wala yoobo, la raoap ne

taab kēed-n-taare, la wagdem la rāam yūub la zēng sēn ka yi ne rēnda, sēn yaa yel-beedā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa bugsgu n yi Wēnd gēebā la A subgrā, ti b sā n tug n maan A sēn gidgā.

(3354)

(153) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُؤَيَّبَاتِ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: «الشُّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسَّحَرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الرَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(153) – Yi a Abu Hvrayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: «Zoe-y n zāag-y yel-halkds a yopoe wā», la b yeele: « Wēnd Tēn-tvuma, yaa bāmb la buse?" T'a yeele: yaa lagem-n-taar ne Wēnde, la tum, la yōor ning Wēnd sēn gidg ti b ra kv ti sā n ka tū ne hslaang hake wā kvbo, la rībaag rubo, la kub arzek rubo, la gūd kuidg n zoe zabr raare, la Muumin pogsā sēn yaa yōk-m-mensā rāmbā, sēn pa ning b toag ne yel-beedā rōdbo». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zema taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Tēn-tvumā (Wēnd pvsug la A tigr be a yīnga) a saganda a poorē rāmbā ti b zāag yel-wēns a yopoe la Wēnd kusg sēn halkd ninsaala, la b sēn wa n sok-a ti yaa busā? A vēneg-b lame ti b yaa:

Rēnem: yaa lagm-n-taar ne Wēnde, ne b sēn baood mak-n-taase la bilg-n-taase ne Wēndā a sēn yaa neng ning fāa, la rik tūudum a sēn yaa soab fāa n tū zēng sēn pa Wēnde, la a singa ne Lagm-n-taarā; bala, yē n yud zunuub-rāmbā fāa wēnga.

Yiibu: yaa tum- yē me yaa yoada, la walma, la tito, la wvud- rāmba-, t'a namsd b sēn maan-a soab tumā yīnga, n kuvda, maa bāaga, maa welg yi-kāadb a yiibā ne taaba, la a yaa Sutāan tvvma, la a wvvsuga fāa pa tōe maan-a rēnda ne lagm-n-taare la yū-wēnsā pēnegre ne būmb b sēn nongē

tāabo: yōor ning Wēnd sēn gidg ti b ra kv wā, sā n pa sārī n kō sor ti bu-bvvdā maan rē.

Naase: yaa ribaag reegre n rit-a maa b sēn nafd neng ning fāa.

Nu soaba: yaa maan-n-zvuka bi-bilf arzēa saamb sēn ki n bas-a t'a pa ta kaseng (baalik) ye.

Yoobe: yaa zoe zabre b sēn zabd ne Kīfr-dāmbā.

Yopoe: yaa burkīn pogsā sēn yaa yōk-m-meng rāmbā rōdbo, woto bala la rapā me rōdbo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti zunuub bēdā pa tek a yopoe wā ye, la sēn welg bāmbā b yopoe wā yaa b bedrmā la b yellā keelem yīnga.
2. Sakdame ti b kv yōore ti sā n mikame ti tū ne sār hakē wala maan-n-dolga, la tar-n-yi-dīini, la yoobo ned sēn kē kāadem poorē, la yaa sārī bu-bvuda n maand-a.

(3331)

(154) – عن أبي بكرة رضي الله عنه قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم: «أَلَا أُتَبِّئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ؟» ثَلَاثًا، قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعَقُوقُ الْوَالِدَيْنِ» وَجَلَسَ وَكَانَ مُتَكِنًا، فَقَالَ: «أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ»، قَالَ: فَمَا زَالَ يُكْرِّرُهَا حَتَّى قُلْنَا: لَيْتَهُ سَكَتَ. [صحيح] - [متفق عليه]

(154) – Yii a Abu Bakrata nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Nabiyaamā, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) yeelame: "m pa na n kō-y kibar ne zūnuub bedā sēn yud bedrem?" Tı tōnd yeele: n-yēe Wënd Tēn-tvuma, t'a yeele: yaa lagm-n-taar ne Wēnde, la roagdb a yiibā namsgo, la a ra kulame t'a zīndi n yeele: la zīri-beedo, la a pa bak n yilemd-a, hal ti tōnd wa yeele: a pa na n yaa n sīndī. [Naṣuṇ Ṣahuṭuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) kōta a Ṣahaabsā kibare zūnuub bed sēn yudā, n togs bāmbā b tāabā:

1-Yaa lagm-n-taar ne Wēnde: yē me yaa f sēn na n wēnems tūd-rāmbē wā, tūdum, n kō zēng sēn ka Wēnde, la fo sēn na n mams zēng sēn ka Wënd ne Wēnde, tūdumā wēngē, la Sobēndā wēngē, la yvy wā la sif-rāmbē wā.

2-Yaa roagdb a yiibā namsgo: yē me yaa namsg buud fāa ne roagdb a yiibā, zem ti yaa gomde, maa yaa tvumde, la fo sēn na n bas maneg n tvg b yiibā.

3-Yaa zīri-beed koεga, sēn be yē pvgē me yaa kaset zīri: yē me la gom fāa sēn yaa zīri-beedo, b sēn yage, n rat n na n paoog ned ning b sēn yag n rolgā, n na n reeg a ligdi, walla maan n zvvg a zugu, a burkīndē la sēn wōnd rē.

La Nabiyaamā, (Wënd puvsg la A tilgr be a yīnga) a yulma bugsgā zīri-beedā koεg zīigē, ti yaa sēn na n wīnig a wēngā la a sēn basd vūn wēns nins nimbuiidā pvgē wā, halt ti Ṣahaabsā wa tvg n yeele: d sā n da paam t'a sīndi: ti yaa Nabiyaamā nimbāan-zoεga, la Ṣahaabsā sēn leb n kis būmb ning sēn namsd Nabiyaamā yīnga.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Sën be hadiisã yõod pugê, yaa ti zũnuub sën tug n yuda, yaa lagem-n-taar ne Wëndé, bala yaa yënda la a rik n ning zũnuub bedã yãoogê, la bala yaa yë n leb n yuda, la bũmb ning sën kengd rë, yaa Wënd koεeg sën yeele, (A Naam zëkame): {Ad Wënd pa basd ti loog ti b sã n maan lagm-n-taar ne-A ye, la A yaafda sën pa ta rë, A sën tull a soaba}.
2. Roagdb a yiibã hake zislem sën ta zĩig ninga, ne Wënd sën rik b yiibã hake-rãmb n tøk ne Wënd hake wã, (A Naam zëkame).
3. Zũnuub-rãmbã, b puita beda la bãanego, la zũnuub bedrã yënda la zũnuub fãa b sën rogl namsg a zugu dũni kaanë, wala sãri wã maan-n-rolgã, maa kãabgo, maa pulen-wëng n be beenë alkiyaoom raare, wala sën na n pulem t'a soabã këeda Bugmë, la zũnuub bedã me yuda taaba, sãnda wëng yuda sãnda gidgrã (Haramã) wεengê, la sã n yaa zũnuub bãanegã yaa sën ka ta zũnuub bedã.

(2941)

(155) – عن عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «الْكَبَائِرُ: الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوْقُ الْوَالِدَيْنِ، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَالْيَمِينُ الْعَمُوسُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(155) – Yii a ʿAbdullaah [bn ʿAmr [bn Al-ʿaaṣ nengē (Wënd yard be b yiibã yīnga): ti yii Nabiyaamã nengē, (Wënd pʊvsɡ la A tɪlɡr be a yīnga) a yeelame: «**Zūnuub bɛda: yaa lagem-n-taar ne Wēnde la roagdb a yiibã namsgo la yōor kuvbo la wēen bōrdga**». [Naṣun Ṣahuḥun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Boḥaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamã, (Wënd pʊvsɡ la A tɪlɡr be a yīnga) kōta kibare ne zūnuub bɛdã, bãmb me la b sēn pʊlem a maandã pʊlem beedo, dūni kaanē maa laahre.

Rēnem soaba: yaa lagm-n-taar ne Wēnde: yē me yaa f sēn na n wēnms tūud-rãmbē wã, tūudum, n kō zēng sēn ka Wēnde, la fō sēn na n zemsg zēng sēn ka Wënd ne Wēnde, bũmb ning sēn welg ne Wëndã pʊgē, A sobēndã wɛngē la yʊɪy wã la sɪf-rãmbē wã.

Yiib soaba: Yaa roagdb a yiibã namsgo: yē me yaa namsg buud fãa ne roagdb a yiibã, zem ti yaa gomde, maa yaa tuumde, la fō sēn na n bas manegr n tʊɡ b yiibã.

Tãab soaba: yaa yōor kuvbo, ti ka tū ne hake, wala sēn na n kv-a ne wēgdo la beem bala.

Naas soaba "yaa wēen bōrdga": yē me yaa zīri-beed wēnengo n yaaol n miē ti yaa zīri, b pʊd-a-la woto, bala a bōrda a soabã zūnuubã maa Bugmã pʊgē.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Wēen bōrdgã a ka tar tuum sēn maand maan n rol ti yaaf-a ye; a bedremã la a wēngã sēn ta zīig ningã yīnga, la sēn be a pʊgē, yaa tuub n bas bala.

2. Sēn kuvg koεeg n togs zūnuub βed-kāensā a naasā, hadiisā pugē wā, ti yaa b zūnuubā zislem sēn ta zīig ninga, ka wilgd ti yaa b tēka la woto ye.
3. Zūnuub-rāmbā, b puita βeda la bānengo, la zūnuub bedrā yēnda la zūnuub fāa b sēn rogl namsg a zugu dūni kaanē, wala sāri wā maan-n-rolgā, maa kāabgo, maa pulen-wēng n be beenē alkiyoom raare, wala sēn na n pulem t'a soabā kēeda Bugmē, la zūnuub βeda me yuda taaba, sānda wēng yuda sānda gıdgrā (Haraamā) wεengē, la sā n yaa zūnuub bānengā yaa sēn ka ta zūnuub βedā.

(3044)

(156) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَوَّلُ

مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي الدَّمَاءِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(156) – Yii a ‘Abduullaah [bn Mus’uud nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā, (Wēnd puvsug la A tilgr be a yīnga) yeelame: «**Rēenem b sēn na n bv nebā ne taab svka dūni yikr raarā yaa zumē wā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsug la A tilgr be a yīnga) togsame ti rēenem b sēn na n bv nebā ne taab svka dūni yikr raarā yaa b wēg-taabā, zumē wā, wala kuvbā la sāmпоgā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda zumā yell bedrem sēn ta zīig ninga, bala sung ne būmbu wilgdame t'a yaa kegeg n yuda.

2. Zūnuubā yta bedre n zems ne sāang ning sēn be beenē wā bedrem, la tug n yāk yōor sēn ka tar yelle, a yaa sāang sēn yaa bedre, sāang ka be t'a bedremā ta-a sā n ka kifēndem la lagem-n-taar ne Wēnde, (A Naam zēkame).

(2962)

(157) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ قَتَلَ مُعَاهِدًا لَمْ يَرِحْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ، وَإِنَّ رِيحَهَا تُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ أَرْبَعِينَ عَامًا». [صحيح] - [رواه البخاري]

(157) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengē, (Wēnd yard be b yiibā yīnga), ti yii nabiyaamā nengē, (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga) a yeelame: «**Ned ning sēn wa n kv lslaambā sēn rik Alkaool ne a soaba, a kōn n wum arzānā yūug ye, la a yūugā wmda yta yuwm pis-naas kēnd zīigē**». [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyamā (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga) kōta kibare la a vēnegd n wilgdē, puleng wēnga, sēn zao ne ned ning sēn wa n kv lslambā sēn rik alkaool ne-a soaba, yē yaa kifr ning sēn wa n kē lslaambā tēngē ne alkaool la bas-m-yam kūuni, ti ad nin-kāngā soab ka na n wum arzānā yūug ye, la arzānā yūugā, a tata yuwm pis-naas kēnd zīigē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame ti kv Mu'aahad (b sēn rik alkaool ne-a soaba) la zimmy, la b sēn kō a soab bas-m-yam, a yaa zūnuub bedre.
2. Almu'aahad: yēnda la ned ninga b sēn maan zems-n-taar ne-a kifr-rāmbē wā, la a be a tēngē wā, n ka zabd ne lslaambā ti lslaambā me ka zabd ne-a. La zimmy: yēnda yaa ned ning sēn zī lslaambā tēngē la a kōt fadgo. La musta'aman: yēnda yaa

ned ning sēn kē l̥s̥laambã tēngē ne alkaool la bas-m-yam
kūuni n tug wakat sēn yāk toaaga.

3. Hadiisã bugsdame n yi alkaool-rãmbã zãmbgo ne zēng sēn ka
l̥s̥laambã.

(64637)

(158) – عن جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «لَا
يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ رَحِمٍ». [صحيح] - [متفق عليه]

(158) – Yii a Gubayr nengē, -Wēnd yard be a yīnga- t'a wuma
Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga- t'a yetē: "Rog wāas ka
kēed arzān ye". [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu
(A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga- kōta kibare, t̥i ned
ning sēn wa n wāag a rog pētbã, būmb ning sēn yaa t̥ilae, t̥i yaa hake-
rãmb t'a kō-ba, maa a nams-b lame la a wēng-ba, yē soaba sōmbame t̥i
b ra kēes-a arzānã ye.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Wilgdame t̥i rogem wāagre, yaa zunuub bedr sēn be zunuub
bedã pugē.
2. Rogmã tōkre, a ytame n zems būmb ning nebã sēn nimim t̥i
yaa rogem tōkrã, rēnd a yōsgdame ne zīisã yōs-taabã la
zamaan-rãmbã la nebã.
3. Rogem tōkr tūuda ne kaagr la sara maanego la manegre la
bãad-rãmb kaagre, la f sagl-b ne manegre la f gudg-b ne yel-
kiti la zēng sēn ka rēnda.

4. La rogmã wãagr sã n wa yı sën pë a n yudã, a zunuubã yıta kegeng n yuda.

(5367)

(159) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبَسِّطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، وَيُنْسَأَ لَهُ فِي آثَرِهِ، فَلْيَصِلْ رَحْمَةً». [صحيح] - [متفق عليه]

(159) – Yii a Anas nengẽ -Wënd yard be a yïnga- ti ad Tën-tuvmã -Wënd puvsgr la A tulgr be a yïnga- yeelame: "Ned ning sën wa n tulla ti b yalg a ritlã la b yaool a vüunã, bı a tøk a rogmã". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puvsgr la A tulgr be a yïnga- kôta bikare, ti b tøk rog pëtbã ne kaagre la b waoog-ba yïng wæengẽ la arzæk wæengẽ la zëng sën ka yı ne rënda, t'a yaa sabab n yalgd ritla la a tonged yõore.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. Rogmã, bãmb la pëtbã, maa ba wã la ma wã wæengẽ, la rogmã sën wa n tug n pë n yud fãa, mikdame ti yë n sõmb ne tøk n yuda.
2. Hadiisã wilgdame ti rolbã yıta wala tuumdã buudu, rënd ned ning sën tøk a rogem ne manegr la neer maanego, Wënd tøkda lame a yõorã wolgem wæengẽ la a ritlë wã.
3. Wilgdame ti rogem tøkre, a yıta sabab sën paasd ritla la a yalgd-a, la sabab n wogend yõore, baa ti sã n mikame ti ritlã la yõorã yaa bumb sën yãk toaaga, a maanda bark b pusë, t'a maan a vumã pugë yel wusgo la nafa, ti yud a taabã sën maandã, sãndã pus n yeelame ti yıta ne yõorã woglemã la ritlã paasg sıd-sıda. La Wënd n yud minim.

(160) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «لَيْسَ الْوَأَصِلُ بِالْمُكَافِي، وَلَكِنَّ الْوَأَصِلُ الَّذِي إِذَا فُطِعَتْ رَحْمُهُ وَصَلَّهَا». [صحيح] - [رواه البخاري]

(160) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē, -Wënd yard be b yiibā yīnga-, ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**Ad rog tōkda pa sēn maanda neere n rondē wā ye, la ad rog tōkda yaa b sēn na n wāag a soab rogem, la a sēn tōkd-a**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare ti ned ning rogem tōkr sēn pidi, la rog-pētb manegre, pa ned ning sēn yekd manegrā ne manegrā ye, la tōkd hakukā, rogem tōkr sēn pidā, yē la b sēn na n wāag a rogmā t'a tōk-a, baa ti b sã n maan-a wēnga; a yekd-b-la ne manegre, la maan neere.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Rogm tōkr ning sāri wā sēn datā, yaa fo tōk sēn wāaga foom b pugē wā, la yaaf sēn wēga foom, la f kō sēn mōnga foomā, la pa tōkr ning sēn yaa maane-m ti m maan-f ye.
2. Rogmā tōkr yita ne fo taas fo sēn tōe teka, sēn yaa sōma fāa, ligdi, la doose, la saglg ne manegre, la gidg-ba n yi yel-kiti, la sēn wōnd rē, la f tus wēngā, f pāng tōog teka, n yi-ba.

(161) - عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «أَتَذُرُونَ مَا الْغَيْبَةُ؟»، قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ»، قِيلَ: أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقُولُ؟ قَالَ: «إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ اغْتَبْتَهُ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ فَقَدْ بَهْتَهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(161) – Yii a Abu Hurayrat nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, tı Wēnd Tēn-tuumā, -Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga- a yeelame: "Yāmb mii widg sēn yaa a sab bu?" Tı b yeele: Wēnd la A Tēn-tuumā n yud minim, t'a yeele: " yaa fo sēn na n tēeg f saam-biig yelle, būmb ninga a sēn kisi", tı b yeele: la sã n mikame tı mam sēn yet būmb ningã bee mam saam-biigē wã? T'a yeele: " fo sēn yetã sã n be a nengē fo wid-a lame, la sã n ka be a nengē, f yaga zīri-beed n rogl-a. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga- vēnegdame n wilgdē, widg sēn yaa haraamã a hakukã sēn yaa a soaba, yē me la fo sēn na n gom lıslaam sēn ka be yelle, a sēn kisi zem tı yaa a naanegã maa a zvgdã wængē, wala woabga, zam soaba, ziri-be-neda, la sēn wōnd rēnda sēn yaa sãbsg sıf-rãmba, baa tı sã n mikame tı sıfã be a nengē.

La sã n mikame tı sıfã ka be a nengē, rēnd yēnda keelem yuda widga, yē me la zīri-beedo, rat n yeele, tı pasg n rogl ninsaala būmb ning sēn ka be a nengē.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yaa Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga- wilg sōngã, ne a sēn gom masaal-rãmba n tūnug ne sokre.
2. Yaa sahaabsã zug sōngã ne Nabiyaamã -Wēnd puusg la A tılgr be a yīnga-, b sēn yeel tı yaa Wēnd la A Tēn-tuumã n yud minimã.
3. B sã n sok ned a sēn ka mi bı a yeele: Wēnd n yud minim.

4. Yaa sari wā sēn bu nimbuiidā ne a sēn gū hake-rāmbā la ma-biir ning sēn be bāmb suka.
5. Yaa ti wudga yaa būmb sēn yaa haraam, sā n ka halhaal-rāmb sānda, manegr yīnga; sēn be rē pugē yaa f sēn na n tus wēgdo n yi f menga, ne b sēn wēg a soabā sēn na n togs wēgda yelle, ned ning sēn reeg a hake wā n kō-a nengē, bilgr t'a yetē: a zagl wēga maam, maa a maana maam woto. La sēn be a pugē ad yaa saawar maanego furi maa lagem-taab n tume, maa yak-n-taar wængē la sēn wōnd rēnda, a sā wa tug n sokd naag-n-taagā yelle, a tōe n togs-a lame.

(5326)

(162) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ فِي الْحُكْمِ. [صحيح] - [رواه الترمذي وأحمد]

(162) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tēn-tuvmā (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) a kāaba zāmb soaba la sēn reegd-a n na n maan zāmbā buvd pugē. [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiiziy la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsug la A tulgr be a yīnga) kosa rigb la zāagre n yi Wënd yolsgo, (A Naam yī wagell n zēke), n kō ned ning sēn kōta zāmbā la sēn reegd-a wā.

La sēn be rē pugē b sēn kōt bu-kaoodbā sēn na yilē tī b bu n wēg buvdā pugē: sēn na yilē tī kōtā paam būmb ningā a sēn rata tī ka tū ne sīd ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē ti b gudga zāmb kūuni, la a reegre, la kē suk t'a yi, la a sōngre; ne sēn be a pugē sēn yaa sōng-taaba ne zīri-beedo.
2. Wilgdame ti kō ligdi n na n maan zāmbā a bee zūnuub bedā pugē, bala Wēnd Tēn-tuumā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a kāaba a reegdā la a kōtā.
3. Zāmbā kūuni buvdā wεεngē wā, yēndā wēng n yuda, yē zūnuub n leb n yuda; bala be a pugē, sēn yaa wēgbo, la bu ne zēng sēn ka Wēnd sēn sikā.

(64689)

(163) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ؛ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ، وَلَا تَحَسَّسُوا، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا». [صحيح] - [متفق عليه]

(163) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wēnd yard be a yīnga), ti yii Nabiyaamā nengē, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**Gūus-y y mens ne sāmbse, tu ad sāmbsā la gom sēn tvg n yud zīri-beedo, la y ra pēs n bānge, la y ra vees n bāng ye, la y ra maan taab sū-kiir ye, ra rabs-y taab ye, ra n gē-y taab ye, la y yi Wēnd yembse, n yaa ma-biisi**». [Naṣuṇ Ṣaḥuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a gudgdame la a bugsd yel sānda sēn yit sabab n kēng ne welgre la beem lislaambā ne taab suka, la sēn be rē pugē:

Yaa (tē-wēnga) yē me yaa rōdb sēn zīndid sūurē wā ti ka tū ne daliil ye, la a wilgame ti yaa yēnda la goamā sēn yud zīri-beedo.

Yaa (pēesgo) yē me la baood nebã yāna n na n bānge, sēn tū ne nifri maa tubre.

Yaa (veesgo): yē me yaa bao n na n bāng yeI sēn solg yeIã pvgē, la noor wusgo yaa sēn na n yaa wēng bao n bāng pvgē.

La (sū-kīiri) yē me yaa fo sēn na n ka nong ti neb a taabã paam neemã.

La: (K1s taab zã-kuidsi) ne b sēn na n ball n bas taaba, n ka puvsd taaba, la ka kaagd a ma-bi-taag sēn yaa l1slaama ye,

La: (gē-taaba) la kisg-taaba la zoe-n-zāag taaba, wala neb a taabã namsgo, la nen-gānenga la yek-yooko.

Rē poorē ti Nabiyaamã yeel gomd sēn tigme, ti l1slaambã yalē wā bāmb ne taab svkã manegdē, sēn tū ne gom-kāngā, a yeelame: (Y1-y Wēnd yembse, n yaa ma-biisi) Rēnd ma-biirā, a yaa tōkre, ti nebã ne taab kiid-n-taarā tabend ne-a, ti nonglemã la miningā paasd bāmb ne taab svka.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Tē-wēngā pa yooko ne ned ning wēngā tagmas-rāmb sēn vēneg a soab nengē ye, la sōmba ne muumin t'a y1 yam soaba, n yaa pu-tē witg soaba, n ka belgd a menga ne nin-wēnsā la dīin-yitbā ye.
2. Sēn ratā yaa bugs n yi rōdb ning sēn tabend nebã menga, la a leb n gidg ti b ra kell n duum a zug ye, la sã n yaa būmb ning sēn balled a nengē, n ka tabendē, yē soabã b ka rogend ninsaal a yellā ye.
3. Yaa būmb ning sēn tōe n y1 sabab ti l1slaambã zāma zab taab la b wāag taabã gidgre, la pēesg la sū-kiir la sēn wōnd b yiibã gidgre.
4. Yaa saglg ti b tum ne l1slaam ti yaa wala fo sēn tum ne f ma-biiga, saglg la nonglem wēengē.

(164) – عن حذيفة رضي الله عنه قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: «لَا يَدْخُلُ

الْجَنَّةَ قَتَاتٌ». [صحيح] - [متفق عليه]

(164) – Yii a Huzayfa nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: m wuma Nabiyaamā -Wēnd puvsḡ la A tūlgr be a yīnga- t'a yetē: "Gom rıḡsd ka kēed arzān ye" [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḡaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsḡ la A tūlgr be a yīnga- kōta kibare tu tēn-kān-wēeda sēn rıkd goamā nebā ne taab svka, tu yaa sēn rat n na n sām b ne taab svka, tu ad a sōmba ne sūbgre ne b sēn ka na n kēes-a arzāna.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgdame tu tēn-kān-wēendā yaa zunuub bedr sēn be zunuub beḡda puḡē.
2. Hadiisā ḡıdgda tēn-kān-wēendo, bala be a puḡē, sēn yaa sāanga la namsg sēn paamd nebā yembr-yembre la zāmā wā fāa gilli.

(5368)

(165) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «كُلُّ أُمَّتِي مُعَاْفِي إِلَّا الْمُجَاهِرِينَ، وَإِنَّ مِنَ الْمُجَاهِرَةِ أَنْ يَعْمَلَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ عَمَلًا، ثُمَّ يُصْبِحُ وَقَدْ سَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ، فَيَقُولُ: يَا فَلَانُ، عَمِلْتُ الْبَارِحَةَ كَذَا وَكَذَا، وَقَدْ بَاتَ يَسْتُرُهُ رَبُّهُ، وَيُصْبِحُ يَكْشِفُ سِتْرَ اللَّهِ عَنْهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(165) – Yii Abuu Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīng) a yeelame: mam wuma Wēnd Tēn-tuuma (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «Mam poorē rāmbā fāa yaa sēn yaaf-b rāmba, sã n ka vēnegdbã, la sēn be vēnegrã pugē, yaa ned sēn na n maan tuum yungo, n vēeg beoog ti Wēnd luda a bāngo, t'a tvg n yetē: zagla! Ad yungē mam maana woto la woto, ad yē rag n gāanda yungē t'a Soabã yaa sēn lud a bāngo, t'a vēeg beoong n pārgd Wēnd svtrã (bān-loerã) n basd a mengã». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē ti lislām sēn yaa zūnuub soaba, a tēda Wēnd yolsgã la A yaafgã a yīnga, sã n ka ned ning sēn wa n vēnegda Wēnd kusgã, n pugd ne-a la yaa yalamdo, yē soab ka sōmb ne yaafa ye, ne a sēn na n maan Wēnd kusg yungo, n vēeg beoog ti Wēnd yaa sēn lud a bāngo, t'a tvg n yēsd ne nin-zēnga ti yē maana Wēnd kus-kāngã zaame, ti Wēnd yaool n da luda yē bāongo, ti yēnda vēeg beoog n pārgd Wēnd bāongã n basd a meng ne yānde!!

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Wilgda Wēnd kusgã vēnegr wēng sēn ta zīig ninga, Wēnd sēn maan-f ludb poorē.
2. Maan Wēn-kusgã n vēnegdē wã, a sēegda yel-beedã muumin-rāmbã ne taab suka.

3. Wënd sën lud a soab dūni kaanē, A maand-a-la ludb yaoolem raarã, la woto yaa sën be Wënd yolsgã sën yaa yaleng ne A yembsã, (A Naam yı wagelle).
4. Ned ning b sën wa n zarb ne Wënd kusgo, yaa tılae ne-a t'a lud a mengã, la a tuub n tug Wënd nengē.
5. Wilgda vënegdbã zūnuub bedrem sën ta zīig ninga, sën maand-b pu-toog ne Wënd kulgã vënegrã, n pōsgd b mens ne Wënd yaafg la A laaft wã maanego.

(3756)

(166) - عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطَبَ النَّاسَ يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ، فَقَالَ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُبَيْةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَتَعَاطَمَهَا بِأَبَائِهَا، فَالْنَّاسُ رَجُلَانِ: بَرٌّ تَقِيٌّ كَرِيمٌ عَلَى اللَّهِ، وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ هَيْنٌ عَلَى اللَّهِ، وَالنَّاسُ بَنُو آدَمَ، وَخَلَقَ اللَّهُ آدَمَ مِنْ تُرَابٍ، قَالَ اللَّهُ: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ} [الحجرات: 13]». [صحيح] - [رواه الترمذي وابن حبان]

(166) - Yii a [bn ‘Umar nengē (Wënd yard be b yiibã yīnga): Tı Wënd Tën-tvumã (Wënd puvsg la A tıgr be a yīnga) a goma ne neba, Mak pakrã raare, n yeele: «yãmb a neba! Ad Wënd sɛɛsa zulem sasa yelã n bas yãmbã, la a wug-m-menga ne yaab-rãmbã, rënd nebã yaa neb a yiibu: manegda sën yaa Wën-zoeta n yaa turg Wënd nengē, la nin-wēnga sën yaa zu-be-neda n yaa yaalg Wënd nengē. La nebã yaa a Adam koamba, la Wënd naana a Adam ne tom. Wënd yeelame, A Naam zēkame: { yãmb a nebã ad Tōnd naana yãmb n yi rao la pagē, la D maan yãmb ti yaa zāmaan fãa ne a neb, la buu-rãmba bui yīng ti y bāng taaba, ad yãmb waoor sën yuda Wënd nengē yaa sën yuda ne Wën-zoεeg yãmb pugē, ad Wënd yaa Mita n yaa Minim-tēng-n-biiga} [Al-Hugraat: 13]». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A At-tirmiiziy la a [bn Hibbaan n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tıgr be a yīnga) goma ne neba, Mak pakrã raare, n yeele: yaa yãmb a neba, ad Wēnde, A zēkame n yēes n bas yãmba, zulem sasa waoog-m-mengã la a puglgã ne ba-rãmba, la ad nebã yaa kōbg a yiibu:

maa ti yaa sid-kōta n yaa manegda n yaa Wën-zoeta, n yaa tūuda ne Wēnde, (A Naam yı wagell n zēke), rënd yāwã soaba a yaa waagell Wënd nengē, baa t'a soab ka bu-bedr soaba, la nin-bedr nebã nengē.

Maa ti yaa ktfre, n yaa wēnga, n yaa zu-be neda, yāwā soaba yaa yaalg Wēnd nengē, a ka zem baa fuī, baa ti sã n mikame ti yaa buud soaba, n yaa nin-bedr nebã nengē, n yaa naam soaba.

La nebã yaa a Adam koamba, la Wēnd naana a Adam ne tom. Rēnd ka sōmb ne ned ning yagr sēn yaa tom, t'a waog a menga la a maan yel-solemd ne a meng ye, la gom-kāngã sɔdgre, yaa Wēnd koεεgã sēn yeele, (A Naam zēkame): { yāmb a nebã ad Tōnd naana yāmb n yi rao la paga, la D maan yāmb ti yaa zāmaan fāa ne a neb la buud-rāmba buī yīng ti y bāng taaba, ad yāmb waoor sēn yuda Wēnd nengē yaa sēn yuda ne Wēn-zoεεg yāmb pugē, ad Wēnd yaa Mita n yaa Minim-tēng-n-biiga} [Al-Hugraat: 13]».

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yaa gɔdgr ti b ra pug ne buud la arzεgs ye.

(65074)

(167) – عن عائشة رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «إِنَّ أَبْغَضَ الرَّجَالِ إِلَى

اللَّهِ الْأَكْذُ الْحَصْمُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(167) – Yii Aausa nengē -Wēnd yard be a yīnga- ti yii Nabiyaamã nengē -Wēnd pvvsg la A tulgr be a yīnga- a yeelame: "Ad nebã sēn yud gēeg Wēnd nengē, yaa zab-to neda". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zεmsa taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wēnd pvvsg la A tulgr be a yīnga- kōta kibare ti Wēnde, A Naam yī wagell n zēke, a gēeda nebã pugē ned ning zabr sēn yaa kegenga n yaa wvsgo, n ka sakda n na n tū sɔda, n rat n na n tōdga ne no-koεεma, maa a zabda ne sɔda la a maandē ti looge zabrã pugē n yit tēeg turg pugē, n maan tak-n-taare ti ka tū ne bāngre.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ka kēed zab-zabd sābsgā pugē ned sēn na n wa baood a hake ne sēn tū sari wā sore.
2. Wilgdame ti no-koεmā la zabā, b bee zelemā wā bāas pugē, sēn yit sabab n maand welgre la rabs wēnga lıslaambā ne taab suka.
3. Tak-n-taarā sakdame ti sā n mikame ti yaa sıd pugē n leb n tū ne sor sēn yaa sōma, la a yaa būmb b sēn sābse sā n wa mikame ti yaa sıd tōdgre la zīri-beed tablgo, maa a yume ti ka tū ne daliili.

(5474)

(168) – عن أبي بكر رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «إِذَا التَّقَى الْمُسْلِمَانِ بِسَيْفَيْهِمَا فَالْقَاتِلُ وَالْمَقْتُولُ فِي النَّارِ»، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا الْقَاتِلُ، فَمَا بَالُ الْمَقْتُولِ؟ قَالَ: «إِنَّهُ كَانَ حَرِيصًا عَلَى قَتْلِ صَاحِبِهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(168) – Yii Abu Bakr nengē- Wēnd yard be a yīng- a yeelame: mam wuma Wēnd Tēn-tvuma -Wēnd pvvsg la A tılgı be a yīnga- t'a yetē: «**Lıslaamb a yiib sā n yek taab ne b svvsā, nin-kvvdā la kiidā fāa bee Bugmē**», ti mam yeele: **Wēnd Tēn-tvumā, yāwā yē la nin-kvvdā, tōnd mii yēndā yellā, la kiidā yaa bōe yīng t'a kēed Bugmē? La a yeele: «ad yē me rag n yume n tar yā-beedo, n na n kv a tūud-d-ntaagā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd pvvsg la A tılgı be a yīnga- kōta kibare, ti lıslaamb a yiib sā n yek taaba, ne b svvs a yiibā, ned fāa rat n na n halk a to, rēnd nin-kvvdā bee Bugmē, a sēn kv a tūud-n-taagā yīnga, la yellā gēdga ne sahaabsā kiidā yīnga: yaa bōe ti yē be Bugmē? Tı Nabiyaamā

-Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- kō kibare, tī ad yē me bee Bugmē, bala a rag tara nonglem n na n kv a tūud-n-taagā, la būmb ka gıdg-a rēnda yāwā soabā svugā sēn reng n kv yē wā bala.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame tī ned ning sēn wa n loe ne Wënd kusg tuuma, a sōmba ne namsgo, t'a sā n rik Wënd kusgā sabab-rāmba.
2. Hadiisā bugsda ne kengre lıslaambā wa tī zabd taaba, la a leb n maand puleng wēnga ned ning sēn wa n maana tuum-kāngā ne Bugum.
3. Lıslaambā ne taab suka, zabrā sā n yaa sıd zabre, yē ka kēed puleng beedā pugē ye, wala zab ne kusdbā la sāmdbā.
4. Hadiisā wilgdame tī ned sēn maan zunuub bedre, a ka kifēnde, ne a sēn maan tuumdā ye, bala Nabiyaamā -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- a puda zabd-n-taas a yiibā tī lıslaamb a yiibu.
5. Lıslaamb a yiib sēn yek taaba, sēn tū ne sor ning fāa tī kuub tōe n zīndi, tī b yiibā yembr ku a to, rēnd kuudā la kiidā fāa bee Bugmē, la a sēn yeel tī svugā, a yaa bilgr bala, la baa sēn yaa būmb ning fāa, a kēeda puleng wēngā pugē.

(4304)

(169) – عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السَّلَاحَ فَلَيْسَ مِنَّا». [صحيح] - [متفق عليه]

(169) – Yii a Abu Muusa Al-as'ary nengē, (Wënd yard be a yīnga), ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**Ned ning sēn wa n zēka zab-teed tōnd zugu, a ka be tōnd puḡē ye**».

[Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) bugsda nebā ti b ra zēk zab-teed luṣlaambā zug ye, n na n yees-ba, maa n na n fā b arzegse, ned ning sēn maana rēnda ti ka tū ne hake, a maana yel-wēng sēn yaa bedre, n le yaa zūnuub bedre sēn yi zūnuub bedā puḡē, a soabā leb n sōmba ne puleng wēng-kāngā sēn yaa keḡengā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa bugs keḡengā ne luṣlaam t'a ra wa zab ne a ma-bi taasā sēn yaa luṣlaambā ye.
2. Sēn be Yel-kiti wā la sāang sēn yaa bed tēngā zugu, yaa tug n foogd zab-teedo luṣlaambā zugu, la sāang maanego sēn tū ne kuvbo.
3. Yaa ti pulen-wēng ning sēn togsā, a ka naag zabr ning sēn wat n yaa ne hake wā ye, wala b sēn na n wa ti zabd ne keḡgdbā sēn namsd-b luṣlaambā la sāamdbā la zēng sēn ka bāmba.
4. B ḡudga luṣlaambā yeesg ne zab-teedo la zēng sēn ka yī rē, -baa ti sā n mikame ti yaa reem-.

(2997)

(170) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: قال النبي صلى الله عليه وسلم: «لَا تَسُبُّوا الْأَمْوَاتَ، فَإِنَّهُمْ قَدْ أَفْضَوْا إِلَى مَا قَدَّمُوا». [صحيح] - [رواه البخاري]

(170) – Yii a Aaisa nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: tī Wēnd Tēn-tuumā yeelame -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-: " Ra tv-y kiidbā ye, ad b loogame n kēng b sēn tum ti reng taorē wā". [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- vēnegdame n wilgd kiidbā tuubā sēn yaa haraam, la b burkīndā kāsgre, tī ad woto yaa zvug wēnse, bala kiidbā taa zūig ninga b sēn tum ti reng taorā, zem tī yaa sōma maa yaa wēnga, sēn paasde tv-kāensā ka tat-b ye, la a namsda vtbā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda kiidbā tuub sēn yaa haraam.
2. Bas kiidbā tuubā yaa būmb sēn yaa gūusgu ne vtbā, n leb n gūud nimbuiidā laaft, n leb n gūud nimbuiidā tī b tulg n yi zab taabā la gē-taagā.
3. Yōod ning sēn be b sēn gidg tī b ra tv-ba, yaa tī bāmbā, b taa b sēn tum ti loogē wā, rēnd tuubā ka nafd-ba n yaool n namsd a rog-pētb nins sēn yaa vtbā.
4. Yaa tī ka sōmb ne ninsaal t'a wa tug n yeel būmb manegr sēn ka be a pugē.

(171) – عن أبي أيوب الأنصاري رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «لَا يَجُلُّ لِرَجُلٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ، يَلْتَقِيَانِ، فَيُعْرِضُ هَذَا وَيُعْرِضُ هَذَا، وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(171) – Yii a Abu Ayubb Al-ansaary nengē -Wēnd yard be a yīnga- tud Wēnd Tēn-tuumā -Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga- yeelame: "Ka sōmb ne neda t'a wāag a ma-bi taaga, ti yud rasem a tāab ye, ti b yekd taaba, ti yāwā killed kaanē, ti yāwā killed kaanē, la b yiibā sōma sēn yuda, yaa sēn singa a to wā puusgā". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga-gudgame ti lıslaam wa tug n wāag a ma-bi taag n yud rasem a tāabo, ti b yiibā yembr fāa segd a to , n ka puusdē, n ka gomda.

La zabd-n-taas a yiibā sōmlem sēn yuda, yaa sēn modgda n rat n yāk wāagrā, n sung ne puusgo, la sēn yeel ti wāagrā kaanē wā, yaa wāagr ning sēn yaa fo mengā hake wā, la sā n mikame ti yaa wāagr ning sēn yaa Wēnd hake wā, wala Wēnd kusdbā la bida wā rāmb, la tūud-n-ta wēnsā wāagre, yēnda ka būmb sēn yāk toaag ye, yēnda yaa būmb sēn yag ne manegr ning sēn be wāagrē wā, rēnd a setame ne wēngā sēebo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame ti sakdame ti b wāag neda rasem a tāab pugē, maa sēn ka ta rēnda, ti yaa sēn na n gūus nebā me rogne wā, rēnd b yaaf n basa wāagr ning sēn yaa rasem a tāabā, buul yīng ti sabab ning sēn maanā na looge.
2. Yudlem ning sēn be puus taab pugē wā, la ad a yidgda būmb ning sēn be a yōy wā sēn yaa kisgu, a leb n yaa tagmas ne nonglem.

3. Lislaangã maana yã-beed ne ma-bi taarã la mining ne taaba
 lslaambã ne taab suka.

(5365)

(172) – عن سهل بن سعد رضي الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ يَضْمَنْ
 لِي مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ أَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(172) – Yii a Sahl [bn Sa'ad nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga) sën yi Wënd
 Tën-tvuma - Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- t'a yeelame: " ned ning
 sën kō a maam bas-m-yam ne bũmb ning sën be a ye-peed a yiiã suka
 la a nao a yiiã suka, m kōt-a-la bas-m-yam ne arzēnã". [Naṣuṇ ṣahuhun
 (Gom-sikdem sën manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) kōta kibar ne yel a
 yiiu, lslaam sã n tablg-ba a kēeda arzēna,

Rēenema: yaa zilemdã gūusgu n ra gom sën gēed Wënd ye, A Naam
 zēkame,

Yiib soabã: yaa Taorã gūusgu n da kē yoob pvgē ye;

bala yĩn-wil-kāensã b yiiã, wënd kugã noor wvsgo a tũuda ne b
 yiiã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Hadiisã wilgdame ti zelemdã ne taorã gūusgu, a yaa sor sën
 kēesd arzãna.
2. A welga zelemdã ne taorã n togse; bala yaa bãmb b yiiã la
 yel beedã sën paamd ninsaalã yēgre, dũni la Laahre.

(3475)

(173) – عن أسامة بن زيد رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَا تَرَكَتُ بَعْدِي فِتْنَةٌ أَضَرَّ عَلَى الرَّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(173) – Yii a Usaamat [bn Zayd nengē, -Wënd yard be b yiibã yīnga-, tı Wënd Tën-tvuma, (Wënd pvvsg la A tılgr be a yīnga) yeelame: «**Mam ka bas m poorē wã fitna (zarb-n-gesg) sēn namsd raopã n leb yud pagbã ye**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tılgr be a yīnga) kōta kibare, tı ad yē ka bas a poorē, zarbgo t'a namsd raopã, n leb n yud pagbã ye, sã n mik tı yaa a zak rãmba, tōe n yu sabab tı yēnda yōsg sãri wã, sã n mikame tı yaa pug-zēnga, ad a sēn gēdgd ne-a wã la a lakd ne-a wã, la bũmb ning sēn na n yı rē pugē, sēn yaa sãanga.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Sōmba ne lıslaam t'a gūus pagbã masuba la a yēd sor fãa gill sēn na n wa ne zarbg ne-a.
2. Sōmba ne sıd-kōta t'a gãd Wēnde, la a maan yamleooog n tug Wëndē, n na paam tılgr n yi zarbgã.

(5830)

(174) – عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ الدُّنْيَا حُلُوءَةٌ خَضِرَةٌ، وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا، فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ، فَاتَّقُوا الدُّنْيَا وَاتَّقُوا النَّسَاءَ، فَإِنَّ أَوَّلَ فِتْنَةٍ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانَتْ فِي النَّسَاءِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(174) – Yii a Abu Saud Al-hudriy nengē (Wënd yard be a yīnga) ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) yeelame: «Ad dūni wā yaa noogo n yaa bugsgo, la ad Wënd na n ledsa yāmb a pugē arzagsē wā n ges būmb ning yāmb sēn na n tume, bi y zoe dūni la pagbā, ti ad rēnem fitna (zarb-n-ges) sēn zīnd [sraeɛl koambē yu pagbē wā]». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti dūni yaa noogo a lembgē, n yaa bugsgo, n yaa kōodre a gesgē, ti ninsaal belg a meng ne-a n nidgd pānga a pugē, n rik a yugrā fāa gilli ti yaa yēnda. La ad Wēnde, (A Naam yulg n zēke), A maanan tōnd sānda ti d ledsd taaba dūni-kāngā vumā pugē, n na n ges d sēn na n tum a soaba, d na n yals ne A tūudmā bi d na n kus-A lame? Rē poorē t'a yeele: gūus-y ti dūni wum-noogā la a faas-teedā ra wa belg yāmb ye, n tall yāmb ti y bas būmb ning Wënd sēn sagl yāmb ne wā ye, n wa ti lvi b sēn gidg yāmb a soabā zug ye. La būmb ning bedrem sēn yud ti y sōmb n gūus y mens n yi dūni wā fitna wā, ad yaa pagbā fitna, bala yēnda la rēnem Fitna [sraeɛl koambā sēn lvi a zugu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā pirs dame ti b tablg Wënd zoεega la b ra maan soagl ne dūni wā yelā la a faas-teedā ye.
2. A bugsdame ti b gūus b mens n yi pagbā fitnā wā pugē, sēn yaa gesgo, maa yaal-yaale maanego n gēdg ra-zēmse, la zēng sēn ka rēnda.

3. Pagbã zarb-n-gesgã, a naaga zarb-n-ges bɛd nins sɛn be dũni-kãngã pugẽ wã.
4. A wilgda waazu maanego la yam rukre, zamã-rãmb nins sɛn reng taorã nengẽ, rɛnd bũmb ning sɛn paam [sraeɛl koambã, tõe n paama zɛng sɛn ka bãmba.
5. Pagbã fitnã wã (zarb-n-gesgã) sã n mikame tɪ yaa f paga, rɛnd a tõeeme n roglg raoa rutla raoã sɛn ka tõe, tɪ rɛnda maan-a soagla t'a bas d̄iinã yel baoobo, n yɪ sabab n tall-a n kɛes halkr pugẽ, dũni wã baoob wɛengẽ, la sã n mikame tɪ yaa pug zɛnga, yɛnda fitnã wã yaa a sɛn na n belgd raopã la a kuld-b n yɪ sɪdã zugu, tɪ pagbã sã n yɪ n tug n gɛdg raopã, sɛn tug n yuda sã n mikame tɪ yaa pagb sɛn ka lud b zutu, n ka yeelg sõma, la woto tõeeme n yɪ sabab n tall-b n kɛes yoob puga, yoobã dargɛ-rãmb kõbg toor-toore, rɛnd sõmba ne muunim t'a gãd Wɛnd wĩirã la a maan yamleoog n tug Wɛnd nengẽ t'A gũ-a n põsg-a n yɪ pagbã zarbgã.

(3053)

(175) – عن أبي موسى رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيِّ».

[صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وأحمد]

(175) – Yii a Abuu Muusa nengẽ (Wɛnd yard be a yĩnga) tɪ Nabiyaamã (Wɛnd puusg la A tɪlgr be a yĩnga) a yeelame: «**Fur loees ka manegde, rɛndame tɪ tũ ne biig ba-rãmbã minim**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sɛn manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã, (Wɛnd puusg la A tɪlgr be a yĩnga) vɛnegame n wilgdɛ, tɪ paga, a fur ka manegde, rɛndame tɪ tũ ne biig ba, sɛn na n yik n yals ne fura loeese.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wali wā yaa sart furā manegr wεengē, rēnd b sã n loe fur ti ka tũ ne wali, maa pagã sã n loe a meng furi, ka manegd ye.
2. Yaa ti wali wā yēnda la raopã sēn tug n yud rog-pētem ne pagã, rēnd biig ba ning sēn zārã wã ka tōe n fur pagã ti sēn pē-a n yudã sã n be beenē.
3. Yaa sart ti wali wā yɪ baalika, n yaa raoa, n mi sōma n welge, n mi fur yōod-rāmb sēn yaa soaba, la wali wā (biigã baaba) ne pagã dīin yɪ a yembre, rēnd ned ning sēn wa n ka suf ne yel-kāensã a ka sōmb n yɪ biig ba, fur loεεgē ye.

(58066)

(176) – عن عقبة بن عامر رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: **«أَحَقُّ**

الشُّرُوطِ أَنْ تُوفُوا بِهِ مَا اسْتَحَلَّتُمْ بِهِ الْفُرُوجَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(176) – Yii a ‘Ukbat Ibn ‘Aamir nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga), yeelame: **«Sart-rāmb nins sēn sōmb ne yāmb pidsgā, yaa yāmb sēn ruk sart-rāmb nins ti tao wā lebg halaal ne yāmba»**. [Naṣuṇ Ṣaḥiḥuṣn (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti sart-rāmb nins sēn sōmb ne pidsgā, yaa sart-rāmb nins sēn yɪ sabab ti wum noog ne pagã lebg halaal ne-fo, bāmb me la sart-rāmb nins sēn sakd ti pag rɪglg-a fur loeesē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa tulae ti b pids yi-kāadb a yībā yembr sēn na n rik ne a to wā, sã n ka sart ning sēn wa n tug n haram halaale, maa a maaname ti halaal lebg haraam.
2. Pids furā sart-rāmbā, yēnda n keng n yud zēng sēn ka rē, bala a yaa būmb sēn maan ti tao wā lebg halaale.
3. A wilgda furā darge lıslaangā pugē, ne a sēn maane n keng ti b pids a sart-rāmbā.

(6021)

(177) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «الدُّنْيَا مَتَاعٌ، وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(177) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd pvsug la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Dūni wā yaa wvm-noogo, la dūni wvm-noog sēn yuda, yaa pug-sōngo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd pvsug la A tulgr be a yīnga -kōta kibare, ti dūni wā la būmb ning sēn be a pugē wā fāa, a yaa būmb b sēn wvmsd noog ne-a wakat bilf bala , rē poorē t'a wa gōbg n bas ninsaala, la ad dūni wvm-noogā sēn tug n yuda, yaa pug-sōngo, pag ning ti fō sã n ges-a a noogda f sūuri, la fō sã n sagl-a a tūud-f lame, la f sã n lill n bas-a a gūuda a sīdā, a mengē la a sīdā arzekē.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Yaa b sën kō sor ti b wums noog ne dūni te-yulma, teed nins Wënd sën maan ti yaa halaal n kō A yembsã, ti ka tū ne maan-n-zuuge, maa puglgu.
2. Yaa b sën maan yamleog ti b tūus pug-sōngo, bala a sōngda a sıda ne a Soabã tūudum.
3. Dūni wã wum-noog sōma sën yud fãa, yaa Wënd tūudum, maa a sōngd foom ne Wënd tūudum.

(5794)

(178) – عن ابن عمر رضي الله عنهما: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الْقَرْعِ.

[صحيح] - [متفق عليه]

(178) – Yii a ‘Umar biig nengẽ -Wënd yard be b yiibã yĩnga-: Tı Wënd Tën-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) a gidga som pok pōngre. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) gidgame ti b ra tvg n pōng zugã pedgo la b bas pedg ye.

La gidgrã a gūbga raopã, kom-bãaneg la bēda, la sã n yaa paga, ka sōmb ne yē t'a pōng a zugã meng ye.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Yaa sãri wã sën ning a toaag ne ninsaal mengã yĩngã.

(8914)

(179) – عن ابن عمر رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «أَحْفُوا الشَّوَارِبَ وَأَعْفُوا اللَّحَى». [صحيح] - [متفق عليه]

(179) – Yii a ‘Umar biig nengē (Wënd yard be b yiibã yĩnga) tı yii Nabiyaamã nengē (Wënd puvsg la A tılgır be a yĩnga) a yeelame: «**Wõrs-y no-kõbdo la y bas toemse**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tılgır be a yĩnga) sagendame tı b wõrs no-kõbdã, tı b ra bas-a ye, wõrsdame, la b maan yel-kãngã sõma. la neng a to wã sagendame tı b bas toεenga, la b bas-a t'a pidi.

Sên be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. Toεeng põngr gidgame.

(3279)

(180) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما قال: لَمْ يَكُنِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاحِشًا وَلَا مُتَفَحِّشًا، وَكَانَ يَقُولُ: «إِنَّ مِنْ خِيَارِكُمْ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَاقًا». [صحيح] - [متفق عليه]

(180) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengē -Wënd yard be b yiibã yĩnga-t'a yeelame: Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tılgır be a yĩnga) rag n ka yı n yaa gom-be-ned ye, a rag n yume n yetê:«**Ad sên be yãmb nintũusdã pugē, yaa sên yud-b yãmb ne zvg-sõngo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Rag n ka be Nabiyaamã zvgdē wã (Wënd puvsg la A tılgır be a yĩnga), gom-wēnse, maa tuum wēns ye. A rag n ka yı n teesd zvg-

wēnga, maa n maand pu-toog ne zug-wēng ye, bala yēndā (Wēnd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) a yaa zug zɪsg soaba.

La ad a yume, (Wēnd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) n yetē: ad yāmb sēn yud sōmblem Wēnd nengē, yaa sēn yuda yāmb ne zug-sōngo, ne manegr maanego, la neng yōgengo, la namsg yōk n bas ne nebā la maan sugr ne-a, la nebā gēdgr ne bōn-neere.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sōmba ne Muumini t'a zāag yel-beedo, sēn yaa gom-wēns la tuum wēnse.
2. Wilgda Wēnd Tēn-tuumā (Wēnd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) zugda sēn pidi, rēnd ka yit a nengē, rēnda tuum-sōngo, la koe-yilgemde.
3. Ad zug-sōngā, a yaa ween-n-vug ti yaa pōs-taab zīga, rēnd ned ning sēn pōsga, a bee muumin-rāmbā nin-tūusdsā pugē, la sēn leb n pid ne sid-kūun n yuda.

(5803)

(181) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «إِنَّ

الْمُؤْمِنَ لَيُدْرِكُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ». [صحيح بشواهده] - [رواه أبو داود وأحمد]

(181) – Yii a ‘Aatša nengē - Wēnd yard be a yīnga: a yeelame: ad mam wuma Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: **«Ad muumin paamdame sēn tū ne a zug-sōngā, no-loet dargε sēn yās ne Wēnd tūudmā»**. [ṣahuhun bi ṣawaahidhu (A manegame ti b sā n ges hadiis-rāmb nins sēn wōnd-a wā)] - [A Abu Daawud la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) vēnegr n wilgdē, ti ad zug-sōngā, a taasda a soabā, ned ning sēn duumda ne wīntoog no-

loeere la a yās ne yung Puvsgo darge, la zug-sōngā yēgrā, yaa sōma maanego, la gom-sōmbse, la neng yōgengo, la yōk f nang ti ra ta neda, la f leb n maan sugr ne nebā nangā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa lslaamdā sēn ning a toaaga zugdā manegr la a pidsgu.
2. Yaa zug-sōngā yudlem halı ti yamb tōe n paam sēn tū ne zug-sōngā, no-loet ning sēn ka kaoodā yel-sōmde, la yung puvsd ning sēn ka yetā yel-sōmde.
3. Wīntoogā no-loeerā la yungā yals n puvsā, yaa tuum a yiib sēn yaa zısdı, musak n be b pugē ne yōyā, ne rē fāa ti zug-sōng soaba na n wa tug n paam b yiibā darge, ne a sēn tōog n zab ne a yōorā ne tums-n-ta sōngā.

(5799)

(182) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِمْ». [حسن] - [رواه أبو داود والترمذي وأحمد]

(182) – Yii a Abu Hırayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd puvsd la A tıgr be a yīnga) yeelame: «**Sıd-kōtbā sēn yud lumaoong pidbu, yaa sēn yud ne zug-sōngo, la yāmb sōmblem sēn yuda, yaa ned ning sōmblem sēn yuda a pagbē wā**». [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawvud la a At-tirmiiziy la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsd la A tıgr be a yīnga) kōta kibare, ti nebā lumaoong sēn yud pidbu, yaa ned ning zugd sēn manege, la rēnda yaa sēn tū ne neng yōgengo, la maan-neer maanego, la gom sōma, la wēng zēkr n bas nebā.

La muumin-rāmbā sēn yud sōmblem, yaa sēn yuda sōmblem ne a pagbā, la a koamba la a kom-pugli, la a tã-pogse la a pēt-n-ta pogse, bala bāmb bee neb nins sēn sōmb ne yēnda zv̄g-sōng maanego.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda zv̄g-sōnga yudlem la a bee sid-kūunā pugē.
2. Tvumā bee lumaoongā pugē, la sid-kūunā me paasdame la a boogdē.
3. Lislaangā sēn waoog paga la a leb n maan yamleog tū b maneg n tug-a.

(5792)

(183) - عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ، فَقَالَ: «نَفْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ»، وَسُئِلَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ فَقَالَ: «الْفَمُّ وَالْفَرْجُ». [حسن صحيح] - [رواه الترمذي وابن ماجه وأحمد]

(183) – Yii a Abu Hurayrat nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, a yeelame: B soka Wēnd Tēn-tvum, -Wēnd pv̄vsg la A tulgr be a yīnga- bumb ning sēn waoog n kēesd nebā arzān n yuda, t'a yeele: "Yaa Wēnd zoεεga la zv̄g sōngo" la b leb n sok-a yel nins sēn yaa wv̄vsg n kēesd nebā Bugmē wā, t'a yeele: " yaa noorā la taoorā". [Hasanun ṣahuhun (A be neere, a manegame)] - [A At-tirmiiziy la a [bn Maāga la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd pv̄vsg la A tulgr be a yīnga-vēnegame tū ad sabab-rāmb nins sēn tv̄g n yud n kēesd nebā arzānā yaa a yiibu, bāmba: Yaa Wēnd zoεεga la zv̄g sōngo.

Rēnd Wēnd zoεεgā: yaa fo maan foom la Wēnd namsgā sv̄ka gidre, ne fo sēn na n tvum Wēnd sēn saglā la f zāag A sēn gidgā

La zvg sōngã yita ne fo sēn na n yols f nengã la f maan sēn be neere la f yōk f nangã n yi nebã.

La sabab-rãmb sēn yud n kēesd nebã Bugmã yaa a yiibu, bãmba: Yaa zalemã la taorã.

La zelemã sēn be a Wēnd kusgã pugē yaa zīri-beedã la wıdgã la munaafıglemã la zēng sēn ka rēnda.

La taorã, sēn be a Wēnd kusgã pugē yaa yoobo la a Lvvt nebã tvvma (raop ne taab kēed-n-taare) la zēng sēn ka rēnda.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Arzãnã kōomã tara sabab-rãmba sēn yag ne Wēnde, A Naam yı wagell n zēke, sēn be a pugē: yaa Wēnd zoεεga, la sabab-rãmb sēn yag ne nebã, tu sēn be a pugē: yaa zug sōngo.
2. Wilgda zelem wēngã sēn ta to-to a soabã zugu, la a yaa sabab sēn kēesd ned Bugmē.
3. A wilgda yōyã yamleoodã la yel-beedã yellã sēn ta to-to ninsaal zugu, la b yaa sabab nins sēn nong n kēesd nebã Bugmē.

(5476)

(184) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه قال: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْسَنَ النَّاسِ خُلُقًا. [صحيح] - [متفق عليه]

(184) – Yii a Anas [bn Maalik nengē, (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tuvmā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) rag n yume n yud nebā ne zug-sōngo. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) rag n yume, n yud nebā ne zugd pidbu, Nabiyaam tara pōsga, zug-sōmbsā la yel-sōmā fāa pugē, sēn yaa gom-noodo la yel-sōmā maanego, la neng yōgengo, la nong zēk n yi nebā la maan sugr ne nongā nebā nengē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) zugdā sēn pidi.
2. Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yēnda la tikr sēn pidi, zug-sōng pugē.
3. Yaa b sēn pirsd ti b tik Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a zug-sōngā pugē.

(6180)

(185) – قال سعد بن هشام بن عامر - عندما دخل على عائشة رضي الله عنها: يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ، أَنبِئِينِي عَنْ خُلُقِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَتْ: أَلَسْتَ تَقْرَأُ الْقُرْآنَ؟ قُلْتُ: بَلَى، قَالَتْ: فَإِنَّ خُلُقَ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ الْقُرْآنَ. [صحيح] - [رواه مسلم في جملة حديث طويل]

(185) – Yii a Sa'ad [bn Hišaam [bn 'Aamir nengē, -a sēn wa n kē a 'Aaiša nengē, (Wēnd yard be a yīnga): Muumin-rāmbā ma wā, kō maam kibar ne Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) zvgdā: t'a yeele: fo ka karem Alkurāan laa? Tı mam yeele: n-yee, t'a yeele: Ad Wēnd Nabiyaaamā zvgdā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ra yaa Alkurāana. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a hadiis wok pugē]

bilgrā:

B soka muumin-rāmbā ma, d ma a 'Aaiša (Wēnd yard be a yīnga) Nabiyaaamā zvgd sēn da yaa a soaba (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), t'a lok ne gomd sēn tigim, la a wēneg a soakdā n togl Alkurāanā sēn tigim sıf-rāmb sēn pid zānga, rēnd a yeelame, tı Nabiyaaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) rag n yume n zvgend a meng ne Alkurāanā zvgdo, Alkurāanā sēn sagl būmb ninga a yikd n yalsa ne rē, la a sēn gidg būmb ninga a zāagdame, rēnd Nabiyaaamā zvgd ra yume n yaa tum ne Alkurāane, la a yals Alkurāanā todsē, la a zvgl a meng ne Alkurāanā zvgdo, la a rik yam ne Alkurāanā yel-būnā la a kvdemdā togsgā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa b sēn kengde tı b tik Nabiyaaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a sēn rag zvgl a meng ne Alkurāanā.
2. Yaa Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) zvgdā pēgbo, tı ad a yume n yaa Wahi wā tukē la a yita.
3. Alkurānā yaa yēgr ne zug waglā fāa gilli.

4. Zugdā lslaangā puga, a gūbga dīinā gilli, tı b maan saglsā la b zāag b sēn gudgā.

(8265)

(186) – عن شداد بن أوس رضي الله عنه قال: ثِنْتَانِ حَفِظْتُهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَاتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ، وَلِيُحَدِّدَ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، فَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(186) – Yii a Sadaad [bn Aws nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tvma -Wēnd pvsug la A tılgr be a yīnga- yeelame-: «**Ad Wēnd maaname ti yaa tılae ti b maneg n tug būmb fāa gilli, rēnd yāmb sā n na n kv, bı y maneg y kvvbā, y sā n na n kodge, bı y maneg y kodgrā, la ned fāa saas a svuga la a pems a rūn-koatga**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaama -Wēnd pvsug la A tılgr be a yīnga- kōta kibare ti Wēnde -A Naam zēkame- A maaname ti manegrā yaa tılae n rog tōnd zug yelā pugē, la manegr me yaa: Wēnd gūusgu wakat fāa, A tūudmā pugē, la sōma maanegē, la yōk f nang n yi bōn-naandsā, la sēn be rē pugē yaa manegre kvvbē wā la kodgrē wā.

Rēnd manegrā kvvbē wā ti sā n wa yaa dīina maan-n-dolga: yaa tūus sor sēn yaa nana n yuda, la sēn tvvl n yuda.

La manegrā kodgrē wā: yaa b maan bvg-bvg ne rūngā ne b sēn na n saas svugā, la b ra saasd-a rūngā taor t'a getē ye, la b ra kodg-a ti rūms a taab be beenē n getē ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wēnd yolsgā- A naam yı wagell n zēke- la A bugsmā ne bōn-naandsā.

2. Kvubā la kodgrā manegrā yaa yī wala sāri wā sēn dīglā.
3. Yaa sāri wā sēn pidā, la a sēn kumb sōma buud fāa wā, sēn be rē pugē yaa rūm-muk yolsgā la maan bug-bug ne-a wā.
4. Gūdgame tī b ra yaal ninsaala b sēn ku-a poorē ye.
5. Yaa b sēn harm n gūdg būmb fāa sēn namsd rūm-mukā.

(4319)

(187) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ الْمُقْسَطِينَ عِنْدَ اللَّهِ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ، عَنْ يَمِينِ الرَّحْمَنِ عَزَّ وَجَلَّ، وَكَلَّمْنَا يَدَيْهِ يَمِينٌ، الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا وَلُوا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(187) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē -Wēnd yard be b yīibā yīnga-a yeelame: Wēnd Tēn-tvumā -Wēnd puvsg la A tīlgr be a yīng-yeelame-: "Ad tēeg turga rāmbā b bee zaoos zutu tī yaa nuura, tī be Arrahmaan Naabā ritg wēngē, la A Nus a yīibā fāa rag n yaa ritgo, neb nins sēn tēegd turga b buud wēngē la b zags rāmbā la b taor ningā b sēn lvus-ba". [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tīlgr be a yīnga- kōta kibare, tī neb nins sēn buud ne tēeg turga la sīda nebā ne taab sukā, tī bāmbā b na n zīnda zaoos zut sēn zēke, tī yaa sēn naan ne nuura, tī yaa waoor ne-ba dūni yīkr raarā. la zao-kāensā b bee Arrahmaan Naab ritg wēngē, la Wēnd Nus a yīibā fāa rag n yaa ritgo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda tēeg turg yudlemā la b pirs dame tī b maan-a.

2. Tēeg turg yaa būmb sēn gūbgi, a kumba taorā reegr fāa gilli, la bu nebā ne taab suka, halı n tug n tāag pagbā ne taab tēeg turga, la kombā la zēng sēn ka rē.
3. Hadiisā vēnegdame n wilgd tēeg turg rāmbā dargε-rāmbā sēn ta zīig ninga, dūni wā yıkr raare.
4. A wilgda sid-kōtbā dargε-rāmbā sēn yōs taabā, ned fāa gill na n zemsa a tuumdā sēn yı to-to.
5. Kēes nebā yamleog ne būmbā a yaa na-kēnd sōng sēn be Da'awa wā (bool n tug Wēndā) na-kēndr pugē, t'a yıt sabab n kēesd yamleog ned ning b sēn boond-a n tugd tūudmā pugē.

(4935)

(188) – عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «لَا ضَرَرَ

وَلَا ضِرَارَ، مَنْ ضَارَّ ضَرَّهُ اللَّهُ، وَمَنْ شَاقَّ شَقَّ اللَّهُ عَلَيْهِ». [صحيح بشواهده] - [رواه الدارقطني]

(188) – Yii a Abu Sa‘ud Al-ḥudriy nengē (Wēnd yard be a yīnga) ti Wēnd Tēn-tuvmā, (Wēnd puvsug la A tılgr be a yīnga) a yeelame: «**Namsg ka be, nams taab me ka be. La ned ning sēn wa n bao n na n namse, Wēnd namsd-a lame, la ned ning sēn wa n bao n na n kenge, Wēnd kengd-a lame**». [Şahuhun bi Şawaahidhu (A manegame ti b sā n ges hadiis-rāmb nins sēn wōnd-a wā)] - [A Ad-daarufoṭniy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tılgr be a yīnga- vēnegr n wilgi ti yaa tılae ti b tus namsgo n yi nebā, a kōbgā buud too-toor fāa, f tus-a n yiis f mengā la f tus-a n yiis neb a taabā, ka sakd ne nedā t'a wa tıg n nams a menga, maa a nams ned a to, fāa gill yaa a yembre.

La ka sōmb ne-a t'a wa tıg n yek namsgā ne namsg ye, bala namsg b ka saasd-a ne namsg ye, sā n ka mikame ti yaa maan-n-rolga, ti maan-n-zıvg ka be ye.

Rẽ poorẽ ti Nabiyaamã -Wënd puvsug la A tulgr be a yĩnga-vēneg n wilg namsg ning sẽn paamd ned ning sẽn namsda nebã, la a leb n maan puleng wẽng ti weoogr paam ned ning sẽn weoogda nebã.

Sẽn be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Hadiisã gudgdame ti f wa maan n role, ti yud wala b sẽn maan foomã.
2. Naab a Wënd ka sagl A yembsã ne bũmb ning sẽn na n nams-b ye.
3. A wilgdame ti yaa haraam ti ned wa tug n kēes namsgo, maa nams taaba, zem ti yaa koεεga maa tuumde maa basgo.
4. A wilgdame ti tuumdã rolb yaa tuumdã buudu, ned ning sẽn wa n baood n namsd nebã, Wënd namsd-a lame, la sẽn wa n weooga nebã, Wënd weoogd-a lame.
5. Sẽn be Sari wã zeng raad pugẽ: yaa ti "yel-namsdga saasdame" Rënd sari wã ka sakd namsgo, sari wã kusda nams taaba.

(4711)

(189) – عن أبي هريرة رضي الله عنه: أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَوْصِنِي، قَالَ: «لَا تَغْضَبُ» فَرَدَّدَ مِرَارًا قَالَ: «لَا تَغْضَبُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(189) – Yii a Abuu Hurayrat nengê -Wënd yard be a yînga- : Tı raoa n yeel Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- sagl-ma, t'a yeele: «**Ra gē ye**» t'a yilem noor wusgo, tı Nabiyaamã yeele: «Ra gē ye». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrã:

Sahaabsã ned a yembre, -Wënd yard be b yînga-, a kosa Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- t'a wilg-a bumb ninga sên na n nafa, tı Nabiyaamã yeel t'a ra gē ye, la woto rat n na yeelame t'a zāag sabab nins sên kut t'a gē wã la a yōk a menga, tı gēeg sã wa, rënd a ka kelled bala n tūnug a sū-yikrã, n na n kv maa pãbe, maa a tv, la sên wōnd rënd ye.

La nedã ylma saglgã kosg noor wusgo, la Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yînga- ka paas saglgã pugē, rēnda a sên yeel-a «Ra gē ye».

Sên be Hadiisã yōod-rãmbê:

1. Yōod-rãmb nins sên be hadiisã pugē, yaa tı b bugsdame tı b zāag gēega la a sabab-rãmbã, tı yaa yēndã la wēngã zānga, la gūus f meng n yi gēega yēnda la sōmã wã zānga.
2. Gēeb Wënd yînga, wala b sên wat n pãrg Wënd lohorem-rãmbã, yēnda yaa gēeg b sên pēgde.
3. Yilem gomde tı tulsem sã n be beenē, halı tı kelgdã bāng a vōorã la a bāng a yōodã sên ta to-to, yaa bumb b sên baode.
4. A wilgdame tı kos sagell bāngd nengē, a yaa bumb sên yaa bedre.

(190) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(190) – Yii a Abu Hurrayrat nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, ti Wēnd Tēn-tvuma, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: "Ad raood ka yōk-n-lub ye, la ad pāng soaba yaa ned ning sēn tōe n yōk a menga a gēeg sasa". [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- kōta kibare ti ad pāng sūd-sūda, ka yīnga pāngā ye, maa ned ning sēn yōkda a to n lubdē, la ad pāng soab sēn yaa kegenga, yaa sēn tōoge wōr a yōorā la a modg-a, a sūurā yikr sēn wat n kenge, bala rēnda wilgda a sēn tōe a mengā pāng keelem sēn ta to-to la a sēn wild svitāanā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda sugr maaneg yel-sōmb sēn ta to-to ningā, la yōk-m-meng la gēeb sasa, la a lagema tvum sōmbs nins līslaangā sēn keng ti b maanā.
2. Zab ne yōorā gēeb sasa wā, a pāngā yuda zab ne be.
3. Līslaangā toemdā pāngā Zulemā sasa b sēb fasēmdā to-to ningā, n kēng zugd sēn yaa zug wagla, rēnd nebā sēn yud pānga yaa ned sēn tōe a menga.
4. Yaa zāag n yi sū-yikri, a sēn yit sabab n maand sāanga nebā la mimbuuidā pugē.

(191) – عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما قال: سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا يَعِظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ، فَقَالَ: «الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(191) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē - Wēnd yard be b yiiḃā yīnga-t'a yeelame: Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- wuma raoa sēn sagend a ma-biig yān-zoεεg wεengē, t'a yeele: "Yān-zoεεg bee liimaong pugē". [Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaarīy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- wuma raoa t'a sagend a ma-biiga t'a bas yān-zoεεgā wvsgā, tī Nabiyaamā na n vēneg n wilg-a tī yān-zoεεgā a bee liimaong pugē, a ka wat ne rēnda sēn yaa sōma.

La yān-zoεεgā a yaa zvgo sēn yit sabab tī ninsaal maan tvum sōnga la a bas wēnga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Būmb ning sēn gidg foom tvum sōng maaneg ka boond tī yān-zoεεg ye, yē soabā b boond-a lame tī sv-svure la kongre la rabeem.
2. Zoe yānd ne Wēnde, A Naam yī wagell n zēke, yitame ne A sēn sagl yel ninsā maanego la yel nins sēn gidgā basbo.
3. Yān-zoεεg ne nebā yita ne b waoogre la sik ned fāa a zīigē la f zāag būmb ning sēn yaa wēng mining pugē.

(5478)

(192) – عن المقدم بن معدي كرب رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «إِذَا أَحَبَّ الرَّجُلُ أَخَاهُ فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي والنسائي في السنن الكبرى وأحمد]

(192) – Yii a Almiƙdaad [bn Ma'adii-Karib nengē, -Wënd yard be a yĩnga- tu yii Nabiyaaamã nengē (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) a yeelame: «**Ned sã n nong a to, bu a togs-a t'a nong-a lame**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a Anasaa'ty As-sunan al-kubraa wã pugē la a Ahmad]

bilgrã:

Nabiyaaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) vënegda sabab-rãmbã yembre sën keng tøk-n-taarã sɪd-kõbã ne taab svka la a sãeegd nonglem b ne taab svka.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgda nonglema yudlem t'a sã n yaa Wënd yĩnga A naam zëkame, pa sën yaa dũni raab ye.
2. B buu nonglem tu f togs f sën nong a soab Wënd yĩnga tu f nong-a lame, sën na yul tu nonglemã la mi-taaba paase.
3. Nonglemã sëegr sɪd-kõtbã ne taab sukã a kengda sɪd-kũunã ma-biirã la gɪgd nin-buiidã n yi sëegre la welgre.

(3017)

(193) – عن جابر بن عبد الله رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «كُلُّ

مَعْرُوْفٍ صَدَقَةٌ». [صحيح] - [رواه البخاري من حديث جابر، ورواه مسلم من حديث حذيفة]

(193) – Yii a Gεεbr [bn Abdullaah nengē, -Wēnd yard be b yiibā yīnga-, ti Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), yeelame: "Maan neer buudā fāa yaa doaaga". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥaariy n togs-a sēn yi a Ğaabr hadiisā la a Muslim togs-a sēn yi a Huzayfa hadiisā]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- kōta kibare ti manegr fāa gilli, la neb a taabā nafgo, sēn yaa gomde, maa tumde, a yita doaag ne a soaba la keore la yel-sōmb n be a pugē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ad sara maanego, a ka būmb sēn tek ninsaal sēn yiisda a arzek ye, ad a gūbga sōma fāa ned sēn maand-a, maa a yeted-a la a taasd-a neb a taabā nengē.
2. Yamleoog talleg n maan neere la būmb fāa sēn nafd neb a taabā.
3. Wilgdame ti ra wa tug n paog manegre, baa t'a yaa bilfu.

(5346)

(194) - عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الْأَسْلَمِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ عِلْمِهِ فِيمَ فَعَلَ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ، وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ». [صحيح] - [رواه الترمذي]

(194) – Yii a Abu Barzat Al-aslamiy nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tën-tuum (Wënd puvsɡ la A tulgr be a yīnga) a yeelame: «**Yamb nao-kadem a yiibā ka na n zēke, halı tı b wa tvg n sok-a a vumā a sēn sees-a zīig ningā, la a bāngrā, a sēn tum būmb ning ne-a, la a arzekā, yaa ye la a paam-a la a kēes-a-la yeenē, la a yīngā a sēn kvıdg-a zūig ningā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiiziy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsɡ la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, tı ad ned baa a yembr ka na n zēk a naorā n gāndag tumā geelg zīigē, dūni yikr raare, n tvg arzānā maa Bugmē, halı tı b wa tvg n sok-a yela:

Rēenemā: yaa a vumā a sēn sees-a la a sēn maan-a būmb ning pugē.

Yiib soabā: yaa a bāngrā, a bao-a-la Wënd yīng bu? La a tuma ne bāngrā bu? La a taasa bāngrā neb nins b sēn sōmb n taasā bu?

Tāab soabā: yaa a arzekā, yaa ye la a paam-a, a yaa halaal bı yaa haraam? Yaa ye la a kēes-a? Yaa būmb ning sēn yard Wënd bı yaa sēn gēed-A?

Naas soabā: Yaa a yīngā la a pāngā la a laafi wā la a rasāndlemā, a zar-b lame la a rik-b n tum bōe puga?

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa b kēes vumā būmb ning sēn yard Wēnde, (A Naam zēkame).
2. Wënd neemā wā yembsā zug yaa wusgo, la A na n sok-b lame neemā ning pugē bāmb sēn da beē wā, rēnd yaa tilae ne-b tı b rik Wënd neemā wā n ning zīig ning Wënd sēn yarde.

(195) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «السَّاعِي عَلَى الْأُرْمَلَةِ وَالْمُسْكِينِ، كَأَلْمَجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ التَّهَارًا». [صحيح] - [متفق عليه]

(195) – Yii a Abuu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame-: «**Ned sēn yās ne pug-kōor rulgre la nimbāan nedā, a yaa wala ned sēn zabd guhaadi Wënd sorā pugē, maa a yaa wala ned sēn yās yungo ne Puusgo n loet noor wīntoogo**» [Naṣuṇ ṣaḥiḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare ti ned ning sēn wa n tug n yās ne pag sūd sēn ki n bas-a, ne a yelā manesgo, ti pagā ka tar ned sēn n yals ne a yelā ye, la nin-bāan-ned sēn tar tulsem, n rulgd-ba n tēed keoor Wënd nengē, yē soabā keoor Wënd nengē yaa wala sēn zabda Wënd sorā pugē, sā n ka rē, a yaa wala ned ning sēn yās ne yung Puusgo, n ka yaadē, maa no-loet sēn ka kaooode.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa pirsgu ti d sōng taaba la d zā taaba, la d pids nin-valensā tulsem-rāmba.
2. Tūudmā gūbga tuum sōmā fāa gilli, la sēn be tūudmā pugē yaa kēne n zā pu-kōor la nin-bāan-nedā.
3. A ḷbn Hubayra yeelame: a raabā yaa ti Wënd tigimdame n kō neda no-loet yel-sōmde la yun-suk puusda la guhaadi zabda, n lagem fāa n kō-a zīig pugē, bala yē ledga sūdā zīigē puk-kōorē wā..., la a leb n yals ne nin-bāan-ned sēn kong n ka tōe n yik ne a meng yellā, ti yāwā rik a pāngā n nafe, la a maan sāra ne a

sugrã, rēnda nafã wã masã a geesda no-loerã la yung Puvsgrã la għaadı wã.

(3135)

(196) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمِ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمِ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمِ صَيفَهُ».

[صحيح] - [متفق عليه]

(196) – Yii a Abu Hurayra nengē, -Wēnd yard be a yīnga-, ti yii Wēnd Tēn-tvum nengē, -Wēnd puvsgr la A tılgr be a yīnga- a yeelame: "Ned ning sēn kōta sūd ne Wēnde la Yaoolem raarã bı a yeel sēn be neere maa a sīndi, la ned ning sēn kōta sūd ne Wēnde la yaoolem raarã bı a waoog a yaka, la ned ning sēn kōta sūd ne Wēnde la yaoolem raarã bı a waoog a sãana". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wēnd puvsgr la A tılgr be a yīnga- vėnegame ti yamb sēn yaa sūd-kōta ne Wēnde la yaoolem raarã, sēn yaa a lėbengã zīigē, b sēn na n rol-a a tvumã zīig ningē wã, yē soabã liimaongã pirsd-a lame t'a maan tvum sōms-kāensã:

Rēnem: yaa gom sōng yeelgo, sēn yaa Wēnd yılgre, la sagl ne manegre, la gıdg ne yel-kiti la nebã ne taab svk manegre, a sã n ka maan rē a sīndidame la a yōk a nangã la a zelemdã n yi nebã.

Yiib soaba: yaa yak waoogre, ne a sēn na n maneg n tvug a nengē la a ra nams-a ye.

Tãab soaba: Sãan waoogre, sãan ning sēn wat n na n ges-a wã, n gom ne-a gom noodo la a rılg-a rubo la sēn wōnd rēnda.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa kō sid ne Wēnde la yaoolem raarā, yēnda yaa yēgre ne sōmā fāa, a leb n peegdame n kēngd tuum sōng zīigē.
2. A bugsdame n yit zelemdā bāase.
3. A wilgdame tu lūslaamdā dīinā yaa mining la waoogr dīini.
4. La yel-sōmd-kāensā a bee sid-kūunā kōbg pugē la zugd sōmbs nins b sēn pēgā.
5. Goamā wuṣgā a tōeeme n tall ned n kēng yel-kiti maa yell sēn gidge, la tulgre a bee sīndig pugē, sā n ka mikame tu yaa sōma pugē la f na n gome.

(5437)

(197) – عن أبي ذر رضي الله عنه قال: قال لي النبي صلى الله عليه وسلم: «لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا، وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(197) – Yii a Abu Zarr nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Nabiyaamā -Wēnd puṣsg la A tulgr be a yīnga- yeela maam: "Ra wa tug n paog manegr ye, baa tu fo na n sega f ma-bi taag ne neng sēn yōgemde". [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puṣsg la A tulgr be a yīnga- a kengame ti b maan neere, la b ra paog-a baa t'a sā n yaa bilfu, sēn be rē pugē, yaa nengā yōgengo, ne laado, f sēn wat n segd-a yek-taaba, rēnd sōmba ne lūslaam t'a maan yā-beed ne rēnda, bala be a pugē, sēn yaa nen-yubsgu ne f ma-bi taaga la sū-noog kēesg a nengē.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã wilgda nong-n-taarã yudlem muumin-rãmbã nengê, bãmb ne taab suka la sũ-noogre, b sën wat n yekd taab wakato.
2. A wilgda sari-kãngã sën pidi la a sën gũbgi, la a waa ne bũmb fãa lɪslaambã sën be a pugê, la b koεεgã yɪ yembre.
3. A kengdame tɪ b maan neere, baa tɪ sã n paoodê.
4. Wilgdame tɪ b buu nonglem tɪ b kées sũ-noogo lɪslaambê wã; bala a maanda minim-taaba bãmb ne taab suka.

(5348)

(198) – عن جرير بن عبد الله رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ

لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ». [صحيح] - [متفق عليه]

(198) – Yii a Geriir [bn Abdullaah nengê, -Wënd yard be a yĩnga-, a yeelame: Wënd Tën-tvumã, -Wënd pvvsg la A tɪlgr be a yĩnga-yeelame: "Ned ning sën ka yolsda nebã, Wënde, A Naam yɪ wagell n zêka, A ka yolsd-a ye". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd pvvsg la A tɪlgr be a yĩnga- vënegdame tɪ ned ning sën ka yolsda nebã, Wënd ka yolsd-a ye, A Naam yɪ wagell n zêke, rënd yamb yolsd bon-naandsã a bee sabab bɛd nins b sën tõe n paam Wënd yolsgã pugê.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yolsgā b baodame ti b maan-a ne bōn-naandsā gilli, la sēn tug n welg nebā n yeelā, woto wilgda b yellā sēn be suk n yudā yīngā.
2. Wilgame ti Wēnde, Yē la yolsda, la A yolsda A yembs nins sēn yaa yolsdbā, rēnd rolbā a yaa wala tuumdā buudu.
3. Yolsgā ne nebā, a gūbga ne fo maan neere n tug-ba la f tus wēng n yi-ba la f tum ne-ba ne tumd-n-taar sēn yaa sōma.

(5439)

(199) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ، ارْحَمُوا أَهْلَ الْأَرْضِ يَرْحَمْكُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وأحمد]

(199) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengē (Wēnd yard be b yiibā yīnga) ti Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Yolsdbā, Arrahmaan Naab na n yols-b lame, yols-y sēn be b tēngā, ti sēn be a saasē wā na n yolsa yāmba**». [Naṣuṇ Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame, ti neb nins sēn yolsd b taaba, Arrahmaan Naab na n yols-b-la ne A yolsg ning sēn gūbg būmbā fāa gillā; ti yaa yolsg sēn zems yē tuum sōngā.

Rē poorē, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) saglame, ti b yols sēn be b tēngā fāa gilli, sēn yaa ninsaala la rūm-mugsi, la bon-yıgdi, la sēn ka rēnda, sēn yaa bōn-naandsā kōbg toor-toore, la yē rolbo yaa ti Wēnd na n yols-b lame sēn yi A saasā zugu.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti Luslaangā dīinā, a yaa yolsg dīini, a fāa gillā me tii Wënd tūudum zugu, la manegr n tug bōn-naandsā.
2. Wēnde, (A Naam yu wagell n zēke), b sfd-A lame ne Yolsgo, la Yē (A Naam yulgame), la A Arrahmaan Naaba la A yolsg Naaba, Yē n taasd yolsgā A yembsā nengē.
3. Wilgdame ti rolbā, a na n yu wala tuumdā buudu, rēnd yolsdbā Wënd yolsd-b lame.

(8289)

(200) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ: رَدُّ السَّلَامِ، وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ، وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ، وَكَشْمِيتُ الْعَاطِسِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(200) – Yii Abu Hvrayrat nengē- Wënd yard be a yīng-a yeelame: mam wuma Wënd Tēn-tvuma (Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «**Luslaam hake a luslaam taag zugu, yaa nu: yaa Sallem leokre, la bāad kaagre, la kūrāmb yāagre, la bool sakre; la tīsd leokre**». [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd pvsug la A tulgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē luslaam hake-rāmb sānda a luslaam taag zugu, Hake-kāensā rēnem yaa pvsugā leokre, ne ned ning sēn ning foom sallem.

Hake yiib soaba: yaa bāad kaagre.

Hake tāab soaba: yaa kūum pvgbo, n yi a zakē wā n ti tāag pvsugā zīgē, n ti tāag yaadē wā, halṭi ti b wa mum-a.

Hake naas soaba: yaa bool sakre t'a sā n bool-a n tug fur walim la zēng sēn pa rē.

Hake a nu soaba: yaa tĩsd leokre, la rē yaa a yeel-a t'a sã n pēg Wēnde, n yeel ti Alhamdu lil-Laah: Yarhamukal-Laah (Wēnd na yols-fo), rē poorē ti tĩsdã yeele: Wēnd na kãndag-yã, la A maneg y yellã.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yaa lıslaangã zuslem, ne a sēn kengad hake-rāmbã lıslaambã ne taab sukã, la ma-biirã ne nonglemã zĩndigri bãmb ne taab suka.

(3706)

(201) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(201) – Yii Abu Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yĩnga) a yeelame: ti Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd pvsug la A tıgr be a yĩnga) a yeelame: «**Y ka kēed arzãnã halı ti y wa kō sıda, la y ka na n kō sıda halı ti y wa noang taaba, rē yĩnga, m ka na n wilg yãmb bũmbu, ti y sã n maana, y bvdã taab nonglem?: Sēeg-y pvsugã y ne taab zugu**». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wēnd pvsug la A tıgr be a yĩnga) a vēnegdame n wilgdē ti ad arzãnã ka na n kē-a rēndã sıd-kōtbã, la lumaoongã pa piti la lıslaambã zãmã me ka manegde, halı ti b wa nong taaba. Rē poorē ti Nabiyaamã (Wēnd pvsug la A tıgr be a yĩnga) tees tōndo n tvug nonglemã sēn na n pid ne yel ninsã, yē me la sallemã sēegr lıslaambã ne taab suka, Wēnd sēn maan sallem ning ti yaa A yembsã ne taab pvsugã.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Arzãnã ka kēede rēnda ne sid-kūuni.
2. Sën be lumaoongã (sid-kūunã) pidb pugē, yaa ti lıslaam nong ne a ma-bi-taaga bũmb ning a sën nong ne a mengã.
3. B buu nonglem ti b sēeg puusgã la b maan-a lıslaambã ne taab suka, bala be a pugē sën yaa nonglem la bas-m-yam sēegre lıslaambã ne taab suka.
4. Sallemã ka ningd ti sã n ka lıslaam ye, ne Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) koεeg sën yeele: "Yãmb ne taab suka".
5. Sallemã maanegã a zēkda nebã welg taabã la b wãag taabã la b beemã ne taab sukã.
6. Hadiisã wilgdã nong-taabã yell sën ta zĩig ningã lıslaambã ne taab suka, la a leb n yaa bũmb sën pidsd liimaoongo.
7. Waa hadiis a to pugē ti sallemã, a yeelgã sën pid n yuda, yaa f sën na n yeele: Assalaamu ‘alaykum wa rahmatullaahi wa barakaatuhuu" la sekdame ti b yeele: "Assalaamu alaykum".

(3361)

(202) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ؟ قَالَ: «تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ». [صحيح] - [متفق عليه]

(202) – Yii a ‘Abdullaah [bn ‘Amr nengē, (Wënd yard be b yiibã yīnga): Tı raoa n sok Nabiyaamã (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) lıslaangã yell budo sōmblem n yude? T'a yeele: «**rułg rubo la f ning sallem fo sēn bāng a soab la fo sēn ka bāng a soaba**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

B soka Nabiyaamã (Wënd puvsɔg la A tulgr be a yīnga) lıslaangã yell bud sōmblem n yude? T'a togs yel-sōma a yiibu:

Rēnem: yaa fo wvsɔg talsã rułgre, la kēed a pugē sãra maanego, la kũuni, la sãand reegre, la waliim maanego, la rubã rułgrã yel-sōmbdã kengdame kom la teedã ligd sēn wat n lebg toogã wakato.

La yiib soabã: yaa sallemã ningri, lıslaam fãa gilli, zem tu fo bāng-a lame maa f ka bāng-a.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yaa sahaabsã sēn tall yã-beed ne b na bāng yel nins sēn nafd-ba dũni la laahre.
2. Sllemã ningri la rubã rułgre, b bee lıslaangã tuum sōmsã pugē, ne b yudlemã sēn ta zīig ningē, nebã sēn tar tulsem ne-ba wakat fãa gilli.
3. Sēn tũ ne yel-sōma tuum a yiibã woto wã, manegrã tigimda taab zī-kāngã, sēn tũ ne gomde la tuumde, yē me la manegrã sēn tug n yuda.

4. Welg-käensā yaa sēn tar tōkr ne lslaambā tum-n-taarā bāmb ne taab suka, la welgr a to n be sēn kēed ne yambā tumd-n-taar ne a Soabā.
5. Sing ne sallemā ningrā, a welgame tu yaa lslaambā ne taaba, rēnd ka sōmb tu b sung ne kifr sallem ningr ye.

(5808)

(203) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ، حَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلِّ حَيْرٍ، أَحْرُصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ، فَلَا تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ قَدَّرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ (لَوْ) تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(203) – Yii Abuu Hurayrat nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) a yeelame: «**Muumin sēn tar pānga, yēnda sōmblem, n leb n nong Wēnd n yud muumin sēn yaa valenga, la b fāa yaa sōma, maan yā-beed ne būmb ning sēn nafd foomā, la f kos sōngr ne Wēnde la f ra kong ye, la būmb sā n paam foom bi f ra yeele: m sā n da maan woto yitē la woto la woto. La yeele: Wēnd n korde, A sēn ratā me la A maan yā, bala (sā n da yī woto wā) a pakda svutāan tvuma**». [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, tu muunim fāa gillā yaa sōma, la sid-kōt ning sēn yaa pāng soabā, a sid-kūunē wā la a loe-n-wāagē wā la a arzekē wā, la zēng sēn ka rē, sēn yaa pāngā nems fāa, yē sōmblem n leb n noom Wēnde (A Naam yī wagell n zēke) n yud sid-kōt ning sēn yaa valengā. Rē poorē Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) a sagla muunim t'a rik sabab-rāmbā yel nins sēn na n naf-a, sēn yaa dūni yela la yaoleem raar

yela, n lagem ne sēn na n tik Wēnde, (A yulgame n zēke), n kos sōngr ne-A, la f bobl f meng ne-A. Rē poorē tī Nabiyāamā (Wēnd puvsug la A tūgr be a yīngā) gidg kongre la kvungo, la yīn-kiiri, ne tuvm nins sēn nafd foomā maaneg dūni la laahre. Rēnd sid-kōt sã n nidg pāng tuvm pugē, n rik sabab-rāmbā n kos sōngr ne Wēnde, n bao sōma Wēnd nengē, būmb ka leb n rog yēndā zugu rēndame t'a bobl a yelā gill ne Wēnde, la a bāng tī Wēnd sēn tūus būmb ningā (A Naam yī wagell n zēke) rē la sōma, rēnd masub sã n paam yēnda rē poorē, bī a ra yeele: "m sã n da maan woto yutē la woto la woto"; "Bala (sã n da yī woto wā) a pakda svutāan tuuma" ne fo sēn tōdg Pulengā, la f maan nimis ne sēn loogā. La a sōmb n yelame t'a yaa sēn bas a meng n tū Wēnde n yaa yarda: "Wēnd n korde, A sēn ratā me la A maan yā", Rēnd būmb ning sēn yī wā, a zemsa ne Wēnd sēn rat būmb ningā, bala A maanda A sēn rate, būmb ka be n tōe n tus A Pulengā, A sēn bu būmb ningā me pugd ka be n na n sok ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa nebā sēn pōs taab sid-kūunā pugē wā.
2. Yaa b sēn bu pāng nonglem tuvmā pusē, bala yōod tōe n paama a pugē, sēn ka be valengē wā ye.
3. Ninsaal sōmbame n maan yā-beed ne būmb ning sēn nafd-a la a bas sēn ka nafd-a.
4. Roga ne sid-kōta t'a kos Wēnd t'a sōng-a a yelā fāa pugē, la a ra teeg a mengā ye.
5. Hadiisā tabenda Wēnd Būdā la A Pulengā, la rēnda ka gidg tī b rik sabab-rāmba la b kēne n bao yel-sōma ye.
6. A gidgdame tī b yeele: (sã n da yī woto wā), tī yaa wala gēeg la fo maand masub-rāmb sigb wakato, la a leb n wilgdame tī yaa haraam ne fo sēn na n tōdg Wēnd Būdā la A Pulengā, (A Naam zēk yā).

(204) – عن ابن عمر رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَا زَالَ يُوصِيَنِي جِبْرِيلُ بِالْحَجَّارِ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِثُهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(204) – Yii a [bn Umar nengē, -Wënd yard be n yiibã yīnga-, a yeelame: Wënd Tën-tvumã -Wënd pvvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: "A Gibriil ka bak n sagend maam ne yaka, halı tu mam da tēed t'a na n lagem-a-la fa-rttbē wã". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd pvvsg la A tulgr be a yīnga- kōta kibare, t'a Gibriila ka bake, n yilemd yēndã zugu, la a sagend-a t'a nidg pāng ne a yaka, yak ning zak sēn pē wã, zem tu yaa lıslaama maa yaa kıfre, zem t'a yaa rog pēta maa a ka rog pēta, a sagendame tu b gūus a hake wã la b ra nams-a ye, la b maneg-a la b maan sugr ne a namsgo, halı tu Nabiyaamã -Wënd pvvsg la A tulgr be a yīnga- wa tēeda yakã hake zıslēm sēn ta to-to ningã la a Gibriil sēn yilemdã wã, tu wahtı n na n sigi, n kō-a pvvure a yakã sēn basd arzek ningã a kaalem poorē.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yakã hake zıslēm la sēn yaa tılae tu b gū rēndã wã.
2. Yakã hake sēn kenge ne a Gibriil sagellã, wilgdame tu sōmbame tu b waoog-a la b bao nonglem ne-a la b maan-a neere, la b tus sēn namsd fãa n yi-a la b kaag-a bãag wakato la b pvvsg-a ne zu-noogo, noog sasa la b pvvsg-a ne toogo, yell sasa.
3. La yakã ragnoor sēn pēneg n yud fãa la a hake wã sēn kengd n paasdē.

4. Wilgda sari sēn pidi a sēn wa ne yell ninsā, ti be beenē sēn manegd nimbuiidā, sēn yaa manegr n tug yagse, la tus namsg n yi-ba.

(4965)

(205) – عن أبي الدرداء رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ رَدَّ عَنِّي عَرَضَ أَخِيهِ رَدَّ اللَّهُ عَنِّي وَجْهَهُ النَّارَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ». [صحيح] - [رواه الترمذي وأحمد]

(205) – Yii a Abu Addardaa' nengē -Wēnd yard be a yīnga- yii Nabiyaamā nengē- Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- a yeelame-: "Ned sā n zab n sōng a ma-bi taag burkīnd lillgri, Wēnd na n tusa a nengā n yi Bigmā yikr raarā". [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A At-tirmiizi y la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- kōta kibare ti ned ning sēn wa n tug n sōng n zab a ma-bi taag burkīnd kōn n kāsg yīnga, a sēn wat n ka be, n gūdg ti b ra sābs-a la b gom wēng a zugu, Wēnd na n tusa nangā n yi yāwā soaba alkiyaoom raarā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā gūgdame ti b gom lūslaambā burkīndā kāsg pugē.
2. Wilgdame ti tuumdā rolb yita wala tuumdā buudu, rēnd ned ning sēn wa n gūdga ti b ka kāsg a ma-bi taabg burkīndi, Wēnd me tusda Bugmā n yi-a.
3. Wilgdame ti lūslaangā, a yaa ma-biir dīini la sōng-taaba, a nebā ne taab suka.

(5514)

(206) – عن عائشة رضي الله عنها زوج النبي صلى الله عليه وسلم عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ، وَلَا يُنْزَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(206) – Yii a ‘Aaışa nengē -Wënd yarde be a yīnga- sēn yaa Nabiyaamā pagā (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga), tu yii Wënd Tēn-tuum nengē, (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Ad bug-ɓug ka zīndid būmb puḡē rēndame t'a nags-a, b ka kongd-a būmb puḡē me rēndame t'a zang-a**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsɣ la A tulgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, tu ad yol-yolā la ɓug-ɓugā la maag-m-mengā, gomd puḡē la tuvmē, a paasda yelā rasāndlem la pidbu la neerem, rē n leb n pē n yud ne a soabā na paam a tulsmā.

La yol-yolā kongre, a zangda yelā, n wēngd-ba, n ḡidḡd a soabā t'a ka tōe n paam a tulsmā ye, a sã n na n paam-a me yita ne musaka.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Pirsdame tu b tall zvgd ne yol-yole.
2. Yol-yolā a faasda ninsaala, a yaa sabab ne sōma fāa dīinā la dūni wā yelē.

(5796)

(207) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «يَسْرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا، وَدَسِّرُوا وَلَا تُنْفَرُوا». [صحيح] - [متفق عليه]

(207) – Yii a Anas [bn Maalik nengē - Wënd yard be a yīnga: ti yii Nabiyaamā nengē, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a yeelame: «**Yols-y la y ra keng ye, la y noog nebā sūy la y ra yees-b ye**». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sagendame ti b maan bug-buge la yol-yol ne nebā, la b ra keng b zug ye, dīnā la dūni wā yelē, la rēnda yaa Wënd sēn kō sorā pugē la A maan ti yaa sāri wā todsē.

La a pirsd ti b noog b sūy ne yel-sōma la b ra yees-b ye.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Būmb ning sēn yaa tulae n zao ne sūd-kōta, yaa a maan ti nebā yī a nonglem la a kēes-b yamleog yel-sōma pugē.
2. Sōmba ne daa'iy sēn boond n tugd Wēnde, t'a ges ne yam bedre, yalē ning a sēn na n taas luslaangā boollā nebā nengē.
3. Sū-noogrā a kēesda sū-noogo la sakre la yīn-yōgnego ne boaandā la būmb ning a sēn wilgd nebā.
4. La kengrā, yēnda wata ne zāagr la zān-kuidg gōdbo la sik maaneg boaandā goamā pugē.
5. A wilgda Wënd yolsgā sēn yaa yaleng ne A yembsā, la A yara nebā ne dīn sēn tar bas-ti-looge la sāri sēn yaa yol-yole.
6. Yol-yol ning sāri wā sēn saglgā, yēnda yaa būmb ning sāri wā sēn wa ne wā.

(208) – عن أنس رضي الله عنه قال: كُنَّا عِنْدَ عُمَرَ فَقَالَ: «نُهَيْنَا عَنِ التَّكْلِيفِ». [صحيح] -

[رواه البخاري]

(208) – Yii a Anas nengẽ- Wënd yard be a yĩnga- a yeelame: Tõnd rag n bee d zu-soaba a ‘Umar nengẽ t'a yeele: «**B gidga tõnd n yi maan-ti-looge**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sên manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrā:

A ‘Umar kōta kibare, (Wënd yard be a yĩnga) ti Wënd Tën-tvumã (Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga) a gidga bãmba ti b ra wa maan bũmb ning musak sên be a pugẽ, ti tvlsem yaool n ka be ne rē ye, zem ti yaa gomde, maa tvumde.

Sên be Hadiisã yõod-rãmbē:

1. Sên be maan-ti-loog b sên gidgã: yaa sogsg wusgo, maa rogl-f meng ne bũmb ninga f sên ka mi, maa tug n kengd yell Wënd sên maan t'a yaa yol-yole.
2. Sõmba ne luslaam t'a minimis a mengã ne bas-ti-looge, la a ra maan n rogl a menga, zem ti yaa goamẽ, maa tvumẽ: a rubẽ la a yũubẽ la a gom-biisẽ, la a yelã fãa gilli.
3. Luslaangã yaa yol-yol dīini.

(8945)

(209) – عن ابن عمر رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ، وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ، وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(209) – Yii a ‘Umar biig nengē (Wēnd yard be b yiibā yīnga) tī Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Yāmb ned fāa sā n na n rī, bī a rī ne a rītgo, a sā n na n yū, bī a yū ne a rītgo, bala a sūtāan rīta ne a gobre, la a yūud ne a gobre**». [Naṣuṇ Ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n toḡs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsḡ la A tulgr be a yīnga) sagendame tī līslaam rī la a yū ne a rītḡ nuga, a leb n ḡidḡdame tī b rī la b yū ne goabga; la rēnda yaa tī sūtāana rītame la a yūud ne yēnda.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā ḡidḡdame tī b wa wōneg a sūtāan rubē wā maḡ yūubē wā, ne gobre.

(58122)

(210) – عن عمر بن أبي سلمة رضي الله عنه قال: كُنْتُ غُلَامًا فِي حَجْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَانَتْ يَدَيَّ تَطْيِشُ فِي الصَّحْفَةِ، فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا غُلَامُ، سَمَّ اللَّهُ، وَكُلَّ بَيْمِينِكَ، وَكُلَّ مِمَّا يَلِيكَ» فَمَا زَالَتْ تِلْكَ طِعْمَتِي بَعْدُ. [صحيح] - [متفق عليه]

(210) – Yii a ‘Umar [bn Abu Salama nengē (Wēnd yard be a yīnga) a yeelame: Mam da yaa biiga, n be Wēnd Tēn-tuṃmā, (Wēnd puṃsg la A tigr be a yīnga) naoē wā, la mam nugā rag n babenda laagā pugē, ti Wēnd Tēn-tuṃmā, (Wēnd puṃsg la A tigr be a yīnga) yeel maam: « **Biiga, f sã n na n ri bi f yeel bismillaah, la f ri ne f rutgo, la f ri f taorã**». Rēnd mam rub ka bak n yaa woto bala, rē sēn loogr teka. [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

A ‘Umar [bn Abu salama kōta kibare, (Wēnd yard be b yiibā yīnga) sēn yaa Nabiyaamā, (Wēnd puṃsg la A tigr be a yīnga) pagā a Ummu salama biigā, (Wēnd yard be a yīnga) la a rag n bee Nabiyaamā zāab la a wubr pugē, a yeelame ti yē rag n yume rub wakato, n rikd a nugā n ningd laagā kuremse, n yākd rubā, n na n ri, ti Nabiyaamā, (Wēnd puṃsg la A tigr be a yīnga) na n wilg-a zugd a tāabo sēn yi rubā zugd-rāmbē:

A rēnemā: yaa bismillaah yeelgo, rubā sungrē.

Yiib soaba: yaa ri ne rutgo.

Tāab soaba: Yaa ri kureng ning sēn pē-a n yudā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Sēn be rub la koom yūub zugd-rāmbē yaa bismillaah yeelgo, a sungrē wā.
2. Wilgdame ti b karem koambā zugdā, sēn tug n yuda, biig ning sēn wa n be ninsaal wubr pugē.
3. Wilgda Nabiyaamā, (Wēnd puṃsg la A tigr be a yīnga) a bug-bugā la a yāoogā yalem kom-bāanegā kareng la b zuglgā pugē.

4. Sēn be rubā zugd pugē, yaa b rı taoorā, sā n ka mikame tu rubā yaa kōbg toor-toore, wakat-kāngā sakdame tu b yāk kōbg ning b sēn rate.
5. Şahaabsā tabla ne būmb ning b Nabiyaamā, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) sēn wub-b ne wā, la yel-kāngā, b bāngd-a lame a ‘Umar koεg sēn yeele: Rënd mam rub ka bak n yaa woto bala, rē sēn loogr teka.

(58120)

(211) – عن أنس بن مالك رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا، أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(211) – Yii a Anas [bn Maalik nengē, (Wënd yard be a yīnga), a yeelame: Wënd Tēn-tuum, (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Ad Wënd yarda yamba, a sēn na n rı n pēg Wēnde rubā yīnga, maa a yū bōn-yūudga n pēg Wënd a yīnga**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, tu yamb sēn na n pēgd a Soabā, A kūunā la A neemā wā A sēn kō-a wā, a bee yel nins pusē Wënd yardā sēn paamd ne wā; rënd a rıta rubo n yeele: Alhamdu lillaah, m pēgd Wēnde, n yū bōn-yūudi n yeele: Alhamdu lillah, m pēgd Wēnde.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa Wënd kūunā -A Naam yı wagell n zēke- bala yaa Yënd n kō rutlā, la A leb n yarē ne b pēg-A.

2. Wënd yardã paamda ne sabab-rãmb sën yaa naana n yuda, wala pëg Wënde rubo la yūub poorë.
3. Sën be rubã la yūubã zugdë, yaa fo pëg Wënde, rubã la yūubã poorë.

(5798)

(212) – عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَجُلًا أَكَلَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشِمَالِهِ، فَقَالَ: «كُلْ بِيَمِينِكَ»، قَالَ: لَا أَسْتَطِيعُ، قَالَ: «لَا اسْتَطَعْتُ»، مَا مَنَعَهُ إِلَّا الْكِبَرُ، قَالَ: فَمَا رَفَعَهَا إِلَى فِيهِ. [صحيح] - [رواه مسلم]

(212) – Yii a Salamat [bn Al-akwa' nengë (Wënd yard be a yīnga): Tı ned n rı Wënd Tën-tuumã nengë (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) ne a goabgã, tı Nabiyaamã yeel-a: «rı ne f ritgã», t'a yeele: m ka tõe ye, t'a yeele: «**f kōn n tol n leb n tōog ye**», bumb ka gidg-a rēnda waoog-m-menga, la a Salamat [bn Al-akwa' yeele: t'a ka tōog n zëk sag-vōrã n kēng a noorë wã ye. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yãa ned t'a rit ne a goabgã, t'a yeel-a t'a rı ne a ritgã, tı raoã leok-a ne waoog-m-meng la zīri-beedo tı yē ka tõe n rı ne a ritg ye! Tı Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kos Wënd t'A mong-a t'a ra tōog n le rı ne ritg ye, tı Wënd reeg Nabiyaamã doaagã, tı nedã ritg ki, t'a ka leb n tōog n zëk-a n kēng a noorë wã rë poorë ye, zem tı yaa rubo maa yūubu.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbë:

1. Wilgdame tı yaa tilae tı b rı ne ritgo, la a yaa haraam tı b rı ne goabga.

2. Waoog-m-meng n ka rat n na n maan Sāri wā, a soabā sōmba ne subgre.
3. Wënd sēn waoog A Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) ne A sēn reeg a kosgā.
4. Wilgdame tu sāri wā kōo sor tu b sagl ne manegre la b gıdg yel-kiiti, sēn yaa halhaal ning fāa, halı n tug n tāag rubo.

(3372)

(213) – عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى رُحْصُهُ، كَمَا يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى عَرَائِمُهُ». [صحيح] - [رواه ابن حبان]

(213) – Yii a [bn Abaas nengē, -Wënd yard be b yiibā yīnga-, a yeelame; Wënd Tēn-tvuma, -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga-, yeelame: «ad Wënd nongame n rat tu nebā maan yolsg nins A sēn kō-ba, wala A sēn nong tu b maan būmb ninga A sēn keng b zugā».

[Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A [bn Hibbaan n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā kōta kibare, -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga-, ti Wënd nongame ti nebā maan yol-yol ninga A sēn kō-ba sari wā pugē wā, sēn yaa wala A sēn mi n rok b zugē, sari wā buud-rāmbē la tūud-rāmbē wā, la A maan yol-yole, b pusē ne lıslaam ti padang sā n wa tar-a, a bilgr taar yaa wala Puusgā koeegre, la lagem Puus-rāmb a yiib n puus vuka sor wakato-, Wala Wënd sēn nonge, ti b maan A sēn keng yel ninsā, n yaa tılae wā, bala Wënd sagellā A sēn boog zıig ningā wā la A sēn keng zıigā wā, b yaa yembre.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, sēn wilgd Wēnd yolsgā sēn be A yembsā zugu, n leb n wilgd tı Wēnde, A Naam yulgame, A nongame tı b maan būmb ning Yē sēn kō sor sari wā pugē sēn yaa yolsgā.
2. Hadiisā wilgda sari wā sēn pidā, n leb n wilgd sari wā sēn zēk weoogre n bas lıslaama.

(65017)

(214) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ يُرِدِ اللَّهُ

بِهِ خَيْرًا يُصِبْ مِنْهُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(214) – Yii a Abuu Hurayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Wēnd Tēn-tuvm -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- yeelame-: «**Ned ning Wēnd sēn wa n rat-a ne sōma, A rogend-a-la yelle**». [Naşun şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā kōta kibare -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- tı Wēnde, A sã n rat neda, A yembsā pugē ne sōma, A zarbd-b lame n gese, b mensē wā la b arzēgsē wā la b nebē wā, ne būmb ning sēn be a pugē, tı muunim lebsd a meng Wēnd nengē, ne Wēnd kosgo, n leb n yaa zunuub yaafg n be a pugē, n leb n yaa būmb sēn zēkd lıslaam darge-rāmba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, sēn wilgd tı muunim (sıd-kūta) zarbg kōbg toor-toor tōe n paam-a lame.
2. A wilgdame tı zarb-n-gesgā (yelā) paam ninsaalā wakat ninga, yaa Wēnd nonglemā tagmas ne A yamba, halı, n na n yıl n zēk a darge-rāmbā la A yaaf a zunuubā.

3. Hadiisā kengdame ti b maan sugr masubā wakato la b ra maan sugr kongr ye.

(4204)

(215) - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا هَمٍّ وَلَا حُزْنٍ وَلَا أَذَى وَلَا غَمٍّ حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ». [صحيح] - [متفق عليه]

(215) – Yii a Abu Sa’ud Al-Hudry nengē la Abu Hurayrat nengē (Wënd yard be b yibā yīnga) ti yii Nabiyaamā nengē (Wënd puvsgr la A tilgr be a yīnga) a yeelame-: «**Būmb ka paamd lslaamā sēn yaa yaamse, la bāase, la yugre, la sū-sāanga, la nango, la pakre, halu n tvg n tāag gōaag sēn kōsd-a, rēndame ti Wënd yaaf a tvum tuuti wā ne rē sababo**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Wënd Tēn-tvuma, (Wënd puvsgr la A tilgr be a yīnga) vēnegdame n wilgdē, ti būmb ning sēn paamd sēn yaa bāase la yure, la sū-sāamse, la keelem, la masub-rāmba, la yel-kegemse, la pelen-yka la kom - baa ti sã n yaa gōaag n kōs-a ti zabdē- rēnda yita a zūnuubā yaafgo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda Wënd yudlemā A yembs nins sēn yaa sid-kōtbā la A sēn yolsd-ba, ne A sēn yaafd b zūnuubā, sēn tūud ne nang bilf sēn paamd-ba.
2. Sōmba ne lslaama t'a tē yel-sōmd Wënd nengē, ne būmb ning sēn paam-a la a maan sugri ne būmb bilfu maa sēn yaa bedre sēn paam-a, buul yīng ti na yī darge-rāmb zēkr ne-a, la a zūnuub-rāmb yaaafgo.

(216) – عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إِذَا مَرِضَ الْعَبْدُ أَوْ سَافَرَ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ مَا كَانَ يَعْمَلُ مُقِيمًا صَحِيحًا». [صحيح] - [رواه البخاري]

(216) – Yii a Abuu Muusa Al-as'ari nengë (Wënd yard be a yïnga) a yeelame: Wënd Tën-tvuma (Wënd puvsg la A tulgr be a yïnga) yeelame: «yamb sã n bẽ maa a toga sore; b gulsdame n kō-a a sën da tvmdã t'a ra tar laafi n be yirã». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yïnga) kōta kibare sën kēed Wënd yudlmã la A yolsgã, ti lıslaam sã n minim n tvmd tvum sōngo a laafi wã wakat maa a sën be yir wakato, ti padeng wa paam-a, t'a bẽ n pa tõe n le maan-a ye, maa a maana soagl ne so-toaka n bas-a, maa sën yaa padeng ning fãa; rënd b gullda a keoorã poem n kō-a, ti yaa wala a tvmd-a-la a sën wa n tar laafi wã n be yirã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbẽ:

1. A Wilgda Wënd yudlmã yalma A yembsã zugu.
2. A kengda ne b nidg pãnga tũud-rãmbã puga, la b zaεεg wakat-rãmbã laafi wã wakato, la sēkã wakato.

(217) - عن معاوية رضي الله عنه قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: «مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ، وَإِنَّمَا أَنَا قَاسِمٌ، وَاللَّهُ يُعْطِي، وَلَنْ تَزَالَ هَذِهِ الْأُمَّةُ قَائِمَةً عَلَى أَمْرِ اللَّهِ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(217) – Yii a Mu' aawiyya nengē- Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Mam wuma Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a yetē: «Ned ning Wēnd sēn tull a soab ne sōma, A fasemd-a-la dīnā, la ad mam yaa pūta, la ad Wēnd n kōte, la ad zamā-kāngā ka na n bāk n yas ne Wēnd sagellā, ti ned ning sēn yōsg-ba ka namsd-b ye, halı ti Wēnd yellā wa tvg n wa». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, ti ned ning Wēnd sēn tull a soab ne sōma, A lokda a soab ne fasengo, A dīnā pugē -A Naam yilgame- ti ad Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), a yaa pūta, n pūt la a kōtē, būmb ning Wēnd sēn kō yē wā, -A Naam zēk yā- sēn yaa arzeka la bāngre, la zēng sēn ka rē, ti ad kōt sūd-sūda, yaa Wēnde, la zēng sēn ka Wēnde, bāmb yaa sabab-rāmba, b ka nafde rēndame ti tū ne Wēnd tōogo, la a leb n kō kibar ti ad zamā-kāngā ka na n bāk n yās ne Wēnd sagellā, ti ned ning sēn yōsg bāmb ka namsd-b ye, halı ti dūni wā wa ti yiki.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda Sāri wā bāngr bedrem la a zūslem, la a karengā la b sēn pīrsd ti b maan-a wā.
2. Yik n yals ne sūda, yaa tulae t'a zīnd zamā-kāngā puga, sā n mik t'a wa n yi sull ninā nengē, ad zēng sēn ka bāmb n na n yik ne-a.

3. Paam faseng dīinā pugē, a bee Wēnde -A Naam yī wagelle- sēn tull sōmā wā ne a yambā pugē.
4. Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a kōta ne Wēnd sagell la A raabo, la ad Nabiyaamā ka so baa fu.

(5518)

(218) - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا تَعْلَمُوا الْعِلْمَ لِيُبَاهُوا بِهِ الْعُلَمَاءَ، وَلَا لِتُمَارُوا بِهِ السُّفَهَاءَ، وَلَا لِتَحْتَرُّوا بِهِ الْمَجَالِسَ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ، فَالتَّارُ التَّارُ».

[صحيح] - [رواه ابن ماجه]

(218) – Yii a Gæbr [bn Abdullah nengē, Wēnd yard be b yiibā yīnga, ti Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), yeelame: « **Ra karem-y bāngrā n rat n na n pug ne-a bāngdb ye, maa y wē no-koeemd ne yalms ye, la y ra tūus zīndg zīisī bāngrā yīng ye, la ad ned ning sēn maana woto, Bugmā n sōmb ne-a** » [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A [bn Maağa n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga), hadiis-kāngā pugē, a bugsa nebā n yi bāngr baoob ninga sēn yaa na maan nebā puglgu la waoog-m-meng ne bāngdbā, la f vēnegd ti fo yaa bāngdb wala bāmba, maa f ratame n na n gom ne-a, la f wēed no-koeemd ne yalemba la yam valensā rāmbā, maa f sēn na n wa karem bāngrā n rat n na n paam n zīnd zī-bedā zīisē, la b lvsud foom neb a taabā taoore. Rēnd ned ning sēn tuma rēnda, ad a soab sōmba ne Bugum, a maan-ti-b-yā-wā la pu-peelemā kaalem a bāngrā baoob pugē wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā pugē, pulen-wēng be beenē, ne Bugum, ne ned ning sēn wa n karemnda bāngre, n rat n na n pug ne-a, maa n rat n

na n wē no-koeemd ne-a, maa a rat n na n lvi taoore zīisē wā,
tī yaa rē yīng la a karemd-a, la sēn wōnd rēnda.

2. Wilgda pu-peelemā maanego a yellā sēn ta zīig ningē, ne ned ning sēn wa n baooda bāngre la a karemd-a nebā.
3. Bee hadiisā pugē, sēn wiligd tī Anniy wā, yē la tuumā yēgre, leb n yaa Anniy wā zug la rolbā yita.

(65047)

(219) – عن عثمان رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(219) – Yii a ‘Usmaan nengē -Wēnd yard be a yīnga- tī yii Nabiyaamā nengē -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- a yeelame : «**Yāmb sōma sēn yuda soaba, yaa ned ning sēn karem Alkurāanā la a wilg-a**». [Naṣuṇ ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, tī līslaambā sēn yud sōmblem, la b sēn yud darge zēkr Wēnd nengē: yaa ned ning sēn karema Alkurāanā, karengo, la rulsgu, la fasengo, la tafsure (welsgo), la a wilg a to būmb ning sēn be yē nengē, sēn yaa Alkurāanā bāngre, n lagem ne yē sēn tum ne-a wā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wilgda Alkurāanā zislem, la yēnda la goamā sēn yud sōmblem, bala a yaa Wēnd goama.
2. Karemdbā sēn yud sōmblem, yaa ned ning sēn karemda a to, ka ned ning sēn kell n koeeg ne a menga bal ye.

3. Alkurāanā kareng la a wilgrā, a gūbga a karengā la a maanā-rāmbā la a buvd-rāmbā.

(5913)

(220) – عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مَنْ كَانَ يُقْرِئُنَا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُمْ كَانُوا يَقْتَرُونَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرَ آيَاتٍ، فَلَا يَأْخُذُونَ فِي الْعَشْرِ الْأُخْرَى حَتَّى يَعْلَمُوا مَا فِي هَذِهِ مِنَ الْعِلْمِ وَالْعَمَلِ، قَالُوا: فَعَلِمْنَا الْعِلْمَ وَالْعَمَلَ. [حسن] - [رواه أحمد]

(220) – Yii a Abu Abdi-Rahmaan Assulami nengē, Wēnd na yols-a, a yeelame: Neb nins sēn da karemd tōnd Alkurāanā, sēn yaa Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīng) sahaabsā, b yēsa tōndo, ti bāmb rag n yume n reegd Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīng) nengē Aayae-rāmb piiga, rēnd bāmb ka rag n leb n reegd Aayae-rāmb piiga a taaba, halı ti bāmb wa tvug n bāng piig ning bāmb sēn reegā, būmb ning sēn be a pugē, sēn yaa bāngre la b leb n tvum ne-ba, b yeelame: "rēnd tōnd karema bāngrā la tvumā". [Hasanun (be neere)] - [A Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Sahaabsā ra yume, Wēnd yard be b yīnga, n reegd Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) nengē, Aayae-rāmb piiga Alkurāanā pugē, b leb n ka yit beenē n kēng zīig a to, halı ti b wa karem būmb ning sēn be piigā pugē, sēn yaa bāngre la b tvum ne-ba, rēnd b karema bāngrā la tvumā fāa n lagem taaba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgda sahaabsā yudlemā, Wēnd yard be b yīnga, la b sēn tar yā-beedo ne Alkurāanā karengā.

2. Hadiisã wilgdame ti Alkurāanã kareng yta ne bāngre la tum ne bũmb ning sēn be a pugē wā, la a ka yit ne a karengã la a rulsg bal ye.
3. A wilgdame ti bāngrã yitame n reng gomã la tuumã.

(65058)

(221) – عن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ {الم} حَرْفٌ، وَلَكِنْ {الِفُّ} حَرْفٌ، وَ{لَامٌ} حَرْفٌ، وَ{مِيمٌ} حَرْفٌ». [حسن] - [رواه الترمذي]

(221) – Yii a ‘Abdullaah [bn Al-mas]’uvd nengē, (Wēnd yard be a yīnga), a yeelame: Wēnd Tēn-tuumã, -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-yeelame: «**Ned ning sēn karema guls-biig a yembr Wēnd Gafē wā, ad a tara yel-sōmd ne-a, la yel-sōmdã me fāoogda piig bilgri, mam ka yeel ti {Alf Laam Miim} yaa guls-bi yend ye, la ad {Alf} yaa guls-bila, {Laam} Yaa buls-bila, {Miim} yaa guls-bila.**» [Hasanun (be neere)] - [A At-tirmiiziy n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōo kibare, ti lslaam fāa sēn karem guls-bila Wēnd Gafã pugē, a tara a yel-sōmde, la b fāooda yē yel-sōmdã halı n tug n tãag a taab biiga.

Rē poorē t'a vēnege ne a koεga: (mam ka yeel ti {Alf Laam Miim} yaa guls-bi yend ye, la ad {Alf} yaa guls-bila, {Laam} Yaa buls-bila, {Miim} yaa guls-bila): Rēnd a tãabã yaa yel-sōma pis-tã la a tãab n be beenē.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Yaa sēn pirsd ti b wusg Alkurāanã karengo.

2. Alkurāanā karemdā, a tara yel-sōmde, yē sēn karerm guls-bill fāa, tī b fāood a yel-sōmd a yembrā n kēng bāmb piig bilgri.
3. Yaa Wēnd yolsgā yalengo la A kūunā ne A sēn fāood yel-sōmdā n kō Yembsā, tī yaa kūun sēn yi Wēnd nengē.
4. A wilgda Alkurāanā yudlem, sēn yud a to, sēn yaa goam buud fāa, la b sēn tūud Wēnd ne a karengā, la rēnda yaa a sēn yaa Wēnd goama, -A Naam zēkame-.

(6275)

(222) – عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «يَقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ: اقْرَأْ وَارْتَقِ، وَرَتَّلْ كَمَا كُنْتَ تَرْتَلُ فِي الدُّنْيَا، فَإِنْ مَنَزَلَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرُؤُهَا». [حسن] - [رواه أبو داود والترمذي والنسائي في الكبرى وأحمد]

(222) – Yii a Abdullaah [bn Amr nengē, Wēnd yard be b yibā yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd pvsug la A tūgr be a yīnga), yeelame: «**B na n yeela Alkurāan soab laahr raare : karem la f rv, la f karem wala f sēn da yī n tūnigd dūni kaanē wā, ad fo darge wā tēka yaa Aaya baasdg fo sēn na n karem-a zīigē**». [Hasanun (be neere)] - [A Abuu Daawud la a At-tirmiiziy la a An-nasaa'ty n togs-a Al-kubraa wā pugē la a Ahmad]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd pvsug la A tūgr be a yīnga), kōta kibare, tī b na n yeela Alkurāan karemda, ned ning sēn tvmda ne būmb ning sēn be Alvkāanā pugē wā, n tabend ne Alkurāanā karengo la a rulsd-a, a sā n wa kē arzānā, tī b yeel-a, t'a karem Alkurāanā la a zēk n rvud arzānā darge-rāmbē, la a karemd n noosdē, wala a sēn da karemd dūni wā, ne yē sēn karemd ne maag-m-menga la yīn-yōgnego, t'a bāng tī ad yēnda darge tēk yaa a sēn na n se zīig ninga.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame tu rolbā zemsda ne tuumā a waooglem la a yalē wā.
2. Hadiisā wilgda nebā, n kengd-ba tu b karem Alkurāanā la b maneg b karengā la b ruls-a, la b tags sōma ne sēn be Alkurāanā puga la b tum ne-a.
3. A wilgdame tu arzānā yaa sigb zīisi la darge-rāmb sēn yaa wusgo, tu Alkurāanā rāmb na n paam darge-rāmb nins sēn zēke arzānā pugē wā.

(65054)

(223) – عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أُحِبُّ أَحَدَكُمْ إِذَا رَجَعَ إِلَى أَهْلِهِ أَنْ يَجِدَ فِيهِ ثَلَاثَ خَلِفَاتٍ عِظَامٍ سِمَانٍ؟» قُلْنَا: نَعَمْ. قَالَ: «ثَلَاثَ آيَاتٍ يَقْرَأُ بِهِنَّ أَحَدَكُمْ فِي صَلَاتِهِ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثِ خَلِفَاتٍ عِظَامٍ سِمَانٍ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(223) – Yii a Abu Hurrayra nengē, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tuuma, (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga), yeelame: «**Rē yīnga yāmb yembr fāa nongame, t'a sā n wa kēng a zakē, bi a tvg n mik yugem pvs a tāabo, sēn nobe, tu be a zakē wā tu yaa yēnd n so ?**» Tı tōnd yeele: n-ye. t'a yeele: «**bi y bāng tu Aayae-rāmb a tāabo yāmb ned kam fāa sēn na n karem a Puusg pugē, a sōmblem n yuda yugem-pvs tāab sēn yaa bēd n nobe**». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tilgr be a yīnga), vēnegdame n wilgdē, tu Aayae-rāmb a tāab fo sēn na n karem-ba puusgā pugē, a keorā sōmblem yuda ninsaal sēn na n mik a zakē wā yugem pvs a tāab sēn yaa bēda n nobe.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbê:

1. Hadiisã vënegdame n wilgd Alkurãanã kareng Puvsgẽ wã yudlem ning sën be a pugẽ wã.
2. A vënegdame n wilgdẽ tı tuum sõmbısã, bãmb sõmblem la b sën paade, yuda dũni wã wuı-noogã sën setã.
3. Ad yudlem ning sën be a yell-kãngã pugẽ wã, a ka za ne Aayae-rãmb a tãab kareng bal ye , rënd puvsd sën paas Aayae-rãmbã sõor fãa, b yel-sõmdã sõmblem n yud b sõorã sën na n yaa yugma sën tar puse.

(65053)

(224) – عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «تَعَاهَدُوا هَذَا الْقُرْآنَ، فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَهُوَ أَشَدُّ تَفَلُّتًا مِنَ الْإِبِلِ فِي عُقْلِهَا». [صحيح] - [متفق عليه]

(224) – Yii a Abu Muusa Al-aš'ary nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga), tı yii Nabiyaamã nengẽ, -Wënd puvsd la A tulgr be a yĩnga- a yeelame: «**Tëegd-y Alkurãan-kãngã, tı mam wëenda ne a Mohammad yõorã sën be Naab ning nugẽ wã, ad Alkurãanã n yud fãagr ne yugemd sën be a baarẽ**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyamã (Wënd puvsd la A tulgr be a yĩnga) saglame tı b minimis Alkurãanã la b tablag a karengo, sën na yulẽ n ra wa yĩm-a, fo sën rag n ruls-a f yãoogẽ wã poorẽ, la a keng rëndã ne a sën wëene, tı Alkurãanã, yënda fãagre la a loogr n bas a soaba, a keelmã yuda yugemde b sën sëb ne wĩiri, a soabã sã n get a yelle, a paamd-a lame, la a sã n lok-a n base la a sën loogd n meneme.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Alkurāan rulsd sã n tablg a karengã wakat fãa gilli, a kelled n paa a sũurē wã, sã n ka rē, a loogd n bas-a lame, t'a yĩm-a.
2. Yōod-rāmb nins sēn be Alkurāanã tablg pugē: yaa keoore, la yel-sōmde la dargε-rāmb zēkr dũni yikr raarã.

(5907)

(225) – عن أبي هريرة رضي الله عنه: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفِرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(225) – Yii a Abu Hurayrat nengē, (Wēnd yard be a yĩnga), ti Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvsg la A tilgr be a yĩnga) yeelame: «**Ra rik-y y zagsã n maan ti yaa yaad ye, ad svutāanã zoetame n basd zak ning b sēn karem Al-Bakara a pugē**» [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tilgr be a yĩnga) gidgdame ti b ra wa bas Puvsgã zagsē wã ti b wa lebg wala yaad nins Puvsg sēn ka be wã.

Rē poorē ti Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tilgr be a yĩnga)kō kibare, ti ad a svutāanã, a zoetame n yi zak ning b sēn karem Naafã Suvrã a pugē.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā pugē, b sēn bu nonglem ti b wusg tũud-rāmbã la naafil-rāmbã maaneg zagsã pugē.
2. Ka sakd ti b puvsg yaadē wã ye, bala a yaa lagem-n-taarã radgo la maan-n-zvuka ne yaadã rāmbã, sã n ka kũum Puvsg bala.

3. B sēn gıdg ti b ra puvs yaadē wā, yaa būmb b sēn mi Şahaabsā nengē, rē n kut ti Nabiyaamā gidge (Wēnd puvs la A tulgr be a yīnga) ti b ra tug n maan zagsā ti yaa wala yaado n ka puvsd beenē ye.

(6208)

(226) – عَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا أَبَا الْمُنْذِرِ أَتَدْرِي أَيُّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ مَعَكَ أَعْظَمُ؟» قَالَ: قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: «يَا أَبَا الْمُنْذِرِ أَتَدْرِي أَيُّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ مَعَكَ أَعْظَمُ؟» قَالَ: قُلْتُ: {اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ} [البقرة: 255]. قَالَ: فَضْرَبَ فِي صَدْرِي، وَقَالَ: «وَاللَّهِ لِيَهْنِكَ الْعِلْمُ، أَبَا الْمُنْذِرِ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(226) – Yii a Ubay [bn Ka’ab nengē, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, (Wēnd puvs la A tulgr be a yīnga), yeelame: «**Yaa a Abv Munzire, rē yīnga fo mii Aayar sēn be Wēnd Gafā pvgē, fo sēn karemā, zislem sēn tug n yuda bu ? a yeelame : ti mam yeele : Wēnd la A tēn-tvumā n yud minim ne rē, t’a yeele : « a Abv Munziri, rē yīnga fo mii Aayar sēn be Wēnd Gafā pvgē, fo sēn karemā, zislem sēn tug n yuda bu ? » a yeele: ti mam yeele {Wēnde, soab sēn tūud n tilg ka be ti sā n pa Yē ye, A yaa Vita vuum sēn pid Soaba, n yaa a Maan-m-toor Soaba}** [Albakara : 255]. T’a yeele : ti Nabiyaamā wē mam sūurā n yeel-ma : « **m wēen ne Wēnde, ad bāngr na puvs-f zu-noogo, a Abaa Munziri**». [Naşun Şahıhın (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, (Wēnd puvs la A tulgr be a yīnga), sokame a Ubay [bn Ka’ab Aayar ning sēn yud zislem Wēnd Gafā pvgē, t’a tar leokrē wā (n maan sika), rē poorē t’a lebg n yeele : ad yaa {Wēnde, soab sēn tūud n tilg ka be ti sā n pa Yē ye, A yaa Vita, sēn pid Soaba, n yaa a Maan-

m-toor Sooba} [Albakara : 255]. Tı Nabiyaamã sıdg-a la a wẽ a yãoogã, tu yaa sën wilgd t'a yãoogã pida ne bångr la yam-bedre, la a kos n kō-a n yeel-a : Wënd na maan-a zu-noog ne bång-kångã la A yols ne-a.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda a Ubay [bn Ka'ab yudlemã, Wënd yard be a yĩnga.
2. Wilgdame tu Aayat Alkursy yaa yēnda la Aayar sën yud bedrem, Wënd Gafã pugē, A Naam zēkame, rēnd sōmbame tu b ruls-a la b tags a maanã wã n gese la b tum ne-a.

(65059)

(227) – عن أبي مسعود رضي الله عنه قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم: «مَنْ قَرَأَ بِالْآيَاتِينَ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ فِي لَيْلَةِ كَفْتَاءَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(227) – Yii a [bn Mas'ūd nengē (Wënd yard be a yĩnga) a yeelame: Nabiyaamã yeelame (Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga): «**Ned ning sën karema Aaya a yiib nins sën be Naafã suvrã baasgē wã, yung pugē, b na sek-a n yi wēng buud fãa**». [Naşun Şahuthun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tilgr be a yĩnga) kōta kibare, tu ned ning sën karema Aaya baasds a yiibã sën be Naafã suvrã yung pugē, Wënd na sek-a n yi wēng la yel-kiti, la b yeelame t'a sekda neda n yi yung Puvsgo, la b le yeelame: b sekdame n yi yōkr-rāmb nins sën kellã, la b le yeele: tu ad bāmb b yiibã n paood n yud būmb sën sekd Alkvrāan kareng pugē, sã n yaa yung la f na n puvse, la goam sën ka woto me n yeele, la tōeeme tu sën togsã fãa yaa sıda, gomdã kell n gūbga fãa gilli.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda Al-bakara baasgē wā yudlem ning sēn be a pugē, la yē me yaa sēn sung A koεεg sēn yeel, -A Naam zēk yā- (Tēn-tuumā kōo sīda...), n tug n tāag suura wā baasgē.
2. Naafā suura baasgē, a rigda wēng la suutāambā n yi a soabā, t'a sā n karem-a yungo.
3. Yungā sungda ne wīndgā luuse, a seta ne fagirā pukri.

(6274)

(228) – عن النعمان بن بشير رضي الله عنه قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: «الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ»، ثُمَّ قَرَأَ: «{وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ} [غافر: 60]». [صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وأحمد]

(228) – Yii a Annu'maan [bn Basur nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Mam wuma Nabiyaamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga-t'a yetē: "Ad kosgā yēnda la tūudmā", rē poorē t'a kareme: "{la yāmb Soaba yeelame: "kos-y-Ma ti M na reeg y yīnga, ad neb nins sēn waoogd b mens n yit Mam tūudmā, b na n kēe Gεhannem ti b yaa yaalse} [Gaafiru: 60]". [Naṣuṇ ṣahuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a [bn Maaḡa la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyāamā -Wēnd puvsug la A tulgr be a yīnga- kōo kibare, ti kosgā yēnda la tūudmā, rēnd sēn yaa tilae a pugē, yaa t'a fāa gill yī, sēn yilge, Wēnd a yembr yīnga, zem ti yaa kosg sēn yaa bōn-raabo, ne a sēn na n kos būmb ning sēn nafd yē la a tus būmb ning sēn namsd-a n yi-a dūni kaanē la laahre, maa mikame ti yaa tūudum doaaga yē me la būmb fāa gill Wēnd sēn nonge la A yardē, sēn yaa koeese la tuuma, sēn vēneg la sēn solge, zem ti yaa sūy tuuma maa yīng tuuma maa arzek tuuma.

Rẽ poorẽ ti Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga- na n togs daliili n tees n wilg yel-kãngã, n yeele: Wënd yeelame: {Kos-y-Ma ti M na reeg y yĩnga, ad neb nins sãn waoogd b mens n yit Mam tũudmã, b na n kõe Gehannem ti b yaa yaalse}.

Sãn be Hadiisã yõod-rãmbẽ:

1. Doaagã (Kosgã) yẽnda la tũudumã yẽgre, ka sõmb ti b wẽnega n kõi zẽng sãn ka Wënd ye.
2. Doaagã a kumba tũudumã hakuka la reeg-m-zugẽ ne Soabã sek-m-mengã la A tõogã, A Naam yi wagelle, la yamb sãn tar tulsem wakat fãa n tug A nengẽ.
3. Puleng kegeng ne waoog-m-mens rãmba n yi Wënd tũudumã la A kosgã basbã, ti ad neb nins sãn waoogd b mens n yit Wënd tũudmã, b na n kõe Gehannem ti b yaa yaalse.

(5496)

(229) – عن عائشة رضي الله عنها قالت: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ

أَحْيَانِهِ. [صحيح] - [رواه مسلم]

(229) – Yii a 'Aaiša nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga) a yeelame: Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) ra yume n tẽegd Wënd yuurã yelle, a wakat-rãmbã fãa pugẽ. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sãn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

A 'Aaiša, Muumin-rãmbã ma wã (Wënd yard be a yĩnga) kõi kibare, ti Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) a ra yume, n tar yã-beed wvsgo ne Wënd yuurã tẽegre, -A Naam zẽk yã-, la ad a ra yume n tẽegd Wënd yuurã wakat fãa, -A Naam zẽk yã- zĩig fãa, la halhaal fãa pugẽ.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Ka sart ti fo yulg n yi rēdg ye, b bāanego, maa b βeda, n yaool n tēed Wēnd yuurā yell ye, A Naam zēkame-.
2. Yaa Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) sēn duumd ne Wēnd yuurā tēegrā, -A Naam zēkame-
3. Yaa b sēn pirsdi ti b wusg Wēnd yuurē tēegre, -A Naam zēk yā- wakat-rāmbā fāa gill pugē, ti yaa Nabiyaamā tikri (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) sā n ka halhaal-rāmb nins b sēn gidg a pugē ti b ra wa tug n tēeg Wēnd yuurā, wala we-keeng maaneg wakato.

(8402)

(230) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «لَيْسَ شَيْءٌ أَكْرَمَ

عَلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنَ الدُّعَاءِ». [حسن] - [رواه الترمذي وابن ماجه وأحمد]

(230) – Yii a Abu Hurayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yeelame-: "Būmb ka be n tar woor Wēnd nengē, A Naam yi wagell n zēke, n leb n yud kosg ye". [Hasanun (be neere)] - [A At-tirmiiziy la a [bn Maağa la a Ahmad n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- vēnegame ti ad būmb ka be, tūud-rāmbā pugē, sōmblem Wēnd nengē n yud kosg ye, bala kosgā pugē, reeg-m-zug n be a pugē ne Wēnd sek-m-mengā, A Naam yulgame n zēke, la f leb n reeg f zugē ti yamb yaa koangda, a leb n tara talsem ne Wēnde.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Wēnd kosgo yudlem ning sēn be a pugē, la ned ning sēn kosda Wēnde, mikdame ti yaa ned sēn zisgd Wēnde, a leb n reega a

zugē tı Wënd la sek-m-meng Naaba, yulgem be ne Wënd, rënd talga b ka kot-a ye, leb n wilgdame t'A yaa wumda bala wunga b ka kot-a ye, leb n wilgdame t'A yaa kōata, bala beed-soaba b ka kot-a, leb n wilgdame t'A yaa yolsda bala keelem soaba b ka kot-a ye, leb n wilgdame t'A yaa tōogda bala koangda b ka kot-a ye, wilgdame t'A pēeme bala sēn zāra a ka wumd ye, la zēng sēn ka yı ne rē, sēn yaa waoor la ra-sāndlem sıf-rāmba, n kōt Wënd, A Naam yı wagell n zēke.

(5509)

(231) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ الْإِيمَانَ لَيَخْلُقُ فِي جَوْفِ أَحَدِكُمْ كَمَا يَخْلُقُ الثَّوْبُ الْخَلِيقُ، فَاسْأَلُوا اللَّهَ أَنْ يُجَدِّدَ الْإِيمَانَ فِي قُلُوبِكُمْ». [صحيح] - [رواه الحاكم والطبراني]

(231) – Yii a Abdullaah [bn Amr [bn Al-ass nengē, -Wënd yard be b yiibā yīnga-, a yeelame : Wënd Tēn-tuuma, -Wënd puvsɡ la A tulgr be a yīnga-, yeelame: «**Ad sıd-kūunā kvdgda yāmb yembr fāa nengē, wala fuug sēn kvdgd to-to ningā, bı y kos Wënd t'A palms sıd-kūunā y sūy wā**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-haakım la a Aṭ-ṭabaraaniy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā, -Wënd puvsɡ la A tulgr be a yīnga-, kōta kibare, tı liimaongā, a kvdgda lıslaam sūurē, n valemse, a bilg-n-taar yaa wala fu-paall sēn wat n kvdge, a yeelgrā sēn kaosā yīnga; La yēnda yaa kvung maaneg tūudmā puɡē wā yīnga, maa Wënd kusgā tuuma la ninsaal bōr a meng yamleoodā puɡē wā. Tı Nabiyaamā, -Wënd puvsɡ la A tulgr be a yīnga-, kāndag tōndo n wilg-do tı d kos Wënd, -A Naam zēkame-, t'A palms d sıd-kūunā, la rē yaa d sēn na n yik ne faril-rāmbā la d wvsɡ ne Wënd yuvrā tēegre, la Wënd yaafɡ kosɡ wvsɡo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā pirsdame ti b kos Wēnd tablgo, dīinā pugē, la b leb n palms d sid-kūunā d sūy wā.
2. Hadiisā wilgdame ti sid-kūuni, yaa būmb sēn yaa gomde la tuuma la loe-n-wāake, a paasdame ne Wēnd tūudum la a boogd ne Wēnd kusgo.

(65020)

(232) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ

الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثَرُوا الدُّعَاءَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(232) – Yii a Abu Hūrayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- ti ad Wēnd Tēn-tuumā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame: "Yamb sēn tug n yud pēnem ne a Soabā, yaa a sēn wat n be suguudē wā, sā n yaa woto bi y wvsg kosgā". [Naṣun Ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga-vēnegdame n wildgē, ti yamb sēn wat n pē n yud a Soabā, yaa a sēn wat n be suguud pugē, la rēnda yaa ti puvsgda, a rikda būmb ning sēn tug n zēke la zis n yuda, yē yīngē wā, n rigl tēngā, ti yaa gāneg-m-menga la faag-m-menga la paoog-m-meng ne Wēnde, A Naam yi wagell n zēke, ti yēnda yaa sēn be suguudē wā.

La sīda, Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- saglame ti b wvsg kosgo suguudē wā, rēnd sā n yi woto, gāneg-m-meng ne Wēndā, tigimdame ne goam la tuuma.

Sën be Hadiisã yõod-rãmbë:

1. Tüudumã a paasda yamba pënegr ne Wënde, A Naam yulg n zëke.
2. B buu nonglem ti b wusg kosg suguudë wã; bala yaa be la kosgã reegr zïigë.

(5382)

(233) – عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ أَكْثَرَ دُعَاءِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(233) – Yii a Anas nengë, (Wënd yard be a yïnga), a yeelame: Nabiyaamã (Wënd puusg la A tilgr be a yïnga) a doaag sën da yud rag n yaa! "Allahumma rabbanaa aatnaa fiddunya hasanatan wa fil Aahirati hasanatan waknaa ‘azaabannaar, = d Soaba Wënde! Kõ-d Dũni pugë sën be neere la Yaolem-raarã sën be neere, la F gũ tõnd ne Bugmã namesgo". [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buħariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puusg la A tilgr be a yïnga) ra yume n wusgd kosgã la doosã sën gũbgã maanego, sën be b pugë: "Allahumma rabbanaa aatnaa fiddunya hasanatan wa fil Aahirati hasanatan waknaa ‘azaabannaar, = d Soaba Wënde! Kõ-d Dũni pugë sën be neere la Yaolem-raarã sën be neere, la F gũ tõnd ne Bugmã namesgo". Bala a yaa doaag sën gũbgi dũni yel-sõmde, sën yaa rtla sën be neere, n yalme, n yaa halaale, la pug-sõngo, la biig sën maagd nifri, la vuusgo, la bãngr sën nafde, la tum sõngo, la sën wõnd rënda, sën yaa yel nins b sën bu nonglem, ti sãri wã kã sore, la yaolem raarã yel-sõmdã yaa fo sën na n tilg n yi namsgã yaoogã pugë la Yalsgã zïigë, la Bugmã, la

paam Wënd yardo, la f paam pōsg ne neemã zakã sën duumdã, la f pēneg Wēnde, sën yaa Yolsda.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. B buv nonglem ti b kos ne doos nins sën tigmã, ti yaa sën na n tik Nabiyaamã (Wënd puvsq la A tulgr be a yīnga).
2. Sën pid n yuda yaa ti ned sã n na n kos bu a tigim a kosgē wã dūni wã la laahrã yel-sōmã.

(5502)

(234) – عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ كُلَّ لَيْلَةٍ جَمَعَ كَفَّيْهِ، ثُمَّ نَفَثَ فِيهِمَا فَقَرَأَ فِيهِمَا: {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ}، وَ{قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ}، وَ{قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ}، ثُمَّ يَمْسُحُ بِهِمَا مَا اسْتَطَاعَ مِنْ جَسَدِهِ، يَبْدَأُ بِهِمَا عَلَى رَأْسِهِ وَوَجْهِهِ وَمَا أَقْبَلَ مِنْ جَسَدِهِ، يَفْعَلُ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. [صحيح] - [رواه البخاري]

(234) – Yii a Aausa nengē, Wënd yard be a yīnga: Tı Nabiyaamã, (Wënd puvsq la A tulgr be a yīnga) yume t’a sã n kull a gāagē wã, n na n gāand yung fãa, a tigimda a nus a yii bã, rē poorē t’a fvuvs b yii bã puvgē, n karem b yii bã puvgē {Kul huwallaah Ahadun} la {Kul A’vuvu birabbil Falaki} la {Kul A’vuvu biraabinnaas}, rē poorē t’a saag ne b yii bã, a yīngã, a sën tōe teka, a sungda saagrã a zugē wã la a nengã la yīngã sën kellã, a maanda rēnda noor a tãabo. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Al-Buħariy n togs-a]

bilgrã:

Wilgdame ti sën da be Nabiyaamã, (Wënd puvsq la A tulgr be a yīnga) kãndgrã puvgē, a sã n kull a gāagē wã, n na n gāande, a tigimda a nus a yii bã, n zēk-ba wala Wēn-bōaasd sën zēkd a nugã to-to ninga, n fvuvs b yii bã puvgē fvuvsq sën yaa faaga, n lagem kolkood bilfu, la a karem b yii bã puvgē Svvr-rãmb a tãabã, {Kul huwallaahu Ahadun} la {Kul

A'ʊʊʊ birabbil Falakı } la {Kul A'ʊʊʊ biraabinnaas}, rē poorē t'a saag ne a tal a yībā a sēn tōe teka, a yīngē wā, n sing a zugē wā la a nengā la yīngā, a maanda tʊm-kāngā noor a tāabo.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Bee hadiisā puga, b sēn bu nonglem ti b karem {Kul huwallaah Ahadʊn} la {Kul A'ʊʊʊ birabbil Falakı} la {Kul A'ʊʊʊ biraabinnaas} taor ti f na n ka gāande, la f fuus ne-ba, la f saag f yīngā f pāng tōog teka.

(65060)

(235) - عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «سَيِّدُ الْإِسْتِغْفَارِ أَنْ تَقُولَ: اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ» قَالَ: «وَمَنْ قَالَهَا مِنَ النَّهَارِ مُوقِنًا بِهَا، فَمَاتَ مِنْ يَوْمِهِ قَبْلَ أَنْ يُمَسِّيَ، فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ قَالَهَا مِنَ اللَّيْلِ وَهُوَ مُوقِنٌ بِهَا، فَمَاتَ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ، فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ». [صحيح] - [رواه البخاري]

(235) – Yii a Šadaad [bn Aws nengē (Wēnd yard be a yīnga): ti yii Nabiyaamā nengē, (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga): «Yaafā wā kosg zu-soaba, yaa fo sēn na n yeele: Allahumma anta Rabbu, laa ulaaha ulla anta, ḥalaktanū wa anaa `Abduka, wa anaa `alaa `ahduka wa wa`duka mastata`tu, A`uudu bika min Šarru ma šana`tu, abuu`u Laka binu`matika `alaya, wa abuu`u laka buḍanbu, fağfir lu, fa unnahuu laa yağfiru addunuba ulla anta.= M Soab A Wēnde, Foom la mam Soaba, soab sēn na n tū n tulg ka be ye, ti sā n ka Foom, Foom n naan maam ti mam yaa Fo yamba, m bee Fo alkaoolā zugu la F pulengā, m pāng tōog tekē, m kot-F la gūudum n yi mam sēn maanā fāa wēnga, m reega m zugē ne Fo neema sēn be mam nengē wā, la m reeg m zug ne m zūnuubā, sā n yaa woto bi F yaaf-ma, ti ad ka yaafd zūnuub-rāmba, rēnda Foom bala». A yeelame: «ned sā n yeel-a wīndga, n tar bāng-n-waak ne-a, n maan kaalem raarā pugē, taoor ti zaabr ka ta, ad a yaa arzān biiga, la ned sā n yeel-a yungo, n tar bāng-n-wāak ne-a, n maan kaalem taoor ti beoogā na n ka vēege, ad a yaa arzān neda». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Al-Buḥaariy n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare, ti astagfirullaahā maanego, a tara gom-biisi, la a sōmblem la a zislem sēn tug n yuda yaa yamb sēn na n yeele: "Allahumma anta Rabbu, laa ulaaha ulla anta, ḥalaktanū wa anaa `Abduka, wa anaa `alaa `ahduka wa

wa`dika mastata`tu, A`uudu bika min Šarrı ma şana`tu, abuu`u Laka buni`matika `alatiya, wa abuu`u laka bıdanbu, fağfir lu, fa unnahuu laa yağfiru addunuuba ıllaa anta.= M Soab A Wēnde, Foom la mam Soaba, soab sēn na n tū n tilg ka be ye, tı sã n ka Foom, Foom n naan maam tı mam yaa Fo yamba, m bee Fo alkaoolã zugu la F pulengã, m pãng tōog tekē, m kot-F la gūudum n yi mam sēn maanã fãa wēnga, m reega m zugē ne Fo neema sēn be mam nengē wã, la m reeg m zug ne m zūnuubã, sã n yaa woto bı F yaaf-ma, tı ad ka yaafd zūnuub-rãmba, rēnda Foom bala" Rēnd yamba, a reegda a zugē ne Wēnde, ne Wēnd yembgo, la yaa Wēnd n naan yēnda la yaa Wēnd la a tūuda, lagem-n-taag ka be ne Wēnde, la yēnda bee a sēn rik alkaool ne Wēndã, (A Naam yılg yã), sēn yaa sıd-kūuni la Wēnd tūudum, a pãng tōog teka, bala yamba a sēn yik ne A tūudmã sēn yaa a soab fãa, a ka tōe n wa ne Wēnd sēn saglã fãa gill ye, a ka tōe n yik ne sēn yaa tilae n zao ne yēndã wã neemã wã bark puvsg ye, la a lebsda a meng Wēnd nengē, n teeg a meng ne Wēnde, bala Wēnd la b kot gūudum n yi yambã sēn tumã wēnga, la yē sakdame n reeg a zugē, tı yaa sak-n-tū Wēnd neemã wã sēn be a zugu, yēnda reegda a zugē ne sak-n-tū Wēnd neemã wã sēn be yē zugã, la a leb n rōd a menga, ne a sēn sak n reeg a zugē ne yē zūnuubã la a kusgã, La se-yōkr-kãngã ne Wēndã, a kota a Soabã t'A yaaf a zūnuubã, ne A sēn na n loe a bãngo, la A gū-a n yi a wēngã ne A yaafã la A kūunã la A yolsgã, bala ka yaafd zūnuub-rãmbã rēnda Wēnde, (A Naam yı wagell n zēke). Rē poorē, Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) kōo kibare tı doa-kãngã bee yibeoog la yung doosã pvgē, ned ning sēn wa n yeel-a ne bãng-n-waakã n tags a maanã wã, n kō sıd ne-a, a raarã sungrē, n na n sung wīndgã pukri, n tı tãag a killegã, yē me la wīntoog wakatã, a sã n maan kaalem, a kēeda arzãna, la ned ning sēn yeel-a yungo, yē me la sēn sungd wīndgã lvuse, n tvug n tãag fagir pukri, a sã n maan kaalem taoor tı fagir ka puki, a kēeda arzãna.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Kos Wēnd yaafā wā gom-biisā, b yaa torr-toore, b sānda sōmblem yuda sānda.
2. Yaa ti sōmba ne yamba t'a tall yā-beed ne a na kos Wēnd ne doa-kāngā, bala a yaa yaafa kosgā zu-soaba.

(5503)

(236) – عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبَيْبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: خَرَجْنَا فِي لَيْلَةِ مَطِيرَةٍ وَظُلْمَةٍ شَدِيدَةٍ، نَظَلُّبُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؛ يُصَلِّي لَنَا، قَالَ: فَأَدْرَكْتُهُ، فَقَالَ: «قُلْ»، فَلَمْ أَقُلْ شَيْئًا، ثُمَّ قَالَ: «قُلْ»، فَلَمْ أَقُلْ شَيْئًا، قَالَ: «قُلْ»، فَقُلْتُ: مَا أَقُولُ؟ قَالَ: «{قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ} وَالْمُعَوَّذَتَيْنِ حِينَ تُمَسِّي وَتُصْبِحُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، تَكْفِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ».

[صحيح] - [رواه أبو داود والترمذي والنسائي]

(236) – Yii a ‘Abdullaah [bn ḥubayb nengē, (Wēnd yard be a yīnga), t'a yeelame: Tōnd yii yungo, saag sēn ni la lik sēn yaa kegenga, n baood Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a wa puus nebā, a yeelame: ti mam ti paam-a, t'a yeele: «yeele» ti mam ka yeel baa fu ye, rē poorē t'a yeele: «yeele» , ti mam ka yeel baa fu ye, t'a yeele: «yeele», ti maam yeele: bōe la mam yeta? T'a yeele: «{Yeele: "Yēnda lc", è:a Wēnde, A yaa A Yembre} (kulhuwa Allah) la Ma'vuzatayne (kul avuz-rāmb a yiibā): fo sēn wat n ta zaabr la fo sēn wat n vēeg beogo, noor a tāabo, ti b sekda foom n yi būmb fāa gill wēnga».

[Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Abuu Daawuud la a At-tirmiiziy la a An-nasaa'iy n togs-a]

bilgrā:

Sahaab wagellā kōta kibare, a ‘Abdullaah [bn Ḥubayb (Wēnd yard be a yīnga) ti bāmb yii yungo, saag sēn yaa wusgo, ti lika yaa kegenga, n na n bao Wēnd Tēn-tuvmā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) t'a wa puus-ba, ti b ti mik-a, ti Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) yeel-a: "yeele" rat n yeel t'a kareme, t'a ka karem baa fu ye, Ti

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) lebg n ylem gomdã a zugẽ n yeel-a, t'a 'Abdu'llaah yeel-a: yaa bõe la m na n kareme Wënd Tën-tvuma? Tı Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yeel-a: karem: Kul huwallaah {Yeele: "Yēnda la Wēnde, A yaa A Yembre} la Ma'uvzatayne {Yeele : "M kota gūudum ne yibeoog Soabã.} la {Yeele: "M kota gūudum ne nebã Wubdã.} zaabr wakat la yibeoog wakato, noor a tãabo, tı b gūuda foom n yi wēng fãa gilli.

Sën be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. B buv nonglem tı b karem: Kul huwallaah {Yeele: "Yēnda la Wēnde, A yaa A Yembre} la Ma'uzatayne: {Yeele : "M kota gūudum ne yibeoog Soabã.} la {Yeele: "M kota gūudum ne nebã Wubdã.}. Yibeoog la zaabre, la b yaa gūudum n yi wēng buudã fãa.
2. Yaa Kul huwallaahã: la Ma'uzatayne: (Kulavuz-rāmb a yiibã). B karengã yudlem ning sën be beenẽ wã togsgo.

(6082)

(237) – عن سَمُرَةَ بن جندبٍ رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «أَحَبُّ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ أَرْبَعٌ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ».

[صحيح] - [رواه مسلم]

(237) – Yii a Samura [bn Gundub nengē, -Wënd yard be a yīnga-, a yeelame: Wënd Tën-tvumã -Wënd puvsg la A tigr be a yīnga- yeelame: "Goamã sën tvg n noom Wënd n yud yaa naase: Subhaanallaah, wa Alhamdu lillaah, wa laa'ulaaha ullaallah, la Allaahv Akbarv, fo sën reng a soab n sung fãa, a ka sãam ye. [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã -Wënd puvsg la A tigr be a yīnga-vënegdame n wilgdē ti goamã sën tvg n noom Wënd n yude, yaa naase:

Subhaanallaah: a wilgda fo sën na n yulg Wënde, A Naam yi wagell n zēke, n yi boogr fãa.

Alhamdu lillaah: yaa pēg Wënde ne pidb sën ta tēka, n lagem ne A nonglem la A zısgre.

Laa ulaaha ullaallah: rat n na n yeel ti tūud sıda ka be rēnda Wënde.

Allaahv akbarv: rat n yeel ti Yēnda bedrem la A zıslēm n yud bumbã fãa gillã.

La a yudlemã la a yel-sōmdã paoongo ka tūud ne fo sën na n tūnug a taab yeelgē wã ye.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Sari wa yaa yol-yole, rēnd sën mik ti gom-bi-kãensã, fo sën sung-a zīig ningã fãa, ka sãam ye.

(5475)

(238) – عن أبي أيوب رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، عَشْرَ مَرَّاتٍ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَةَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ». [صحيح] - [متفق عليه]

(238) – Yii a Abu Hurayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) yeelame:- «**Ned ning sēn wa n yeela: Laa ulaaha ullallaahv, wahdahv, laa šaruka lahv, lahvlmvlkv wa lahvlhamdv, wa hwa ‘alaa kulli šay-un kadur = soab sēn na n tū n tulg ka be, rēnda Wēnde, A yaa Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye, Yē n so Naamā la A sō Pēgbā, ad Yēnda yaa Tōogd ne būmbā fāa gilli, noor piiga a yel-sōmdā yuta wala ned sēn na n bas burkīndi yembs a naase, sēn yi nabiyaam a [smaaʔul koambē wā]**». [Našun šahuvun (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tulgr be a yīnga) kōo kibare, ti ned ning sēn yeela: «Laa ulaaha ullallaahv, wahdahv, laa šaruka lahv, lahvlmvlkv wa lahvlhamdv, wa hwa ‘alaa kulli šay-un kadur" a maanā wā: soab sēn na n tū sid-sid ka be, rēnda Wēnde, lagem-n-taag ka be ne-A ye, la yaa Yēnda, -yulgr be ne-A- n welg ne Naam sēn pidi, Yē n sōmb ne Pēgr sēn lagem ne nonglem, la zisgre, n yōsg ne zēng sēn ka Yēnda, A leb n yaa Tōogda, būmb ka kongd-A ye. Rēnd ned ning sēn yulma yōk zisg-kāngā, raar pugē noor piiga, a soab paamda yel-sōmd wala ned ning sēn na n yēes yembdo n bas yembs a naas sēn yi a [smaaʔul koambē wā, sēn yaa a [braahum biigā, -puvsg la tulgr be b yiibā zugu- la welgame t'a [smaaʔul koamba, -tulgr be ne-a- bala bāmb zislemā n yud zēng sēn ka bāmba.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. A wilgda Wēnd yuurā yōk-kāngā, sēn kumbd Wēnd welgre, -A Naam zēk yā- ne tūudmā la naamā la pēgrā, la A tōog sēn pidi.
2. Paamda yōk-kāngā yel-sōmdā, ned ning sēn yeel-a n tūnug taaba maa a welg-b-la taaba.

(5517)

(239) – عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «كَلِمَتَانِ حَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ».

[صحيح] - [متفق عليه]

(239) – Yii a Abu Hurayrat nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- yeelame-: Gom-biis a yiibu n be, n yaa faasg ne zelemdā, n yaool n yaa zisgo, tum peesg laok zugu, ti b yiibā noom Arrahmaan Naaba: yaa (Subhaana-Ilaah Al-azum,) la (Subhaana-Ilaah wa bihamdihii). [Naṣuṇ Ṣaḥuḥuṇ (Gom-sikdem sēn manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Boḥaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrā:

Nabiyaamā -Wēnd puvsg la A tulgr be a yīnga- kōo kibare, gom-biis a yiib ninsaal sēn yet-b ti ka tū ne toogo, sēn yaa halhaal ningā fāa gilli, la ad b yiibā keorā yaa bedr peesgā laok zugu, la tōnd Soabā sēn yaa Arrahmaan Naabā, A nonga b yiibā:

(Subhaana-Ilaah Al-azum,) la (Subhaana-Ilaah wa bihamdihii); bala yaa b yiibā sēn kumb gom ningā sēn yaa Wēnd sifo ne zislem la pidbu, n leb n yulgd Wēnde, n yi boogre, A Naam yṭ wagell n zēke.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Yaa ti Wēnd yuur tēegr sēn yuda, yaa fo sēn na n tōog n tigim a pugē Wēnd yuurā yulgr la A pēgbo.

2. Wilgda Wënd yolsgã yalmã sën gūbg a yembsã, bala A ronda tuvm sën yaa kɪdga ne keoor sën yaa bedre.

(5507)

(240) – عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «مَنْ قَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، حُطَّتْ خَطَايَاهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ». [صحيح] - [متفق عليه]

(240) – Yii a Abu Hurayrat nengẽ, (Wënd yard be a yĩnga), ti Wënd Tën-tvuma, (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga) yeelame: «**Ned ning sën yeela: (Subhaana-llaah wa bihamdihii, yulgr be ne Wënd, la pēgr be ne-A) raar pvḡẽ, noor koabga, b lubda a zūnuubā baa t'a sã n yaa wala mogr puudu**». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [B zemsa taab a zugu (A Al-Buḡaariy la a Muslim n reeg-a)]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd pvvsg la A tulgr be a yĩnga) kōta kibare, ti ned ning sën yeela, raar pvḡẽ, noor koabga: «**Subhaana-llaah wa bihamdihii**»; b yēesda a tvvm tuuti wã, n yaaf-a, baa t'a sã n yaa wvsgo, n yaa wala mogr puud ning sën rukda a zugẽ wã, a sën wat n maan ko-wiigã n rãmbdẽ wã.

Sën be Hadiisã yōod-rãmbẽ:

1. Keoor-kãngã ned ning sën yeel-a raarã pvḡẽ, n tūnug taaba, maa a welgame, toor-toor n yeel-ba, ti sōorã ta, a paamda yel-sōmdã.
2. (Subhaana-llaahã) maanã: yaa Wënd yulgre, n yi boogr buudu, la pēg-A, la (Hamdã): yaa fo sɪf-A ne pidbu, n lagem ne nonglem la zɪsgre.
3. B sën rat hadiisã pvḡẽ wã, yaa zūnuub bāanegã yaafgo, la sã n yaa zūnuub bedã, yaa tɪlae ti b tuub n bas-ba.

(241) - عن أبي مالكٍ الأشعريِّ رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «الظُّهُورُ شَطْرُ الْإِيْمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيْرَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَنِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَْعُدُّو، فَبَايِعْ نَفْسَهُ فَمَعَتْفَهَا أَوْ مُؤَبِّقَهَا». [صحيح] - [رواه مسلم]

(241) - Yii a Abu Maalik Al-As-ariy nengē, Wēnd yard be a yīnga, a yeelame: Wēnd Tēn-tvuma, -Wēnd puvsg la A tigr be a yīnga-yeelame: « **yulgrā a yaa lumaang puvka, la Alhamdu lillah, a pita tvumā geelg laoko, la subhaanallaah la Alhamdu lillaah, b yībā pitame, maa a pita būmb ning sēn be saasā la tēngā svka, la ad Puvsgā yaa vēnem, la sāra (doaag) maanego a yaa daliil sēn wilgd lumaangā, la ad sugr yaa vēnem, la Alkurāanā a yaa gom lubdga, sēn na n sōng foom, maa sēn na n nams foom, ad nebā fāa gilli, b sāta beoogo, n koosd a mengā, be beenē sēn basd a yōor burkīndi n yi Bugmā, be b pugē ned sēn na n halk a yōorā n kēes-a Bugmā pugē** ». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Hadiis-kāngā pugē, Nabiyaamā, Wēnd puvsg la A tigr be a yīng kōta kibare, ti ad yulgr ningā sēn yaa ying yulgrā, a yita ne koom yōgbo la koom soobo, la yēnda me yaa sart Puvsgā pugē. La a leb n wilgdē ti ned sēn na n yeele: « **Alhamdu lillah, a yaa būmb sēn pit a tvum geelg laoko** », yē me yaa fo sēn na n pēgd Wēnde, A Naam yilgame, la f leb n stfd-A ne sif-rāmb sēn pidi, b na n rika rēnda n pees dūni yikr raare, t'a pid tvuma laoko. La a leb n wilgdē ti : « **subhaanallaah la Alhamdu lillaah** » yeelgo, yē me yaa fo sēn na n yulg Naab A Wēnde, n yi boogr fāa gilli, la f leb n sif-A ne stfg sēn pidi, sēn sōmb ne-A -A Naam yi wagelle- n lagem ne A nonglem, la A zisgre, yel-kāensā yaa būmb sēn piti, sēn be saasā la tēngā svka. A leb wilgdame ti ad : «

Pvvsḡā » yaa vēenem, a yaa nuura ne yamba, a sūurē wā, la a nengē wā, la a yaoogē wā, la Yikrā raare. N leb n wilgdē ti doaag maanego, a yaa daliil sēn wīnigd muumin lumaangā sīda, la a sēn weleg ne munaafikā, sēn ḡıdgdb n ka rat n na n yāk Zakā, n ka sıdgđ a pulengā. A leb n wildgame ti « **sugr** » yaa vēenem, la yē me yaa Adam Biig tōog a meng n yi gēega, la zabre, yaa būmb sēn yaa nuura, ti tūvlem la yōogre, n be yel-kānga pvgē, t'a yaa wala wīndtoogā vēenem, a yaa būmb sēn yaa toog ne yōore, n leb n dat ti fo tōog n wōr yōorā, la f leb n ḡıdg yōorā n yi a yamleoogā, rēnd a soabā ka bakd n be kāndgr pvgē wakat fāa, n be sīd zugu, la yēndā me yaa f maan sugri ne Wēnd tūudmā, la f leb n maan sugri n bas A kusgā, la f maan sugri ne yel nins sēn paam foom, la yel tood gill sēn paam foom dūni wā pvgē, ti f maan sugri. Rēnd wilgdame ti Alkurāanā a yaa gom lubdga, ne foom ti f sā n karem-a, la f tum ne-a, n leb n yaa gom lubdga, n na n nams foom ti fo sā n bas-a n ka tum ne-a la f ka karemd-a. Rē poorē ti Wēnd pvvsḡ la A tulgr be a yīng kō kibare, ti ad nebā fāa gilli, b yitame ned fāa yāḡddē, la b sēegdē, n yikd b gōeemē wā, n yit b zagsē wā, n na n tvg n maan b tūvmā kōbg toor-toore, Rēnd be b pvgē, ned ning sēn na n tēeg turga, a tūudmā zugu, ti bas a yōorā burkīndi n yi Bugmē wā, la be b pvgē ned ning sēn na n kulle, n bas so-turgā n kē Wēnd kusg pvgē, n halk a yōorā, ne a sēn na n kēes-a Bugmā.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā wilgdame ti yulgrā, a yaa kōbg a yiibu, yulgr ning sēn yaa yungā, yē yita ne koomā yōgbo la koomā soobo. La yulgr ning sēn yaa pvgē wā, yē yita ne Wēn-yembgo, la sīd-kūuni, la tūvm sōmbse.
2. Hadiisā wilgda Pvvsḡā ḡūusgu a yellā sēn ta zīig ninga, bala a yaa nuura ne yamba dūni wā zugu, la alkiyoom raare.
3. Sarā wā maanego a yaa būmb sēn wildg lumaangā sīdgre

4. A wildga tum ne Alkurāanā yellā sēn ta zīg ninga, la Alkurāanā sɔdgre, bul yīnga t'a na yɪ daliil n sōng foom, n da wa yɪ dalill sēn na nams foom ye.
5. Hadiisā wilgdame tu yōorā fo sã n ka maan-a soagl ne Wënd tūudum, a na n maana foom soagl ne Wēn-kusgo.
6. Ninsaal fāa yaa tlae ne-a t'a tume, rēnd yaa t'a maan tuum ning sēn na n bas-f yōorā burkīndi ne tūudum, maa f maan sēn na n halk-a ne Wēn-kusgo.
7. Sogrā tara tulsem ti fo tōog f menga la f leb n tē keoor a pugē, la f bāng ti keelem wusgo n be a pugē.

(65004)

(242) – عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «لَأَنْ أَقُولَ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتِ عَلَيْهِ الشَّمْسُ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(242) – Yii a Abu Hurrayrat nengē (Wënd yard be a yīnga) a yeelame: Wënd Tēn-tuuma (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) yeelame: «**Mam sēn na n yeel (Sv̄bhaana-llaah) la (Al-hamdu lillaah) la (Laa ulaaha ullallaah) la (Allaahv akbarv) yē n noom maam n yud būmb fāa wīndgā sēn puk n miki**». [Naṣun ṣahūhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puusg la A tulgr be a yīnga) kōta kibare ti ad Wënd yuurā tēegrā -A Naam zēk yā- ne gom-bi-kāensā sēn yaa zısdā, a sōmblemā n yud dūni wā la sēn be dūni wā pugē, bāmb me la:

"Sv̄bhaana-llaah": sēn yaa yulgr ne Wēnde n yi boogre.

"Al-hamdu lillaah": yaa Wënd pēgre ne sıfa sēn pidi, n lagem ne A nonglem la A zısgre.

"Laa ilaaha illallaah": b sēn tūud a soab ne sid ka be, sã n ka Wēnde.
 "Allaahv akbarv": Yē n zise, la A zēk n yud būmbã fãa gilli.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yaa kengr ti b tēeg Wēnd yuurã, la ad yēnda n noom-a n yud būmb fãa wīndgã sēn puk a zugu.
2. Yaa sēn pirsd ti b wusg Wēnd yuurã tēegre, keoorã la yudlemã sēn be beenē wã yīnga.
3. Dūni wã wum-noodã yaa bilfu, a yamleoodã me yaa būmb sēn loogde.

(6211)

(243) – عن جابر رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «أَفْضَلُ الذِّكْرِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ». [حسن] - [رواه الترمذی والنسائي في الكبرى وابن ماجه]

(243) – Yii a Gæbr nengē -Wēnd yard be a yīnga- a yeelame: mam wuma Wēnd Tēn-tvuma (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) t'a yetē: «Wēnd yuurã tēegr sēn yuda, yaa: Laa ilaaha illal-Laah (soab sēn tūud n tilg kae rēnda Wēnde), la kosg sēn yuda, yaa: Alhamdv lill-Laah, (Pēgr be ne Wēnde)». [Hasanun (be neere)] - [A At-tirmiiziy la a An-nasaa'iy As-sunan n togs-a al-kubraa wã pugē la a [bn Mağa]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wēnd puvsg la A tilgr be a yīnga) kōta tōnd kibare ti Zıkr sōmblem sēn yude yaa "Laa ilaaha illal-Laah" la a vōorã: yaa soab sēn tūud n tilg kae rēnda Wēnde. La kosg sēn yude yaa "Alhamdv lill-Laah"; yē me vōore, yaa reeg-m-zugē ti neemã maandã Yē la Wēnde, A naam zēkame; sēn sōmba ne stfg sēn pidã n be neerã.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Hadiisā pirsdame ti b nidg pānga ne Wēn yuurā tēgre sēn tū ne Wēn-yembgā koεεgā, la kosgo ne Wēnd pēkā.

(3567)

(244) – عن خَوْلَةَ بِنْتِ حَكِيمِ السُّلَمِيَّةِ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ نَزَلَ مَنْزِلًا ثُمَّ قَالَ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، لَمْ يَضُرَّهُ شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(244) – Yii a Hawla sēn yaa Hakiim As-sulamiyya bi-pugla, a yeelame: mam wuma Wēn Tēn-tuumā (Wēnd puvsug la A tūlgr be a yīnga) t'a yetē: «Ned ning sēn wa n tvg siga sigb zīigē, rē poorē t'a yeele: m kota gūudum ne Wēnd goamā sēn pidā, n yi A sēn naan fāa wēnga, būmb ka namsd-a halu t'a wa tvg n yik zī-kāngā». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wēnd puvsug la A tūlgr be a yīnga) kāndga a poorē rāmbā gādbo la lebs-m-menga, lebs-m-meng sēn nafde, sēn tusd yell fāa, b sēn gūusdi, ti ninsaal yeεsdē, a sēn wat n sig zīig ning fāa, tēngā zugu, zem ti yaa sor zugu, maa a yiime n na n noog a yōore, maa zēng sēn ka rē, t'a loe a menga, la a lebs a meng ne Wēnd goamā sēn pidā, a yudlemā pugē la a albarkā, la a nafā wā, sēn tūlgr n yi zang fāa la boogre, n yi bōn-naandg fāa wēnga, wēng sēn be a pugē, t'a paam bas-m-yam a sigbā zīigē, t'a sā n ket n bee beenē, n yi būmb fāa sēn namsd neda.

Sēn be Hadiisā yōod-rāmbē:

1. Kos gūudum ne Wēndā, a yaa tūudum, la yaa sēn na n yi ne Wēnde - A Naam zēk yā-, maa A yuyā, maa A sif-rāmbā.

2. Sakdame ti b kos gūudum ne Wënd goama, bala a yaa sfa, sën yi A sf-rāmbā pugē, -A Naam ylgame-, la rē welgame ne fo sën na n kos gūudum ne bōn-naandga, a sën yaa a soab fāa, yēnda yaa lagem-n-taare.
3. Wilgda doaag-kāngā yudlemā la a barkā
4. Bao kādeng (gūudum) ne yōkr-rāmbā, a yaa sabab n gūud yamba n yi wēnse.
5. A wilgdame ti ka sōmb ti b kos gūudum ne zēng sën ka Wēnde ye, sën yaa zin-rāmba, la tum rāmba (ti-soaadba) la zīri-be-neba la zēng sën ka bāmba.
6. Wilgda sāri wā sën kō sor ti b maan do-kāngā, ne ned ning sën wa n tug n siga zīigē, zem ti yaa yiri maa yaa so-toaka.

(5932)

(245) – عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ أَوْ عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، وَإِذَا خَرَجَ فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(245) – Yii a Abu Hūmayd nengē bi yaa a Abu Usayd nengē, a yeelame: Wënd Tēn-tvumā (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) yeelame: «Yāmb yembr fāa sā n na n kē miisrē bi a yeele: Allahumma [ftahlu abwaaba Rahmatika, (M Soab A Wēnde, pak F Yolsgā ragnoy n kō-ma). la a sā n na n yi, bi a yeele: Allahumma Innii As'alvka min faḍlika, (M Soaba A Wēnde, m kot-F la F yudlemā)». [Naṣun ṣahuhun (Gom-sikdem sën manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrā:

Nabiyaamā (Wënd puvsg la A tigr be a yīnga) kānda a poorē rāmbā, n tees doaag sën sōmb n yeel miisr kōom wakato: Allahumma [ftahlu

abwaaba Rahmatika (M Soab A Wēnde, pak F Yolsgã ragnoy n kō-ma),
 tu yaa Wēnd kosgo t'A segl-a A yolsgã sabab-rāmbã, la a sã n rat n na n
 yi, bi a yeele: Allahumma Innii As'aluka min faḍluka, (M Soaba A
 Wēnde, m kot-F-la F yudlemã), rēnd a kosda Wēnd A yudlemã, la A
 paas a zugu A neemã wã sēn yaa halaal ritla.

Sēn be Hadiisã yōod-rāmbē:

1. Hadiisã wilgda doa-kāngã, b sēn bu nonglem tu b yeel-a, b sã n
 wa rat n kē miisrē la b sã n wa rat n yi beenē.
2. Sēn welg tu b yeel yolsgã tu b sã n wa kēedē, la yudlemã tu b sã
 n wa yitã: yaa tu ned sã n wa kēedē a maanda soagl ne būmb
 ning sēn na n pēneg-a ne Wēnde la pēneg-a ne arzānã, rēnd
 woto zemsdame tu b yeel yolsgã, la f sã n wa yita, f kēnda
 tēngã zugē n baood Wēnd yudlemã, sēn yaa ritlã, rēnd yē me
 zemsame tu b gom Wēnd yudlemã yelle.
3. Doos-kāensã yetame fo sēn wat n na n kē miisrē wã la fo sēn
 wat n rat n na n yi miisrē wã.

(65092)

(246) – عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ، فَذَكَرَ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ وَعِنْدَ طَعَامِهِ، قَالَ الشَّيْطَانُ: لَا مَبِيتَ لَكُمْ، وَلَا عَشَاءَ، وَإِذَا دَخَلَ، فَلَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ، قَالَ الشَّيْطَانُ: أَذْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ، وَإِذَا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ طَعَامِهِ، قَالَ: أَذْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ». [صحيح] - [رواه مسلم]

(246) – Yii a Gæabr [bn ‘Abdullaah nengē, (Wënd yard be b yiibã yĩnga), t’a wuma Nabiyaamã, (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) t’a yetē: «Ned sã n kē a zakē, n tēeg Wënd yvvre, a sēn wat n kēedē wã la a sēn wat n rutē wã, a svutãan yetame: mam gãag zīg ka be ne yãmb rëndã, mam ka tar rub me yãmb nengē, la a sã n kē n ka tēeg Wënd yvvr a sēn wat n kēedē wã, la a svutãan sēn yete: y paama gãag zīga, la a sã n leb n ka tēeg Wënd yvvrã a rubē wã, la a sēn yete: y paama gãag zīga la rubo». [Naşun Şahuhun (Gom-sikdem sēn manege)] - [A Muslim n togs-a]

bilgrã:

Nabiyaamã (Wënd puvsg la A tulgr be a yĩnga) saglame ti b tēeg Wënd yvvr yelle, f sēn wat n kēed zakē la f sēn wat n rat n na n ri, ti la ned sã n tēeg Wënd yvvrã, n yeele (Bismillaah) a sēn wat n kēed a zakē wã la a sēn wat n sing a rubã, la a svutãan sēn yet a tumd-n-taasã: yãmb ka tar gãag zīga, y ka tar rub zak-kãngã pvgē ye, zaka soab paama gūudum n yi yãmbã, ne a sēn tēeg Wënd yvvrã, (A Naam zēkame). La ned sã n kē a zakē, n ka tēeg Wënd yvvrã yelle, a sēn wat n kēedē wã, la a sēn wat n rutē wã, la a svutãan sēn yet a tumd-n-taasã, ti ad b paama gãag zīga la rub zīgã, zak-kãngã pvgē.

Sēn be Hadiisã yōod-rãmbē:

1. Yaa sēn bu nonglemã ti b tēeg Wënd yvvrã b sēn wat n kēed zakē, la b sēn wat n na n ri, bala a svutãan gãee zagsē wã la a rut zakã-rãmb rubo, ti b sã n ka tēeg Wënd yvvrã yelle, (A Naam zēkame).

2. A svutään gūusda ninsaala a tuvmē wā la a nā-kēndrē wā la a tuvmā fāa gill pugē, la a sã yim n bas Wënd yuurã tēegre, la a svutään sēn paamd a tulsemã a nengē.
3. Wënd yuurã tēegr rigda a svutãana.
4. Svutãana yembr fāa tara pugdba la nong-n-taase, tı b noog b sūyã ne a koesã la b pugd a saglsã.

(3037)

Table of Contents

Tuusgã	1
Ad tuumã yaa ne Anniy-rãmbã, la ninsaal fãa yaa a sën maan Anniy ningã n be ne-a ...	2
Ned ning sën wa n tuus bũmb tõnd yel-kãnga pugẽ, sën pa be a pugẽ, tuum-kãnga pa reegd ye	3
Islaangã yaa f maan kaset tı soab sën na n tũ n tulg ka be rëndã Wëndẽ, la a Muhammad yaa Wënd Tën-tuuma, la f yals ne Puusgo la f yãk Zaka n kõ, la f loe Ramadaane, la f kaag Roogã tı f sã n paam sor n na n tug beenẽ	5
B mee Islaangã zeng raad a nu zugu	10
, yaa b tũ Wëndẽ la b ra maan lagem-n-taar ne-A ye, la yembsã hake sën zao Wëndẽ, yaa A ra wa tug n nams ned sën ka maan lagem-n-taar ne-A baa fuı ye	12
Ned ka be, n maan kaset tı (laa ulaaha ullal-Allaah, wa anna Muhammadan rasuullaah) = (M maanda kaset tı soab hakuk pa be rëndã Wëndẽ, la m maand kaset t'a Muhammad yaa Wënd Tën-tuuma) n kõ sıda a sũurẽ wã, rëndame tı Wënd harm-a ne Bugmã	14
Ned ning sën yeele: Laa'ulaaha [llallaah= soab sën na n tũ n tulg ka be rëndã Wëndẽ, la a kufg ne bũmb fãa sën tũudi zëng tı ka Wëndẽ, a arzekã la a zumã lebga haraam ne nebã, la a geelg zao ne Wëndẽ	16
yaa ned ning sën maan kaalem n ka maan lagem-n-taar ne Wënd baa fuı, yaa tilae t'a kẽ arzãnã, la ned ningã sën maan kaalem t'a yaa sën maan lagem-n-taar ne Wëndẽ, ne bũmbu, a kẽeda Bugumã	18
Ned ning sën maana kaalem tı yẽ kota gees-n-taag zëng sën ka yı Wëndẽ, a kẽeda Bugmẽ	19
Ad fo rabda neb sën yaa Gaf rãmb nengẽ, la fo sã n ta b nengẽ, bı f bool-ba n tug kaset maanego, tı soab sën na n tũ n tulg ka be rëndã Wëndẽ, la a Muhammad yaa Wënd Tën-tuuma	21
ad nebã sën yud zu-noog ne mam sugsgã Dũni yikr raarã, yaa ned ning sën yeela tı laa ulaaha ullal-Allah, n yulg-a a sũurẽ wã maa a mengẽ wã	23
Lumaoong yaa kõbg pis-yopoe la zaka, maa pis-yoob la zaka, sën tug n zëk n yude yaa Laa'ulaaha [llallaah» yeelgo, la sën tug n paood n yude, yaa fo sën na n ruk bũmb sën namsd nebã n yiis sorã	24

M soka Nabiyaamã, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) yaa zũnuub pugo zislem n yud Wënd nengẽ? T'a yeele: «yaa fo sãn na n maan mak-n-taag ne Wënd, tũ Yẽ n yaool n naan foom	26
Mam seka M menga n yi lagm-n-taara rãmb lagm-n-taarã, ned ning sãn tuma tuumde n lagm bũmb zẽng ne maam a tuumdã pugẽ, m basd-a lame ne a lagm-n-taarã.....	27
Mam poorẽ rãmbã fãa kãeda arzãna, sã n pa sãn tõdga	28
ra kils-y maam wala nasaar-rãmbã sãn kils a Maryam biig a lisa wã ye, ad mam yaa A yamba, bũ y yeel-y tũ Wënd yamba la A Tãn-tuuma	29
Yãmb yembr fãa ka kõt sũda, halũ tũ mam wa tug n yũ a noanga n yud a roagdã, la a koambã la a nebã fãa gilli	31
Taas-y mam yĩnga, baa tũ sã n yaa Aayar a yembre, la y yẽs [sraaul koambã kibayã, tũ taal ka be ye, la ned ning sãn yaga n rogl maam pu-toogo bũ a bao a zĩndg zĩig Bugmẽ wã	32
Yaa sũda, ad sã n wa beẽ, neb n na n zĩndi tũ mam hadiis (gomd) wa tug n ta a nengẽ, t'a yaa sãn kull a zaoog zugu, n yetẽ : « ad tõnd ne yãmb suka yaa Wënd Gafã	33
Wënd kãab beed bee ne Yahuud-rãmb la Nasaar-rãmba, b rũka b nabiyaam-rãmbã yaado, n maan misa	35
M Soaba Wënd ra maan m Kabrã tũ yaa rubg ye	37
Ra maan-y y rotã tũ yaa yaad ye, la y ra rũk mam yaogã tũ yaa tigr bob n kẽng ye, la y puus-ma; tũ yãmb puusgã tata maam y sãn beẽ fãa.....	38
Ad bãmbã yaa nebã tũ yamb sõngo maa nin-sõng sã n ki b nengẽ la b sãn met miisr..	39
Mam lebsda m meng Wënd nengẽ, n da wa tall noang yãmb pugẽ ye, bala Wënd -A naam zẽkame-, A yõka maam n maan A zaoa, wala A sãn rũk a [brahum n maan A zao wã	41
M ka na n tums foom bũmb ning yĩnga, Wënd Tãn-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) sãn tums maam ne bũmb ningã? Tũ f ra bas nin-naande rëndame tũ f saram-a, la f ra bas yaog sãn zẽke, rëndame tũ f zẽms a taaba	43
Liu-n-bugrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, liu-n-bugrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, liu-n-bugrã (zu-beed saagrã) ad a yaa lagem-n-taare, -noor a tãabo», la ned ka be tõnd pugẽ wã, rëndame t'a saag-a, la Wënd, (A Naam yũ wagell n zẽke), A looga ne-a ne bobl-m-meng ne Wëndã	44

Ka be tōnd pugē, ned sēn maana liu-n-bogre, maa b maana a yīnga, maa a buga bagre, maa b buga bagr a yīnga, maa a maan tum, maa b maana tum a yīnga.....	46
rē yīnga yāmb mii y Soabā sēn yeele?" Tū b yeele: Wēnd la A Tēn-tuumā n mi. T'a yeele: ad Mam yembsā pugē, vēega beoog tū neb be beenē n kō sid ne Maam, la kufi ne Maam	48
Ad Rukiyya (walem n fuusā) la yoagā bobra la nonglemā titā b yaa lagem-n-taare.....	50
Ned ning sēn wa yel-soaandi togsd nengē, n sok-a būmbu, b ka reegd a Puusgo, rasem pis-naase	52
ned ning sēn wēena, tū pa yū ne Wēnde, a soab kufiame maa a maana lagm-n-taare ..	53
Ra n yeel-y tū: "Wēnd sā n sak la a zagl me sak ye", la yeel-y tū: "Wēnd sā n sak, rē poorē t'a zagl sake	54
Ad mam sēn yeesd yāmb zugē n tug n yuda, yaa lagm-n-ta-bila». Tū b yeele: yaa bōe la lagem-n-ta-bila Wēnd Tēn-tuumā? T'a yeele: «yaa maan-tū-b-yā	56
Ra zīnd-y yaadā zut ye, la y ra puus n togl-b ye	57
Suutāanā wata yāmb yembr fāa nengē, n yeel-a « ānda n naan wānde ? Ānda n naan wānde ? » Halū n wa yeele: « la ānd n naan fo Soaba ? » Rēnd a sā n wa ta woto, bī a kos gūudum n yi a suutāana la a base.....	58
M kengd-y-la ne Wēnd zoēega la sak-n-tū, la yāmb na n yāa mam poorē, yōs taab wusgo, bī y gād mam Sunnah la ledsdb nins sēn yaa tēeg turg-rāmbā, sēn yaa kāndgdbā Sunnah	60
Ned ning sēn tōdg taoor soab pugbo, la a welg n bas zamā wā n maan kaalem, ad a kii zulem kūum.....	62
Ned ka be Wēnd sēn na n kō-a būmb taoore, t'a wa tug n ki raar ning a sēn kiidā, t'a yaa sēn zambd a sēn gūud būmb ningā, rēndame tū Wēnd haram-a arzānā a zugu	64
Nanambs n na n wa zīndi, tū yāmb pēgd b tuumā sānda la y kisg b tuumā sānda, la ned ning sēn maana neerā a soab fāag a menga, la ned ning sēn gudga b tuum wēnsā a soab tulgame, la yellā yaa ned ning sēn yara, n na n kell n puge	65
Ad na-nambs yā-beed n na n wa zīndi, la yel yāmb sēn ka rate, tū b yeele: Wēnd Tēn-tuumā, la bōe la fo sagend tōnd wakat-kāngā? T'a yeele: «kō-y hake ning sēn zao yāmb zugā la y kos Wēnd ne hake ning sēn yaa yāmb rēndā	67
Yāmb yem kām fāa gilli yaa gūuda, la yem kām fāa gill me, b na n sok-a-la a rūmsā yelle	69

m Soabã, ned ning sën wa n lu mam poorë rämbã yell taoore, n weoog-ba bi F weoog a zugu, la ned ning sën wa n lu mam poorë rämbã yell taoore, n zoe b nimbaanegã, bi F zoe a nimbaanega	70
Dïina yaa maan pu-peelem.....	71
rënd fo sã n yã neb nins sën pugd maana sën pa vëenegã, Alkurãanã pugë wã, bi f bãng ti yaa bãmb la Wënd sën pudã, bi f gũus-ba	73
Ned ning sën wa n yã yel kitga, bi a tedg-a ne a noorã, la a sã n ka tõe rëndã, bi a tedg-a ne a zulemdã, la a sã n ka tõe rëndã, bi a tedg-a ne a suurã, la yëndã n tug n yud ne lumaang sën yaa valanga.	76
Ned ning sën yãs Wënd todsë wã n ka lut a pugë la sën lu a pugë wã bilgri, yaa wala neb sën na n kã koglg pugë, ti sãnda paam yĩngrã, ti sãnda be tẽngrã	78
Ned ning sën boola n tug kãndgre, a soab tara keoore wala neb nins sën pug-a wã, ti rëndã me ka boogd bãmb keoorã baa fu	80
Ned ning sën wa n wilg sõma zĩgã, a tara yel-sõmb wala sõmã wã maand bilgri.....	81
Ned ning sën wa n tug n wõns a meng ne neba, yë me lebga bãmba	82
m wëena ne a Muhammad yõorã sën be Naab ning Nugë wã, ned pa wumd mam kibare sën be zamã-kãngã pugë, ti yaa Yahuuda ti yaa Nasaara, rë poorë t'a ki n ka kõ sud ne b sën tums maam ne bũmb ningã, rëndame t'a yi Bugum biiga	84
yãmb a neba, m kengda yãmba ne maan-n-zuug dïinã pugã, ad bũmb ning sën da halk sën reng-b yãmb taoorã yaa maan-n-zuug dïinã pugë	86
Kengdbã halkame.....	87
Yahuud-rãmbã yaa b sën gë-b rãmba, la Nasaar-rãmbã yaa menemdba.....	88
Wënd gulsa bõn-naandsã pulenga, taoor t'A na n ka naan saasã la tẽngã, yuum tus pis-nu	89
Wënd Tën-tuuma, -Wënd Tën-tuuma, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga-, yësa tõndo, yëndã me la sud soaba b sën kõt a soab goam sũdã, a yeelame: «ad yãmb yembr fãa, b tigimda a naanegã, a ma wã pugë rasem pis-naas la yund pis-naase,.....	91
Arzãna pëe ne yãmb ned fãa n yud a neodrã yolga, la Bugmã me yaa wala rë	93
B gũbga Bugmã ne yõor yamleedo, la b gũbg arzãnã ne yõor sën kisã	94
wakat ning Wën d sën wa n naan arzãnã la Bugmã, A tumsa a Gibriila, tulgr be a yĩnga	95
Yãmb dũni rãmb Bugmqa bek sën pu zĩis pĩs-yopoe ne Gehannem Bugmã.....	98

Wënd koonda tēngā n wēbg-a la A kool saagā ne A ritgo, rē poorē t'A yeele: Maam la Naabā, tēngā nanamsā bæe?	99
ad nebā sēn yud namsgo Wënd nengē dūni yikr raare, yaa neb nins sēn maand n wōnesd Wënd naanegā	100
M wēn ne Naab ning mam yōorā sēn be A Nugē wā, keta bilf t'a Maryam biig sig yāmb pugē, t'a Buudā yaa tēeg tırga, n kao pikā, la a ku kurkuyā, la a bas yōor yaoob reegre, tı arzekā wusge, halı tı ned baa a yembr ka reegd-a ye	101
yeel tı soab sēn na n tū n tulg ka be rēnda Wēnde, tı m na maan kaset n fāag-fo gom-kāngā sabab yīnga, dūni yikr raarā	103
Mam bākā Wënd sēn waoog maam ne-a wā laahr raarā, a woglemā yaa kiuug kēnd teka, a koomā peelem yuda bīisim, t'a yūugā noom yud misk parfē	105
B na n waa ne kūum t'a wōnd pesg sēn tēgse	106
Yāmb sā n dag n bobend-y mensā boblg tekē, A rag na rılg yāmb wala A sēn rılgd liuuli wā, b yikda tōd beoogo tı b pusā yaa tabla n ta zaabr tı b pusā pidi	108
Zoambd n ningd sēn kēnda sallem, tı sēn kēnda n ningd zīid sallem, tı neb kıdg ning neb wusg sallem	109
Yaa Mam yembse, ad Mam gıdga wēgd Mam zugu, n maan-a t'a yaa haraam yāmb ne taab suka, bı y ra wēg taab ye	111
Zoe-y wēgdo, tı ad wēgd yaa lıgs dūni yikr raarā, la y zoe beedo, tı ad beed n halk sēn reng-b yāmb taoore,	114
Ad Wënd tōe n yaoolga wēgdā, t'A sā n wa yōk-a a ka pōsgd-A ye	116
Wënd pulma tuum sōmbsā la tuum wēnsā, rē poorē t'A vēneg rē, rēnd ned ning sēn saaga yel-sōmde la a Ka maane, Wënd gulsd-a-la A nengē n kō-a yel-sōmd sēn pidi, la a sā n saag-a la a maan-a Wënd gulsd-a-la A nengē n kō-a yel-sōmd piiga n tug n tāag fāoob kobs-yopoe, n tug n tāag fāoob wusgo, la sēn saaga ne tuum wēnga la a Ka tum-a Wënd gulsd-a-la A nengē yel-sōmd sēn pidi, la a sā n saag-a n maan-a, Wënd gulsdame n kō-a yel-wēng a yembre	117
ned ning sēn manega lıslaoongā pugē, b ka yōkd-a ne būmb ninga a sēn tum Zulmā sasa ye, la ned ning sēn wēnga lıslaoongā pugē, b yōkd-a la ne a rēnem la a yaoolem tuum fāa	119
ad fo sēn yet būmb ninga la f boond n tugdē wā be neere, la fo sā n da kō tōnd kibare, tı tōnd sēn da maan tuum ningā tara yaafa	120
fo tuubame n lagem ne f tuum nins fo sēn da tum tı loog tı yaa sōmā wā	122

Ad Wënd ka wëgd muunim baa yel-sömd a yembr ye, A köt-a-la dūni wā neemā sēn tū ne yel-sömdā la A leb n rol-a rol sōngo laahr raare	123
Yamb maana zunuub tuumde, n yeele: " Soaba Wēnde yaaf m zunuubā	124
Ned ka be sēn na n tum zūnuuba, rē poorē n yik n yulge, rē poorē n puuse, rē poorē t'a kos Wënd yaafa, rēndame tū Wënd yaaf-a	126
Tōnd Soabā sigdame, -A Naam zēkame- yung fāa, n wa dūni saasē wā, yungā sēn pu tāab n yāk yembrā sā n wa ta a baasgā zīigē	127
Ad Halaalā yaa vēenega tū Haraamā me yaa vēenega	129
Biiga, ad mam na n wilga foom gom-biisi, gūus Wënd t'A na gūus-fo, gūus Wënd tū fo na mik-A f togellē wā, f sā n na n kos bī f kos Wēnde, la f sā n na n kos sōngre bī f kos Wēnde	131
wilgd maam gomde, lūslaangā puga, m sēn kōn n le sok-a ned baa a yembr sā n ka foom, t'a yeele: «yeele: m kōo sūd ne Wēnde, rē poorē, tēeg turga.....	133
Muumin-rāmbā bilgri, b nong-taabā la b yols-taabā la b nim-bāan-zoεεgā pugē, b yaa wala yīnga, yīn-will sā n zīnd beenē n zabdē, la yīngā fāa gill sēn boond taab n lagem-a ne gōeem basbo la yīn-zabre.....	134
Ned ning sēn yōka koom, n maneg a koomā yōkre, a tuum tuuti wā yitame n bas-a a yīngē wā, halū n wa tū a nug-yēesā tēngrā n yi.....	135
Wënd pa reegd yāmb yem kām fāa puusgo, t'a sā n rēgme, halū t'a wa yōk koom	136
Nabiyaamā (Wënd puusg la A tūlgr be a yīnga) ra yume n yōkd koom Puusg fāa wakato	137
Nabiyaamā (Wënd puusg la A tūlgr be a yīnga) yōga koom vugr-vugri	138
Tū Nabiyaamā (Wënd puusg la A tūlgr be a yīnga) yōka koom noor a yiib-yiibu.....	138
Ned ning sēn yōga mam koomā yōgb buudu, rē poorē, n puus rakaar a yiibu, n ka tags dūni yel a pugē, Wënd yaafda a zūnuub sēn reng taoore	140
Yāmb yembr fāa sā n na n yōk koom, bī a ning koomā a yōorē wā, rē poorē bī a vēes n yiisi, la ned ning sēn na n yēes a seeg bī a maan noor a tāabo	143
Ad b yiibā b namd-b lame, la ad b ka namd-ba yel bedr poorē ye, b yiibā yembrā, yēnda rag ka yī n gūusd a ruudmā tū ra mat a mengā ye, la sā n yaa yembrā, yē rag n kēnda ne tēng-kān-wēendo nebā ne taab suka.....	145
Nabiyaamā (Wënd puusg la A tūlgr be a yīnga), a sā n kēng we-kεenga, a yetame: «Allahumma, inni Auuzu bika minal hubsī wal habaa'is =M Soab A Wēnde, m kota gūudem ne Foom n yi suutāan roapa la suutāan pogse	146

Ra-wābdgā yaa yulgr ne noorā, n yaa yarda ne Soabā	147
Yaa hake n zao lslaam fāa gilli t'a so rasem a yopoe pugē fāa raar a yembre, n pek a zugā la a yīngā.....	148
Lslaangā rog-n-mikā yaa nu, yaa bōng kōom, la pend pōmbo, la no-kōbd wōrsgo, la na-yēes wōrsgo, la bāgd vōobo	149
Mam da yume n yaa raa sēn yāt mazi wusgo, la mam ra yume n zoet yānde, n na n sok Nabiyaamā (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) a bi-puglā sēn yaa mam pagā yīnga, tu mam tuma a Al-Mikdaad [bn Al-aswade t'a sok-a, t'a yeele: «Ad a pekda a taorā la a yōk koom	151
Wēnd Tēn-tuuma (Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga) ra yume t'a sā n na n so genaabo, a pekda a nus a yīibā, la a yōk koom wala a sēn na n puuse, rē poorē t'a so.....	152
«ad ra seka foom tu fo maan ne f nus a yīibā woto» rē poorē t'a ruk a nus a yīibā n wē Tēngā vugri, n saag a goabgā ne rtgā la a nus tal a yīibā kudgu la a nengā	154
Bas-ba tu mam wid-b lame tu b yaa yulma.....	155
ad rēnda yaa bāaga, la bas Puusgā sēn zems rasem-rāmb nins fo sēn rag n yāt Pekrā teka, rē poorē bu f so la f puuse	157
Yāmb yembr kām fāa sā n wum būmb rāamd a pugē wā, t'a pa miē, būmb n yi bu pa yi, bu a ra yi miisrē wā, halu t'a wa wum burgo maa yūugu.....	158
Laandāan boaal sā n yeele; "Allaah akbaru, Allaahu akbaru.....	160
Yāmb sā n wum laandāan boandā sēn boonde, bu y yeel wala a sēn yetā, rē poorē bu y puus maam.....	162
Fo wumda laandāanā bu?» T'a yeel tu n-ye. T'a yeel-a: «bu f sake	164
Yāmb yāame, lak kulg sā n be yāmb yembr fāa zak noore, t'a sood a pugē, raar fāa noor a nu, fo yetame tu rēgd na n paa a yīngē wā baa kidg bu?.....	165
Yaa tuum budo n noom Wēnd n yuda? T'a yeele: «yaa Puusgo, a wakatē wā». T'a yeele: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: «rē poorē yaa roagd a yīibā manegre». T'a yeele: rē poorē yaa bōe? T'a yeele: « yaa zab Wēnd Sorā poorē	166
Lslaam ka be sēn na n wa faril Puusgo, n maneg a koomā yōgbo, la a maan yīn-yōgnego a Rukuu wā, rēndame tu Puusgā yu n yaa zūnuub yaafgo, zūnuub-rāmb nins sēn reng Puusgā taorā, t'a sā n ka tum zūnuub bedre, la rēnda yaa a vumā gill pugē	167
Wakat a nu wā, la arzūm n tu tāag arzūma, la Ramadaan n tu tāag Ramadaane, b yaafda sēn be b sukā tu ned sā n zāag zūub bedā.....	168

Sagl-y y koambã tı b puuse, tı b sã n wa tar yuum a yopoe, la y pãb-ba Puusgã yĩnga tı b sã n wa yaa yuum piig koamba, la y welg-b ne taab suka, gãasẽ wã	169
Wënd yeelame, (A Naam zëkame); Mam puu Puusgã Maam la M yambã suka, boog a yiibu, la Mam yambã, a sën kos bũmb ningã fãa, M na kõ-a.....	171
Ad alkaool ning sën be tõnd ne b suka, yaa Puusgã, rënd ned ning sën bas-a, a kflame	173
Ad bũmb ning sën be ne ned la lagem-n-taarã la kufëndã suka, yaa Puusg basbo	174
A Bilaale, yals Puusgã, pems-d ne-a.....	175
Puusg pa be ne ned ning sën pa karma Gafã pakdgã ye	176
m wëen ne mam yõorã sën be A Soab Nugẽ wã, ad maam puusgã n yud wõneg ne Wënd Tën-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) Puusgã, ne yãmba, la ad a Puusg rag n da yaa woto bala, halı t'a wa bas dũni	177
B sagla maam tı m maan suguud kõb a yopoe zugu	179
Ad yãmb na n yãa y Soabã, wala yãmb sën ne kiu-kãngã wã, la yãmb ka maand sik a yãabã pugẽ	180
Ned ning sën wa n puusa fagirã, yẽ soab bee Wënd gũudum pugẽ	182
Ned ning sën basa Laasar Puusgo, a tuum luume	183
Ned ning sën yĩma Puusgo, bı a puus-a a sën wa n tõege, a ka tar sën na n maan n role, sã n ka woto ye	184
Ad Puusg sën yud toog munaafıgsã zutu, yaa Sãaf la Fagiri, la b sã n dag n mi sën be b yiibã pugẽ, b rag n na wa n puus-ba, baa b na n vũnumame.....	185
Wënd Tën-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ra yume t'a sã n roog a poorã n yi rukuẽ wã Puusgã pugẽ, a yetame: «(Sami' Allaah luman hamıdahuu.....	187
Tı Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ra yume n yet suguud-rãmb a yiibã suka: «Rabbı ıgfır lu, Rabbı ıgfır lu= (M soaba! Yaaf-ma. M Soaba! Yaaf-ma)	188
Nabiyaamã ra yume (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) n yet Suguud a yiibã suka: «Allahumma ıgfır-lu, warham-nii, wa 'aafı-nii, wahdı-nii, warzuk-nii	189
Yãmb sã n na n puuse, bı y tõege y saf-rãmbã turga, rẽ poorẽ bı y yãk y ned tı yı limaam, a sã n yeele: "Allaahu Akbaru.....	190
Wënd Tën-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) wilga maam -tı mam tallã be a tal a yiibã suka- Sahnã wala a sën wilgd maam suurã Alkurãanẽ wã	195

Allahumma innu a'ubuzu bika min 'azaabu l-kabri, wa min 'azaabu annaari, wa min fitnati l-mahyaa wa l-mamaati, wa min fitnati l-masuh d-daggeel 197

Puusg ka be ti rub sã n rıgl ye, pa we-kεeng me sēn na sēk-a ye 199

Yãwã yaa suttãan b sēn boond ti Hinzib, fo sã n wa paam-a f Puusgã pugē, bı f kos gũudum ne Wënd n yi-a la f tubs f goabgã wεengē noor a tãabo 200

Nebã sēn yud wēng ne wagdem yaa ned ning sēn zuuda a Puusgã pugē». Tı b yeele: a na n zu a Puusgã wãn-wãnã? T'a yeele: «a ka pidsda a rukuu wã, ka a suguudã..... 201

Yãmb yembr fãa ka yeesd t'a sã n reng limaamã n roog a zugã, tı Wënd na n maan a zugã tı lebg böang zugu, maa A maan a yĩngã tı lebg böang yĩnga..... 202

Allahumma Anta-Ssalaam, wa minka-ssalaam, tabaarakta zal-gelaalı wal-lkraam 203

Wënd Tēn-tuuma, (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) rag n yume n yet bãmbã Puusg fãa poorē 205

Tı Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) a yume n rag n yet faril fãa Puusg poorē..... 207

M gũusa Nabiyaamã nengē (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) rakaar-rãmb piiga.... 209

Yãmb yembr fãa sã n kē miisri, bı a maan rakaar a yiibu taor t'a na n ka zĩnd ye..... 210

Fo sã n yeel f yaka, arzũmã raare: "sĩndi", tı limaamã maand hutbã, sıd la hakuka f reemame 211

Puus tı f yaa sēn yãse, f sã n pa tõe, bı f zĩndi, f sã n pa tõe, bı f kulle 212

Puusgo mam miis-kãngã pugē, a yel-sõmdã yuda Puus-rãmb tusri zēng sēn ka miis-kãngã pugē, sã n ka Lohorem miisrã bala..... 213

Ned ning sēn me miisr Wënd yĩnga, Wënd meta a buudu arzãnã puga n kõi-a 214

Sara ka boogd arzek ye, la Wënd ka paasd yamba ne a sēn na n maan bas tı looge rēndame tı yı zıslem bala la ned ka yı n na n gãneg a meng Wënd yĩnga rēndame tı Wënd zēk-a 215

Wënd yeelame: Adam biiga, yãk n nafe, tı M na kõi-fo 216

Rao sã n rılg a zak rãmbã n tēed a yel-sõmde, yēnda yaa sãra ne-a..... 217

Ned ning sēn kolla keelem soaba, maa a basa bũmb tı luı samdē wã, sam soabã yĩnga, Wënd kēesd-a-la Al-Arsã maasmē dũni yikr raarã, raar ning maasem sēn ka be tı sã n ka A maasmã..... 218

Wënd na yols neda, sēn yaa bas-tı-loog t'a sã n na n koose, la a sã n na n da, la a sã n na n sok a samde..... 219

Ned n da be n pengd nebã, la a ra yeta a tuum biigã: fo sã n këng keelem soab nengë bi f bas-a, ti tõe ti Wënd yaaf n bas-do	220
Ad neb n be beenë n fãood Wënd arzekã pugë, ti ka tũ ne hake ye, ad b rãmb tara Bugum dũni yikr raare	221
Ned ning sën loe Ramadaanã, ne liimaoongo (sud kũuni) la yel-sõmd tẽebo, b yaafd-a lame, a zunuubã sën reng taorã	222
Ned ning sën yalsa ne Puusgo Laylat Alkadrã (Pulengã) raar yungo, ti yaa sud-kũun la yel-sõmd tẽebo, b yaafda a zunuubq sën reng taoore	223
Ned ning sën wa n këng hagiimdu, n ka maan këed-n-taare, n ka maan dïin-yiib tuuma, a yita a zunuubã pugë, n lebg wala a ma wã sën rog-a raar ningã	224
Rasem-rãmb ka be ti tuum sõmbs noom Wënd n yud rasem-kãensã ye» rat n yeel ti rasem piigã	225
Ad Wënd ka get y naandã la y arzekã ye, la ad A geta yãmb sũyã la y tuumã	226
Ad Wënd zabda ra-taare, la muumim me zabda ra-taare, la Wënd ra-taarã zabre yaa muumim sën wat n maan Wënd sën gidgã	227
Zoe-y n zãag-y yel-halkds a yopoe wã	228
m pa na n kõ-y kibar ne zũnuub bedã sën yud bedrem?"	230
Zũnuub beda: yaa lagem-n-taar ne Wënde la roagdb a yiibã namsgo la yõor kuubo la wëen bõrdga	232
Rëenem b sën na n bu nebã ne taab soka dũni yikr raarã yaa zumë wã	233
Ned ning sën wa n ku luslaambã sën ruk Alkaool ne a soaba, a kõn n wum arzãnã yũug ye, la a yũugã womda yta yuom pis-naas kënd zïigë	234
Rog wãas ka këed arzãn ye	235
Ned ning sën wa n tulla ti b yalg a rtilã la b yaool a vũunã, bi a tõk a rogmã	236
Ad rog tõkda pa sën maanda neere n rondë wã ye, la ad rog tõkda yaa b sën na n wãag a soab rogem, la a sën tõkd-a	237
Yãmb mii widg sën yaa a sab bu?" Ti b yeele: Wënd la A Tën-tuumã n yud minim, t'a yeele: " yaa fo sën na n tãeg f saam-biig yelle, bũmb ninga a sën kisi	238
Wënd Tën-tuumã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) a kãaba zãmb soaba la sën reegd- a n na n maan zãmbã buud pugë	239
Gũus-y y mens ne sãmbse, ti ad sãmbã la gom sën tug n yud zĩri-beedo	240

Gom rugsd ka kēed arzān ye	242
Mam poorē rāmbā fāa yaa sēn yaaf-b rāmba, sā n ka vēnegdbā.....	243
yāmb a neba! Ad Wēnd sēesa zulem sasa yelā n bas yāmbā, la a wug-m-menga ne yaab-rāmbā	245
Ad nebā sēn yud gēeg Wēnd nengē, yaa zab-to neda	246
Lslaamb a yuib sā n yek taab ne b sousā, nin-kuudā la kiidā fāa bee Bugmē	247
Ned ning sēn wa n zēka zab-teed tōnd zugu, a ka be tōnd pugē ye	249
Ra tu-y kiidbā ye, ad b loogame n kēng b sēn tum tū reng taorē wā.....	250
Ka sōmb ne neda t'a wāag a ma-bi taaga, tū yud rasem a tāab ye, tū b yekd taaba, tū yāwā kuled kaanē, tū yāwā kuled kaanē, la b yuibā sōma sēn yuda, yaa sēn singa a to wā puusgā.....	251
ned ning sēn kō a maam bas-m-yam ne būmb ning sēn be a ye-peed a yuibā suka la a nao a yuibā suka, m kōt-a-la bas-m-yam ne arzēnā	252
Mam ka bas m poorē wā fitna (zarb-n-gesg) sēn namsd raopā n leb yud pagbā ye...	253
Ad dūni wā yaa noogo n yaa bugsgo, la ad Wēnd na n ledsa yāmb a pugē arzēgsē wā n ges būmb ning yāmb sēn na n tume, bī y zoe dūni la pagbā.....	254
Fur loees ka manegde, rēndame tū tū ne biig ba-rāmbā minim	255
Sart-rāmb nins sēn sōmb ne yāmb pidsgā, yaa yāmb sēn rīk sart-rāmb nins tū tao wā lebg halaal ne yāmba	256
Dūni wā yaa wum-noogo, la dūni wum-noog sēn yuda, yaa pug-sōngo.....	257
Tū Wēnd Tēn-tuumā (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) a gidga som pok pōngre.....	258
Wōrs-y no-kōbdo la y bas toemse.....	259
Ad sēn be yāmb nin-tūusdsā pugē, yaa sēn yud-b yāmb ne zug-sōngo.....	259
Ad muumin paamdame sēn tū ne a zug-sōngā, no-loet darge sēn yās ne Wēnd tūudmā	260
Sid-kōtbā sēn yud lumaoong pidbu, yaa sēn yud ne zug-sōngo, la yāmb sōmblem sēn yuda, yaa ned ning sōmblem sēn yuda a pagbē wā.....	261
B soka Wēnd Tēn-tuum, -Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga- būmb ning sēn waoog n kēesd nebā arzān n yuda, t'a yeele: "Yaa Wēnd zoēega la zug sōngo	262
Wēnd Tēn-tuumā, (Wēnd puusg la A tūlgr be a yīnga) rag n yume n yud nebā ne zug- sōngo.....	264

Ad Wënd Nabiyaamã zugdã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ra yaa Alkurãana	265
Ad Wënd maaname ti yaa tulae ti b maneg n tug bũmb fãa gilli	266
Ad tãeg turga rãmbã b bee zaoos zutu ti yaa nuura, ti be Arrahmaan Naabã ritg wængẽ, la A Nus a yiiibã fãa rag n yaa ritgo	267
Namsg ka be, nams taab me ka be. La ned ning sãn wa n bao n na n namse, Wënd namsd-a lame, la ned ning sãn wa n bao n na n kenge, Wënd kengd-a lame	268
Ra gẽ ye	270
Ad raood ka yõk-n-lub ye, la ad pãng soaba yaa ned ning sãn tõe n yõk a menga a gëeg sasa	271
Yãn-zoεεg bee liimaong pugẽ	272
Ned sã n nong a to, bi a togs-a t'a nong-a lame	273
Maan neer buudã fãa yaa doaaga	274
Yamb nao-kadem a yiiibã ka na n zẽke, halı ti b wa tug n sok-a a vumã a sãn sεεs-a zĩig ningã, la a bãngrã, a sãn tum bũmb ning ne-a, la a arzekã, yaa ye la a paam-a la a kães- a-la yeεnẽ, la a yĩngã a sãn kuldg-a zĩig ningã	275
Ned sãn yãs ne pug-kõor ritgre la nimbãan nedã, a yaa wala ned sãn zabd gıhaadı Wënd sorã pugẽ, maa a yaa wala ned sãn yãs yungo ne Puusgo n loet noor wĩntoogo	276
Ned ning sãn kõta sũd ne Wẽnde la Yaoolem raarã bi a yeel sãn be neere maa a sĩndi	277
Ra wa tug n paoog manegr ye, baa ti fo na n sega f ma-bi taag ne neng sãn yõgemde	278
Ned ning sãn ka yolsda nebã, Wẽnde, A Naam yi wagell n zẽka, A ka yolsd-a ye	279
Yolsdbã, Arrahmaan Naab na n yols-b lame, yols-y sãn be b tẽngã, ti sãn be a saasẽ wã na n yolsa yãmba	280
Lsllaam hake a lsllaam taag zugu, yaa nu: yaa Sallem leokre, la bãad kaagre, la kũ- rãmb yãagre, la bool sakre; la tĩsd leokre	281
Y ka kãed arzãnã halı ti y wa kõ sũda, la y ka na n kõ sũda halı ti y wa noang taaba, rẽ yĩnga, m ka na n wilg yãmb bũmbu, ti y sã n maan-a, y buuda taab nonglem?: Sëeg-y puusgã y ne taab zugu	282

Ti raa n sok Nabiyaamã (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) lslaangã yell budo sõblem n yude? T'a yeele: «rulg rubo la f ning sallem fo sën bãng a soab la fo sën ka bãng a soaba.....	284
Muumin sën tar pãnga, yẽnda sõblem, n leb n nong Wënd n yud muumin sën yaa valenga, la b fãa yaa sõma,.....	285
A Gibriil ka bak n sagend maam ne yaka, halu ti mam da tẽed t'a na n lagem-a-la farutbẽ wã	287
Ned sã n zab n sõng a ma-bi taag burkĩnd lillgri, Wënd na n tusa a nengã n yi Bigmã yikr raarã	288
Ad bug-bug ka zĩndid bũmb pugẽ rëndame t'a nags-a, b ka kongd-a bũmb pugẽ me rëndame t'a zang-a	289
Yols-y la y ra keng ye, la y noog nebã sũy la y ra yees-b ye.....	290
Tõnd rag n bee d zu-soaba a 'Umar nengẽ t'a yeele: «B gudga tõnd n yi maan-ti-looge	291
Yãmb ned fãa sã n na n ru, bu a ru ne a rutgo, a sã n na n yũ, bu a yũ ne a rutgo, bala a sutãan ruta ne a gobre, la a yũud ne a gobre	292
Biiga, f sã n na n ru bu f yeel bismillaah, la f ru ne f rutgo, la f ru f taoorã	293
Ad Wënd yarda yamba, a sën na n ru n pẽg Wẽnde rubã yĩnga, maa a yũ bõn-yũudga n pẽg Wënd a yĩnga	294
Ti ned n ru Wënd Tẽn-tuumã nengẽ (Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga) ne a goabgã, ti Nabiyaamã yeel-a: «ru ne f rutgã», t'a yeele: m ka tõe ye, t'a yeele: «f kõn n tol n leb n tõog ye	295
ad Wënd nongame n rat ti nebã maan yolsg nins A sën kõ-ba, wala A sën nong ti b maan bũmb ninga A sën keng b zugã.....	296
Ned ning Wënd sën wa n rat-a ne sõma, A rogend-a-la yelle.....	297
Bũmb ka paamd lslaamã sën yaa yaamse, la bãase, la yugre, la sũ-sãanga, la nango, la pakre, halu n tug n tãag gõag sën kõsd-a, rëndame ti Wënd yaaf a tuum tuuti wã ne rẽ sababo.....	298
yamb sã n bẽ maa a toga sore; b gulsdame n kõ-a a sën da tumdã t'a ra tar laafu n be yirã	299
Ned ning Wënd sën tull a soab ne sõma, A fasemd-a-la dĩinã	300
Ra karem-y bãngrã n rat n na n pug ne-a bãngdb ye, maa y wẽ no-koeemd ne yalms ye	301

Yāmb sōma sēn yuda soaba, yaa ned ning sēn karem Alkurāanā la a wilg-a	302
tu bāmb rag n yume n reegd Wēnd Tēn-tuuma (Wēnd puosg la A tulgr be a yīng) nengē Aayae-rāmb piiga, rēnd bāmb ka rag n leb n reegd Aayae-rāmb piiga a taaba, halu tu bāmb wa tug n bāng piig ning bāmb sēn reegā, būmb ning sēn be a pugē, sēn yaa bāngre la b leb n tum ne-ba	303
Ned ning sēn karema guls-biig a yembr Wēnd Gafē wā, ad a tara yel-sōmd ne-a, la yel-sōmdā me fāoogda piig bilgri	304
B na n yeela Alkurāan soab laahr raare : karem la f ru, la f karem wala f sēn da yu n tūnigd dūni kaanē wā, ad fo darge wā teka yaa Aaya baasdg fo sēn na n karem-a zīgē	305
Rē yīnga yāmb yembr fāa nongame, t'a sā n wa kēng a zakē, bu a tug n mik yugem pus a tāabo, sēn nobe, tu be a zakē wā tu yaa yēnd n so ?	306
Tēegd-y Alkurāan-kāngā, tu mam wēenda ne a Mohammad yōorā sēn be Naab ning nugē wā, ad Alkurāanā n yud fāagr ne yugemd sēn be a baarē	307
Ra rik-y y zagsā n maan tu yaa yaad ye, ad suutāanā zoetame n basd zak ning b sēn karem Al-Bakara a pugē	308
a Abuu Munziri, rē yīnga fo mii Aayar sēn be Wēnd Gafā pugē, fo sēn karemā, zislem sēn tug n yuda bu ? » a yeele: tu mam yeele {Wēnde, soab sēn tūud n tulg ka be tu sā n pa Yē ye, A yaa Vita vuum sēn pid Soaba, n yaa a Maan-m-toor Soaba} [Albakara : 255]. T'a yeele : tu Nabiyaamā wē mam sūurā n yeel-ma : « m wēen ne Wēnde, ad bāngr na puus-f zu-noogo, a Abaa Munziri	309
Ned ning sēn karema Aaya a yiib nins sēn be Naafā suurā baasgē wā, yung pugē, b na sek-a n yi wēng buud fāa	310
Ad kosgā yēnda la tūudmā	311
Nabiyaamā (Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga) ra yume n tēegd Wēnd yuurā yelle, a wakat-rāmbā fāa pugē	312
Būmb ka be n tar woor Wēnd nengē, A Naam yu wagell n zēke, n leb n yud kosg ye	313
Ad sud-kūunā kudgda yāmb yembr fāa nengē, wala fuug sēn kudgd to-to ningā, bu y kos Wēnd t'A palms sud-kūunā y sūy wā.....	314
Yamb sēn tug n yud pēnem ne a Soabā, yaa a sēn wat n be suguudē wā, sā n yaa woto bu y wusg kosgā.....	315
Nabiyaamā (Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga) a doaag sēn da yud rag n yaa! "Allahumma rabbanaa aatunaa fuddunyaa hasanatan wa ful Aahiratu hasanatan wakunaa	

‘azaabannaar, = d Soaba Wēnde! Kō-d Dūni pugē sēn be neere la Yaolem-raarā sēn be neere, la F gū tōnd ne Bugmā namesgo 316

Ti Nabiyaamā, (Wēnd puusg la A tigr be a yīnga) yume t’a sā n kull a gāagē wā, n na n gāand yung fāa, a tigimda a nus a yībā, rē poorē t’a fuus b yībā pugē, n karem b yībā pugē {Kul huwallaah Ahadun} la {Kul A’uuzu birabbil Falaku} la {Kul A’uuzu biraabinnaas}..... 317

Yaafā wā kosg zu-soaba 319

«{Yeele: "Yēnda lc",è:a Wēnde, A yaa A Yembre} (kulhuwa Allah) la Ma'uzatayne (kul auuz-rāmb a yībā): fo sēn wat n ta zaabr la fo sēn wat n vēeg beoogo, noor a tāabo, tu b sekda foom n yi būmb fāa gill wēnga 321

Goamā sēn tug n noom Wēnd n yud yaa naase: Subhaanallaah, wa Alhamdu lillaah, wa laa'laaha ullallaah, la Allaahu Akbaru, fo sēn reng a soab n sung fāa, a ka sām ye 323

Ned ning sēn wa n yeele: Laa laaha ullallaahu, wahdahuu, laa šaruka lahuu, lahulmulku wa lahulhamdu, wa huwa ‘alaa kullu šay-ın kadur = soab sēn na n tū n tigr ka be, rēnda Wēnde, A yaa Yembre, lagem-n-taag ka be ne-A ye, Yē n so Naamā la A sō Pēgbā, ad Yēnda yaa Tōogd ne būmbā fāa gilli, noor piiga..... 324

Gom-biis a yību n be, n yaa faasg ne zelemdā, n yaool n yaa zısgo, tuum peesg laok zugu, tu b yībā noom Arrahmaan Naaba 325

Ned ning sēn yeela: (Subhaana-liaah wa bihamdihii, yigr be ne Wēnd, la pēgr be ne-A) raar pugē, noor koabga, b lubda a zūnuubā baa t’a sā n yaa wala mogr puudu 326

yigrā a yaa lumaang pusuka, la Alhamdu lillah, a pita tuumā geelg laoko, la subhaanallaah la Alhamdu lillaah, b yībā pitame, maa a pita būmb ning sēn be saasā la tēngā..... 327

Mam sēn na n yeel (Subhaana-liaah) la (Al-hamdu lillaah) la (Laa laaha ullallaah) la (Allaahu akbaru) yē n noom maam n yud būmb fāa wīndgā sēn puk n miki 329

Wēnd yuurā tēegr sēn yuda, yaa: Laa [laaha ullal-Laah (soab sēn tūud n tigr kae rēnda Wēnde), la kosg sēn yuda, yaa: Alhamdu lill-Laah, (Pēgr be ne Wēnde) 330

Ned ning sēn wa n tug siga sigb zīgē, rē poorē t'a yeele: m kota gūudum ne Wēnd goamā sēn pidā, n yi A sēn naan fāa wēnga, būmb ka namsd-a hal t'a wa tug n yik zī-kāngā 331

Yāmb yembr fāa sā n na n kē miisrē bu a yeele: Allahumma [ftahlu abwaaba Rahmatika, (M Soab A Wēnde, pak F Yolsgā ragnoy n kō-ma). la a sā n na n yi, bu a

yeele: Allahumma Innii As'aluka min faḍlika, (M Soaba A Wēnde, m kot-F la F yudlemā)
..... 332

Ned sã n kě a zakě, n tēeg Wēnd yuure, a sēn wat n kēedě wã la a sēn wat n ritě wã, a
suutãan yetame: mam gãag zĩg ka be ne yãmb rũndã, mam ka tar rub me yãmb nengě
..... 334

Vēnem kūuni sēn kuug koεga

Nabiyaamā Hadiis-rāmbā yē la yēgr a yiib soaba sēn be Sari wā yēgā pugē, Wēnd yeelame, A naam zēk yā: {A pa gomd a yōor yamleoog ye (3)
Ad yaa Wahi b sēn tumd a nengē}

[An-nagm: 3-4].

La tūus-kāngā sēn yi Hadiis-rāmbā ānsiklopedi wā a tigma hadiis-rāmb sēn yaa Hadiis gubgdsā, lūslaam sēn tar tulsem ne-a, a dīina yelē la a dūni wā, n lagem ne a vēnegre sēn yaa koεga, la a maanā-rāmbā welsgo, la b raabā, la b yōod-rāmbā sānda, n lebg-a n tug dūni wā buud-rāmbā, goam nins sēn tar gomdbā fāa, sēn na yul t'a nafā wā gubgi, n leb n yaa Wēnd Tēn-tuum Sunnā taasgo -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- nebā nengē, ne b buud-rāmbā goam.

Mos380